

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 31 / Hejmar 361 / Çile 2012

Özgür Kürt'ün sesi

SERXWEBÛN 31 YAŞINDA

● Serxwebûn yurtdışındaki yayın hayatının 31. yılına giriyor. Tabii ondan önce üç buçuk yıllık ülke yayıncılığı da var. Elbette yasal değil, ülkedeki illegal olarak. Bu anlamda özgür Kürdün sesi Serxwebûn 34. yayın yılında bulunuyor. Serxwebûn Kürt tarihinin en uzun süreli yayın organı oluyor. Aylık bir yayın olarak otuz yıl boyunca kesintisiz yayınlanan başka bir Kürt dergisi veya gazetesi bulunmuyor. Serxwebûn Kürdistan tarihinin en kritik sürecinin tanığı durumunda. Kültürel soykırıma karşı Kürt'ün var olma ve özgür yaşama mücadelesini gün gün, ay ay belgeliyor. Büyük bir bilgi ve bilinç birikimi olan Serxwebûn, şimdi bunu içeren arşivini internet üzeri aydınlara ve halka açıyor. Artık tarihe ve Kürdistan devrimine ilişkin ne aranırsa internetteki Serxwebûn sitesinde bulunabilir.

● Serxwebûn'un internet sitesini inceleyenler, 12 Eylül faşist karanlığının nasıl nefes kesen bir mücadele ile gün gün yırtılarak aydınlığın hakim kılındığını görecekler. Ve şunu anlayacaklar; özgür Kürt duruşu, Kürt halk duruşu, Kürt demokratik ulus duruşu açısından PKK gerçeği ne ise, özgür basın duruşu açısından da Serxwebûn gerçeği odur. Bu da kimlik olma, ad olma demektir. Nasılki özgür Kürt kimliği PKK ile tanınıyor ve anılıyorsa, özgür basın kimliği de Serxwebûn ile tanınıyor ve anılıyor. Temelini Mazlumların, Hayrilerin attığı Serxwebûn yayıncılığı aynı çizgide ve başarıyla devam ediyor. Özgür Kürt'ün sesi Serxwebûn susmadı, susmuyor ve susmayacak! Yeni yılda özgürlük mücadelesini aydınlatmaya daha büyük bir güçle devam edecek... sayfa 2'de

2012 YILI BÜYÜK MÜCADELE YILI OLACAK

● 2011 yılı hem siyasi hem askeri alanda büyük bir mücadele içinde geçmiştir. 2012 yılı da büyük bir mücadele içinde geçecektir. Bazılarının belirttiği gibi AKP'nin önümüzdeki aylarda yumuşaması beklenmemelidir. AKP Kürt özgürlük hareketinin iradesini kırmak ve kendini 1930'ların CHP iktidarı gibi Türkiye'nin başat gücü haline gelmek istemektedir.

● AKP'yi ya da devleti Kürt sorununun çözümü ve demokratikleşmeye yanaştıracak tek yol mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir. Bu açıdan önümüzdeki aylar çok önemlidir. Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin ortak hareket ederek AKP'nin saldırılarını püskürtüp gerici iradesini kırması Türkiye'nin demokratikleşmesine de, Kürt sorununun demokratikleşmesini de yakınlaştıracaktır. sayfa 3'te

Kürt sorunu ve demokratik ulus çözümü

ABDULLAH ÖCALAN

● Şüphesiz Kürt kültürel soykırımının Ortadoğu kökenli merkezi uygarlık sisteminde köklü nedenleri vardır; sadece kapitalist moderniteye bağlanamaz. Ama Batı Avrupa kökenli kapitalist modern hegemonyanın bölgedeki son iki yüz yıllık rolünü açıklığa kavuşturmadan, ne Kürt gerçekliğini ne de kangren halini almış Kürt sorununu kavramlaştırabilir ve kuramlaştırabiliriz. AİHM'e yönelik savunmalarımın bu son kısmında bu gerçekliği aydınlatmaya çalışacağım. Son savunmamı kapsamlı olarak hazırlamamın nedeni, küresel kapitalist hegemonyanın başta tüm Ortadoğu halkları olmak üzere, tüm dünya halkları üzerinde oynamaya çalıştığı bu büyük neoliberal oyunu az da olsa deşifre etmek ve maskesini düşürmektir. Savunmalarımın başta Anadolu ve Mezopotamya coğrafyası olmak üzere tüm Ortadoğu coğrafyasında yerleşik kültürlerin kendilerini hakikat olarak ifade etmelerinde ve politik olarak özgür kılmalarında güçlü bir etkiye yol açtığı kesindir. İnancım odur ki, bu savunmalarımla evrenin en anlamlı varlıklarından olan insanlığın bu kültürlerdeki kilometre taşlarından bir tanesi daha özgürlük, demokrasi ve sosyalizm adına kat edilmiş, gerçek insani yaşamın yolu ardına kadar açılmıştır. sayfa 14'te

Uluslararası komployа karşı topyekun direniş ÖZGÜRLÜĞÜ SAĞLAYACAKTIR

● Acıları, zorlukları yenerek geliştirdiği direniş Kürtleri zafere taşıyor. Kürtlerin şu anlarda verdiği savaş artık son savaştır. Bu savaşın yüksek şiddeti bundandır. Kürtler bu son savaşı ulusal direnişle karşılayıp, ulusal demokratik birlikle tamamlayabilir ve Önderliğini özgürleştirirlerse bu savaş Kürtlerin varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama savaşı olacaktır. Kürtler bunu yapabilecek güçtedir. Soykırım siyasetini boşa çıkarmanın vazgeçilmez yolu kesinlikle Önder Apo'nun özgürlüğünden geçmektedir. sayfa 6'da

ÖZGÜR KÜRT'ÜN SESİ

Serxwebûn yurtdışındaki yayın hayatının 31. yılına giriyor. Tabii ondan önce üç buçuk yıllık ülke yayıncılığı da var. Elbette yasal değil, ülkedeki illegal olarak. Bu anlamda özgür Kürdün sesi Serxwebûn 34. yayın yılında bulunuyor.

Serxwebûn aylık bir yayın organı. Hem dergi, hem gazete denebilir. Şimdi yurtdışındaki yayın hayatının 361. sayısı çıkıyor. Ondan önceki ülke yayıncılığında da bir genel, beşten fazla da özel sayı olarak yayınlanmış. Yurt dışındaki otuz yıllık yayın hayatında 360 sayının yanında 158 kitap, çok sayıda özel sayı ve şehitler albümü çıkarmış. Yani Özgür Kürt beyninin en büyük birikimi oluyor.

Serxwebûn'un ilk sayısı Ekim 1978'de çıkmış. O tarihten bugüne Kürdistan devriminin sesi oluyor. Merkezi uygarlığın ve kapitalist modernitenin kararttığı tarihi aydınlatıyor. Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayatılan gericiliği yıkıyor. Bir özgür ses olarak her türlü karanlığı yırtıyor.

Serxwebûn otuz dört yıldır duyarsıza duygu, sağıra işitme organı, köre gören göz, bilmez ve anlamaza en yüksek düzeydeki bilinç oluyor. Kapitalist modernitenin yarattığı Kürdistan karanlığını aydınlatarak tüm insanlık gerçeğini açığa çıkarmış bulunuyor. Serxwebûn otuz dört yıldır özgür Kürt'ün sesi, özgürlük aşığı Kürt kadınının çığlığı, özgürlüğe koşan Kürt gençliğinin haykırışı, tüm ezilenlerin ve insanlığın özgürlük bilinci olarak rol oynuyor. Önder Apo ve parti gerçeğini kadrolara ve halka taşıyor.

Serxwebûn Kürt tarihinin en uzun süreli yayın organı oluyor. Aylık bir yayın olarak otuz yıl boyunca kesintisiz yayınlanan başka bir Kürt dergisi veya gazetesi bulunmuyor. Elbette bu başarısını Önderlik ve parti gerçeğine, binlerce kahraman şehidin yarattığı büyük özgürlük mücadelesi gerçeğine dayanarak elde etmiş oluyor.

Serxwebûn Kürdistan tarihinin en kritik sürecinin tanığı durumunda. Kültürel soykırıma karşı Kürt'ün var olma ve özgür yaşama mücadelesini gün gün, ay ay belgeliyor. Gericiliğin kararttığı Kürt ve insanlık tarihini aydınlatıyor. Serxwebûn Kürdistan devriminin ışığı konumunda. Kırk yıllık devrim tarihimizi aydınlatıyor.

Büyük bir bilgi ve bilinç birikimi olan Serxwebûn, şimdi bunu içeren arşivini internet üzeri aydınlara ve halka açıyor. Bu değerli hazinesini toplumla ve insanlıkla paylaşıyor. Artık tarihe ve Kürdistan devrimine ilişkin ne aranırsa internetteki Serxwebûn sitesinde bulunabilir.

Bunun büyük Kürt aydınlanmasını tüm topluma yayacağı kesin. Önder Apo ve PKK gerçeğinin daha doğru ve yeterli öğrenilmesine yol açacağı ortada. Tarihsel araştırma ve inceleme çalışmalarını daha kolay ve hızlı hale getireceği açık. İsteyen herkes internetteki Serxwebûn sitesinden PKK ve özgürlük mücadelesine dair aradığı her şeyi kolaylıkla bulacak. Önderlik ve gerilla gerçeğine dair her türlü bilgiye kolayca sahip olacak.

Örneğin 1970'lerin dünya, bölge ve Türkiye gerçeği ile Kürdistan'da yaşanan soykırım olayını tüm açıklığıyla görecek. ABD-Sovyet çatışmasının dünyayı nereye getirmiş olduğunu, ulus devlet diktatörlüklerinin Ortadoğu'yu nasıl bölüp kan gölüne çevirdiğini, TC devletinin faşist, militarist ve oligarşik yapısıyla Kürtler üzerinde inkar ve imhaya dayalı nasıl bir sömürgecilik uyguladığını bütün yönleriyle anlayacak.

Tabii en önemlisi de inkar edilen ve yok edilmeye çalışılan Kürdistan'ın tarihsel ve toplumsal gerçeğini tüm yönleriyle görüp anlamak olacak. Kapitalist modernite sisteminin Kürdistan'ı nasıl bölüp parçaladığını ve Kürtlere nasıl bir soykırım dayattığını, bu soykırımın katliamcı ve asimilasyoncu gerçeğini görecek. TC ve diğer ulus devletlerin Kürdistan'da gerçekleştirdikleri vahşi katliamları ve onlara karşı verilen direnişlerin tarihi anlamını tanıyacak.

Buradan sıra PKK'nin tarihsel yerini ve rolünü görmeye gelecek. İmhanın eşiğinden nasıl mucizevi bir biçimde dönüldüğünü ve PKK militanı olmanın nasıl bir cesaret ve fedakarlık gerektirdiğini anlayacak. Bütün bunlar da Önderlik çıkışının baştan itibaren nasıl büyük bir deha ve cesaret işi olduğunu gösterecek. İnceleme yapanlar Önder Apo'nun derin dehasına ve bükülmez iradesine tanık olacaklar.

Serxwebûn'un internet sitesini inceleyenler, 12 Eylül faşist karanlığının nasıl nefes kesen bir mücadele ile gün gün yırtılarak aydınlığın hakim kılındığını görecekler. Öncelikle 24 Aralık 1978 Maraş katliamından 12 Eylül faşist-askeri darbesine nasıl planlı bir çaba ile gelinmiş olduğunu öğrenecekler. 12 Eylül darbesinin nasıl NATO karargahlarında hazırlandığını ve ABD çıkarlarını savunmayı esas aldığını anlayacaklar. 12 Eylül rejiminin nasıl bir işkence sistemi olduğunu ve başta Kürtler olmak üzere tüm ezilenlere nasıl zulmedip kan kusturduğunu görecekler.

Bunlarla birlikte 12 Eylül faşizminin Önder Apo tarafından nasıl doğru ve derinlikli çözümlendiğini ve bu temelde PKK'nin zindanda ve dağda direnişi nasıl geliştirdiğini görecekler. Yani Diyarbakır zindan direnişini ve gerillayı öğrenecekler. Yani Önder Apo'nun çizgisinde ve büyük şehit ***Haki Karer****'in* izinde yürüyen **Mazlum Doğan***'ı*, ***Kemal Pir****'i*, ***M. Hayri Durmuş'u***, ***Ferhat Kurtay****'ı* ve ***Mahsum Korkmaz****'ı* tanıyacaklar. PKK'nin zindan mücadelesinde ideolojik zafer kazandığı gibi, yurtdışı sınavından da başarıyla geçmiş olduğunu görecekler.

En çarpıcı yanlardan biri olarak, gerillanın nasıl karanlıkta el yordamıyla yürüme misali adeta emekleyerek geliştiğine tanık olacaklar. Hilvan ve Siverek direnişlerinin öğretici dersleri ve Filistin gerillasının heyecan veren tecrübeleri temelinde Kürdistan gerillasının nasıl zorluklarla boğuşarak ve her türlü gerici çeteci dayatmayı aşarak gelişmiş olduğunu görecekler. Burada oportünist tutumları görmek kadar, çeteci eğilimleri tanıyacaklar. Bunlarla birlikte her türlü zorluğu yenen ve her türlü engeli aşan Apocu dehaya ve iradeye bir kez daha tanık olacaklar.

Burada net bir biçimde şunları görecekler: Faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadele, emperyalizme karşı mücadeleden ayrılmıyor. Dış düşmana karşı mücadele iç düşmana karşı mücadeleden ayrılmıyor. Yani işgalci devlet ve orduya karşı savaş, onların toplum içindeki Truva atları olan hain işbirlikçi kesimlere, ajan teslimiyetçi güçlere karşı mücadeleden ayrılmıyor. Soykırımcı sömürgeci güce ve onların uşağı olan ajan işbirlikçi yapıya karşı mücadele ile inkar ve imha sistemini oluşturan kapitalist moderniteye karşı mücadele ortak. Bunlar adeta kopmaz bağlarla birbirine bağlı.

İnternetteki Serxwebûn arşivine bakanlar, Önder Apo ve PKK gerçeğinin 1990'lardaki topyekün savaşı nasıl doğru çözümlemiş olduğunu görecekler. Bu çerçevede elbette ki Demirel-Çiller-Güreş-Ağar çete yönetimini tanıyacaklar. Hizbul kontrayı ve "faili meçhul" katliamları öğrenecekler. NATO düzeyindeki ABD-TC askeri ittifakı, "Çekiç güç" operasyonu ve bu temelde derinleştirilen kirli özel savaş hakkında bilgilenecekler. MİT'i, TİT'i, kontrgerillayı görüp anlayacaklar.

Tabii bir de tüm bunlara karşı Kürt halkının görkemli başkaldırısını, halk serhildanlarını görecekler. Cizre ve Nusaybin'den başlayarak tüm Kürdistan'a yayılan ulusal diriliş devrimini öğrenecekler. ***Berivan****'ı*, ***Beritan****'ı* ve ***Zilan****'ı* tanıyacaklar. Gerilla direnişinin bir özgür kadın direnişi olduğunu, serhildanın bir kadın özgürlük devrimi anlamına geldiğini görecekler. Soykırım sistemi altında adeta evinden çıkamaz hale getirilen Kürt kadınının özgürlük mücadelesinde nasıl destanlar yazdığına tanık olacaklar.

Bunlarla birlikte dünya çapında 1990'ların başında yaşanan değişimi ve Sovyet Bloku'nun çözülüşünü Önder Apo'nun anı anına nasıl değerlendirdiğini görecekler. Körfez Savaşı'nı, nedenlerini ve yol açtığı sonuçları öğrenecekler. Burada bir kez daha Apocu dehanın gücüne tanık olacaklar. Çok ciddi bir felsefik ve ideolojik zorlanma yaşamış olsa da, yine de hiç kimsenin yapamadığını Önder Apo'nun yapıp başardığını görecekler. Reel sosyalizmin derin, tutarlı ve çözümleyici bir eleştirisi temelinde özgürlük teorisinde en büyük devrimi ifade eden paradigma değişimini gerçekleştirişine tanık olacaklar. Böylece giderek demokratik modernite çizgisi olarak formüle edilen yeni bir sosyal bilimin şekillendiğini görecekler.

Elbette bu, devrimlerin en büyüğüdür. Zor ama büyük olan öncelikle düşüncede gerçekleşen devrimdir. Gerisi yaşanan düşünce devriminin pratikleşmesi olarak peş peşe gelir. Baştan itibaren bir ideolojik muğlaklık olarak var olan, 1990'ların başından itibarense Önder Apo'nun düşüncesinde giderek derinleşen çelişkiler 2003'ten itibaren Üçüncü Önderliksel Doğuşun gerçekleşmesi ile sonuçlanmıştır. Böylece sosyalizmin temel ilkesi olan özgürlük ve farklılıklara dayalı eşitliğin, bir baskı ve sömürü sistemi olan devlet aracıyla gerçekleşmeyeceği, ancak bu ilkelerle uyumlu olan demokrasi amacıyla gerçekleşeceği artık anlaşılmıştır. Böylece devletçi sisteme karşı demokratik toplum paradigması özgürlük ve eşitlik düşüncesinin temel gerçekleşme aracı haline gelmiştir.

Bu evrensel çapta bir teorik devrim demektir. Böylece tarih boyunca başarı kazanamayan, siyasal ve askeri açıdan kazansa da bu başarıyı kalıcı kılamayan özgürlük devrimlerinin başarı çağına girilmiştir. Özgürlük devrimlerinin en zor görevi, yine mücadelenin en büyük zorluklarla yürüdüğü Kürdistan'da başarılmıştır. Bu da her yeniliğin çelişkinin en yoğun olduğu yerde yaratılacağı ilkesine uygundur. Önder Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu adlı beş ciltlik kitabında demokratik modernite kuramı olarak bu devrim çizgisi ortaya konmuştur.

Serxwebûn'un internet sitesindeki arşivini inceleyenler Kürt sorununun hızlı ve kolay çözülemeyişinin temel nedenlerini açıkça göreceklerdir. Bunun merkezi devletçi uygarlıkla bağı kadar, kapitalist modernite ile bağını da görüp anlayacaklardır. Yine hem geleneksel uygarlık, hem de kapitalist modernite altında Kürt toplumunda yaratılan tahribatlarla bağını, özellikle de işbirlikçi-uşak karakterde oluşan egemen sınıflaşmayla bağını netçe göreceklerdir. Bu nedenle, büyük savaşlar verilip direnişler gösterilmesine rağmen Kürt sorununun çözülemeyişini, Kürtlerin bir ulus devlet haline gelemeyişlerini, tersine soykırım sisteminin sürekli yeni planlı saldırılar biçiminde kendini ortaya koyuşunu anlayabileceklerdir.

İşte bu küresel saldırının son halkası 9 Ekim 1998'de başlatılan uluslararası komplo olmuştur. Bu komplo 15 Şubat 1999'da Önder Apo'nun kaçırılması ve İmralı sisteminin ortaya çıkarılışıyla önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Uluslararası korsanlık anlamına gelen bu komplocu saldırıya ilişkin en kapsamlı çözümlemeleri Serxwebûn arşivinde bulmak mümkündür.

Uluslararası komplonun doğru, derinlikli ve kapsamlı çözümlenmesiyledir ki, hem Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal gerçeği, hem de tarihi ve güncel olarak insanlık gerçeği, hakikat değeri en yüksek bir biçimde açığa çıkarılmıştır. Bu temelde bir yandan komploya karşı mücadelenin strateji, örgüt ve taktiği ortaya konurken, diğer yandan da toplumsal özgürlüğün yolu olan demokratik modernite kuramı yaratılmıştır. Böylece Kürt toplumuna da, ezilen insanlığa da özgürlüğün yolu gösterilmiştir. Soykırıma karşı Kürt sorununun demokratik ulus çözümü formüle edildiği gibi, toplumkırıma karşı da ezilen ve sömürülenlerin demokratik toplum çözümü ortaya konmuştur. Yeni paradigma ve yeni özgürlük kuramına ilişkin en ayrıntılı çözümlemeler sadece Serxwebûn arşivinde mevcuttur.

Serxwebûn otuz yılda tüm bu gelişmelerin gözü, kulağı, dili olurken, otuzuncu yılda da Demokratik Özerklik ve devrimci halk savaşı çizgisinde yeniden direnişin önünü açmıştır. Kürt halkının yeşil Türkçü AKP ergenekonu karşısında ne yapması ve nasıl yapması gerektiğini aydınlatmıştır. AKP faşizminin maskesini düşürdüğü gibi, bu yeşil Türkçü soykırım rejimine karşı da nasıl direnilmesi gerektiğini açığa çıkartmıştır.

Kürt halkı, bu aydınlatma temelinde, AKP faşizminin topyekün savaş konseptine karşı topyekün direnişle durulması gerektiğini anlamış ve bu kutsal direniş içine girmiştir. Belli ki otuz birinci yıl boydan boya böyle tarihi bir direniş içinde geçecektir. Bu çerçevede Serxwebûn da, hem sömürgeci faşist soykırım rejiminin maskesini daha çok düşürecek, hem de Demokratik Özerklik direnişinin stratejik ve taktik hattını daha çok aydınlatacaktır. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinde Kürt halkına yol göstermeye, özgür Kürt'ün ve Kürt toplumunun sesi, ışığı ve iradesi olmaya devam edecektir.

Serxwebûn otuz beş yıllık özgürlük devrimimizde sürekli direnişi doğru tanımlayan ve şehadeti doğru ve derin anlamlandıran bir özelliğe sahip oluştur. Bu bakımdan Önder Apo'nun ve kahraman şehitlerimizin dili ve sesi olmayı başarmıştır. Serxwebûn arşivini inceleyen herkes baştan sona kadar Önderlik ve şehitler gerçeğiyle yüz yüze gelecektir. Karanlık dünyamızı aydınlatan Önderlik ve şehitler gerçeğimizi tüm yönleriyle bulacaktır. Kürdistan halkını bilinçlendirip özgürlük mücadelemize çeken kahraman şehitlerimize dair en kapsamlı bilgi, resim ve belge ile karşı karşıya kalacaktır. Bunun bir benzerini daha başka bir yerde bulmak mümkün değildir.

Otuz yıllık zorlu mücadelesinde Serxwebûn'un sadece bir kusuru olmuştur. O da hitap ettiği ülke ve halktan uzakta yayınlanıyor olmasıdır. Gerçi iletişim tekniğinin gelişimi son yıllarda bu kusuru da önemli ölçüde ortadan kaldırmış durumdadır. Fakat yine de dışarıda, uzakta yayınlanmak bir kusurdur ve bu da üzerinde durmayı gerektirir. Elbette Serxwebûn yayıncıları bunu anlıyorlar ve üzerinde mutlaka duruyorlar. Onları belli ölçüde rahatlatan, bu kusurun kendilerinden değil, TC devletinin faşist sömürgeci gerçeğinden kaynaklanıyor olmasıdır. Demek ki bu da anlaşılır bir durumdur ve sorumlusu, suçlusu Kürdistan'da soykırım uygulayan TC faşist rejimidir.

Böyle olsa da, otuz yıldır yurtdışında yayınlanmak zorunda bırakılsa ve ülkeyle bağları koparılmaya çalışılsa da, Serxwebûn yayıncıları Kürdistanî bakmayı ve özgürlük mücadelesine bağlı olmayı başararak ve Kürt halkıyla sürekli derin bağlar kurarak sömürgeciliğin bu oyununu bozmayı ve engelini aşmayı başarmıştır. Bundan sonra da aynı çizgide yayınlanarak tarihi rolünü oynamaya devam edecektir.

Özgür Kürt duruşu, Kürt halk duruşu, Kürt demokratik ulus duruşu açısından PKK gerçeği ne ise, özgür basın duruşu açısından da Serxwebûn gerçeği odur. Bu da kimlik olma, ad olma demektir. Nasıl ki özgür Kürt kimliği PKK ile tanınıyor ve anılıyorsa, özgür basın kimliği de Serxwebûn ile tanınıyor ve anılıyor. Temelini Mazlumların, Hayrilerin attığı Serxwebûn yayıncılığı aynı çizgide ve başarıyla devam ediyor.

Özgür Kürt'ün sesi Serxwebûn susmadı, susmuyor ve susmayacak! Yeni yılda özgürlük mücadelesini aydınlatmaya daha büyük bir güçle devam edecek...

Serxwebûn internet adresi:
www. serxwebun.org
E-mail adresi:
serxwebun@serxwebun.org

Serxwebûn' dan

2012 büyük bir mücadele yılı olacak

2011 yılı mücadele tarihi açısından siyasal ve askeri yoğunluğun en yüksek düzeyde olduğu yıllardan biri olarak geçti. Yine Türk devletinin askeri, siyasi ve psikolojik savaş saldırılarının en yüksek düzeye çıktığı yıl oldu. 2012 yılının da aynı yoğunlukta, hatta daha keskin bir mücadele içinde geçeceği şimdiden anlaşılmaktadır.

Kuşkusuz Türkiye içindeki çatışmaların sert geçmesinin iki nedeni vardır. *Birincisi*, Türk devletinin Kürt sorununu çözme politikası olmaması; *ikincisiyse* Ortadoğu'da ortaya çıkan yeni siyasal durumdur.

ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesinin sonuç almadığı, bu nedenle ABD için önümüzdeki yılların çok zorlu geçeceğinin anlaşıldığı bir süreçte Arap halklarının despotik yönetimlere karşı ayağa kalkışı gerçekleşti. 'Arap Baharı' olarak adlandırılan bu halk hareketleri esas olarak iç dinamiklerle gelişmiştir. Ancak despotik rejimlerin içte ve dışta meşruiyetinin en zayıf olduğu dönemde gerçekleştiği açıktır. Mevcut rejimler halklar açısından meşruiyetini yitirdiği gibi, dış güçlerin ihtiyaçlarını karşılamaktan da uzaktı. Bu durum gelişen halk hareketlerinin kısa sürede etkili olmasını beraberinde getirmiştir.

Bu halk hareketleri dış güçlerin yönlendirmesiyle gerçekleşmemiş, ancak mevcut iktidarların kısa sürede devrilmesinde dış güçlerin tutumu etkili olmuştur. Öte yandan bu halk hareketleri çok örgütlü olmadığından ve öncülükten yoksun olduğundan dış yönlendirmelere açık hale gelmiştir.

Arap halklarının ayağa kalkışıyla birlikte hızla politika belirleyerek bu hareketleri yönlendirmek isteyen ABD olmuştur. ABD açısından mevcut iktidarlar soğuk savaş ortamında şekillenen iktidarlar olduğundan küresel kapitalizmin ihtiyaçlarına cevap vermekten uzaktır. Öte yandan ABD'nin bölgedeki işbirlikçiliğini yapacak kapasiteden ve özelliklerden yoksundurlar. Toplumsal meşruiyetleri olmadığı için sağlam bir konumları yoktur. Bu konumlarıyla radikal islamcıları etkisizleştirme ve demokratik devrimci hareketleri kontrol etme durumunda değildirler. ABD ise bölgede ayaklarını sağlam basacağı ve uzun süreli güvenebileceği işbirlikçilere ihtiyaç duymaktadır.

Suriye'nin mevcut haliyle iktidarını sürdürmesi mümkün değildir

'Arap Baharı' ortaya çıktığında daha önceleri kendisine yeni işbirlikçiler olarak hazırladığı ılımlı siyasal islamcıları destekleyip güçlendirme ve sistemin başat gücü haline getirme çabası içine girmiştir. İşbirlikçi ılımlı islamcıların iktidar olmasını sağlayarak hem toplumsal meşruiyet kazanmış işbirlikçilerle bölgedeki konumunu güçlendirecek, hem de sistemi rahatsız edecek muhalif güçler karşısında ayakta kalıp bu muhalifleri etkisizleştirecek siyasal bir sisteme kavuşmuş olacaktır. Kapitalist modernitenin doğrudan uzantısı ve maketi olan güçlerin kazanmadığı toplumsal meşruiyet bu defa islam boyalı kapitalist modernite ajanlığıyla sağlanmış olacaktır. Böylece 200-300 yıldır teslim almak istediği Ortadoğu'yu bu defa işbirlikçi ılımlı islamla içten fethedip teslim alma imkanına kavuşmuş olduğunu düşünmektedir.

ABD, 'Arap Baharı'nı yönlendirerek böyle stratejik bir sonuca ulaşmak için politikalarını hemen ve kararlı bir biçimde pratikleştirme tutumu içinde olmuştur. Sovyetlere karşı kullandığı siyasal islamcıları bu defa halklara karşı kullanma stratejisi izlemiştir. Soğuk savaş döneminde kurduğu ilişkileri şimdi işbirlikçi siyasal islam eksenli kuracağı yeni Ortadoğu düzeninde kullanmaktadır. Sovyetlere karşı kullandığı Fethullah Gülen gibi işbirlikçileri Ortadoğu'nun tüm ülkelerinde bulunmaktadır. Ortadoğu'da siyasal islamcı birçok kesimin ABD ve Avrupa ile nasıl bu düzeyde işbirliğine girebildiği sorusunun cevabı 1990'lar öncesindeki ilişkilerde bulunmaktadır.

ABD'nin ılımlı işbirlikçi islam ekseninde yeni bir Ortadoğu kurmadaki kararlılığını Türkiye ile kurulan yeni ilişkilerden anlamaktayız. 'Arap Baharı'yla birlikte Türkiye'nin her tarafı idare eden politikalarını bırakıp net tutum almasını istemiştir. Türkiye ilk önce yine eski politikalarını sürdürmek istemişse de, ABD'nin ısrarı karşısında Libya'nın saldırı üssü haline gelmiştir. Türkiye ABD'nin kararlılığını görünce, ABD'nin ajanlığını yaparak, bunun karşılığında Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi hedefleyen bir politikaya yönelmiştir. Birkaç yıldır izlediği oyalama politikalarının Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketi tarafından kabul edilmeyeceğini görerek savaşa hazırlanan AKP, ABD'nin kendisini kullanmak istemesini PKK'yi tasfiye etmede bir fırsat olarak değerlendirmek istemektedir.

Türkiye bu yaklaşımıyla İran ve Suriye ile karşı karşıya gelmiştir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda birbirlerini zımni olarak gözetseler de, genel olarak bölgesel politikalar açısından karşı karşıya geleceklerdir.

Suriye'nin mevcut haliyle iktidarını sürdürmesi mümkün değildir. Ancak ABD ve Avrupa, diğer ülkelerden farklı olarak Suriye'yi siyasal islamcıların başat olduğu bir ülke olarak görmek istemiyor. Siyasal islamcıların sistem içinde yer alacağı, ama başat olmayacağı yeni bir siyasal düzen istemektedir. İsrail'in durumu, Lübnan'da önemli bir hıristiyan toplumun bulunması, yine Suriye'de çok farklı etnik ve dinsel toplulukların varlığı, istikrar açısından Suriye'de çok farklı toplumsal kesimlerin meşru görebileceği bir siyasal rejimi gerektirmektedir. Bu nedenle ABD İhvan-ı Müslimin'in tam hakim olacağı siyasal ve askeri desteği vermedi. Bir taraftan Esad rejimini zorlarken, diğer taraftan İhvan-ı Müslimin'in de zorlanmasını sağlayacak bir politika izledi. Bu durum geniş yelpazede bir toplumsal ve siyasal kesime dayandırılan politikaların başarı şansı ve geleceği olduğunu göstermektedir.

Kürtlerin birliği bu süreçte daha da önem kazanmıştır

Suriye'deki durumun nasıl şekilleneceği Kürt özgürlük hareketini de etkileyecektir. Türk devleti zaten Kürt halkının kazanım elde etmemesini sağlamak için büyük çaba göstermektedir. Sadece Türkiye değil, her güç Batı Kürdistan'da etkili olmaya çalışmaktadır. En son 30 yıla yakın gerillacılık ve gerilla komutanlığı yapmış Xebat Derik'in katledilmesi de bunu göstermektedir. Bu durum Batı'daki mücadelenin daha da keskinleşeceğine işarettir. Türkiye başta olmak üzere dış güçlerin saldırılarını boşa çıkartmak mevcut iktidarın gericini direnişini kırmak açısından Kürtler arası birlik her zamankinden daha önemli hale gelmiştir. Mevcut muhalif güçlerin en az mevcut iktidar kadar şovenist karakteri düşünüldüğünde Kürtlerin birliğinin önemi daha da artmaktadır. Mevcut muhalif güçler Türkiye ile sıkı ilişki içindedirler. Bir yönüyle Türk-islam sentezi politikasının bir türevi gibidirler. Mevcut rejim de Kürt sorunu söz konusu olduğunda Türk devletiyle ve Türk düşmanı herkesle ittifak yapacağı düşünülürse Kürtler arası birliğin ve her türlü saldırıya karşı hazır olmanın tarihsel değeri daha iyi anlaşılır. Demokratik Özerkliği mevcut durumda inşa etme imkanları çok fazla vardır. Öyle bir çalışma yürütülmelidir ki artık iktidarda kim olursa olsun bu Demokratik Özerkliği kabul etmek zorunda kalmalıdır.

İran bir süre sonra Suriye ve Lübnan üzerindeki etkisini kaybedeceğini bilmektedir. Belki Lübnan'daki şiilerle bir genel bağı kalır. Ama Lübnan siyasetini etkileme yönü çok azalacaktır. Lübnan esas olarak ABD ve Avrupa'nın üzerinde belirli düzeyde etkili olacağı yeni Suriye'nin etkisinde olacaktır. Türkiye'nin Suriye ve Lübnan üzerinde çok etkili olması istenmeyecektir. Zaten son Arap Planı Türkiye'nin etkisini sınırlamaya yönelik bir girişimdi. Türkiye'ye sadece ekonomik alandan yararlanma fırsatı verilecek, ama siyasi olarak etkin olması istenmeyecektir. Türkiye'de ekonomik olarak bu alanlara çok ihtiyaç duyduğundan buna razı olmak zorunda kalacaktır.

İran mevcut durumda kendisini esas olarak Irak ve şia dünyasına verecektir. Irak üzerinden Körfez şiiliği üzerinde etkili olmak isteyecektir. Bu nedenle hiçbir dönemde olmadığı kadar Irak'la ilgilenecektir. Dolayısıyla bu ilgi Güney Kürdistan'ı da yakından ilgilendirecektir. Bu açıdan İran'ın Irak ve Güney Kürdistan politikası yeni bir döneme girmiştir. İran Doğu Kürdistan'da zor duruma düşmemek için de Irak üzerindeki ağırlığını artırmak isteyecektir.

Türkiye sünnilerle, İran şiilerle Irak üzerinde etkin olmak isteyecektir. Bu durumda Güney Kürdistan hükümeti ve Kürtlerin her iki gücün etkisi dışında daha farklı bir politika izlemesi, mezhepsel temelde değil de genel demokratikleşmeye dayalı bir politikayı esas alması önemlidir.

İran'ın bir süre daha varlığını sürdürmesi beklenmelidir. ABD'nin de işbirlikçi islama dayalı yeni Ortadoğu sistemi ve Suriye'deki etkinliğini sağlamlaştırmadan İran'a yönelmesi beklenmemelidir. Dolayısıyla İran'a yakın zamanda bir müdahale yapılması olasılığı zayıftır. Ancak İran'ın Irak üzerinden gücünü artırma ve varlığını koruma politikasının uzun süre sonuç vermeyeceği açıktır.

Bölgede siyasal dengelerin oturacağı bir sürece girildiğini söyleyebiliriz. Bu durum mücadelemizi yakından ilgilendirmektedir. Artık bölgedeki diğer gelişmeler eskisinden daha fazla Kürt halkının özgürlük mücadelesini etkileyecektir. Siyasal dengelerin oturacağı bu süreçte her zamankinden daha kararlı ve mücadeleci bir tarzın olması gerektiği açıktır. Kararsızlıkların ve mücadelede gevşekliklerin bu tür süreçlerde faturası her zamankinden ağır olacaktır.

AKP Ortadoğu'da yeni dengelerin oturma sürecinde kendine göre aktif ve kararlı politika izleyerek avantajlı olmaya çalışmaktadır. Bu süreci I. Dünya Savaşı sonrası gibi Kürtlerin üzerinde egemenlik ve kültürel soykırım yürüttüğü bir siyasi sonuçla kotarmak istemektedir. Dolayısıyla tüm dış politikasını her zamankinden daha fazla Kürt halkının herhangi bir kazanım elde etmemesi doğrultusunda yürütecektir.

AKP, ABD'nin Irak'a müdahalesi sürecinde iktidar oldu. ABD Irak'a müdahale sürecinde bu işbirlikçi islamcı hükümetten yararlandı. Şimdi de işbirlikçi islam ekseninde Ortadoğu'yu

"AKP'nin ne iktidara geldiğinde ne de dokuz yıllık iktidarı süresince Kürt sorununu çözme politikası olmuştur. İlk süreçlerde hareketimizi tasfiye etme temelinde bir programı da yoktu. Esas olarak hareketimizin etkisizleştiği düşünüldüğü için, kendisini bir rehabilite hükümeti olarak görüyordu. Ancak mücadelemiz karşısında zorlanınca ve kendisinden mücadelemizi ezmesi istenince, hazır olmadığı için hem bizi hem devleti idare eder bir politika izlemiştir"

şekillendirme sürecinde AKP'yi kullanmak istemektedir.

AKP'nin ne iktidara geldiğinde ne de dokuz yıllık iktidarı süresince Kürt sorununu çözme politikası olmuştur. İlk süreçlerde Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme temelinde bir programı da yoktu. Esas olarak Kürt özgürlük hareketinin etkisizleştiği düşünülüyor, bu nedenle AKP kendisini bu konuda bir rehabilite hükümeti olarak görüyordu. Daha doğrusu kendinden beklenen buydu. Ancak mücadelemiz karşısında zorlanınca ve kendisinden mücadelemizi ezmesi istenince, hazır olmadığı için hem bizi hem devleti idare eder bir politika izlemiştir. Bu nedenle 2006 yılında çok çeşitli kanallardan Kürt özgürlük hareketinden ateşkes yapmasını istediği bilinmektedir. Kürt hareketi de şans tanımak için tek taraflı ateşkes ilan etmiştir. Ancak 2007 baharında iki tarafı idare edemeyeceğini görerek Dolmabahçe'de Yaşar Büyükanıt'la yapılan anlaşmayla Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme karşılığında ikinci dönem iktidarının önü açılmıştır. Zap direnişi sonrası psikolojik savaş aracı olarak TRT 6 gibi adımlar ve görüşmelerle oyalama ve zamana yayarak yıpratmayı, fırsatını bulduğunda da darbe vurarak tasfiye etmeyi hedefleyen bir konsept dahilinde hareket etmiştir.

Direniş kararı devletin ve AKP'nin politikalarını netleştirmiştir

Kürt Halk Önderi ve Kürt özgürlük hareketi de demokratik siyasal çözüm anlayışı nedeniyle devleti ve toplumu hazırlama ve hükümeti de çözüm için adım attırma politikası izlemiştir. Ateşkes ve görüşmelerle AKP'yi çözüm politikasına getirmek istemiştir. Ancak AKP bu yaklaşımlara olumlu karşılık vermemiştir. AKP'nin çözüm politikası olmamasına rağmen, Ağustos 2010'da bir fırsat daha tanınmıştır. Referandum sonrası yaklaşımlarından netleşmiştir ki, AKP'nin Kürt sorununu çözme politikası yoktur. Bu nedenle 2011 baharından başlamak üzere gerilim artmıştır. Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketi bütün saldırılara rağmen 12 Haziran seçimleri sonrasına kadar sabırlı davranarak AKP'nin politikasını netleştirmek istemiştir.

Seçimden AKP'nin yüzde 50 oy alması, Demokrasi Bloku'nun başarılı olması eğer bir çözüm niyeti olsaydı AKP için bir fırsatı ifade ediyordu. Kürt halkı da, demokrasi güçleri de iradesini demokratik çözümden yana koymuştu. Zaten seçim Demokratik Özerklik referandumu olmuştu. Ancak AKP, Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketinin olumlu yaklaşımları ve çağrılarına rağmen oyalamacı yaklaşımlarını sürdürerek bir çözüm niyeti olmadığını açıkça gösterdi. Önder Apo'nun hazırladığı protokollere olumlu cevap vermemesi bunun en somut ifadesi oldu. Bu yaklaşım seçimde ortaya çıkan Kürt halkının iradesine de meydan okumayı ifade ediyordu. Bu durum aynı zamanda çözüm doğrultusundaki çabaların istenen sonucu almadığının da ifadesi olarak görülmelidir.

AKP sürecin eskisi gibi sürmesi ve oyalama yaparak kendine göre bir anayasa yapmayı ve bunu hareketimize dayatmayı en iyi seçenek olarak görüyordu. Mevcut durum karşısında mücadele kararlılığı göstermemek AKP'nin bu tuzağına düşmek olurdu. Hareketimiz kararlı bir irade göstererek AKP'nin bu oyunlarını bozdu. Direniş kararımızla korktuğu başına gelmiştir. Çözüm politikası olmadığından keskin bir mücadele başlamıştır. Çözüm niyeti olsaydı, Demokratik Özerklik ilanına çok sert yaklaşmazdı. Ama siyasal egemenlik ve kültürel soykırımın yeni koşullarda sürdürülmesi anlamına gelecek yeni siyasal düzenini kabul ettirmek için saldırması gerekiyordu. Eğer hareketimizi zayıflatırsa Kürtleri zaman içinde yok edebileceğini düşünmektedir. Özcesi devletin zihniyeti de, amacı da değişmemiştir. Direniş kararı devletin ve AKP'nin politikalarını netleştirmiştir.

Altı aylık mücadele süreci AKP'yi büyük bir çıkmaz içine sokmuştur. Kürt özgürlük hareketi açısından en kötü durum mücadele etmemek ve AKP'nin oyalama politikasına fırsat vermek olurdu. AKP Kürt özgürlük hareketinin mücadele etmesini engelleyerek kendi politikalarını kabul ettirmek ve soykırım sistemini sürdürmek istiyordu.

2011 yarısından sonraki altı aylık mücadele sadece devletin bir çözüm politikası olmadığını gözler önüne sermedi, aynı zamanda Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı mücadelede devletin en önemli siyasi gücü olan AKP'nin maskesini de düşürdü. AKP'nin bize karşı mücadelede en önemli gücü kendine demokrat kendine müslüman yüzüydü. Kendini demokrat ve müslüman gösterip Kürt halkını ve demokratik güçleri aldatarak, beklenti yaratarak zaman içinde hareketimizi tasfiye etmeyi planlıyordu. Ama mücadele buna fırsat vermediği gibi, güç kaynaklarını önemli oranda kaybetti. Denilebilir ki AKP Aşil topuğundan vuruldu.

> **"2011'deki altı aylık mücadele sadece devletin bir çözüm politikası olmadığını gözler önüne sermedi, aynı zamanda Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı devletin en önemli siyasi gücü olan AKP'nin maskesini de düşürdü. AKP'nin bize karşı mücadelede en önemli gücü kendine demokrat kendine müslüman yüzüydü. Ama mücadele buna fırsat vermediği gibi, güç kaynaklarını önemli oranda kaybetti"**

AKP mücadeleyle 1990'lı yılların hükümetleri konumuna düştü. Zaman zaman Bülent Arınç ve Beşir Atalay'ı konuşturarak, yine bazı generalleri tutuklayarak psikolojik harekat hamleleri yapsa da, artık eski inandırıcılığını bulması mümkün değildir. Binlerce keyfi tutuklamanın olduğu yerde demokratik bir zihniyet ve çözüm değil de bir sindirmenin olduğunu aptal ve yandaş olmayan herkes görür. Bunun da 1990'lı yıllar konsepti olduğu açıktır. Kimi yöntem değişiklikleri bu amacını gizleyecek durumda değildir.

Siyasi soykırım operasyonlarını ve sindirme saldırılarını aralıksız sürdürmesinden de anlaşılmaktadır ki, AKP hükümeti çok zorlanmaktadır. Kürt özgürlük hareketinin direnişi ve sağlam duruşu karşısında saldırma dışında yürüteceği başka politikası kalmamıştır.

Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketinin, halkımızın ve dostlarımızın duruşunda Kürt Halk Önderi'nin duruşu belirleyicidir. Önder Apo'nun yaklaşımı Türk devletinin yüzünü daha da açığa çıkartmakta, bu da hareketin, halkın ve dostlarımızın direnişine güç katmaktadır. Önder Apo'nun duruşu AKP konusunda nettir. AKP de bu durumu görmektedir. Hem görüşme notlarında defalarca AKP'nin gerçeğini ortaya koyması hem de savunmalarda yaptığı AKP değerlendirmeleri ve tutumu AKP'yi öfkelendirmektedir. İmralı'daki tecrit, tehdit ve şantaj bu nedenle uygulanmaktadır. Bu yaklaşımlarıyla Önderliği gerileteceğini sananlar kesinlikle karşılarında daha net ve kararlı bir Önderlik görmüşlerdir. En son olarak Kürt Halk Önderi'nin aile görüşüne çıkmaması ve esas olarak da AKP'nin politikalarına karşı net bir tutumu ifade etmektedir. Bunun da anlamı AKP'ye karşı mücadelenin yükseltilmesidir.

AKP'nin saldırılarını sertleştirmesi esas olarak Kürt özgürlük hareketini geçen dönemin pozisyonuna çekmek içindir. Eğer Kürt özgürlük hareketini böyle bir konuma çekebilirse amacına ulaşmış olacaktır. Ancak Kürt özgürlük hareketinin eski pozisyonu kabul etmeyeceğini görmekte, bu nedenle de kendine göre hem Önderlik hem de Kürt özgürlük hareketi üzerinde baskıyı artırmaya ve sürdürmeye çalışmaktadır.

Yeni mücadele sürecinin zorlu geçeceği açıktır

Eğer Kürt özgürlük hareketini eski konuma getirebilirse, öngördüğü anayasanın yapılması ve dayatması imkanına kavuşacağını düşünmektedir. Ancak Kürt özgürlük hareketinin direnişinin buna fırsat vermeyeceğini, sürdürülen mücadele ortamında düşündüğü anayasanın sadece Kürtler değil, çeşitli çevreler tarafından da kabul görmeyeceğini bilmektedir. Kürt özgürlük hareketinin direndiği ortamda sorunları köklü çözmeyen anayasa dayatmalarının kabul görmeyeceği açıktır. Ancak Kürt özgürlük hareketini mücadelesiz bırakır ve düşündüğü anayasayı kotarırsa, kabul edilmediğinde 'çözüm için adımlar attık ama kabul edilmiyor' diyerek Kürt özgürlük hareketinin üzerine her alanda çok sert giderek tasfiye etmeyi hedeflemektedir.

Gelinen aşamada AKP başarısız kılınıp iradesi kırılmadan Kürt sorununun çözümünün önü açılmayacağı netleşmiştir. AKP ya Kürt özgürlük hareketini ezip devleti tümden ele geçirecek ya da başarısız kaldığında devleti ele geçirme ve de başat güç olma hedefine ulaşmayacaktır. Hatta AKP başarısız kılındığında Türkiye demokratikleşmek zorunda kalacak, bu da AKP'yi herhangi bir siyasi güç konumunda tutacaktır. AKP ve Fethullahçılar demokratik bir zihniyete sahip olmadıklarından herhangi bir güç olmayı kabul etmemektedir. Gerici direnişleri bu nedenledir. Dolayısıyla AKP'nin başarısız kılınması gerekmektedir. AKP'nin demokratik dönüşüme uğrayacağı ve Kürt sorununu çözeceği beklentisi artık büyük bir yanılgı olur. Zayıf bir ihtimal de olsa Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketi sabırla böyle bir yolu denemiştir. Ama AKP'nin en makul yaklaşımlara bile cevap vermediği görülmüştür. Dolayısıyla AKP çok açık bir çözüm iradesi ve tutumu ortaya koymadan, artık hiçbir sözüne ve yaklaşımına inanmamak gerekir. Daha doğrusu inanılamaz. Çünkü demokratik zihniyet ve çözüm projesi olanlar Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketi gibi bir muhatap bulduklarında hemen adım atarlardı.

Artık gelinen aşamada altı ay önceki konuma dönülemez. Böyle bir durum AKP'nin oyalama temlinde tasfiye politikalarını ilerletmesi ve sonuç almasına fırsat vermek olur. Aslında Oslo görüşmelerin deşifre edilmesi bile Kürt özgürlük hareketini eski konuma getirmek içindi. Nitekim Oslo görüşmelerinin basına yansıtılmasından sonra 'savaşmaya ne gerek var, bakın sorunları konuşarak da hal edebiliyoruz, görüşmelerle bunu gerçekleştirmenin imkanı var' algısı yaratmak ve bu temelde Kürt özgürlük hareketini AKP'nin politikaları karşısında mücadelesiz bırakmak hedeflendi. Kürt özgürlük hareketini eski konuma getirmek AKP için bir başarı olarak görülmektedir. Bu nedenle Kürt özgürlük hareketi Önderlik özgürleşmeden, tüm KCK tutukluları serbest bırakılmadan, AKP Demokratik Özerkliği siyasi ve kültürel boyutlarıyla (anadilde eğitim dahil) açıkça kabul etmeden tek taraflı hiçbir adım atmayacağını söylemektedir. Dolayısıyla yeni bir süreç ancak bu belirtilenler gerçekleştiğinde gelişebilir. Ateşkes ancak böyle bir paketin parçası olarak ve çözüme fırsat ve imkan tanımak için gündeme gelebilir.

Kuşkusuz devleti sorunun çözümüne yaklaştırmak kolay değildir. Ancak siyasal alanda MHP dışındaki güçler ciddi bir biçimde engel teşkil edecek bir tutum gösteremezler. AKP etkisizleştirildiğinde CHP'nin önemli bir bölümü de çözüme yanaşmak zorunda kalacaktır. Devlet genel olarak zihniyet ve politika değiştirmediği için çözüme direnenler vardır. Türk toplumu hala devleti dikkate alan bir toplumdur. Gözü ve kulağı devlette olma gerçeği büyük oranda sürmektedir. Bu nedenle mücadele ile devlet zorlanırsa, toplumun ve diğer siyasi güçlerin çözüme hazırlanması zor olmayacaktır. Dolayısıyla devletle –dönemsel devlet AKP ile– ciddi bir mücadele yürütülür ve çözüme yanaşmak zorunda bırakılırlarsa Türkiye'deki siyasal atmosfer kısa sürede değişir.

Bu mücadelenin zorlu geçeceği açıktır. Ancak Türk devletinin Kürt sorununa çözüm bulmaması onu her alanda zorlamaktadır. Bu mücadelenin içinde Kürtler açısından kayıplar ve zorlanmalar yaşansa da, Türk devletinin kazanma şansı yoktur. Mücadelenin keskinleşmesi, Türk devletinin antidemokratik ve çözümsüz karakterini tüm açıklığıyla açığa çıkartmış ve Kürt halkının mücadelesi açısından

ise başarı zeminimizin daha fazla güçlenmesini beraberinde getirmiştir.

Tüm Türkiye halklarının yeni bir anayasaya ihtiyacı var

Geçen altı aylık süreçte gerillanın direniş gücü olduğunu herkes gördü. Bu sürecin önemli siyasal sonuçları da olmuştur. Türk devleti her ne kadar psikolojik savaşla Kürt özgürlük hareketinin direnişini devlette yarattığı sarsıntıyı gizlemeye çalışsa da AKP'nin politikalarında görüldüğü gibi büyük bir korku ve telaş içindedirler. Geliyê Tîyarê'deki kayıplar öncesinde Türk devleti her bakımdan çaresizliği yaşıyordu. Gerilla karşısındaki başarısızlıklarını açıkça itiraf ediyorlardı. Özel ordu tartışmalarının artması bu nedenledir. Hareketin üstünlüğünü her bakımdan kabul eden bir siyasi ortam vardı. Moral ve psikolojik çöküntü içindelerdi. Rüstem arkadaşların şehadeti ve Geliyê Tîyarê'deki şehadetlerden sonra yoğun bir propagandayla operasyonlardan sonuç aldıkları algısını yaratmaya çalıştılar. Yaz boyu aldıkları darbelerin yarattığı sarsıntıyı böyle gidermek istediler. Ancak altı aylık direnişin zorlanmasını hala yaşamaktalar. Bu kayıpların onların genel konumlarını düzeltmesi mümkün değildir. Siyasi soykırım operasyonlarının artırılması ve Önder Apo üzerindeki tecrit, mücadele karşısında yaşadıkları zorlanmayı bu saldırılarla dengelemek istemelerinden kaynaklanmaktadır.

Şehadete yaklaşım da önemlidir. Şehadetleri mücadeleyi daha fazla yükseltmek biçiminde ele almayan yaklaşımlar kabul edilemez. Bu konuda da son zamanlarda duygusal yaklaşımlar ağır basmaktadır. Toplum içinde de direnişin ve şehadetin tarihsel anlamı yerine üzüntüler öne çıkıyor. Mücadelemize düşmanlık edenler ve bu ortamdan kendi tezlerini güçlendirmek için yararlanmak isteyenler *"biz hiçbir şeyi bir kişinin ölümüne değişmeyiz!"* diyerek teslimiyetin ve köleliğin teorisini yapıyorlar. Kürt halkının ayağa kalkışı ***"köle yaşamaktansa onurlu ölümü tercih etmeyi"*** bir yaşam felsefesi haline getirmesiyle gerçekleşmiştir. Kemal Pir ***"yaşamı uğruna ölecek kadar seviyorum"*** diyerek şehadete ulaşmıştır. Bu söz anlamlı bir yaşam için, şehadetin önemini ortaya koymak için söylenmiştir. Zaten bu yaşam ve mücadele felsefesi Kürt toplumunu büyük bir direnişe sevk etmiştir. Dolayısıyla haklı, meşru savunma savaşımını her zaman savunacak ve buna destek verecek bir toplumsal zihniyetin varlığı önemlidir. Psikolojik savaş merkezlerinin ve işbirlikçilerinin "savaşın zamanı geçmiştir, gerilla direnişi bırakmalıdır" doğrultusundaki çabaları esas olarak mücadeleyi tasfiyeye yöneliktir. Bu tasfiye çabalarına karşı meşru savunma savaşının haklılığını her koşulda ortaya koymak ve bu temelde direnişi geliştirmek gerekmektedir

Önümüzdeki en önemli siyasal konulardan biri Türkiye'deki anayasa gündemidir. Türkiye'de yeni bir anayasaya ihtiyaç olduğu çok geniş toplumsal siyasal kesimler tarafından kabul ediliyor. Böyle bir ihtiyacın olduğunu en fazla gündemleştiren ve bunun toplumsal bir talep haline gelmesini sağlayan Kürt özgürlük hareketi ve radikal demokrasi güçleridir. Kuşkusuz birçok kesim de bu anayasanın değişmesini istemektedir.

Kürt özgürlük hareketi de Kürt sorununu esas olarak bir anayasa sorunu olarak tanımlamaktadır. Ancak AKP bu toplumsal talebi kendi düşündüğü siyasi düzeni sağlayacak bir araç olarak görüyor. Bu toplumsal beklentiyi de arkasına alarak, yeni anayasa talebini bir psikolojik savaş malzemesi olarak değerlendirmek istiyor. "Anayasa yapacağız, sorunları çözeceğiz" propagandasıyla Kürt halkını mücadelesiz bırakmayı hedefliyor.

AKP'nin, daha doğrusu devletin de yeni bir anayasaya ihtiyacı vardır. Toplumun da yeni bir anayasaya ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacı ortaya çıkaran da Kürt sorunudur. Bu nedenle Kürtlerin onay vermediği, kabul etmediği bir anayasanın meşruiyetinin olmayacağı açıktır. Bu nedenle AKP hükümeti bir yönüyle Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirip halkı iradesiz kılarak yapacakları anayasayı tepkisiz kotarmak istiyor. Temel sorunlarla ilgili aktörlere saldırarak ve irade kırarak anayasa yapılamayacağına göre, AKP'nin Kürt sorununu çözecek bir anayasa yapma niyeti olmadığı gerçeğini ortaya koymak önemlidir.

AKP'nin yaklaşımını ve bu yaklaşımla anayasa yapılmayacağını ortaya koyarken, nasıl bir anayasa olması gerektiğini ve Kürtlerin taleplerini açıkça ortaya koymamız lazım. Bu çalışmalarla demokratik bir anayasanın nasıl olması gerektiği algısını yaratmalıyız. Böyle bir algı yaratarak, AKP kendi anayasasını dayattığında, demokrasi güçlerinin bu anayasanın yeni ve demokratik olmadığını söylemelerinin sağlatılması önemlidir. Bu sağlanırsa AKP'nin kendine göre bir anayasa yaparak topluma dayatması boşa çıkarılır.

Türkiye'deki demokrasi güçleriyle birlikte nasıl bir demokratik anayasa olmalı konusunun bir toplumsal algı haline getirilmesi önemlidir. Ancak en önemlisi Kürtlerin nasıl bir anayasa istediği konusudur. Çünkü Kürt sorununu çözmeyen bir anayasa meşru görülmeyecektir. Bu açıdan diğer Kürt partileri, sivil toplum örgütleri ve Kürt şahsiyetlerinin demokratik anayasa taleplerini ortaklaştırmaları ve açıkça ortaya koymaları önemlidir. Yakın zamandaki ortak açıklama önemliydi. Bunun daha da geliştirilip bir protokole bağlanması, tüm diğer sivil toplum örgütlerini ve şahsiyetlerini buna katılması AKP'nin politikalarını boşa çıkartmak açısından gereklidir.

Anayasada şu taleplerin net ortaya konulmasını istemek de AKP'nin oyunlarını boşa çıkarmada etkili olur:

1- Demokratik Özerklik. Bu, yerel meclisleri ve onların içinden çıkacak bir özyönetimi kapsamalıdır. Bu Demokratik Özerklik tüm Türkiye için istenir. Ama Kürdistan'da olmasında ısrarlı olunur. Çünkü Kürtler talep etmektedir. Demokratik Özerklik'ten taviz verilemez.

2- Tam düşünce ve örgütlenme özgürlüğü istenmelidir. Buna kendi kimliği ve ülkesinin adıyla örgütlenme özgürlüğü de dahildir. Tam düşünce ve örgütlenme özgürlüğü kendi demokratik sistemimizin, yani Demokratik Konfederal sistem ve kurumlaşmalarının kabul edilmesini sağlayacaktır. Kürt halkının her alandaki demokratik kurumlaşmasının bu temel talep başlıkları altında tanınmasını sağlatmak önemlidir.

3- Anadilde eğitim başta olmak üzere dil ve kültür özgürlüğü istenmelidir. Kürtçenin kamu alanında kullanılmasının kabul edilmesi de bu hakkın en doğal ve temel boyutudur.

4- Anayasa bunları güvenceye almalıdır. "Kimliklere nötr olsun" denilerek bu hakları güvenceye almayan bir anayasanın eski inkar ve kültürel soykırım sisteminin yeni biçimde sürdürülmesi olduğu açıkça ifade edilmelidir. Hegemon ve baskın kimlik Türklük olduğundan, düşünülen nötr anayasa eski yapının yeni biçimde Kürtlere kabul ettirilmesi anlamına gelir. Anayasada bir ya da iki temel maddeyle Kürtlerin ve diğer toplulukların talepleri güvenceye alınırsa ancak o zaman "kimliklere nötr" bir anayasa anlamlı olabilir.

Demokratik Özerklik olmadan tek başına anadilde eğitim talebi dil kurslarının akıbetine düşmekten kurtulamaz. Sadece Demokratik Özerklik de Kürtler üzerindeki eski sistemin yeni bir biçime kavuşturulması olur. Bu yönüyle Demokratik Özerklik ve anadilde eğitim talebi birbirini tamamlayan, olmazsa olmaz taleplerdir.

AKP ve Fethullahçılara karşı topyekun bir mücadele gerekiyor

Kürt Halk Önderi'nin konumu önemlidir. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin kaynaklandığı ve beslendiği gerçek olmaya devam ediyor. Önder Apo oradaki duruşuyla doğrultuyu belirlemeye devam ediyor. Bu çerçeveden bakıldığında, Önderliğin durumu sadece bir görüşme yapma veya yapmamayla izah edilemez. Kuşkusuz görüşmenin olup olmaması da mücadele durumuyla ilgilidir. Ancak Önderliğin durumunu bir tutum ve direniş olarak görmek ve ona göre yaklaşım göstermek gerekir. Önderliğin sağlığı, güvenliği ve özgürlüğü konusunda bir gevşeme sürecin karakterine ters düşer. Nitekim Önder Apo görüşmeye çıkmayarak sorunun sadece görüşme ekseni etrafında ele alınmasının yanlışlığını ortaya koymuştur. Dolayısıyla görüşme olursa çok şey olurmuş gibi yaklaşımları Önderliğin özgürlüğü ekseniyle bağdaştırmak mümkün değildir.

Bu dönemdeki en önemli görevlerden biri, demokrasi ittifakı ve hareketi gerçekleştirmek olmalıdır. Halkların Demokratik Kongresi'ni daha işlevsel kılmak ve demokrasi mücadelesinin çatısı haline getirmek gerekir. Sadece örgütler ve kimi şahsiyetler üzerinden değil, toplumsal bazda da bu hareket genişleyebilir. AKP'nin teşhir olması bunun önünü fazlasıyla açmıştır. AKP'yi destekleyen bazı çevrelerin tutumlarını değiştirmeleri toplumdaki tepkilerin yansımasıdır. Onların tutumları da çeşitli kesimleri etkilemektedir.

Alevi örgütlerinin ve temsilcilerinin de bu dönemdeki tutumu önemlidir. Kürtlerle birlikte hareket etmedikleri takdirde inanç özgürlüğünü de, bunun güvencesini de kazanamayacaklarını görmüşlerdir. Dolayısıyla bu durumu görmek, onları daha fazla özgürlük ve demokrasi mücadelenin içine çekmek gerekecektir. Bu durum demokrasi mücadelesinde ve AKP'nin saldırılarını boşa çıkarmada bir sinerji otaya çıkarabilir.

AKP hükümeti yoğun saldırılarını bir yönüyle de BDP'yi bölmek için yapıyor. Özellikle orta sınıfa BDP'de olurlarsa hep zarar göreceklerini göstermek için baskısını sürdürüyor. Kürt demokratik hareketine saldırının diğer nedenlerinin yanında böyle bir amacının olduğunun da bilinmesi ve bu çerçevede AKP'nin politikalarına karşı sağlam duruşun her bakımdan önemli olduğunun görülmesi gerekmektedir.

Aslında Kürt halkının son altı aylık mücadelesi ve AKP'nin saldırıları devletin Kürt sorununda bir çözüm politikası olmadığını ortaya koymuş; bu durum Kürdistan'da AKP'nin ve Fethullahçıların teşhir olmasına yol açmıştır. Yakın zamanda Hizbullahçıların bir manifestosu yayınlaması da AKP'nin Kürdistan'daki başarısızlığıyla ilgilidir. Hizbullahçılar da bunu görerek AKP'nin tabanının bir kesimini kendi yanına çekmek istemektedir. Hizbullahçıların bir yönlendirme nedeniyle mi bu tutumu koydukları yoksa AKP ve Fethullahçıların Kürdistan'da zayıflamaları sonucu kendisine yeni bir örgütlenme alanı çıktığını görerek mi böyle bir manifesto hazırladıkları zaman içinde daha iyi anlaşılacaktır. Ancak Hizbullah'ın manifestosunda Kürt vurgusunu fazlasıyla yapmaları, Kürdistan'da dine dayanarak siyasal sömürgeciliği yeniden inşa etme politikalarının önemli oranda boşa çıktığının kanıtı olmaktadır.

Aralık ayında Roboski'de hava saldırıları sonucu gerçekleşen bir katliam yaşandı. Bu katliam bilinçli ve planlı bir biçimde yapılmıştır. Amaç gerillanın merkez üslenme alanı olan Botan halkını korkutmak, gerillanın yaşam alanını daraltmaktır. '90'lı yıllarda köy boşaltmalarla yapılan şimdi bu yöntemle sağlanmaya çalışmaktadır. Nasıl ki her alanda halkı korkutarak, baskı altına alarak Özgürlük hareketinin yaşam alanı daraltılmak isteniyorsa, gerillanın da yaşam alanı ortadan kaldırılmak isteniyor. Kortek katliamı da aynı amaçla yapılmıştı. Hatta halkla Kürt özgürlük hareketini karşı karşıya getirme ya da Kandil'den halkı boşaltma amaçlanıyordu. 34 kişinin katledilmesine rağmen AKP'nin özür dilememesi, hatta ordunun tutumunu takdir etmesi bu katliamın nasıl bir konsept dahilinde yapıldığını izah etmektedir.

Ancak Roboski katliamı ters etki yaparak halkın Türk devletine ve AKP'ye tepkisini artırmıştır. O güne kadar Kürt özgürlük hareketinin yanında olmayanlar da bu olaydan sonra AKP'ye tepki göstermişlerdir. Roboski katliamı AKP'nin teşhir ve tecrit olmasında önemli rol oynamıştır. Mücadele sürdüğü müddetçe AKP'nin bu tür katliamları gerçekleştirmesi her zaman gündeme gelebilir. Bu açıdan Roboski katliamının gündemden düşürülmeden sorumlularından hesap sorulması mücadelesi önemli olmaktadır.

Özcesi 2011 yılı hem siyasi hem askeri alanda büyük bir mücadele içinde geçmiştir. 2012 yılı da büyük bir mücadele içinde geçecektir. Bazılarının belirttiği gibi AKP'nin önümüzdeki aylarda yumuşaması beklenmemelidir. AKP Kürt özgürlük hareketinin iradesini kırmak ve kendini 1930'ların CHP iktidarı gibi Türkiye'nin başat gücü haline gelmek istemektedir. AKP'yi ya da devleti Kürt sorununun çözümü ve demokratikleşmeye yanaştıracak tek yol mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir. Bu açıdan önümüzdeki aylar çok önemlidir. Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin ortak hareket ederek AKP'nin saldırılarını püskürtüp gerici iradesini kırması Türkiye'nin demokratikleşmesine de, Kürt sorununun demokratikleşmesini de yakınlaştıracaktır.

"Kürtlerin onay vermediği, kabul etmediği bir anayasanın yeni ve meşruiyeti olmayacağı açıktır. Bu nedenle AKP hükümeti bir yönüyle Kürt özgürlük hareketi'ni etkisizleştirip halkı iradesiz kılarak yapacakları anayasayı tepkisiz kotarmak istiyor. Temel sorunlarla ilgili aktörlere saldırarak ve irade kırarak anayasa yapılamayacağına göre, AKP'nin Kürt sorununu çözecek bir anayasa yapma niyeti olmadığı gerçeğini ortaya koymak önemlidir"

Uluslararası komploya karşı topyekun direniş özgürlüğü sağlayacaktır

1998 yılında Önderliğimize karşı geliştirilen uluslararası komplonun çok güçlü ideolojik ve siyasi nedenleri vardır. İdeolojik nedenlerin başında PKK'nin hedeflediği demokratik komünal toplum biçimi ve onun sistemi olan demokratik sistem gelmektedir. Bu toplumsal model, kapitalist modernitenin ve onun ulus devlet sisteminin panzehiridir. PKK'nin öngördüğü toplumsal dönüşüm sağlanır ve demokratik sistem inşa edilirse Kürdistan ve Ortadoğu, kapitalist hegemonyanın iktidar ve sömürü alanı olmaktan çıkacaktı. PKK bunu gerçekleştirmede kendisine güvenen iddialı bir hareketti. Bu iddiasını reel sosyalizm sorgulamalarında çok açık bir biçimde ortaya koyuyordu.

Önderliğimiz reel sosyalizmin yıkılışından sonra sosyalizm üzerine çözümlemelerini derinleştirdi. Reel sosyalizmin çözülüşünün temel bir nedeni olarak, özgür ve demokratik bir toplumsal dönüşüm sağlayamaması, kapitalist moderniteden kopmaması olduğunu gördü. Reel sosyalizmin bu konuda çok köklü yanılgıları ve hataları sözkonusuydu. Devlet ve iktidar odaklı yapısını sorgulayamadığı gibi, özgür ve demokratik toplumsal dönüşümde, kadın olgusunu da köklü sorgulayamadı ve demokratik toplumsal dönüşümde temel eksenin özgür kadın olduğunu göremedi. Demokratik ve özgür toplumun ancak özgür kadınla gerçekleşebileceğini kavrayamadı, anlayamadı ve cins çelişkisine ve mücadelesine sıradan basit yaklaşımı aşamadı. 'Toplum özgürleştiğinde zaten kadın da özgürleşir' anlayışıyla yaklaştı. Bu konuda çok büyük yanılgılar yaşayarak özgür, demokratik toplumsal dönüşümü sağlayamadı.

'Önce kadını vurun!'

Önderliğimiz reel sosyalizmin çözülüş nedenlerini 1990'lı yıllarla birlikte güçlü çözümleyerek ortaya koymaya başladı. Bu temelde reel sosyalizmin PKK üzerindeki etkisini aşmaya çalıştı. 1993 ateşkesi, 1995 yılında gerçekleşen V. PKK Kongresi bu arayışın somutlaşmış haliydi. Bu kongrede PKK'de değişim, ideolojik, stratejik açılım temel bir gündem olarak ele alındı. Stratejik ve paradigmasal değişimin işaretleri bu kongrede ortaya çıktı. Sonraki yıllarda bu arayış ve çabalar yoğunlaşarak sürdü. Önderliğimiz devlet, iktidar olgularını ciddi bir biçimde sorgulamaya, kadın özgürlük sorununu toplumsal özgürlüğün mihenk taşı olarak ele almaya, ideolojik, siyasi, toplumsal ve askeri mücadeleyi bu eksene oturtmaya çok büyük çaba harcadı. Kadın ordulaşması, Kadın Kurtuluş İdeolojisi ve Kürdistan Kadın Özgürlük Partisi PJKK, bu çabaların en somut ifadesiydi. ''Kadın özgürleşmeden toplum özgürleşmez, toplum özgürleşmeden demokratik ve sosyalist bir sistem kurulmaz'' şiarı Önderliğimizin mücadele ve çalışma anlayışını belirledi. PKK'nin ideolojik dönüşümünü bu temel tespitlere ve olgulara oturttu. PKK'deki bu köklü dönüşüm arayışı, kapitalist hegemonyayı çok ciddi bir biçimde rahatsız etti. Kapitalist modernite ve ulus devlet sistemi karşısında alternatif bir yaşam, modernite biçimi ve sistemi, kapitalist moderniteyi ve hegemonyayı zayıflatacak ve etkisiz hale getirecekti. Bu korku ve endişe, uluslararası komployu tetikleyen asıl etkendi. Kapitalist hegemonyanın, Önderliğimize yöneldiği aynı süreçte, eş zamanlı olarak 'Önce Kadını Vurun' demesinin altında bu gerçeklik yatmaktaydı.

Kürt kadınının bilinçlenmesi, irade kazanması, kendine has özgür ve bağımsız duruşuyla ideolojik, siyasi, toplumsal ve askeri tüm mücadele ve yaşam alanlarında aktif yer alması, Kürdistan ve bölge kadınlarını, halklarını çok güçlü bir biçimde etkiliyordu. Geleneksel, köle, hizmetçi ve güçsüz kadın durumu aşılıyor, özgürleşen kadın, klasik egemen erkekliği de yıkıyordu. Bu durum egemen sistemin kök hücresi olan ataerkil aile ve toplum yapısını çözüyordu. Ataerkil aile ve cinsiyetçi toplum, demokratik ve özgür topluma doğru güçlü bir dönüşüm geçiriyordu. Kapitalist hegemonyayı en fazla korkutan ve kaygılandıran bu gerçeklikti. Çünkü o, köle kadın, egemen erkek, ataerkil aile ve cinsiyetçi toplum olmadan yaşayamazdı. Varlık gösteremezdi. Beş bin yıllık ataerkil sistem ve bu sistemin en yoğunlaşmış, güçlenmiş biçimi olan kapitalist modernite ve hegemonya bu toplumsal gerçekliğe dayanarak ayakta kalabiliyordu. İşte PKK bu zemini kurutuyor, erkek egemen sistemi dayanaksız bırakıyordu. PKK'nin bu eksen üzerinden yürüyen mücadelesi, 1998 yılına gelindiğinde oldukça güçlenmiş, Kürdistan ve Ortadoğu toplumunu etkisi altına almıştı. Uluslararası komplonun gerçekleşmesinde esas olarak bu ideolojik gerçekler ve gerekçeler rol oynuyordu. Bununla birlikte diğer bir boyut ise içine girilen dönemin siyasal konjonktürüydü. Uluslararası komplonun nedenlerini değerlendirirken konuyu biraz daha gerilerden ele almak daha fazla anlaşılır kılabilir.

Kürt tarihinde direnişler, komplolar, ihanetler çok iç içedir. İstisnasız tarihin her döneminde ve özellikle büyük direnişlerin yaşandığı zamanlarda çok büyük komplolar ve ihanetler de gelişmiştir. Bütün bu komplolar içerisinde en büyük komplo ise Önder Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplodur. Uluslararası komplonun büyüklüğü ve derinliği PKK hareketinin verdiği büyük direniş savaşından kaynaklıdır. PKK hareketi kapitalist hegemonyanın bölgedeki 200 yıllık hakimiyetini ve oyunlarını bozduğu için kapitalist hegemonik güçlerin nefretini topladı. PKK hareketi dirilen kadının ve Kürt'ün öncülüğünde Kürdistan ve bölge toplumunu diriltti, ayağa kaldırdı, hakkını, özgürlüğünü ister hale getirdi. Bu anlamda PKK Kürtlere, kadınlara olduğu kadar bölge halklarına da büyük bir umut kaynağı oldu. Bu durum kapitalist hegemonik güçleri çok ciddi bir biçimde rahatsız etti ve çıkarlarına yönelik tehlike algılaması içerisine girerek harekete geçtiler.

Uluslararası güçler Kürt sorununun çözümünü istemiyor

Kürt sorununu yaratan kapitalist hegemonya hiçbir zaman bu sorunun çözülmesini istemedi. Bu sorunun demokratik ve barışçıl çözümünü kendi çıkarlarına uygun bulmadı. Çünkü Kürt sorununun demokratik çözüme kavuşması, bölge devletlerini dönüştürecek, demokratikleştirecek ve kapitalist hegemonyanın etki alanından, denetiminden çıkaracaktı. Türkiye, Suriye, İran ve Irak'ta Kürt sorununun demokratik çözümü, bu her dört devletin de demokratikleşmesi ve kapitalist hegemonyadan uzaklaşması anlamına gelecekti. İngiltere, ABD, İsrail asla böyle bir duruma müsaade edemezdi. Nitekim etmedi de. Kapitalist hegemonya finans kapital çağına girerken bölge devlet sistemini de bu çağa entegre etmenin çabası içerisinde bulunmaktaydı. Bölgede 20. yüzyılın ilk yarısında inşa ettiği ulus devlet sistemleri ve diktatöryal rejimler, finans kapitalin yayılım alanını sınırlamaktaydı. Kapitalist hegemonyanın, PKK öncülüğünde gelişen demokratik direniş ve mücadele hareketi, bölgede demokratik kurumlaşmayı sağlamadan bir an önce bu rejimleri kendisine uyarlaması gerekiyordu. Amerika'daki 11 Eylül ikiz kule saldırısı, bölgeye müdahale etmek için kapitalist hegemonyanın bir oyunuydu. Ardından El Kaide bahanesiyle gerçekleştirdiği Afganistan müdahalesi bir bakıma Irak müdahalesinin bir provası ve İran kuşatmasının bir ön ayağıydı. Bütün bunları yapmadan önce PKK gibi büyük bir engeli ortadan kaldırması gerekiyordu. Önder Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplo da bunun bir sonucuydu.

Komployu yürüten NATO gizli örgütü gladio başlangıçta Önderliğimizi fiziki imha etmeyi hedefledi. Kapitalist hegemonya Önderliğimizi imha ederek halklar arası büyük bir savaş başlatacak ve bölgeye müdahalede kendisine meşru bir zemin oluşturacaktı. Halkların birbiriyle ve halkların devletlerle çatışması, bölgede ciddi bir güç kaybına yol açacak ve böylece Türkiye başta olmak üzere bölge devletlerini de kapitalist hegemonyanın tümden emrine girecekti. Önderliğimizin yüksek duyarlılığı, öngörülülüğü ve tedbirli yaklaşımı bu oyunu boşa çıkardı. Bu durumda ABD'nin başını çektiği NATO güçleri yeni bir senaryo kurgulayarak Önderliğimizi Türkiye'ye teslim ettiler. Yani B planına geçtiler. Bu planla beklenen iki sonuç vardı. Biri, Önderliğimiz kaba direnişe geçerse şayet, bu büyük bir savaş ve karmaşa demekti. Bu durumda ortamı daha da kışkırtıp provoke ederek A planına dönüş yapacaklardı. Diğeri ise Önderliğimiz ideolojik ve siyasi mücadelesini içerde devam ettirme yaklaşımına girerse, bu durumda Önderlik yoluyla örgütü kontrolde tutarak, sorunun çözümünü sürece yayarak, özgürlük hareketini süreç içinde tasfiye edeceklerdi. Sonuçta Önderliğimiz demokratik çözüm projesini ortaya koyup ideolojik ve siyasi mücadeleyi esas alınca planlanan birçok oyun da bozuldu.

İdamın kaldırılması da bununla bağlantılıydı. Hareketi Önderlik kontrolünde tutarak yavaş yavaş bir tasfiye süreci geliştirmekti. AİHM formalite bir kurum olarak devreye konuldu. Zaten formalite olduğu da kısa bir süre içerisinde anlaşıldı. AİHM Önderliğimizin davasını bireysel bir davaya indirgeyerek ve yeniden yargılanmasını kabul etmeyerek uluslararası komployu meşru kabul etti. Bu noktada kendi oluşturduğu hukuku da çiğnedi. Ortaya çıktı ki, uluslararası komplo kapitalist hegemonyanın hakimiyetinde devam ediyordu. Ve kapitalist hegemonya kendisine bağlı sivil kurumları da bu çirkin kompoda birer silah ve araç olarak kullanıyordu.

AKP gibi bir partinin kurulmasının da kapitalist hegemonyanın bölge çıkarları ve uluslararası komployla direkt bir bağlantısı vardır. Kapitalist hegemonya 200 yıl boyunca bölgedeki devlet sistemini biçimlendirirken ve rejim değişikliğine giderken her zaman Türkiye'den başlayarak işe koyulmuştur

Kapitalist hegemonya AKP yoluyla bölgeye biçim vermeye çalışırken yine Kürtleri kurbanlık koyun olarak kullanmak istiyor. 20. yüzyıldaki gibi Kürtleri kimliksiz, statüsüz ve özgürlüksüz bırakmak istiyor. Bunun içindir ki Türk devleti içinde Kürt sorununu çözme arayışına giren tüm kesimleri tasfiye ediyor. Özal'ın, Erbakan'ın ve Ecevit'in tasfiyesi bundan kaynaklıdır. Önderliğimizin dediği gibi bunlar ABD ve NATO gladiosu ile uzlaşmadılar ve bundan kaynaklı olarak tasfiye edildiler. AKP ise uzlaştı ve uzlaşmadan öte eski gladioyu tasfiye ederek kendi gladiosunu kurdu. Ergenekon ve balyoz operasyonları PKK ile mücadelede başarısız olan eski gladionun tasfiyesi ve AKP'nin yeşil gladiosunu kurma operasyonuydu. Bütün bu gerçekleri Önderliğimiz çok mükemmel tespitlerle ortaya koydu.

AKP süreci ile birlikte uluslararası komplo farklı bir aşamaya girdi. AKP'nin amacı devleti ele geçirmekti. Bunun için çatışmasız bir sürece ve zamana ihtiyacı vardı. Bunu sağlamak için izlediği taktik kendisi açısından mükemmeldi. İktidara geldiği ilk yıllarda Kürt sorununun çözümüne dönük yaptığı ılımlı açıklamalar açığa çıktı ki sadece zaman kazanma amaçlıydı. Beklentiye koyarak Kürtlerin direniş ve mücadele gücünü kırma, mücadele etmelerini engelleme ve devleti ele geçirme işini rahatlıkla gerçekleştirme amaçlıydı. AKP aynı siyasete paralel olarak Kürdistan içerisinde kültürel asimilasyona ağırlık vererek Kürt toplumunu din silahıyla kültürel soykırımdan geçirmekteydi. Gülen cemaati bunu Kürdistan'ın her yerine kurduğu ışık ve sevgi evleri, yatılı okullar ve misyoner imamlarıyla gerçekleştirmektedir. AKP arkasına yeşil ve küresel sermayeyi alarak Kürtleri soykırımdan geçirmenin planını iktidara geldiğinden bu yana çok iyi bir biçimde uygulamaktadır.

PKK'nin tasfiyesi ve Kürtlerin soykırımdan geçmesi kapitalist hegemonyanın da çıkarlarına hizmet etmektedir. PKK'nin geliştirmek istediği ahlaki ve politik toplum, kapitalist modernist toplumun aşılması demektir. Demokratik konfederal sistem ise, ulus devletin zayıflaması ve etkisiz hale gelmesi demektir. Toplumu sömüren iktidar ve devlet sistemi dışında,

halkların ve toplumların demokratik sisteminin kurulması, küresel hegemonik sermayenin kaderini çok yakından ilgilendirmektedir. Ulus devlete karşı alternatif bir toplumsal model, kapitalist hegemonya için dehşet bir kabustu. Bunu kabul etmesi mümkün değildir. Diğer yandan PKK tasfiye edilirse kendisine karşı Kürdistan ve Ortadoğu'da büyük bir direniş odağı ortadan kalkacak, kendisiyle sürekli işbirliği içinde olan ve efendilerine hizmet etmeyi varlık gerekçesi sayan, kişiliksiz Kürtlerin önü açılacaktır. Kendi güdümünde küçük bir Kürt ulus devleti kurarak hem Kürtleri kendi kontrolünde tutup istediği biçimde kullanacak, hem Kürdistan coğrafyasının zenginliklerini sömürecek ve hem de Kürtleri bölge devletlerine karşı sürekli bir tehdit olarak kullanacaktır.

Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü ciddi bir tehdit altındadır

AKP iktidara geldiğinden bu yana soykırım siyasetini uyguluyor. Ancak çok iyi demagoji yaptığı için soykırım siyasetini de çözüm siyaseti olarak göstermeyi başarıyor. AKP, yanlışı doğru, kötüyü iyi, çirkini güzel, ölümü yaşam, yalanı gerçek, katliamı kaza, tasfiyeyi çözüm olarak beyan etmede olağanüstü bir yetenek gösteriyor. Demagojik siyaset üretmede ve özel savaş dili geliştirmede inanılmaz bir performans ve yetenek geliştiriyor. Kamuoyunu rahatlıkla yanıltıyor, bilinçleri çarpıtıyor, müthiş bir manipülasyon yaratıyor. Kendisine demokratım, solcuyum, liberalim diyenler dahi bu manipüle edici ve demagojik dilden son derece ciddi bir biçimde etkilenebiliyorlar. AKP'nin ırkçı, faşist, savaşçı karakterini ve siyasetini eleştireceklerine, hemen okları Özgürlük hareketine ve Kürt halkına yöneltebiliyorlar.

AKP protokolleri reddettikten sonra topyekun bir savaş sürecini başlattı. ABD'ye 'bölgede benden ne istersen yaparım, yeter ki PKK'yi tasfiye etmede bana aktif destek sun' dedi. ABD'nin zaten isteği buydu. Hatta bu durum ABD açısından bulunmaz bir fırsattı. ABD, AKP'nin bölgede ABD misyonerliğini, jandarmalığını ve gardiyanlığını yapması karşılığında AKP'ye her türlü dış desteği sağladı.

ABD Türkiye'ye, 'Öcalan'a istediğiniz her şeyi yapabilirsiniz' dedi; Önderliğimiz ile avukat görüşmeleri kesildi. Tecrit ağırlaştı. Avukatlar tutuklandı. Bu durum karşısında Kürtler dışında kimseden tek bir ses çıkmadı. AİHM, AİHS, CPT, insan hakları örgütleri, dünya avukatlar hareketi, dünya sağlıkçılar örgütü ve daha birçok sözde sivil toplum örgütünden hiçbir tepki gelmedi. ABD, direnişçi, onurlu Kürtlere istediğiniz her şeyi yapabilirsiniz dedi. Altı milletvekili cezaevinde tutuldu. 14 belediye başkanı tutuklandı. Yüzlerce il, ilçe belediye meclis üyesi ve başkanı cezaevlerine dolduruldu. Binlerce çalışan tutuklandı. Kürtlerin siyasetçileri, yöneticileri, aydınları, hukukçuları, basıncıları, dostları zindanları doldurdu. Neredeyse siyaset yapacak, iş yürütecek insan dışarıda bırakılmadı. Kürdistan ve Türkiye zindanları Kürtlerle dolup taştı. AKP katliam üzerine katliam yaptı. Onlarca Kürt gencini, çocuğunu sokak ortasında kurşunladı ve katletti. AKP, 2011 yılının 28 Aralık gecesinde ise Kürtlere yeni yıl hediyesi olarak 34 Kürt gencinin cansız bedenini verdi. AKP, yeni yıla girerken Qılaban'da 34 Kürt insanını acımasızca katletti. Çok planlı ve organizeli yaptığı bu katliamla Kürtlere direnmeye devam ederlerse daha büyük katliamları yapacağı mesajını verdi. AKP, kültürel ve siyasi soykırıma fiziki soykırımı da ekleyerek soykırım konseptini zirveye taşıdı. AKP 9-10 yıldır Kürtlere dehşet bir soykırım uyguluyor. Yine ne uluslararası sivil kurumlardan ve ne de Türk kamuoyundan, medyasından, aydınından tek bir ses çıkmadı, çıkmıyor. ABD, 'al sana teknik, istihbarat PKK'ye ne yaparsan yap' dedi; gerillalar kimyasal silahlarla katledildi, napalm bombaları ile yakıldı. ABD keşif uçaklarının verdiği sıcak bilgilerle Kürdistan coğrafyasına tonlarca bomba yağdı, yağmaya devam ediyor. Yine direnen Kürtlerin ve dostlarının dışında tek bir insan çıkıp bu yaptığınız ahlaka, vicdana, savaş hukukuna sığmaz, sizin yaptığınız cinayettir, katliamdır, soykırımdır, suç işliyorsunuz demedi, demiyor.

Uluslararası komplo AKP döneminde süreçlerin karakterine göre biçim kazandı. İlk dönemlerde AKP yeni ve güçsüz olduğu için sahte barış ve çözüm söylemlerinin altında, Kürtlere derin bir kültürel asimilasyon uygulayarak komployu sürdürdü. Komplo, 2002-2004 yıllarında dış destekli iç ihanet ve tasfiyecilik biçiminde, işbirlikçi Kürt oluşumuna bel bağlanarak devam ettirildi. AKP, devlet içinde 2006 yılına doğru biraz güçlenince, Önderliğimizi zehirleyerek imha etmeyi, Kürt özgürlük hareketini ve halkını boğmayı hedefleyerek komployu sürdürdü. Ancak, Önderliğimizin, halkımızın, kadınların ve gerillanın büyük direnişi bu komplo sürecini geriletti ve boşa çıkardı. ***Zeynep Kınacı (Zilan)*** ve ***Viyan Soran***'ın direniş çizgisinde yükselen özgürlük mücadelesi, özgür Kürt düşmanı ırkçı iktidarın, kirli hesap ve planlarını bozdu. AKP ilerleyen yıllarda devlet içinde daha fazla güçlenince ve kendisine karşı olan gladioyu tasfiye edip kendi gladiosunu kurunca, bu defa da görüşmelerle hareketi ve halkı beklentiye koyarak, sorunun çözümünü sürece yayarak, mücadele değerlerini çürütmeyi, direniş ruhunu, özgürlük inancını ve umudunu kırmayı hedefledi. Diğer taraftan Erdoğan, ABD başkanı Bush ile görüşüp anlaşarak sınır ötesi operasyon kararına gidildi. AKP, hareketi tasfiye etmeyi bir strateji olarak geliştirdi ve uluslararası komployu derinleştirerek devam ettirdi. Son bir yıldır da AKP, bölgedeki gelişmelerin de etkisiyle topyekun bir savaş ilanına giderek siyasi, kültürel, ekonomik ve fiziki soykırım biçiminde eş zamanlı operasyon ve saldırılarla soykırım sürecini kesin sonuca götürmeye, komployu zafere ulaştırmaya çalışıyor.

Türk devletinin ve AKP'nin Kürtlerin özgürlüğüne kavuşmaması için yapmayacağı anlaşma ve uygulamayacağı kirli plan yoktur. Türk devleti ve AKP, geliştirdiği soykırım stratejisini Kuzey Kürdistan'dan başlayarak tüm Kürdistan'a yaymaya ve bunun uygulamasına öncülük etmeye çalışıyor. Türk devleti ve AKP bütün dış ve iç siyasetini bu planın başarıya ulaşmasına endekslemiş durumda ve bütün diplomatik kurguları bunun üzerinden geliştiriyor. Belki bazılarına ilginç gelebilir, ama gerçekten Türk devleti ve AKP, mutlak yeminli bir Kürt düşmanı olarak hareket ediyor.

"Kadın özgürlük hareketi ''Rebêr Apo'yu özgürleştirelim, soykırıma son verelim" sloganı altında ulusal direniş hamlesini başlattı ve bunun öncü gücü olma kararlılığını ve iddiasını ortaya koydu. Bu hamle gelinen aşamada tarihi bir öneme sahiptir. Bu hamle, Türk devletinin ve AKP'nin soykırım siyasetine, topyekun savaş konseptine karşı ulusal bir direnişi ifade ediyor. Bu direniş geliştirilmeden, Önder Apo özgürleştirilmeden Kürtlerin soykırım kıskacından kurtulması mümkün değildir"

Peki, bu kadar şiddetli bir soykırım siyaseti karşısında Kürtler ne yapacak? Kürtler soykırım aşamasına varan uluslararası komployu nasıl boşa çıkaracak, soykırım siyasetine son verecek? Şu anda Kürtlerin temel sorunu budur. Mevcut durumda Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü ciddi bir tehdit altındadır. Kürtler, Önderliğimizin ifadesiyle "soykırım kıskacındadır."AKP'nin yeşil komplosunun adı budur; kültürel, ekonomik, siyasi ve askeri soykırım ile Kürt özgürlük mücadelesini tümden tasfiye etmek, özgür Kürt'ü bir daha dirilmemecesine öldürmektir. AKP, bu komplonun başarıya ulaşmasında temel noktanın Önderliğimiz olduğunu çok iyi biliyor. O yüzden en büyük ve en kapsamlı saldırıyı Önderliğimize karşı geliştiriyor. Tarihte de öyle olmuştur. Bütün Kürt isyanları ve direnişleri liderleri imha edilerek ya da teslim alınarak bastırılmıştır. Şu anda da aynı plan devrededir. Önderliğimiz tasfiye edilerek Kürt özgürlük hareketi ve mücadelesi imha edilmeye ve soykırım siyaseti başarıya götürülmeye çalışılıyor. Önderliğimiz üzerindeki ağırlaştırılmış tecridin nedeni budur. AKP, Kürt halkını ve toplumunu da buna alıştırmaya, Önderliği unutturmaya, özgürlük direncini kırmaya çalışıyor. Yoksa sorun sadece Önderliğimizin görüş ve düşüncelerinin Kürt halkına ve Ortadoğu toplumuna ulaşmasını engelleme, özgürlük hareketini perspektifsiz bırakma sorunu değildir. Zaten bu konuda Önderliğimizin birkaç yüzyıla perspektif ve çözüm oluşturacak düzeyde görüş, değerlendirme ve projeleri savunmalar yoluyla harekete de halka da topluma da ulaşmıştır. Özgürlük hareketi yıllardır bu savunmalar üzerinde eğitim görüyor, ideolojik mücadele veriyor, siyaset yürütüyor, örgütsel çalışma yapıyor. Sistem kuruyor. Sorun tümden bu değildir, bundan öte bir imha konsepti devrededir ve uygulanmaktadır. Bu gerçeği görerek yaklaşmak ve hareket etmek oldukça önemlidir.

Acıları, zorlukları yenerek geliştirdiği direniş Kürtleri zafere taşıyor

Kadın özgürlük hareketi bu gerçeği görerek ''Rebêr Apo'yu özgürleştirelim, soykırıma son verelim" sloganı altında ulusal direniş hamlesini başlattı ve bunun öncü gücü olma kararlılığını ve iddiasını ortaya koydu. Bu hamle gelinen aşamada tarihi bir öneme sahiptir. Bu hamle, Türk devletinin ve AKP'nin soykırım siyasetine, topyekun savaş konseptine karşı ulusal bir direnişi ifade ediyor. Bu direniş geliştirilmeden, Önder Apo özgürleştirilmeden Kürtlerin soykırım kıskacından kurtulması mümkün değildir. Soykırım siyasetini boşa çıkarmanın vazgeçilmez yolu kesinlikle Önder Apo'nun özgürlüğünden geçmektedir. Nasıl ki Kürtlere karşı uygulanan tarihsel soykırım konsepti, uluslararası komplo ile yenilenerek devreye konulduysa ve yıllardır AKP tarafından süreçlerin karakterlerine göre bazen yavaş ve bazen hızlı uygulandıysa, şimdi de bu plan, Önder Apo'nun imhası ile kesin başarıya götürülmeye çalışılıyor.

Özgürlük mücadelesi yürüten bir hareketin önderini tasfiye etmek demek, o hareketi tasfiye etmek demektir. Özgürlük mücadelesi yürüten bir hareketi tasfiye etmek demek, özgürlük isteyen Kürt'ü tasfiye etmek demektir. Gerçek böyledir. Bu gerçek çarpıtılmaya gelmez. Ama bu gerçeği Türk devleti, AKP hükümeti ve işbirlikçileri çarpıtmaya çalışıyor. Gerçekleri çarpıtanlar hakikatten korkanlardır. Hakikat karşısında güçsüz ve cesaretsiz olanlardır. Hakikatin insanlaştıran gücü karşısında, karşıt bir güç örgütleyerek kendisini anti insan haline getirmeye çalışanlardır. Bunlar iktidar sarhoşluğu içinde mest olup toplumun acılarına karşı, beyinlerini, yüreklerini, ruhlarını kapatanlardır. Ahlak, vicdan ve onur yoksunluğu yaşayanlardır. İnsanlığını iktidar zehiri ile öldürenlerdir. Bunlar AKP'lilerdir. AKP zihniyetlilerdir. Irkçı, faşist, inkarcı imhacı, asimilasyonist zihniyeti rant kapısı haline getirenlerdir. Dalkavukçulardır. Şakşakçılardır. Uşaklardır. Soylu Kürt'ün ve yoksul Türk'ün kanından beslenen rantçı odaklardır. Bu faşizan ve ırkçı beyinlerin dediği gibi 'Aposuz da, PKK siz de bu iş çözülür. PKK ayrı Kürt sorunu ayrıdır. PKK tasfiye edilirse Kürt sorunu da biter, o yüzden el birliği edip PKK'yi tasfiye edelim' demek, gerçeğe savaş açmak, savaşı meşrulaştırmak, barışı kesin bir biçimde reddetmek demektir. İnsanlıktan hiç nasibini almamak, hakikatten uzak büyük ve sahte bir hayal aleminde yaşamak demektir.

Kürt halkı, asimile olmuş, işbirlikçileşmiş, maddiyat ve zevk düşkünü basit bir kesim dışında –ki bunların zaten Kürtlükle alakası yoktur– soylu, onuruna, özgürlüğüne düşkün ve direnişçi bir halktır. Kürt halkı her türlü zülüm ve baskı karşısında direnerek bugüne geldi ve PKK gibi efsanevi bir direniş hareketini ortaya çıkardı. Bu halk, otuz yılı aşkındır da Önder Apo ve PKK öncülüğünde direniş, özgürlük mücadelesi veriyor. Bu halkın, bu onurlu mücadele sonucunda ortaya çıkardığı çok büyük özgürlük ve demokrasi değerleri vardır. Kürt halkı büyük dönüşümler geçirerek cinsiyet özgürlükçü ve demokratik komünal bir yaşam biçimi geliştirdi. Ve bugün bu yaşam biçiminin toplumsal sistemini örüyor, inşa ediyor. Demokratik kurumlaşmaya gidiyor. Komününü, meclisini, kooperatifini, eğitim okullarını, sağlık merkezlerini, öz savunmasını geliştiriyor. Akademilerinde eğitim görüyor, aydınlanıyor. Kültür merkezlerinde kültürünü üretiyor, sanatını yapıyor. Aydını var gerçekleri yazıyor, sanatçısı var gerçekleri söylüyor, siyasetçisi var gerçekleri uyguluyor. Kürt halkı bütün bunları direnerek, mücadele ederek kazandı. Bu değerleri yaratma karşılığında canını verdi. Kanını döktü. En ağır işkencelerden geçti. Hastalıktan ve yoksulluktan öldü. Yurdundan, toprağından koptu. Ama direndi, ama boyun eğmedi, ama yılmadı ve acıları kendisine öğretmen yaparak bilinçlendi, iradeleşti, güçlendi, örgütlendi, özgürlüğü ve zaferi bir adım ötesine getirdi. Evet, şu anda özgürlük Kürt halkının bir adım ötesindedir. Bu soykırım planının bu kadar pervasız uygulanmasının sebebi de budur. Soykırımcılar Kürtlerin bir adım ötesindeki özgürlüğü ve zaferi görüyorlar. Korku, panik, acele, şiddet, hiddet bundandır. Kürt halkının yanı başına kadar gelen özgürlükten korku var! Kürt halkının özgürlük sistemini kurmasından korku var!

Acıları, zorlukları yenerek geliştirdiği direniş Kürtleri zafere taşıyor. Kürtlerin şu anlarda verdiği savaş artık son savaştır. Bu savaşın yüksek şiddeti bundandır. Kürtler bu son savaşı ulusal direnişle karşılayıp, ulusal demokratik birlikle tamamlayabilir ve Önderliğini özgürleştirirlerse bu savaş Kürtlerin varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama savaşı olacaktır. Kürtler bunu yapabilecek güçtedir. Çünkü artık Kürtler, ne Qazi Muhammed, ne Şeyh Sait ve ne de Seyit Rızalar sürecindeki Kürtlerdir. Farklı olarak Kürtlerin köklü ve güçlü bir özgürlük ideolojisi vardır. Kürtlerin sağlam bir mücadele stratejisi vardır. Kürtlerin örgütlü ve sistemli Halk Savunma Güçleri vardır. Kürtlerin tecrübeli, birikimli ve yetenekli siyasetçileri vardır. Aydınları vardır. Sanatçıları vardır. Kürtlerin artık kendi kendini yönetme güçleri vardır. Demokratik kurumları vardır. Yılların birikmiş ve olgunlaşmış tecrübesiyle yoğrulmuş öncüleri vardır. Bilinci, inancı, iradesi ve örgütlülüğüyle Kürtler bugün, zaferi getirecek her türlü imkana sahiptir. Kürdistan kadın özgürlük hareketi KJB'nin başlattığı ''Rebêr Apo'yu özgürleştirelim, soykırıma son verelim!" şiarını tüm Kürtler yeni dönemin mücadele ve direniş anlayışı ve tarzı haline getirebilirse zafer kesindir.

Doğu Kürdistan halkımız ve kadınlar da bu sloganı kendi mücadele ve direniş perspektifi haline getirebilmelidir. Kürtler ve kadınlar olarak varlık ve yokluk savaşını verdiğimiz şu dönemlerde tek kurtuluş yolu direnmek ve direnişi yükseltmektir. Biz kadınlar ve Kürtler bulunduğumuz her alanda Önder Apo üzerinde uygulanan imha konseptini protesto ederek direnişe geçmeli ve Önder Apo'nun özgürlüğü için sesimizi, irademizi, gücümüzü birleştirmeliyiz. Ulusal bir direniş ortaya çıkarmalıyız. Üzerimizdeki soykırıma Önder Apo'yu özgürleştirerek son vermeliyiz. Bunu yapacak gücümüz, irademiz, inancımız ve eylem kabiliyetimiz vardır.

Doğu Kürdistan kadını ve halkımız Önder Apo uluslararası komplo ile tutuklanıp Türk devletine teslim edildiğinde çok onurlu bir direniş ortaya koydu ve onlarca şehit verdi. Tekrardan bu soylu direniş geleneğine sahip çıkarak kadınlarımız ve halkımız meydanları doldurmalı, özgürlüğü haykırmalı ve kendi üzerindeki soykırıma son vermelidir. Çünkü artık zaman, ulusal bir direnişle özgürlüğü sağlama zamanıdır. Zaman, Özgür ve Demokratik Konfederal Kürdistan'ı kurma zamanıdır.

"AKP iktidara geldiğinden bu yana soykırım siyasetini uyguluyor. Ancak çok iyi demogoji yaptığı için soykırım siyasetini de çözüm siyaseti olarak göstermeyi başarıyor. AKP, yanlışı doğru, kötüyü iyi, çirkini güzel, ölümü yaşam, yalanı gerçek, katliamı kaza, tasfiyeyi çözüm olarak beyan etmede olağanüstü bir yetenek gösteriyor. Demagojik siyaset üretmede ve özel savaş dili geliştirmede inanılmaz bir performans ve yetenek geliştiriyor. Kamuoyunu rahatlıkla yanıltıyor, bilinçleri çarpıtıyor, müthiş bir manipülasyon yaratıyor"

DİRENİŞÇİ KÜRT KÜLTÜRÜNE DAYATILAN YENİ ŞARK ISLAHAT PLANI

AKP iktidarı soykırım saldırılarını oldukça derin ve inceltilmiş yöntemlerle Kürt kültür sanat alanında devreye koymuştur. En tahripkar soykırımı Kürt halkının kültür değerlerine karşı yürütüyor. Kürt halkının kendisini kültür sanat ve edebiyat ile örgütleme çabasının önüne bin bir bahane ile engeller çıkarıyor. Bu faşizm Türk içişleri bakanı İ. Naim Şahin'in sanat alanını tehdit eden açıklaması ile yeni bir düzey kazanmıştır. Tüm veriler AKP'nin Kürt soykırımında eski hükümetlerden daha planlı çalıştığını, TC'nin 87 yılda yapamadığını yapmak istediğini gösteriyor.

Bilindiği gibi Türk başbakanı R. Tayyip Erdoğan Türk dizileri gibi peş peşe gündeme getirdiği açılımlar serisinin bir bölümünü de 'sanatçı açılımı'na ayırmıştı. O günlerde tıpkı diğer açılımlar gibi 'sanatçı açılımı' da tartışılmış, olumlu bulanlar yanında sanatçıların siyasi iktidara yakın durmasını ilkesel olarak yanlış bulanlarca da eleştirilmişti. Açılıma katılan "başbakanın sanatçıları" bu açılımdan sonra günlerce medya yoluyla propaganda yapmışlardı. Ancak AKP'nin sanat alanını denetime almak isteyen bu hamlesi genelde tepkiyle karşılanmıştı. Diğer yandan Türk başbakanının Kars'taki insanlık anıtına "ucube" demesi sanatçılar arasında soğuk duş etkisi yapmıştı. Kendi içinde çelişkili gibi görünen bu politik yaklaşımlar AKP'nin kültür sanat alanını ele geçirme tarzının nasıl olduğunu, bu amaçlarını hangi yöntemleri kullanarak gerçekleştirmek istediğini ele vermektedir. AKP "alkışlama yuhalama" "ödüllendirme cezalandırma" yöntemlerini iç içe kullanarak bu alanı istediği gibi yönlendirme ve denetimine alma peşindedir. Elindeki iktidar ve devlet olanaklarını bu amacı için ustaca kullandığı ortaya çıkmıştır.

AKP'ye devlet iktidarı beyaz Türk faşist rejim sahiplerinin PKK'yi tasfiye etme karşılığında verilmiştir. AKP devletleştikçe toplumsal yaşamın tüm alanlarını kendi felsefik, ideolojik, siyasi bakış açısına göre ayarlamakta ve 'yeşile' boyamaktadır. Bu Kürt halkına taktiği değiştirilmiş yeni soykırım savaşları şeklinde yansımaktadır. Dizi film misali yapılan açılımlarla asıl hedefin Kürt halkının PKK ile elde ettiği kazanımları tasfiye edecek, Kürtleri PKK öncesi döneme geri götürecek gücü devlete yeniden yaratmak olduğu netleşmiştir. AKP'nin Kürdistan özgürlük mücadelesiyle işlemez kılınan TC'yi restore etme partisi olduğu her açıdan netleşmiştir. 'Açılımlar'ın ise restorasyon için malzeme bulmak amaçlı olduğu artık kesinleşmiştir. Dolayısıyla AKP kültür sanatı da restorasyon işinin 'badana boyası' rolünde ele alıp Kürt inkar ve imhasının üstünü kapatmak için kullanıma açmıştır.

İ. Naim Şahin'in sanatçıları, aydınları ve yazarları tehdit etmesini 'sanatçı açılım'ının yeni bir aşaması ve gerçek içeriği olarak değerlendirmek daha doğru olacaktır. Tıpkı 'Kürt açılımı'nın kulağa hoş gelen sözlerle başlaması ve süreçle o 'açılımın' Kürt özgürlük hareketini tasfiye hamlesi olduğunun ortaya çıkması gibi bu konuşma da 'sanatçı açılımı'nın gerçek çerçevesidir. AKP kültür sanat politikalarıyla sanat sahnesinin muhalif demokratik sesini susturarak kendi çizgisinde sanat yapanların önünü açıp

> "AKP; ABD, Yahudi sermayesi desteğinde Anadolu burjuvazisinin temsili olup, devlet aygıtlarını bu güçler adına yeniden örgütlediği için diğer partilerden değişik bir yapılanmadır. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra devletin görünen yüzü CHP neyse, AKP de 2000'ler sonrası TC'nin görünen yüzüdür. Dolayısıyla AKP yeni bir CHP'dir. Yani AKP, Kürt inkar ve imhasından vazgeçmemiş devletin 87 yılık soykırım uygulamalarını, yeni biçimler altında sürdüren öncü güçtür"

kültürel soykırımda sonuç almak istediğini ortaya koymuştur. Malum açılımla en başta Kürt kültür sanat alanını denetime almak hedeflenmiş ve dürüst Kürt sanatçı ve aydınlarını işlevsiz bırakmak amaçlanmıştır. AKP'nin Kürt düşmanlığında kültür sanatı özel bir konumda tutuğunu TRT'de başlatılan Kürtçe yayından ve bazı üniversitelerde Kürtçe eğitimin yapılmasından anlamak mümkündür. Bilindiği gibi televizyon yayını 'açılım'dan önce devreye konulmuş bir hamle idi. Özcesi AKP'li bakanın son tehditkar açıklamasının polisin 'Terörle Mücadele Şube Müdürleri'ni uyaran bir konuşmanın ötesinde anlamı ve amacı vardır. AKP'nin devlete yerleştikçe kendini daha fazla güvende hissettiğini böylece gerçek yüzünü daha kolay açığa vurduğunu geçmiş pratiğinden biliyoruz.

AKP kültür sanatı soykırım saldırılarında bir silah olarak kullanıyor

AKP devletleştikçe kültür sanat alanında ne tür değişiklikler yapmaktadır? Soykırımcı sömürgeci bir güç olan AKP, Kürt soykırımında kültür sanat alanını hangi tarzda kullanmaktadır? AKP politikalarında kültür ve sanatın dolayısıyla kültür sanatçı insanlarının rolü ve işlevi nedir? AKP'nin iktidara gelir gelmez yaptığı ilk işlerden birinin de Kürt kültür ve sanat değerlerine el uzatmak olmasının nedeni nedir? Diğer sistem temsilcilerinden ayrı bir uygulama olan Kürt kökenli kimi kişilerden bu alanda yeni bir korucu takımı yaratmakla hedeflenen nedir? Daha birçok soru sorularak AKP politikalarında kültür sanatın nasıl bir işleve sahip olduğunu ve Kürt soykırımı saldırılarında bu sahanın nasıl kullanıldığını anlamak mümkündür.

AKP kolektif bir ekiplerle, mükemmel bir koordinasyonla çalıştığını sıkça vurgulamaktadır. O zaman bu partiyi de tüm yönetim alanlarını ortak ele alarak değerlendirmek en doğrusu olacaktır. AKP bir çizgi ve siyasi bir anlayış olarak iktidara geldiği günden bu yana ısrarla geçmiş tüm iktidar partilerinden farklı olduğunu propaganda etmektedir. AKP'nin CHP hariç kendisinden önceki diğer tüm iktidar partilerinden farklı olduğu dolayısıyla Kürt halkına dönük politikalarında da değişik bir yol izlediği doğrudur. Çünkü Türkiye'de CHP hariç AKP'ye kadarki hiçbir parti devletleşemediler. AKP; ABD, Yahudi sermayesi desteğinde Anadolu burjuvazisinin temsili olup, devlet aygıtlarını bu güçler adına yeniden örgütlediği için diğer partilerden değişik bir yapılanmadır. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra devletin görünen yüzü olan CHP neyse, AKP de 2000'ler sonrası TC'nin görünen yüzüdür. Dolayısıyla AKP yeni bir CHP'dir. Demek ki AKP, Kürt inkar ve imhasından vazgeçmemiş devletin 87 yılık soykırım uygulamalarını, yeni biçimler altında sürdüren öncü güçtür. Bunun için AKP tek tek partilere ve hükümetlere değil sömürgeci TC'ye benzemektedir. AKP yeni dönemde öngörülen sömürgeciliğe göre oluşturulan bir partidir. Aslında bu güruh parti değil devlettir. AKP'yi tanımak için CHP'nin yaptıklarını bilmek, tanımak gerekmektedir. Bu konuda Kürt kültür sanat değerlerine nasıl yaklaştıklarını ele alarak çok somut tahlillere gitmek mümkündür.

Bilindiği gibi Kürdistan'ın TC tarafından sömürgeleştirilmesinde Şark (Kürdistan) Islahat Planı çerçevesindeki faşist CHP politikalarının rolü belirleyici olmuştur. Bu planın özü Kürt halkını kültürel olarak asimile ederek dirençsiz bırakmak, direnebilecek kesimleri de göçe zorlayarak sürgüne yollamak ve neticede Kürtleri Türkleştirmekti. Kürt kültür sanat değerlerinin yasaklanarak inkar edilmesi, asimilasyonla imha edilmesi bu politikaların özünü oluşturmaktaydı. Umum Müfettişlikleri ile tıpkı bugün Beşir Atalay'ın yaptığı gibi sömürgeci politikalar yerinde tespit edilip koordineli bir biçimde uygulanmaya konulmuştur. Tarih bu müfettişlerin bilgisi, onayı dahilinde planlı imha operasyonlarıyla birçok Kürt kültür değerinin tahrip edilerek yok edildiğine şahittir.

Bu dönemlerde ilk etapta Kürdistan'ın tarihsel, toplumsal ve sanatsal olarak haritası çıkarılmıştır. Yani bu gün Gülen cemaatinin yaptığı gibi önce temas kurulmuştur. Daha sonra toplayabildikleri kadar Kürt halkının kültürel sanatsal kimlik değerlerini alıp Ankara'ya götürmüşlerdir. Kırsalda yetiştirilmiş ve yapılmış bir ürünün kent pazarlarına sahipleri tarafından satışa sunulması gibi Kürt kültür sanat değerleri TC kültür sanat pazarında sahipsiz mal misali satışa çıkarıldı. Asimile edildi. Ayrıca Kürdistan'da hazine değerindeki kültürel birikimleri ve yetenekli kişileri tespit ettiler. Daha sonra topladıkları, tanıdıkları kimlik değerlerini asimile edilecekler ve edilemeyecekler şeklinde tasnif ettiler. Bu asimilasyon işinde çalışabilecek ve kullanabilecek bazı Kürt kökenlileri yanlarına çektiler. Bu gün TRT-6'da çalışanlar gibi bazılarına devlet memurluğu sıfatı verdiler. Sonraki aşamalarda TRT'yi ve yüksek okulları bu asimilasyon işinin merkezi kurumları yaptılar. TRT arşivinin en çok belge ve ürünlerinin olduğu kısmının Kürdistan'dan toplatılan Kürt halk değerlerinden oluştuğu belirtilmektedir. Kürt müzik değerlerinin bu arşivin en zengin bölümü olduğunu TRT halk müziği korusunun konserlerinde sunduğu repertuarlarından anlaşılmaktadır. TRT-6'nın bu talan edilmiş Kürt değerleri üzerine kurulduğunu CHP'nin yarıda bıraktığı işi AKP'nin tamamlamak için bu kanalı açtığı iyi bilinmek durumundadır. Bu işin bugün Kürtçe yapılmasına kanmamak gerekir. Çünkü Kürt halkının kazandığı ulusal bilinç düzeyi, başka bir yöntemle sonuç alma ihtimallerini daha da zora sokuyor. F. Gülen'in cümlesi ile *"damardan, kılcal damarlarından içlerine girmek"* için Kürtçe kullanma yoluna başvurmuşlardır. Tüm toplumsal alanlarda Kürtlere ait değerlerden söz ederek yapılanların "damarlardan, kılcal damarlardan içlerine girmek" demek olduğunu bilmek hayati önemdedir.

Şark Islahat Planı Kürtleri Türkleştirme planıdır

Bilindiği gibi doksanlı yıllara kadar da Şark (Kürdistan) Islahat Planı kararları gereği Kürtçe konuşmak, stran dinlemek diğer sanat dallarında Kürtçe eser vermek kısacası Kürtlerin kendilerini kültürleriyle ifade etmesi en tehlikeli işlerden biriydi. Bu politikaların amacı sıkça belirtildiği gibi Kürtleri Kürt olmaktan çıkarıp Türk ulus devleti içinde Türkleştirmekti. Türk devletinin tek millet yaratma stratejisi gereği hemen hemen her şeyini Kürtleri Türkleştirmeye göre ayarladığını belirtmek abartı sayılmamalıdır. O dönem politikalarını kabaca; Kürt değerlerini Türkleştiren çalışmalara, bu işlere kafa yoran kişilere çok abartılacak derecede değer vermek, Kürt halk değerlerini özüyle ele alanlara dünyayı dar etmek, şeklinde formüle edebiliriz. Bu politika sanat ürünlerinde Kürtlerin Kürtlüklerinden vazgeçmesini sağlayacak içerik olarak yansıdı. Türk sinemasında kimi istisnalar olsa da değişmeyen ortak dili "fakir, sosyalitesi dar, katil, mafyacı, şehir kültürü içinde şaşı kalmış, feodal değer yargıları ile yaşayan, Türkleştikçe modernleşen zenginleşen ve yaşamları değişen vb" tüm karakterler, tipler "Mardinli, Diyarbakırlı, Ağrılı vd" Kürdistanlılardır. Yeşilçam Türk filmlerinin tümünün 'mutlu son' ile bitmesinde Kürt halkına dönük soykırım politikalarının belirleyici etkisi olduğunu vurgulamak gerekir. Çünkü laik beyaz Türk faşist sisteminin dayattığı tek millet yaratma soykırımında asıl hedef Kürt halkının Türklük içinde asimile edilmesidir. Her filmin kurgusundaki 'mutlu son' laik beyaz Türk faşist sisteminin kültür değerleri ile bir şekilde buluşmaktır.

'Türk halk müziği' denilen müziğin en zengin makamları, en ritmik şarkıları ile anlamlı güftelerden oluşan eserleri Kürt halk stranlarından devşirilenlerdir. Örneğin NÇM müzik sanatçılarının Şahiya Strana adlı küçük çaplı bir çalışmayla geri döndürdüğü otuz kırk kadar müzik eseri bu alandaki tahribata ışık tutuyor. 'Türk sanat müziği' denilen müziğin makamlarının ezici bir bölümü Kürt müziğinin makamlarıdır. Hata bazı uzmanlar ve aydınlar Türk sanat müziği diye bir müziğin olamayacağını dahi belirtmekteler. Türk halk müziği denilen müziğin en etkili sesleri devlet memuru yapılmış ve görevleri Kürt kültür ve sanat eserlerini Türkçeleştirmek olan Kürtlerden oluşmaktadır. Onlarcası Türkiye'de en popüler ses sanatçıları olarak bu işe devam etmektedir.

Türkçe yazılmış en etkili romanlar ve edebi yazılar Kürtleri konu edinenlerdir. Ya da köken olarak Kürt olup Türkçe yazanların eserleridir. Bu konuda Yaşar Kemal bilinen en çarpıcı örnektir. Aziz Nesin'in yazım tarzına konu olmuş olay ve karakterlerin büyük bir bölümü Kürt kültür ve yaşamından seçilenlerdir.

'Türk halk oyunları' denilen halk oyunlarının en zengin folklorik öğelerine

sahip olanları Kürt govendleri olduğunu biliyoruz. Türk devletinin birçok uluslararası yarışmaya Kürt govendlerini oynayan ekipleri göndererek dereceler aldığını göz önünde bulundurursak bu alandaki gerçek daha iyi anlaşılmış olacaktır.

Modernleşme adı altında başta Kürt giysileri olmak üzere yemek kültürü vd kültür değerleri üzerinde de en ince yöntemlerle kültür jenosidi yürütüldüğüne bilinç kazanmış, bu politikaları görmüş kadar ömür sahibi olan tüm yurtsever Kürtler şahittir. PKK mücadelesine kadar da özellikle şehirde annesi ve babasıyla görününce utanmamış Kürt yok gibidir. İşte tüm bu saldırlar soykırım yaşamış bir halkta görülen kendi kültürünü geri, işe yaramaz, çağdışı, küçük görme ve ondan kaçma gibi duygu ve düşüncelerin Kürtlerde yaşanan düzeyinin dışa vurumuydu.

Özcesi 1925-90'lar arası cumhuriyet tarihi sistematik asimilasyon ve kültürel soykırım kanunu olan Şark (Kürdistan) Islahat Planı'nın zaman ve mekana göre değişen uygulamalarının sürecidir. Bu dönem aynı zamanda Kürtlere kendilerini sanat yoluyla ifade etmesinin kesinkes yasaklandığı dönemdir de. Bununla Kürtleri tarihten silmek amaçlanmıştır. Bu dönem Kürt kültür sanat emekçilerinin yazarlarınca kalemin oynatılamadığı, tiyatrolarının perde açamadığı, ressamlarının fırçaya dokunamadıkları, heykeltraşların tek bir şeyi yontamadığı, sinemacılarının tek bir sahneyi çekemedikleri bir dönemdir. Sanat alanında geride sadece dengbejlerin giderek kısılan, kıstırılan sesi kalmıştı.

Kültür üzerindeki inkar ve imha da PKK öncülüğündeki direnişle tersine çevrildi

PKK öncülüğünde verilen özgürlük mücadelesi ile Kürt halkı soykırımcı sömürgeciliği işlemez kıldı. Yaratılan demokratik ulusal bilinç Kürtleri kendi değerlerine sahip çıkmaya sevk etti. Bu sahiplenme Kürtlerde sanatın birçok dallında yeşermeye canlanmaya yol açtı. Kürt halkının kendini sanatla ifade etmesi bilinci, sömürgeciliğin inkar ve imha politikalarının yenilgiye uğratılmasının pratik sonucuydu. Dolayısıyla doksanların ortalarından sonra Kürt halkı sömürgecilerin yok saydığı bir varlık olmaktan çıkmış, stranları ile serhildanlarda gürül gürül akan bir halk olmuştur. Türk sömürgecilerinin Kürt halkına giydirmek için akla hayale gelmez yöntemlerle yürüttükleri inkar ve imha, PKK öncülüğünde sanata konu olacak muhteşemlikte bir direnişle tasfiye edildi. Kürt halkını Türk egemen sistemi içinde asimile etme bunda başarılı olunmaması halinde de kültürel soykırım uygulama stratejisi işlemez kılınmış, ancak devlet bu stratejiden vazgeçeceğine Kürtlerin ulusal gelişim düzeyine göre kendini yenileyerek inkar ve imhaya devam demiştir. Bu yenilik siyaseten AKP ve Gülen cemaatinin devlete yerleştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu nokta da temel soru, iktidar ve devlet olan güçlerde yaşanan bu değişikliğin devletin değişmeyen Kürt politikası kapsamında Kürt kültür ve sanat değerlerine nasıl yansıtılacağı meselesi olmaktadır. Bu irdelenmesi gereken en önemli konudur.

Artık Kürt halkı AKP ve Gülen cemaati denilen organizasyonları önemli oranda tanıyarak bilince çıkarmıştır. Dolayısıyla AKP ve Gülen cemaatini uzun uzadıya tanıtmak gerekmez. Kısacası bunlar Türk islam sentezinin ürünü olarak kurumlaşmış yeşil Türk faşistleridir. Devlet olmalarının karşılığında kendilerinden istenen beyaz Türk faşist rejiminin başaramadığı Kürtleri soykırımlarla imha etmeyi başarmalarıdır. Bunların hedef alıp tasfiye etmek için varını yoğunu ortaya koydukları Kürt hangi Kürt'tür? Çünkü PKK ile Kürtler eski Kürtler değildir. 20. yüzyılın asimilasyon ve soykırım uygulamalarının önemli oranda işlevsizleştirilmesi ile Kürt halkında; demokratik toplum bileşenlerinden meydana gelen halk, egemenler, işbirlikçi hain kesimler biçiminde kesin çizgilerle bir ayrışma yaşanmıştır. Kürt halk kesimleri kurumsal olarak değişmiş, özgürlük bilinçleri gelişmiştir. Beyaz Türk faşizmini etkisiz kılarak işlemez kılan da bu Kürtlüktür. Sömürgecilik için tehlikeli olan bu Kürtlük ilk etapta bitirilmesi gereken bir kültür olarak soykırımın her çeşidinin hedef tahtasına yerleştirilmiş olan Kürtlüktür. İşte sömürgeci inkarcılığın AKP ile düşman bellediği de bu kimlik sahibi Kürtlerdir. Bundan çıkarılacak temel sonuç; AKP politikalarının özü, toplumsal yaşamın her alanında Kürt halkının kazanımlarını ele geçirmek, yok etmek ve özgür Kürt'ü tasfiye edinceye kadar yanında tuttuğu hain ve işbirlikçileri bu değerlerle beslemektir.

Kürtleri kendisi olmaktan çıkaran soykırım saldırılarını PKK boşa çıkardı. Kendisi olmaktan çıkmak demek halk olarak sahip olduğu kültür değerlerine yabancılaşmak demektir. Bu boşa çıkarma PKK ile kazanılan bilinç ve örgütlü mücadele sayesinde oldu. Bu da sade bir ifade ile Kürt halkının PKK ile yeniden kültürleşmesi, kendi tarih ve kültür değerleri ile buluşması anlamına gelmektedir. Kürt halkında sömürgeci politikaları deşifre ederek varlığını tehdit eden tehlikeyi önemli oranda bertaraf eden bu direniş kültürü olduğu için, AKP de aldığı görev gereği Kürtlerdeki bu kültürü asimile etmeye dejenere ederek gelişimini engellemeye odaklanmıştır. Dolayısıyla AKP ve Gülen cemaatinin devlet olması karşılığında hedefleyip bitirmesi gereken ilk şey Kürtlerin PKK ideolojisi ile elde ettiği sosyal ve kültürel kazanımlarıdır. Dolayısıyla uzun yıllardır Türk başbakanı Erdoğan'la çalışan şimdilerin içişleri bakanının tehditlerini yeni devletin stratejisi içinde ne anlama geldiğini biraz daha açımlamakta yarar vardır.

Konuya önce Kürt halkının sahip olmadığı için halk olarak üzerilerinde varlık yokluk tartışmasına götüren temel kültür değerleri ile Kürtlerin PKK ile kazandıktan sonra inkar ve imhayı işlemez kılan temel değerlerine bakarak başlamak yararlı olacaktır. Bir halk her türlü kültür ve kimlik değerine sahip olsa bile sürekli bir yenilenmeyi yaşamazsa yabancı bir kültür içinde yok olmaktan kurtulamaz. Bir kültürel birikimin kalıcılığı onun sürekliliğidir. Süreklilik için ise yenilik şarttır. Yenilik için ise politik bilinç ve güç şarttır. Halk Önderliğimizin deyimi ile politik olmayan toplum, çürüyen yozlaşan ve giderek yok olan toplumdur. Politik irade olmadan bir toplumun yok olacağının en somut örneği, Kürt halkının politik kurumlarının olmadığı PKK öncesi süreçte yaşadıklarıdır. Kürtlerin dünyanın en eski tarih ve en köklü kültürüne sahip olmalarına rağmen üzerlerinde varlık yokluk tartışmalarının yapılmasının temel nedeni politik bilinçlerinin olmamasıydı. Kültürde politik saha; önderlik, örgütlenme, siyasi temsil, her alandaki kurumlar örgütler gibi toplumsal yaşamda strateji ve taktik belirleyip her alandaki üretimi planlamak demektir. Kürt halkı, özellikle son iki yüzyılda bu alanın ya hiç geliştirilmemesi ya da Kürtler adına sömürgecilerin denetiminde ve onların hizmeti için çalıştırılmasından ötürü büyük kayıp ve trajediler yaşadı. "Kürtler adında bir halk yoktur" sözü esasta Kürt halkında kendi kimliğine sahip çıkacak bilinç ve onu anadilinde savunacak politik bilincin olmamasının verdiği cesaretten zemin alınarak söyleniyordu. Yoksa kitle olarak, dağıtılmış parçalanmış, dil ve kültür alanında darbelenmiş ve yaralanmış da olsa bir Kürtlük hep var ola gelmiştir. AKP faşizminin saldırılarını anlamak için bu çerçeveyi derinlemesine bilince çıkarmak durumundayız.

Soykırım saldırılarının yürütüldüğü temel alan kültür sanat alanıdır

Türk sömürgeciliği Kürt halkının politikleşmesini engelleyemediği için kaybetmiştir. Siyaseten bunun anlamı PKK ve gerillanın yenilmemiş olmasıdır. İşte kendisini AKP ile yenileyen devletin Kürtleri tasfiye etmek için Önderliğe PKK'ye yine KCK adı altında legal alandaki örgüt ve kurumlara saldırısının anlamı Kürtlerin politik sahasını işlevsiz bırakarak Kürt kültürünün kendisini yenilemesini engellemek içindir. AKP ve Gülen cemaatinin kültürel soykırım saldırılarının merkez noktası Kürt halkının politik kurumlarıdır. Bu alandaki saldırıları sadece siyasi soykırım saldırıları olarak adlandırmak eksik kalır. Çünkü AKP bu saldırılarla Kürtlerin toplumsal işlerini yapamaz, çalışamaz, yarınlarını planlayıp örgütleyemez, ekonomik, sosyal, siyasal ve sanat işlerini bir düzen içinde yürütemez duruma getirerek teslim almayı amaçlıyor.

Soykırım saldırılarının faşist ve ırkçı karakterde yürütüldüğü bir diğer alan ise kültür sanat sahasıdır. Kürt halkının politik kurumlarına saldırılarından da anlaşılacağı gibi AKP politikalarında kültür sanat sahasına saldırılarının odağında Kürtlerin PKK ile yaratıp geliştirdiği direniş kültürü değerleri yer almaktadır. Bir halkın tarihsel emekleri ve mücadelesiyle yaratığı değerlerini kültüre dönüştürmesinde başat rol sanat ve edebiyatındır. Kültür değerlerini sanat ve edebiyat yoluyla yeniden yaratmayan ve bu tarzla topluma mal edemeyen kim olursa olsun diğer kültürlerden farkını ortaya koyamaz geleceğini güvenceye almış sayılamaz. AKP, Kürtlerin kendi sanat ve edebiyatlarını geliştirmelerini engelleyerek kültürleşmelerini durdurup ayrı bir kimlik olan Kürtlerin tüm farklılıklarını yok etmek istemektedir. Dolayısıyla AKP'nin sanat edebiyat alanındaki saldırılarının birinci hedefi "tek millet, tek devlet, tek vatan, tek bayrak, tek dil" amacının gerçekleşmesi içindir. Böylece Kürtlerin Türkleştirilmeleri sağlanacak seksen yedi yıldır bunu başaramamış kemalistler yerine kendileri geçmiş olacak, Erdoğan ve Gülen de Türk tarihine ikinci Atatürk olarak geçmiş olacaklar.

Kürt halkındaki uluslaşma bilincinin açıktan kimlik değerlerini yok saymaya imkan vermemesi ve böyle bir inkarcılığın günümüz dünyasında izahındaki zorluklardan kaynaklı, Kürt kültür sanat ve edebiyat alanına dönük sömürgeci politikalar diğer soykırım çeşitlerinden daha değişik bir tarzda yürütülmektedir. Bu tarzın nasıl ayarlandığını ele veren üç önemli örnek mevcuttur. *Birincisi;* AKP sömürgeciliği kendi eliyle TRT-6'da Kürtçe yayın yapmaktadır. Ancak bu yayında Kürt çocuklarının anadilini öğrenmeleri amaçlı eğitici öğretici çocuk programları yayınlamak yasaklanmıştır. Bu yayında Kürdistan coğrafyası ve yerleşim yerleri isimlerinin Kürtçesi yerine devletin değiştirip Türkçeleştirdiği isimler kullanılmaktadır. Kürt kültürünün yenilenmesi amaçlı olması gerekken yayın konsepti yerine Kürtleri Kürtçe ile asimile etmek ve en önemlisi de Kürt kültürü ve tarihi Türk kültürü ve tarihinin değişik bir versiyonu, eki olduğu çizgisi esas alınmaktadır. Bu yayında direniş kültürü değerlerini vermek tümüyle yasaklanmıştır. Örneğin serhildan kelimesi yerine nümayiş kelimesinin kullanılmasında görüldüğü gibi. Kürtçeye "bilinmeyen dil" diyen AKP devleti bu dille yirmi dört saat sömürgeci emelleri için yayın yapabilmektedir.

İkincisi; AKP, yanına çektiği ve bakan yaptığı kimi hainleri Kürtçe konuşturmakta ancak Kürt siyasetçileri dillerini kullandıkları ya da Kürtçenin geliştirilmesine hizmet ettikleri için tutuklamakta, anadilde savunma hakkını yasaklayabilmektedir.

Üçüncüsü; üniversitelerde Kürtçe bölümler açmakta ancak Kürtçe anadil eğitimini bölücülük olarak değerlendirmektedir. Bu politikadan anlaşılacak tek bir şey vardır: Kürtlerin bir halk olarak kendi haklarını kullanmasını engellemek, Kürtlerin kendi politik bilinçleri ile kültürleşmesini engelleyerek asimile etmek. Bu politikanın en tehlikeli ve iğrenç yanı ise geçmişte olmayan yasak sayılan kimi uygulamalarla kendisini kamuflaj ederek yapılmasıdır. Bu tarzdaki saldırılar "Kürt sorunu yoktur kimi Kürt kardeşlerimin sorunu vardır" söyleminin kültür sanat alanında dile gelen biçimidir. Kültür sanat ve edebiyat alanındaki bu yönelim biçimi AKP'nin kendi faşist yüzünü maskelemesi için icat edilmiştir. Bu yolla "Kürt halkıyla bir sorunumuz yoktur, benim partimde yetmişi aşkın Kürt kökenli vekil var, Kürt bakanlarım var, Kürtlerin temsili biziz, PKK, KCK ve BDP bölücüdür teröristtir, bunlar Kürtleri temsil etmiyor" argümanlarını meşrulaştırmak istiyorlar. Demek ki AKP devleti Kürt kültür sanat ve edebiyat alanını kendi faşist söylemlerini, saldırılarını ve amaçlarını gizlemek ve meşrulaştırmak için hain ve işbirlikçi oyuncularla kullanmaktadır. Bu değer sahasını 'rahat ve ucuz' kullanabilmek için de bu alanda çaba sahibi olan demokrat yurtsever Kürtleri etkisiz kılmak istemektedir.

Kürt demokratik kültür sanat alanı AKP'nin ana hedefidir

TC İçişleri Bakanı İ. Naim Şahin'in konuşması tam olarak buraya oturmaktadır. Ne düşündüklerini şimdiye kadar bu açıklıkta söyleme dökmemiş olmaları AKP'nin bu alanda politikasız olduğu, sanat alanını yönlendirmediği, Kürt kültür sanat faaliyetlerine baskı yapmadığı anlamına gelmez. Daha önce 'sanatçı açılımı' adıyla bu faaliyetlerin kendi çizgilerinde ne yapması gerektiğinin perspektifini vermişti. Yine Abdullah Gül sanatçılarla toplantılar yapmış ve değişik resepsiyonlarda sanatçılarla bir araya gelmişti. Erdoğan konuşmalarında defalarca Türkiye'nin ve Kürdistan'ın sanat ve edebiyat alanında sembolleşmiş isimleri anarak mesaj vermişti.

AKP'nin devreye koyduğu baskıcı, yasaklayıcı politikasının ana hedefinde kuşkusuz ki Kürt demokratik kültür ve sanat alanı gelmektedir. AKP'nin asıl etkisi altına alıp kendisine bağlamak istediği, yönlendirip çizgisini saptırmaya çalıştığı kesimlerin başında yurtsever Kürt sanatçıları, aydınları ve yazarları gelmektedir. AKP Kürtlerdeki demokratik kültür ve sanat faaliyetini 'terör' kapsamına alıp yasaklayarak hem geleneksel Kürt kültürünün güncellenmesini hem de direniş değerlerinin toplumda kök salmasını önlemek istemektedir. Kürt kültür ve sanatı Önderlik felsefesi ve ideolojisi ile beslenip PKK ile kimlik kazandığı için bu alandaki gelişmeleri baltalamak, olmazsa bastırıp sindirmek için yoğun bir saldırı içindedir. Şimdiye kadar birçok kuruma baskınlar yapmış bazılarını kapatmış, onlarca kültür sanat emekçisini, sanatçısını tutuklamıştır. AKP'nin, doğrudan ve dolaylı yollarla Kürt kültür sanat alanını etkileyerek demokratik ulus çizgisinden saptırmak için çalıştığı bilinmektedir. Bu çalışma sahasında bilinçli yönlendirmelerle gündem saptırmakta, kültür sanat değerlerimizi bulanıklaştırmaktadır. Kürt sanatçılarını ülke ve halk gündeminden kopartmak için yoğun bir karşı faaliyettin yürütüldüğünü unutma-

mak gerekir. Kürt kültür derneklerinin tam işlevselleşmiş kurumlar muhtevasına kavuşamamasında yine kültür hareketinin tam bir örgüt olamamasında yaşanan sorunların AKP'nin saldırıları ile direkt bağı olduğunu rahatlıkla belirtebiliriz.

AKP kültür sanat alanında da koruculuğu geliştirmeye çalışıyor

Karşı saldırıların bir diğer tarzı ise kendi alanlarının 'duayenleri, büyük ve profesyonel sanatçıları' adıyla piyasaya sunduğu kimi Kürt hainlerini Kürt sanatçısı bunlardır söylemi ile geliştirdiği propagandadır. Bu kesimlere ve yaptıkları çalışmalara büyük paralar vererek Kürt yurtsever sanatçılarını etkilemeye çalışmaktadır. Medya yoluyla abarttığı bu tipteki 'saray soytarıları'nı model sanatçılar diye sunup Kürt halkının estetik alandaki kabul ret ölçülerini düşürmek istemektedir. AKP tüm bu yöntemlerle kendi politikasının oyuncu ve sunucuları olacak korucular yaratmak istiyor. Yıllardır yaptığı bu çalışma istenen sonucu vermediği için tehdit ve tutuklamalarla herkesi kendine bağlamayı devreye koymuştur. Böylece kültürel soykırım uygulamalarını derinleştirme planlarını Kürtlerden devşirdiği kesimlerle sonuçlandırmayı istiyor. Her şeyi ile Kürtleri tarihten silmek amacında olduğu için kültür sanatı tümüyle ele geçirirse bu işi daha kolay sonuçlandıracağının hesaplarını yapmaktadır. Kürt sorununun önemli oranda kültür kimlik ve dil sorunu olduğunu bildiğinden bu alanlarda kendisiyle muhatap olabilecek Kürt kökenlileri bir araya getirmek istemektedir. Anayasa yapım sürecini de göz önünde bulundurursak "Kürtler adına konuşacak" sanatçılar aydın ve yazarlardan bir ekip yaratarak istediği konuları tartıştırmak da bir diğer amacı olmaktadır. Şimdiye kadar tüm karşı saldırılara rağmen Kürt kültür sanat ve edebiyat alanından kendisini başarılı görecek kadar sayıda bir kopuşu sağlayamadı. Örneğin TRT-6 planı öngördükleri gibi olmadı. İ. Naim Şahin'in konuşmasının bir anlamı da TRT-6'yı kültür kırımın merkezi yeri olacağını fark ettikleri için buraya gitmeyen Kürt sanatçılarına verilen bir mesaj olmasıdır. Tıpkı 'Kürt açılımı' oyunu sonrasında siyasi alanda yaşananların benzeri bir durumun yaşandığını, yaşanacağını belirtmek gerekir.

Tüm veriler AKP iktidarının da kendi Şark (Kürdistan) Islahat Planı olduğunu gösteriyor. Bu karşı stratejik saldırıyı bir an bile olsun akıldan çıkarmamak gerekir. Birinci Şark (Kürdistan) Islahat Planı o dönemin direnişçi ve isyancı Kürt kişiliklerini ve kültür değerlerini hedeflemişti. Kürt halkını yasaklarla, yok edici fiziki katliamlarla, kültür kırımdan geçirdi. Bir halkı yok eden zulmünü meşru göstermek için o dönem Kürtlerini 'geri, ilkel, hilafet yanlısı, vahşi, şaki, cumhuriyet düşmanları, okuma yazma bilmeyen, aşiretçi vb' argümanlarıyla tanımlamıştır. Bu birinci yok etme süreci içinde Kürtlerin Türk olduğunu bu tutmazsa hepimizin beraber Türk olduğu palavrası hiç eksik edilmedi. Bu sürecin zirvesi 12 Eylül 1980 askeri darbesi idi. Bu darbe ile 'kılıç artığı son Kürt' de vurulacak ve sahnenin ışıkları söndürülecek perdesi bir daha açılmayacak şekilde kapanacaktı. Tiyatro dili ile ifade edersek senaristinin NATO, yönetmeninin gladio, oyuncularının darbeci generaller ve sahnesinin Kürdistan olduğu bu oyunu oynamalarına PKK direnişi izin vermedi. İşte o dönem 'malzemeci' olan AKP ve Gülen cemaati oradan öğrendiklerine kendi yeteneklerini ve imkanlarını da katarak bu oyunu yeniden hazırlayıp oynamak istiyor. Kendisine göre önündeki tek engel bozdurulmuş sahnedir. PKK'ye saldırmasındaki amaç istediği gibi oynamak için sahne hazırlamaktır.

AKP iktidarının Şark (Kürdistan) Islahat Planında temel hedef ve düşman birinci plandan farklı olarak önceliği Kürt halkının son kırk yıllık değerlerine vermiştir. Bu politikasını; "eski Kürt gelenekleri, şahsiyetleri dostum, kardeşim; bölücüler düşmanım" söylem ve uygulamalarıyla dile getiriyor. Aynen ilkinde olduğu gibi bir yöntem kullanmakta olduğu çok açık. Şark (Kürdistan) Islahat Planları arasındaki fark sadece söylem farklılıklarından kaynaklanıyor. Birincisini uygulayanlar kendilerine laik ikinciler ise kendilerine müslüman demekteler. Birinciler cumhuriyetin kurucuları ve 'asıl sahipleri' ikinciler ise 'mağduru ve demokratları' sıfatları ile kendilerini isimlendirmekteler. Ancak her iki grup da Kürt halkının düşmanlığında aynı zihniyetin sahibidirler. İkinciler daha tecrübelidirler. Her ikisi de Kürdistan'ı sömürgeleri görmektedir.

Türkiye cumhuriyetinin Kürdistan'daki sömürgeci politikalarını bir birinden ayrıştırarak ele almamak gerekir. Geçmişte yapılanlar şimdi yapılmıyor denilerek Kürt halkı üzerinde yeniden ideolojik hakimiyet kurulmak isteniyor. Eskiden yapılanların bir kısmının şimdi yapılmadığı doğrudur. Bu yeni tarz devletin Kürtlere yaklaşımlarını değiştirmiş olmasından ileri gelmiyor. Eskiye göre değişen tek şey Kürt halkının bilinç ve örgütlülüğüdür. Kürtlerdeki bu değişim sömürgeciliğin de değişik bir yöntem kullanmasını zorunlu hale getiriyor. Düşmanın taktik değiştirmesine neden olan Kürdistan özgürlük mücadelesi ve kazanımlarıdır. Bu gerçeğin üstünü örtmek için iki koldan saldırı yürütüyorlar. Birinci koldakiler Kürt hainleri ve kimi yeminli Önderlik ve PKK düşmanlarıdır. Bunların tutturduğu nakarat "PKK'nin Kürt halkına hiçbir şey kazandırmadığı, Türkiye devleti değiştiği için Kürtlerin kimi haklar elde ettiğidir." Çünkü bunlar yıllardır "bekleyin devlet değişecek bize haklarımızı verecek" diyorlar. PKK'nin yol açtığı toplumsal değişimi, ortaya çıkardığı kazanımları kendilerine mal etmek istiyorlar. İkinci koldaki saldırılarsa bizzat sömürgecilerden gelenlerdir. Devlet eski devlet değil, hükümet eski hükümet değil safsataları ile özgürlük mücadelesini Kürt sorunun çözümü önünde engel göstermek temel söylemleridir.

Tarih bilincimizi tazeleyerek 20. yüzyılın sömürgeci uygulamalarına bir kez daha baktığımızda bugünün TC'sinin de tıpkı Şeyh Said'i Seyit Rıza'yı idam eden TC olduğunu, inkar ve imhasını AKP ve Gülen cemaati eliyle dincilikle ve İstanbul Türkçesiyle yenilediğini göreceğiz. İlk kültürel soykırım Kürtleri cumhuriyet modernitesine göre olmadıkları (yani yaratılmak istenen Türklüğe göre olmadıkları için) için yok etmek istemiş ve Kürt kültüründen Türk kültürü yaratmayı amaçlamıştır. Bu günkü kültürel soykırım ise Kürtleri 'demokrasi yolunda dörtnala koşan ve ileri demokrasi yaşayan Türkiye'ye' engel oldukları gerekçesi ile katlediyor ve kültür değerlerini asimle ediyor. Birinci soykırım aşamasında ileri sürülen argümanlar tutmayınca AKP ile böyle bir dil tutturulmuştur. Bu yeni aşamadaki saldırıların içinde sunulduğu kap kültür sanat alanındaki politikalardır. Bu politikaları engelleyen ve deşifre eden özgür Kürt bilinci olduğu için de AKP en çok bu bilincin yarattığı değerlere saldırmaktadır.

> **"Eskiden yalnızca TRT'de Anadolu'dan Görünüm ve Perde Arkası adlı iki programla doğrudan anti Kürt anti PKK propagandası yapardı. AKP'yle beraber onlarca TV kanalında en az bir program özel olarak anti Kürt anti PKK konsepti ile yayındadır. Hergün gazete köşelerindeki onlarca makale TV'lerdeki tartışmalar da cabası. Demek ki AKP'nin kültür sanat alanında Kürt kişiliğine ve kimlik değerlerine saldıran, PKK'yi teşhir eden bir ordusu vardır"**

AKP Kürtlerin özgürlük bilincini sanat ve edebiyat yoluyla muğlaklaştırmaya çalışıyor

AKP devleti demokratik Kürt kültür sanat alanını hedefleyerek Kürt insanındaki özgürlük bilincini muğlaklaştırmak istiyor. Kürtlere "bu yolun (özgürlük mücadelesi) sonu yok, vazgeçin" diyor. "Umutlarını, başarma inançlarını kırmalıyız, kimse dağa çıkmamalı" sözleri Türk devlet yetkililerinden en çok duyduğumuz laflardır. AKP hükümetinin kültür kırım politikası bu sözleri Kürtlere inandırmak isteyen bir politikadır. Özü itibarıyla kültür bilinçtir, kimlik ve kişiliktir. Her bilincin, kimliğin ve kişiliğin kabul ve ret ölçüleri onu farklı kılmaktadır. Bu kültürlerde doğal bir özelliktir. Kürt halkında bu doğal durum yani "Xwebun" PKK ile kendi farkını ortaya koyacak kadar gelişti. Kürtler, Önder Apo'ya ve PKK'ye inandıkça ve inançla mücadele ettikçe kimlik ve kişilik kazandılar. Bu kazanımla serkeftına doğru ilerliyorlar. Kürtlerin önderliğe ve PKK'ye inançları Apoculuğun zindan direnişi ve gerilla mücadelesi ile kök saldı. Bunun için AKP ve Gülen cemaatinin fiziki ve manevi saldırıları Apoculuğun "örgütlü kılınmış hakikat"i olan serhildan kadrosu ve gerilla üzerinde vahşice sürüyor. Savaş kavramı ile izah edilecek saldırılarına bir şey demeye hakkımız olmayabilir. Nihayetinde savaşan iki güç olduğu için savaş adı altında yapılanlar kendi kuralları içinde normal de sayılabilir. Ancak saldırıların kültürel boyutuna giren gazete ve dergi yazılarında, sinema ve TV dizileri yoluyla yapılanların hiçbir insani, ahlaki ve hukuki izahının olmadığını rahatlıkla belirtebiliriz. Bir kez daha kültürel soykırımın kural ve kaide tanımayan bir şiddet olduğunu görmekteyiz. Kültürel soykırımı ahlak tanımayan faşistler yapar. Bu tarz saldırılarda sıkça kullanılan "yanlış yoldalar, gerçekler, gerçek yüzleri açığa çıktı, işin aslı vb" sözlerin asıl amacı Kürt halkına ve dostlarına inandıklarınız (Önderlik ve PKK) bildiğiniz gibi yaşamıyorlar, inandıklarınıza inanmıyorlar, bildiğiniz gibi değiller demeye getirerek inançsızlık yaratmak isteniyor. Böylece özgürlüğü gerçekleştirecek başarı umudunu ve eylemini kırmak istiyorlar. Tüm Türk ulusal TV kanallarının özellikle Gülen cemaatinin Samanyolu gibi kanallarının yayınlarının yarısını bu işe ayırmaları boşuna değildir. Bununla acıtmadan, hissettirmeden, öfke yaratmadan, tepki uyandırmadan çalışan yok edici kırım makinesinin çarklarını çeviriyorlar. Eskiden yalnızca TRT'de Anadolu'dan Görünüm ve Perde Arkası adlı iki programla doğrudan anti Kürt anti PKK propagandası yaparlardı. Dikkat edilirse AKP iktidarıyla beraber onlarca TV kanalının her birinde en az bir program özel olarak anti Kürt anti PKK konsepti ile yayındadır. Her gün gazete köşelerinde yazılan onlarca makale TV'lerdeki günlük tartışmaları da cabası. Demek ki AKP'nin kültür sanat alanında özgür Kürt kişiliğine ve kimlik değerlerine saldıran, PKK'yi teşhir eden bir ordusu vardır. Bu ordu eliyle AKP, Kürtlerin özgürlük bilincini sanat ve edebiyat yoluyla muğlaklaştırarak "xwebun"dan uzaklaştırıp umutsuz bırakarak sömürgeciliğin zindanına mahkum etme savaşı veriyor. Kürtleri kültürel kimliklerinden vazgeçirip rahat asimile edilebilecek konuma itmek istiyor. Bu iş için de öncelikle Kürt halkının zihniyetindeki Önderlik, PKK, gerilla, şehit, yurtseverlik, özgür, serhildan gibi çok temel olguları saptırarak yol alamaya çalışıyor.

> **"Türkiye cumhuriyetinin Kürdistan'daki sömürgeci politikalarını bir birinden ayrıştırarak ele almamak gerekir. Geçmişte yapılanlar şimdi yapılmıyor denilerek Kürt halkı üzerinde yeniden ideolojik hakimiyet kurulmak isteniyor. Eskiden yapılanların bir kısmının şimdi yapılmadığı doğrudur. Bu yeni tarz devletin Kürtlere yaklaşımlarını değiştirmiş olmasından ileri gelmiyor. Değişen tek şey Kürt halkının bilinç ve örgütlülüğüdür"**

Gülen ve AKP'liler topluma bir model olarak sunuluyor

Kültürel soykırımın sanat ve edebiyatla yürütülen bir diğer yöntemi de sömürgeciliğin kendi Kürt tanımlaması içinde yaptıklarıdır. İnkarcı sömürgeciliğe göre Kürt halkının sorunları Önder Apo'nun tespit ettikleri değildir. İşgalcilere göre Kürdistan'da sömürgecilik inkar ve imha yoktur. Bundan hareketle Önder Apo'un çözüm için PKK ile programlaştırıp KCK ile sisteme kavuşturdukları 'bir dış oyun ve terörizmdir.' Kürtlerin sorunlarının temelindeki sebep ulusal sorundan kaynaklanmıyor, sorunlar 'aş iş' sorunlarından kaynaklanıyor denmektedir. Devletin Kürtlere baskı ve şiddet uyguladığını, eskiden ağaların son otuz yılık zaman içinde de PKK'nin halka baskı ve şiddetle yöneldiğini her yerde söylemekten geri durmuyorlar. Bu söylem ilk soykırım adımlarının atıldığı günden bu güne değişmeden gelmiştir. AKP bu sömürgeci inkarcı söyleme 'PKK, KCK, BDP faşizmi, diktatörlüğü' demagojisini de ekleyerek kendine has karakterini ortaya koymuştur. Bu sömürgeci işgalci söylemleri çıkarları için doğru bulan tüm egemenler ve hain işbirlikçi Kürtlerin toplumsal sorunları çözüm modelleri de değişik oluyor. Bu değişik çözüm modelinin sanat ortamına yansıyan dili kültür kırım saldırılarının en ilginç ancak bir o kadar da tehlikeli olanına yol açmaktadır. Bu kesimlere göre "Kürtlerin sorunlarının temelinde geri kalmışlık, geri kalmışlıksa eğitimsizlikten kaynaklanmıştır." Böylece Kürtler, "Türkçe öğrenememiş, Türkiye'deki modern toplumsal gelişmelerin dışında kalarak 'terörün' istismarına zemin olacak durumda kalmışlar" denilmektedir. Tespiti bu olanların çözümleri, "haydi kızlar okula" ve "Kürt kadınlarına Türkçe öğretmeliyiz" olmaktadır. Türk kanalarında verilen dizi filmlerin asıl amacının Kürt kadınlarına Türkçe öğretmek olduğunu kimse inkar edemez. Türk devletinin ve AKP'nin önde gelen akıl hocalarından Cemil Çiçek'in Kürt halkının geneline özellikle Kürt kadınlarına Kürtçeyi unutturacak kadar Türkçe öğretemedikleri için ne kadar hayıflandığını asla unutmamak gerekir. Her gün gazete ve TV'lerde Kürt çocuklarının okuma istemlerinin nasıl manşetlik haber yapıldığını görüyoruz. Ana dil eğitimi istediği için hapislerde tutulan ve katledilen Kürt çocuklarını görmezden, duymazdan gelenlerin Türkleşmeye yarayabilecek yönde atılan tek bir karınca adımını bile nasıl abarttıklarını, toplumu bu yönde teşvik etmek için nasıl propaganda ettiklerini kültürel soykırımın bir saldırısı olarak yaşayarak görüyoruz. Tüm veriler, büründükleri kılıfları ne olursa olsun, dillerindeki Allah, din, iman kavramları eksik olmazsa da bunların Kürtlerin yaşadığı sorunları Kürtlerin Türkleştirilmemesine bağladıklarını çok net biçimde gösteriyor. Kürtlerdeki demokratik ulus bilinci, sadece faşist sömürgeci birinin, işbirlikçi ve hain olanların inanabileceği bu mantığı da işlemez kılmıştır. Sömürgecilikten vazgeçmeyen Türk devleti, adeta modern varlığının gücünün kanıtını Kürtleri Türkleştirmeye bağlamıştır. Bu yapının emelleri için tehlikeli yöntemlerle kullandığı bir alanda AKP ile beraber sanat ve edebiyat eserleridir. Yalan, çarpıtma, tersyüz etme, değersizleştirme, muğlaklaştırma, duygu sömürüsü yapma, zalimi mazlum, mazlumu zalim gösterme temel dilleri olmuştur. Bir anlamda ağlayan F. Gülen ve AKP'liler birer karakter olarak topluma model olarak sunuluyorlar. Bir yanda Hitlerin Yahudi düşmanlığını geride bırakan Kürt düşmanlığı yapmak diğer yandan allah, din, iman, vicdan deyip ağlamak!

Yalancı ve inkarcı bir parti olan AKP, Edebiyat ve sinema başta olmak üzere sanatın tüm alanlarında sömürgeciliği haklı gösterecek bir dil kullanmaya ayrı bir itina göstermektedir. Kürtleri "halk olarak sosyal yaşamlarında çıkmazlarla karşı karşıya olan, bir birini basit nedenlerle öldürebilen, kadınlarının yaşam içinde hiçbir hak ve hukuk sahibi olmadığı, erkeklerinin zavallı ve tek bir sorunu çözemedikleri, yoksulluk içinde debelenen, kaba saba, biçimsiz dağınık ve düzensiz bir yaşamın sahipleri vb" bir üslup ile işlemektedir. Kürt sosyal yaşamı içinde sanat ile teşhir etmeye koyuldukları 'çirkinlik'in kaynağını da Türkleşmemiş olmanın yol açtığı sonuçlar şeklinde göstermektedirler. Eleştirilen vakaların kaynağı Türkleşmemiş olmak olunca 'güzel' yani olması gereken kurtuluş yolu da Türkiye metropollerine göçüp ülkesinden kopmak olarak önerilmektedir. Tespitleri yanlış olan bu zevatın önerileri de kuşkusuz ki yanlış olacaktır. Halka kendi vatanlarını bırakarak sorunlarını çözebileceği yolunu göstermek bu anlayış ile yapılmış tüm eserlerin değişmez dili olmaktadır. Kürtlere vatansız ve yurtsuz kalmayı en çok öneren sanat ve edebiyat olduğunu belirtmek gerekir. Sömürgeci soykırımı Kürtlerde yaşanan toplumsal sorunların tespitinde çıkış noktası görmeyenler için 'çirkin' olan bir diğer olgu ise Kürt yaşamındaki kimi istisna durumlardır. Bunların sanatlarında vazgeçemedikleri diğer bir şeyse Kürt kültür değerlerine hakaret eden tarzları oluyor. Bu tür eserleri izleyenlerde, okuyanlarda Kürtlere karşı nefret, Kürtleri geri ve ilkel görme algısı yaratılsın isteniyor.

Kürtler çaresizlik içinde işlendiği için zavallı sunulup acınacak olanlar derekesine indirgeniyor. Bu yöntemle toplumda "bakın PKK'ye katılanların toplumu budur" fikri yaratılarak PKK'liler küçük düşürülmeye çalışılıyor. Yine Kürtlerin PKK ile yaşadığı demokratik gelişme düzeyi inkar edilerek özgürlük mücadelesinin Kürdistan'da hiçbir değişim dönüşüm yaratmadığı ima edilip "PKK mücadelesi Kürtlere zarar veriyor" söylemine toplumsal taban yaratılmak isteniyor. Oysaki Kürt halkının "çirkinlikleri"nin ezici bir kısmı Türkleştirme politikalarının eseridir. Artık bir Kürt güzelleşmesi vardır: Gerillada, demokratik toplum kurumlarında, serhıldanlarda, Kürt kadınında ve gençlerinde yıllardır göz dolduruyor. AKP en çok bu Kürt güzelleşmesini dejenere ederek inkar ediyor ve kendi sanatçılarına aydınlarına Kürt halkına kurtuluş yolu olarak ortalama bir Türk küçük burjuva yaşam düzeyini çözüm diye sunmalarını emrediyor. Ahlaki değerleri olmayan bu kesimler Kürtleri inkar ve imha savaşında AKP iktidarı ile savaşın ön mevzilerinde yer almaktadırlar. Bunlar Kürtlere asimilasyonun neden olduğu toplumsal sorunları göstererek ölüme yani vatanından kopup tümüyle asimile olmaya razı olun fikrini aşılıyorlar. Bir halka, gelişmişlik, ilericilik, sorunlarından kurtulmanın yolu adı altında başka bir kimlik içinde erimeyi öneri diye sunmak en hafif tabirle vicdansızlıktır.

Sanat yoluyla AKP ve Gülen propagandasında ilk sırayı Kürt hainleri almaktadır

Özcesi ideolojik kültüründen ve siyasi nedenlerinden ötürü AKP ve onun destekçisi cemaat(ler) sanat konusunda Kemalistlerden daha derin düşünceler ve planlamalarla sanatın toplum yaşamındaki geriletici ve geliştirici rolünün bilincine sahiptir. Unutmamak gerekir ki sanat ve edebiyat konusunda dinci siyasetçiler laik siyasetçilerden daha fazla duyarlı, ince hesaplıdır. Çünkü din ile sanat aynı kaynağın kültürleridir. Sanat toplumun ilk dini ve ritüelleridir. Dini inançları, toplumsal ahlakı ve imanı istismar ederek devletleşenler, sanatla ve sanatsızlıkla toplumda nelere yol açılabileceklerinin farkındadırlar. Bunların ideolojik yaklaşımları laik olanlardan daha derindir. Örneğin sadece Ankara'da bulunan CHP ve AKP'ye ait parti merkez binalarının mimari yapısı ve iç dekorasyonları arasındaki fark bile kendi başına anlatmaya çalıştığımızı izah etmeye yeterdir. Mevcut durumda AKP'nin ideolojik politik çizgisinin hakim olmaya başladığı alanlardan biri de sanattır. Denilebilir ki AKP'nin öngördüğü dünya anlayışı ve geliştirmek istediği kültüre hizmet etmeyen tek bir sanat dalı kalmamış gibidir. Sanat yoluyla yoğun bir biçimde AKP ve Gülen cemaatinin propagandası yapılmaktadır. Bu konuda da beklendiği gibi ilk sırayı Kürt hainleri almaktadır.

Bu realite bize halk olarak Kürtler ve Anadolu'da kırıntı kabilinde de olsa yaşayan tüm kültürlerin cumhuriyet tarihinin en korkunç kültür kırım saldırılarıyla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Son on yılık AKP iktidarı bunun çarpıcı uygulamaları ile doludur. Sanat ahlakı, en iyi olana güzel deyip işlemeyi var oluşunun temel şartı saymıştır. AKP dinciliği ise toplumu yozlaştırıp en çirkine sürükledikten sonra kendisini ideolojik siyasi argümanları eşliğinde güzelliğin kostümü içinde sunup iktidarını sağlama almaya çalışıyor. AKP aklı bilmektedir ki demokratik özgür sanat geliştikçe onun ahlaksızlığı daha net deşifre olacaktır. Çünkü devletin ve iktidarın elindeki din; sanatın inkarı temelinde güçlenmiş ve kendini değişmez doğma haline getirmiştir. Tüm dinlerde sanatın belli başlı dallarının yasak ve günah sayılmasının ideolojik siyasi tarihsel arka planının olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla Kürt halkının birinci Şark (Kürdistan) Islahat Planından daha kapsamlı ve koordineli bir soykırıma maruz kaldığını belirtmek mümkündür. AKP'nin adı konulmamış Şark (Kürdistan) Islahat Planı nihai yenilgiye uğratılmazsa ilkinden daha tahripkar sonuçlara yol açacaktır.

Kürtler başta olmak üzere Anadolu'daki tüm halklar ve halkların vicdan sesi olan sanatçılar ve edebiyatçılar bu faşist soykırımcılığa karşı direnip mücadele etmekten başka yollarının olmadığını bilmek durumundadırlar. Türkiye'nin bu yeni hegemonik gücünün yaptıkları yapılması gerekenler konusunda kısmi bir fikir de oluşturmaktadır. Her şeyden önce sanat ve edebiyatın toplumsal yaşamın temel ideolojik alanı olduğu bilinerek ideolojik çizgide tam bir netlik sağlanmalıdır. Günümüz sanat ve edebiyatının postmodern sınırları aşamadığı görülüyor. Kapitalist sistemin çöken ulus devlet anlayışı ve milliyetçi ideolojisi yerine başvurulan düşünce postmodern bakıştır. Bunu çok somut olarak sanat eserlerinde çıkış yolunun topluma sunulmamasında görmekteyiz. Eserin içeriğinde "tercihi ve kararı izleyiciye, okuyucuya, dinleyiciye bırakmak gerekir" söylemi postmodern ideolojidir. Sistemi aşacak gücü kendisinde bulamayan sanat ve edebiyatın son sığınağı bu postmodern söylem olmuştur. Oysaki sanat toplumun kurucu öğesidir. Yol gösteren ışığıdır. Yol göstermeyen eserin eleştirisi de yok demektir. Eleştirisi olmayan eser sanat eseri sayılamaz. Çünkü eleştirisiz eser ölçüsüz eserdir. Bu gerçeklik sanatçının iktidara eklemlenmesi ile sonuçlanmıştır. Demek ki sanata ve edebiyata ideolojik çizgi, iktidar gücünün eki olmaktan çıkıp topluma özgürlük yolunu gösterme yürekliliğini taşımayı şart kılar. Yol göstermek bu sahanın başta gelen sorumluluğudur. Tüm Türkiyeliler özelde de Kürt kültür sanat ve edebiyatçıları için Kürt halk önderliği ve özgürlük mücadelesi sanat ideolojisinde kendilerine yetecek kadar güç verecek kapasitededir. Bu ideoloji; halklarımızın demokratik toplum değerleri ile yan yana kardeşçe yaşama şanslarını pratikleştirecek ilkeler barındırmaktadır. Halklar arası kardeşlik her şeyden önce kültürler arası dostluk ve dayanışma ile kurulur. Sanatçılar ve edebiyatçılar AKP'nin faşist söylemlerini diktatör yönetim anlayışını çok kolaylıkla boşa çıkarabilir. Egemenlerin tüm soykırımlarına rağmen Kürt, Türk ve diğer halklar kendi kültürel kimlikleri ve sanat değerleri ile bin yılla yakındır taşıdıkları bir kardeşlik ve dostluk kültürüne de sahiptir. Köroğlu Anadolu ve Mezopotamya halk kahramanlık kültürünün ortak destanıdır. Türkmen Dadaloğlu Toroslarda yiğitlere seslenirken Kürdistan dağlarındaki yiğitleri dayanak yapmıştır. Türk egemenlerinin zulmünü Kürt ozanları da en az Türk halk ozanları kadar teşhir ederek halkı uyarmış direnişe çağrı yapmışlardır. Pir Sultan tüm halkların isyan sesidir. Son bin yılda halklarımızın Agitleri ve Yiğitleri şiirde, kahramanlık destanlarında aynı düşmana karşı durmuşlardır. İdeolojik çizgi öncelik böyle bir kültürel tutum almayı gerektirir. Bu çizgi son kırk yıldır PKK'de tekrar dile gelen yaşayan bir destandır. AKP kültür ve sanat çizgisine karşı, PKK de tıpkı ozanların dile getirdiği gibi Agitlerin ve Yiğitlerin beraber yaşam buldukları, halklarımızın gerçek kimliğinin ve kültürünün bu değerler olduğu bilinerek konu edilmelidir. Bugünün sanatçılarınca bunlar topluma daha çok taşınılmalıdır. Sanatçıların işi egemenlerin sahnesinde başka kültürleri asimile edip soykırım yapmak ya da kendi değerlerini sahipsiz bırakmak olamaz. Bu tür durumlara karşı en önde sanatçılar durmalıdır. İdeolojik duruş öncelikle bunu gerektirir. Halklar arası kardeşliğin yolunu gösterecek olanların başında sanatçılar ve edebiyatçılar gelir.

Sanatçının en büyük öz savunması toplumla kurduğu vicdani bağdır

AKP kültür sanat alanını baskılarla tutuklamalarla dağıtmak ve teslim almak istiyor. Bu saldırıları boşa çıkaracak tek yol örgütlenmektir. Dayanışma içinde olmaktır. Ortak etkinlikler düzenlemektir. Örgütlenmek her şeyden önce baskıları göğüsleme gücü için ortaklaşmaktır. Birbirini korumak, dayanışma içinde olmak ve aktif bir duruş almaktır. Sürekli yaratıcı olmak sanat eserleriyle toplumu duyarlı kılmak gerekir. Sanat alanının örgütlenmesi demek sadece kültür sanat kurumlarında, derneklerinde ya da platformlarda bir araya gelmek yine sadece sanatını icra etmek demek değildir. Sanatçı ve edebiyatçı toplumla beraber örgütlenir. Böylece sanatçı, aydın, yazar devlete karşı toplumun yanında yer almış olur. Bu duygusal ve düşünsel özgürlüğün yolunu açacak temel yöntemdir. Bu tarzla sanatçıların, aydınların, yazarların toplumla vicdani bağı da daha güçlü kurulmuş olur. Bu bağın gücü egemenlere ve sömürgecilere karşı sanatçıyı edebiyatçıyı koruyan kalkandır. Bu kültür sanat alanında olması gereken asıl örgütlenmedir. Toplum sanatçıya sanat değerlerine dokunanın kutsal değerlerine dokunduğunu bilecek düzeye getirilmelidir. Sanat alanına tehditler ancak bu temelde boşa çıkacaktır. Şayet sanatçı ile halkı arasındaki bağ sadece aynı konuşma dilini paylaşmak düzeyinde kalmış ise asıl tehlikenin buradan kaynaklanacağını bilerek hızla vicdani bağı güçlendirmek olması gerekendir.

AKP iktidarı en çok Kürt halkının direniş değerlerine saldırmaktadır. Direniş değerlerine saldırısının ideolojik anlamı Kürt kültür sanatının yaratıcılığını engellemek, Kürtlerde yaşanan tarih bilincinin kendisini üreterek çoğalmasına köstek olmaktır. Bu yönelim Önderliğe ve örgütlü alana saldırısının sanat alanındaki karşılığıdır. Bu saldırıya en başta sanatın her dalında direniş değerlerini işleyerek topluma daha çok mal ederek yanıt vermek gerekir. Kuşkusuz Kürt kültür ve sanat değerleri son kırık yıllık yaratımlarla sınırlı değerler değildir. Kürtler kültür sanat değerleri en zengin halklardandır. Ancak bir halkın kültür tarihi ne kadar zengin olursa olsun, yakın tarih değerlerini bugün ve yarın için yaratmazsa varlığını, kimliğini güvenceye almış sayılmaz. Kapitalist modernite etkisi altında olan kimilerinin "biz sanatçıyız, siyasetçi değiliz" türündeki değerlendirmelerle bugünü ve yarını görmezden gelip sadece geçmişin otantik değerleri ile kendilerini sınırlandırmaları objektif olarak sömürgecilerin politikasına daha çok yaramaktadır. Bu yaklaşım bu gün daha fazla bu anlama gelmektedir. Sanat tarzları böyle olan tüm Kürdistanlı sanatçı ve edebiyatçıların da bu bilinçle kendilerini gözden geçirmeleri ve halkımızın varlığını korumaya katkı temelinde yaratıcı davranmaları yurtseverlik gereğidir.

Saldırı ve tehditler Önderlik çizgisi sahiplenilerek PKK temsil edilerek bertaraf edilir. AKP, halkın PKK değerlerine olan inancını sarsmak istiyor. Bunu en çok da sanat yoluyla yapıyor. Özgür kimlik değerlerimize karşı rencide edici bir üslup kullanıyor. Geçmişte Kürtlerin sanat ve edebiyat alanındaki karşılığı toplumsal değerler bağlamında kabul edilemeyecek her türlü karakter ve tipler olurdu. Bu gün ise "terörist, kan dökücü, öldürmekten başka bir şey bilmeyen vb" söylemlerle özgür Kürtler teşhir ediliyor. AKP saldırılarını göğüsleyecek eserler halkın özgürlük bilincini yükseltecek eserler olacağı bilinerek toplum beslenmelidir. Yapılan eserlerin sanatsal içeriği estetik değeri yüksek olmalıdır ki toplum AKP'nin sanat yöntemi ile yaptığı şeylerin sanat değil kültürel soykırım amaçlı propaganda araçları olduğunu daha kolay anlayabilsin. AKP çizgisinde dile getirilenlerin yalan ve kara propaganda olduğunu deşifre edecek en etkili yöntem sanat ve edebiyattır. Yeter oranda bir pratik duruş ve tutum alınırsa sanat ve edebiyat tek başına AKP'yi Kürdistan'da tasfiye edebilecek olanaklara sahiptir. Dönemin temel tavrı bu olabilmelidir.

AKP ve Cemaatle asıl ideolojik savaş sahası sanat ve edebiyattır

AKP dinci bir parti olduğu ve devletçi cemaatlerce beslendiği için toplumun ahlaki değerlerini her zaman istismar edecektir. Bunun için demokratik kültür hareketi sanatçıları ve emekçileri ahlaki duruşları ile AKP'nin gerçek yüzünü ve sahtekarlığını sanat yoluyla halka gösterebilir. Sanat ve edebiyat alanı emekçileri bu dincilikten daha çok halka inandırıcı gelmeyi başarmalıdır. AKP ve ittifak halindeki cemaatlerle asıl ideolojik savaş sahası sanat ve edebiyat alanıdır. Bunun tarihsel nedenleri vardır. AKP en çok yakın geçmişin deşifre olmuş devlet ayıplarını günahlarını kullanarak toplumun vicdanına sesleniyor. İstismar etmedik değer bırakmadı. Bu kadar pervasız olmasının başlıca nedeni sanat ve edebiyat alanındaki zayıflık olduğu bilinmelidir. Bu konuda AKP'nin oyunlarının belli oranda tuttuğu görülmektedir. Örneğin son yıllarda yazılan kimi edebi metinlerin ve sinema filmlerinin Türkiye'ye bakışları ile Kürtlere yaklaşımlarının AKP'nin dili ile örtüştüğü görülüyor. Son yıllardaki sanat dili AKP'yi besliyor. AKP'nin "Türkiye'deki tüm suçlar bir gurup darbeci ve çeteciye aittir" söylemi sanatta en etkili kullanım malzemesi olmuştur. Yapılması gereken iktidar ve devletin, kişilerin ve partilerin değişmesi ile değişmeyeceğini, geçmişin suçlarının devletin suçları olduğunu, AKP'nin sadece ve sadece eski suçların yerine yeni suçları ikame edeceğini işlemek olmalıdır. Kürt kültür sanat ve edebiyatçıları da AKP ile olumlu bir şeylerin olacağı beklentisinde olmamalıdır. AKP iktidarı döneminde olası olumlu gelişmelerin de ancak mücadeleyle olabileceği bilinmelidir.

Kültür soykırımına karşı mücadelenin ön safları tartışmasız sanatçıların, yazarların ve aydınlarındır. Kültür soykırımına karşı mücadelede siyaset alanı sanatçıları, aydınları ve yazarları takip eder. Kültürel soykırım halkın duygu ve düşüncesine yönelerek toplumsal birliği bozmayı amaç edinir. Bunun için sanatçıların, yazarların ve aydınların halkın hem manevi birliğini hem de siyasi birliğini geliştirecek duruşları dönemin en anlamlı duruşu olacaktır. Sömürgeciliğin Kürtleri Önderliksiz örgütsüz bırakmayı amaçladığını biliyoruz. Önderliğin ve örgütlülüğün toplumsal yaşamda oynadığı rolün bir benzeri de sanatçıların, yazarların ve aydınlarındır. Her iki alanın da toplumdaki temel işlevi moral değerlerini yaratmak, geliştirmek ve kalıcı kılmaktır. İçinde bulunduğumuz dönemde en başta başarılması gereken iş halkın örgütlü gücü olan kadro ve çalışanlarına yönelik saldırı ve esir almaların yol açtığı boşluğu manevi ve maddi olarak doldurmak, halkta düşmanı alt edecek daha büyük bir direnişe yol açacak moral ve motivasyonu yaratmak olmalıdır.

İNSANLIĞIN KOMÜNAL YAŞAM ÖZÜ VE BİRİKİMİ

"Toplumsal varlığın oluşumundaki komünal nitelik, biçime değil öze ilişkin bir husustur. Toplumun ancak komünal tarzda varlığını sürdürebileceğini kanıtlar. Komünal niteliğin yitirilmesi toplum olmaktan çıkmakla özdeştir. Komünal değerlerin aleyhindeki her gelişme toplumdan bir takım değerlerin kaybı anlamına da gelir. O halde komün halindeki yaşamı temel yaşam biçimi olarak değerlendirmek gerçekçidir. İnsan türü varlığını bu yaşam biçimi olmadan sürdüremez. Bu gerçeği şu yanlış kanıların anlaşılması için ısrarla vurguluyoruz: Uygarlık söylemine göre toplumu yaşatan, yücelten hiyerarşi ve iktidar değerlidir. Gerisi güdülmesi gereken sürüdür. Denebilir ki, bu anlayış en eski olduğu kadar zihinleri en çok işgal eden ilk büyük ve sistematik yalandır. Toplum bu ideaya inandırıldıkça, aleyhine olan süreci de meşrulaştırmış olmaktadır. Bu öylesine güçlü bir ideadır ki, günümüzde de buna kanmayan neredeyse yok gibidir. Komünal düzen toplumun var oluş tarzı olmasına rağmen, yaşatan ve yücelten değerin hiyerarşik ve iktidar gücüne mal edilmesi, çözülmesi gereken çelişkilerin başında gelmektedir. Toplumsal tarihin çarpıtılmasını sağlayan bu söylem tarih, edebiyat ve politika başta olmak üzere tüm üstyapının da temel anlayış normu oluyor. Sonunda toplumun gerçek var oluş tarzı dilsiz, söylemsiz bir nesneye dönüşüyor.

İlkel topluma 'ilkel' demekten kurtulmadıkça, sosyal bilimin bütün tespitleri yanlış üzerine bina edilmekten kurtulamaz. Kök hücre benzetmesine yine başvurmalıyız. Tüm çeşitlilik kazanan hücrelere göre ana hücre ilkel olabilir. Ama bu ilkellik, gerilik aşılması gereken anlamda bir ilkellik olmayıp, ilke, esas anlamında bir ilkelliktir. Komünal toplum değerlerine bu yönlü bakmadıkça, diğer tüm kurumlarının analizi köksüz, kendi başına ciddi anlam yoksunluğu içinde değerlendirilecektir.

Demek ki toplumsal mücadelede tutarlı olmak istiyorsak, öncelikle toplumun var olma tarzına saygılı olmalı ve gerçekçi bakmalıyız. En radikal çağdaş toplumcuların sadece çözümlemelerinde değil pratiklerinde de komünallikten kaçış var. Kendisi özel, düşüncesi komünal demek bir aldatmacadır. Bu, kapitalist sistemin toplumu ahlaktan yoksun bırakmasının bir sonucudur. Neredeyse 20. yüzyılın sonlarına kadar etnisite-kabile-aşiret-halk sosyal bilimin dışında gibi göründü. En az siyasal iktidar kadar etnisiteye değer vermeden, toplumsal sorunlara anlam vermek ve doğru çözümlere gitmek olası değildir. Komünal özün formu en yoğunluklu olarak etnisitede ifade bulur. Etnisiteyi ortadan kaldırdığımızda toplumdan geriye ne kalır? Daha düne kadar marksizm de dahil tüm çağdaş düşünce ekolleri etnisiteyi işlevi olmayan, arkaik bir form olarak değerlendiriyorlardı. Komünal özü daha da iğreti, geriliğe özgü bir nitelik gibi yansıtılıyordu. Bireycilik ne kadar öne çıkarsa, toplumsal değerlere hakim olursa o denli önemli, onurlu sayılır oldu. Sosyal bilimciler rahiplere göre çok olumsuzdurlar derken, çok önemli bir husustan bahsediyoruz. Toplumun önde gelen şuurlusu olarak rahip, düşünüp inandığı gibi toplumla toplum için yaşar. Bilgisinin doğruluğu temel kıstas değildir; toplumun komünalliğine bağlılığı esas kıstastır. 'Sosyal bilimci' ise, bilgisinin doğruluğu ne olursa olsun, toplumsal komünalliği esas almaz. Bir teknik eleman gibi yaklaşır. Felaket de böyle başlar. Genelde tüm bilimciler, özelde sosyal bilimciler toplum komünalliğinin kutsallığını tanıyıp ölümüne bağlı kalmadıkça, haklı olarak 'büyük ahlaksızlar sınıfı' olarak adlandırılmaktan kurtulamayacaklardır. Toplum komünalliğine bağlı olunsaydı, ne savaş ve iktidar, ne de sömürü ve istismar yaşanan boyutlara gelirdi. Atom bombasını hangi toplumsallıkla izah edebiliriz?''(A.Öcalan)

Komünalite ortakçı toplumsal yaşamı anlatır

Toplumsal yaşamın hakikatleri kendi kavramlarını yaratmıştır. İktidar kavramlarıyla toplumsal alanın kavramları birbiriyle çatışırken iktidar alanı toplumun kavramlarını çarpıtıp kendine mal etmeye çalışır. Toplumsal alan ise kendi kavramlarına sahip çıktığı oranda hakikatlerini açığa çıkarır. Kimi kavramlar da vardır ki iktidar alanı bunlara saldırsa, çarpıtsa da kolay kolay kendine mal edemez, çünkü her koşulda toplumsallığı anlatan kavramlardır. Bu türden kavramların başında da komün kavramı gelir.

Komün kavramı doğrudan toplumsal yaşamın var oluş tarzını anlattığı için iktidar kendine mal edemez. Komünizm kavramıyla özdeşleştirilerek ne denli saldırıya uğrasa da komün veya toplumsallık insanlık tarihinde ve günümüzde insanca yaşamanın adıdır. Komünalizm toplumun var oluş tarzı olduğu gibi komün de toplumsallığını korumanın vazgeçilmez örgütlülüğüdür. İnsan ve toplumsallığıyla bu denli özdeşleşmiş kavram olan komünün yeniden canlandırılmaya ihtiyacı vardır.

İnsanlık tarihinde göçebe klan yaşamının belli bir aşamasından sonra kabile farklılaşmasına dayalı olarak komünalitenin, toplumsallığın gelişme biçimlerinin temel üç aşamasından bahsedilebilir. Bunlar inanç, dil ve esas olarak etnisitelerde biçimlenen yurtlaşma değerlerini korumaya yönelik direnişlere dayalı olan komünalitelerdir.

Ortadoğu'da ortak inanç ve dil etrafında öncelikle semitik ve aryen topluluklarının büyük gelişme gösterdiği bilinmektedir. Etnisite daha çok neolitik çağın ortalarına doğru ortaya çıkan aşiret toplumsallığının sonucunda –önceleri bilinçli olmasa da– bir kendilik olarak gelişmiş olan toprağın ekilip biçilmesine, ölülerinin toprağa gömülmesine ve bu toprağın vatan parçası sayılmasına paralel olarak yurt bilinci giderek temel bir toplumsallaşma kaynağı haline gelmiştir. Toplumdaki sınıflaşmaya paralel olarak da etnik (yurt ve kimlik savunması) ve dinsel direnişler etrafında komünal topluluklar yaptıkları direnişlerle varlıklarını koruma anlamında tarihten bugüne ulaşan haklı bir ün kazanmışlardır. Uygarlık güçlerinin saldırıları karşısında zaman zaman göçe zorlanan topluluklar fırsat bulduklarında direnişe geçmişlerdir. Bu direnişlerin yoğunluklu olarak İran, Afganistan, Kafkasya ve Kürdistan dağlarındaki örgütlenmeler sayesinde gerçekleştiği bilinmektedir. Bazen aşiret, bazen tarikat biçimindeki örgütlenmelerin genellikle dönemin sivil toplum alanları olarak değerlendirilmesi direniş karakterlerini daha iyi açıklamaktadır. Amaç komünal yaşamın kurulması ya da var olan komünal değerlerin savunulmasıdır. Bu anlamda yaşanan direnişler öze dönüş eylemleri olarak anlam kazanmışlardır. Bu nedenle de komünal yaşam bütün direnişlerin merkezi kavramı durumundadır.

Kom, kökü aryenik dillerde ve Kürtçede topluluk ve grup anlamına gelir. Komünalite ortakçı, toplumsal yaşamı anlatır. Komün bu ortakçı yaşamın hem ruhu hem de örgütlenme formudur.

Almanya'da bir komünde yaşayan heykeltıraş ve ekolog olan Gunar Seitz'in komün kavramına dair incelemesi dikkat çekicidir: ''Gemeinschaft (ortaklık) sözcüğü eski Almancadaki gimeini sözcüğüne dayanır. Bu kelimenin kökü ise Hint-Avrupai Mei'dir. Mei 'değiştirmek, trampa etmek' anlamına gelir. Mei aktif oluş kavramıdır, aktif vermeyi, aktif almayı ifade eder. Mei süreçtir. Mei hayattır. Mei var oluşun dinamiğidir. Yani, Mei kavramının kendisinde doğadaki hayatın temel biçimi saklıdır. Mei'de aynı zamanda insani var oluşun belirlenmesi söz konusudur. Çünkü insani var oluşa damgasını vuran şey de dinamik bir verme ve almadır. İnsani olmayan doğayla aramızda sürekli bir madde ve enerji alışverişi vardır. Diğer insanlarla sürekli enerjiyi, maddeleri, düşünceleri, tasarımları, duyguları trampa ederiz. İnsan esas olarak bir 'değiştirici', bir 'trampacıdır, bir Mei'dir.

Egemenlerin ilk saldırdığı şey toplumsallığın kendisidir

Birçok Hint-Avrupa dili Mei'yi kendi dil yapısı içine almıştır. Böylece örneğin Yunancada Mei 'ameibein' halini alır; sözcüğün isim hali 'amoibe'dir. Bizim kullandığımız Amöbe (Amip) kelimesi, amoibeden gelir, bu sözcük biçim değiştiren anlamını taşımaktadır. Latincede Mei 'migrare' olur, yani yer değiştirmek anlamına gelir. Ayrıca 'mutare,' değiştirmek sözcüğünü doğurur. Almanca'daki Mutation (mutasyon) ve Mauser (başkalaşma) sözcüklerinin kökü budur. Sözcüğün isim hali Latincede 'munus'dur. Hizmet, hediye, bağış gibi anlamlara gelir. Önceki zamanlardaki ilk anlamı aslında değiş tokuştur.

'Mun' hecesi (eski Latincede 'moi') Latince sözcük 'communis'e (eski Latincede 'com-moinis') girmiştir. Başlangıçta anlamı, ortak yükümlü olan, ortak değiş tokuş yapan, ortak iş yapandı. Communis aktif oluş esnasında orada olmayı anlatır. Burada türetilen fiil 'communicare' bir şeyi birlikte yapmak, birbirine danışmak, birbirini bilgilendirmek anlamına gelir. İsim hali 'communio'nun anlamı ortaklıktır. Bu 'commnio', 'communia'ya dönüşerek, Fransızcada 'commune' halini alır ve birden çok ya da herkes için ortak olan, alışıldık olan anlamına gelir. Ortaçağ Almancasına Fransızca sözcük 'commune'den 'Kommune' (komün) olarak girmiştir. ''

Komünü 'ortaklık ruhu' olarak tanımlayanlar da bulunmaktadır. 'Ortaklık ruhu' insanlığın en eski yaşam ve var oluş tarzını en iyi anlatan tanımlardan biridir. Ancak, insanlığın karşılaştığı sömürü gerçeği yabancılaşmayı doğurmuş ve komünal yaşamdan uzaklaşma gerçekleşmiştir. Komünal yaşamdan uzaklaşan yani toplumsallığı dağıtılan insanın baskı ve sömürü cenderesine alınması daha kolay olmuştur. Toplumu koruyan en büyük savunma gücü toplumsallığın kendisidir. Toplumsallığı baskılanmayan, geriletilemeyen bir topluluğu hiçbir güç uzun süreli olarak egemenliği altına alamaz. Bu nedenledir ki egemenlerin ilk saldırdığı şey toplumsallığın kendisidir. Yine, toplumsallığa karakterini veren olgusallıkta kadın ve erkek birbirini tamamlar, birbirine yabancı değildir ve egemenlikçi bir ilişki tarzı tanınmamaktadır.

Kadın aleyhine başlayan kırılma süreci toplumda yabancılaşmanın, hiyerarşik egemenlikçi ilişkinin başladığı süreçtir. Kadın ne derecede geriletilirse toplum o derecede kolay egemenlik altına alınır. Bu aşamadan sonra kadınıyla erkeğiyle toplum var oluş özünden uzaklaşmaya başlar. Bunun için tüm egemenlikçi sistemler ilkin ve en çok kadına saldırır. Kadın geriletilmeden toplum geriletilemez. Bunun bilincinde olan egemenler kadını her çağın ilk hedefi haline getirmişlerdir. Dolayısıyla komünden bahsetmek ilkin kadın kimliği ve toplumsallıktaki öneminden bahsetmeyi gerektirir.

En büyük direniş hareketleri meclislerden güç almışlardır

İlk insan topluluklarının göçebe halde toplayıcılık yaptığı ve komünal yaşadığı bilinmektedir. İnsanlığın bu aşamasına dair halen büyük tarihi yalanlar uydurulmaktadır. Hem komünal toplumdan bahsedilmekte, hem de ilkellik damgasıyla geri bir toplum olarak ilan edilerek kölecilik meşrulaştırılmaktadır. Köleci iktidarın toplumu kıskıvrak mahkum ettiği aşamanın ileri gösterilmesi, kadın köleliğinin sonraki yüzyıllarda derinleşerek sürmesinin temel sebeplerinin başında gelir.

Toplum neolitik aşamada kadın kimliği ve rolü etrafında şekillenirken köy yaşamının temel karakteri yine komünal haldedir. Sömürüye, baskıya yer yoktur. Neolitik kültür birikimleri adeta hırsızlanarak devletli uygarlığın sömürü kültürü hakim kılınsa da toplumun var oluş karakteri yok edilemez ve bir direnç kaynağı olarak varlığını sürdürür. Direndikçe toplumsallaşan, toplumsallaştıkça direnişini güçlendirebilen insanın kurtuluşu komünal yaşam geleneğini canlandırmasından geçmektedir.

Komünal yaşamın yeniden örgütlenmesi demek yeni bir toplum icat etmek değildir. Toplumun geriletilen, yabancılaşmaya uğratılan, baskılanan özünü açığa çıkarmak, ahlaki politik niteliklerine, yani öz iradesine kavuşturmaktır. Bunun örgütlenme biçimi ise komün ve meclislere dayalı geliştirilirse ancak o zaman toplumun doğrudan demokrasi uygulamasıyla iradesi açığa çıkabilir. Komünler toplumun ekonomik ekolojik ve ahlaki yaşam birimleri olurken, meclisler demokratik şekilde kendi kimlik ve iradelerini yansıttıkları; iç ve dış ilişkilerini düzenledikleri ahlaki politik birimlerdir.

Tarih boyunca merkezi devletler karşısında özgürlüğünü korumak isteyen topluluklar kendi aralarında birlikler oluşturmuş ve temellerinin güçlü olması için kendilerini halk meclislerinde örgütlemişlerdir.

Ortadoğu toprakları henüz ilk çağlarda, Sümer toplulukları içinde bile belli bir halk kesimine dayalı meclisleşmeye tanıklık etmiş; bir süre sonra rahip kral egemenliği askeri otoriteyle ittifak halinde bu meclisleri yok etmişse de, tarihte temel bir örneklik teşkil etmiş ve sonraki uygarlıklarda da etkisini göstermiştir.

İlk merkezi devletlerin saldırılarına karşı aşiretlerin toplumsal bir savunma ve birlik mekanizması olarak konfederal birlikleri vardır. Bağımsızlığını korumak isteyen kentler halka dayalı meclislere sahiptir. Dinsel hareketler hep meclislerle yürütülmüşlerdir. En büyük direniş hareketleri meclislerden güç almışlardır. Dini mabetler en başta savaş ve barış meselelerinin görüşüldüğü meclisler konumunda olmuşlardır. Devletin de kurduğu meclisler vardır. Fakat diğerlerinden temel bir farka sahiptir. Devlet örgütlenmesinde demokrasi yerine üstten atamalar ve bürokrasi hakimdir. Bu nedenle devletin kurduğu meclisler hep egemenliği meşrulaştırma kurumları olmuşlardır.

Yine, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan bu durumu savunmalarında şu şekilde ifade etmektedir: "Devlet çokça işlendiği gibi çok eski ve üst toplumun temel örgütüdür. Demokratik tarzda oluşmaz. Geleneksel ve atamalarla yürütülür. Üst toplum kendi içinde demokrasi uygulayabilir. Buna üst sınıfların demokrasisi de denilebilir. Bu devlet için bir örtü vazifesi görür. Çoğu batı cumhuriyet modelinde olan bu demokrasiler devleti esas alır. Önce devlet sonra demokrasi gelir; devlet olmadan demokrasiyi düşünemezler. Halk demokrasilerinde ise iktidar devlet hedef edinilmez. Devlet olmayı hedefleyen demokrasi kendi eliyle varlığına son vermiş olur"

Kürtler tarih boyunca devlet olmaya değil demokrasisini kurmaya daha

fazla meyilli olmuşlardır. Bugünkü demokratik arayışların tarihi temelleri çok güçlüdür. Halk demokrasilerinde konfederal biçimdeki birlik uygulamaları Kürdistan'da henüz komünal yaşam değerlerinin hakim olduğu aşiretler çağında yaygınca görülmüştür. Aşiretlerin doğal demokratik nitelikleri aşiret konfederasyonlarına geçişte büyük kolaylık sağlamıştır.

Aşiret yaşamı doğal mera ve ekim alanlarına dayalı geliştiğinden bu alanların korunması hayati önemdedir. Aşiret sınırı devlet sınırı gibi kapalı olmasa da yaşamsaldır. Aşiret sınırının ihlali tüm topluluğun yaşamının tehdit altına girmesi demektir. Dolayısıyla aşiretler arasında yaşanan çatışmalar tüm topluluk için ölümcül olacaktır. O halde yaşam alanlarının ortaklaştırılması ve sınırların ihtiyaçlar temelinde paylaşımı için demokratikleştirilmesi yoluna gitmek gerekir ki tüm toplulukların çıkarı korunabilsin. Bunun için aşiretlerin toplanıp sorunlarını çözecekleri bir ortak meclise ihtiyaçları olmuştur. Öte yandan daha büyük bir tehlike olarak uygarlık güçlerinin saldırıları söz konusudur. İç çatışmaları önlemek ve dıştan gelen saldırılara karşı koyabilmek için birlikler oluşturmuşlardır. Bu birliğin oluşumu demokratik özellikler taşıyıp konfederal tarzda gerçekleşmiştir.

Aşiret konfederasyonları toplumun iç ve dış tehditlere karşı kendini koruyabileceği siyasi bir örgütlenme biçimi olmuştur. Bu birliğe katılan aşiretler eşit haklara sahip olup sorumlulukları da birlikte paylaşmışlardır. Konfederasyon meclisi toplumsal sorunların çözümlendiği, savaş ve barış süreçlerinin kararlaştığı yerdir.

Tarihi temelleri olan bir edebi benzetmeyle Kürdistan toplumunun demokratik özerk yaşama hiç de yabancı olmadığı gösterilebilir. Konfederal örgütlülük temelinde sağlanan demokratik özerk yaşam nedir denildiğinde aşiretler çağından verilecek temel bir örnek her şeyi daha somut olarak gözler önüne serebilecek durumdadır.

İktidar ve devlet geleneğine mesafeli yaklaşmak bir özgürlük karakteridir

Kürtçede topluluk Kom kelimesiyle ifade edilir. Bu topluluğun siyasi iradesini temsil eden meclis ise Çadır yani Kon etrafında sembolize edilir. Kürtçe kon kelimesinin karşılığı çadırdır ve her çadır bir aşireti temsil ediyorsa toplandıkları meclis büyük çadır olarak adlandırılabilir. Büyük Çadırın altında toplanıp tüm toplumsal meseleleri görüşüyorlar. Büyük Çadırın Kürtçedeki karşılığı nedir? Konê Mezın ya da Konê Gır! Kongre kelimesinin kökeni olduğu iddia edilmese de benzerliği dikkat çekmektedir. Günümüzün halk meclisi olan KONGRA GEL o günün koşullarında sembolik olarak büyük halk çadırı –çatısı– biçiminde temellenmektedir. Büyük Çadır –çatı– altında toplanıp savaş ve barış işlerini, toplumdaki ihtilafları vs görüşürler. Toplum içinde aşırı bir sınıflaşma, katı bir hiyerarşi olmadığından demokratik katılımla kararlar alınır. Bu uygulamalar demokratik özerk ve özgür yaşam tutkusundan kaynağını almıştır.

Buradaki edebi benzetmelerden anlaşılması gereken halk meclisi uygulamasının Kürdistan topraklarında güçlü temellerde hayat bulmuş olması ve çadırların birliği benzetmesinde olduğu gibi demokratik nitelik taşımasıdır. Büyük Çadır altında toplanan aşiret temsilcileri arasında hiyerarşiden ziyade manevi gücü ağırlıkta olan bir önder vardır. Aralarındaki ilişki tarzı konfederaldır, esnektir, demokratik ve eşittir. Amaç özgür yaşantının korunmasıdır ve devlet haline gelmeden kendini korumanın temel yöntemi olarak şekillenmiştir. Devlet mi özgürlük mü denildiğinde üst tabaka devletleşmeye ya da devletle ortaklaşmaya meyletse de toplumun yanıtı özgürlükten yana olmaktadır.

Kimi tarihi edebi eserler de bu gerçekliği çarpıcı olarak göstermiştir. Bu konuda Zaloğlu Rüstem destanı incelenebilir. Firdevsi Şahname adlı kitabını İran Şahına sunmuş olduğundan ve döneminde milliyetler temelinde fazla karşıtlaşma yaşanmadığından ya da Şaha sunulduğundan olsa gerek Kürdistani ve Kürtleri doğrudan değil dolaylı anlatır. Zal ve oğlu Rüstem karakter olarak incelendiğinde ve kitapta anlatılan yaşadıkları bölge göz önüne getirildiğinde aslında aşiretler çağındaki iki Kürt kahramanı oldukları anlaşılmaktadır. Kürtlerin kahramanlık çağı destanlara konu olmuştur. Hatta Sasanilerin ilk kurucusu olan Kürt Ardeşir Papekan'a atfen anlatılan kahramanlık öykülerinin Şahname'ye kaynaklık etmesi de bu iddiayı güçlendirmektedir.

İran sürekli Turanîlerin saldırısına uğramaktadır ve Şehinşah tahtını kaybetmektedir. Her seferinde Zal ve Rüstem yardımlarına yetişir, hükümdara tahtı geri verip ülkelerine dönerler. Tahtı Turanlardan almışken kendileri bu tahta niye oturmazlar? Soruya yanıtları Kürtlerin tarihsel eğilimini göstermektedir: 'Kendi topraklarımızda özgürce yaşıyoruz, tacı tahtı ne yapacağız ki?'

İktidar ve devlet geleneğine mesafeli yaklaşmak bir özgürlük karakteri olarak tarihte yerini almıştır. Üst tabaka her dönemde devlete eklemlenirken halk ise direniş mekanı olarak kıra dayalı yaşamış ve devlet saldırılarının merkezi olduğundan kentlere mesafeli olmuşlardır. Sürekli istila ve talan seferlerine maruz kalsalar da zozanlarda, dağ başlarında direnişlerle özgürlük eğilimini ve doğal yaşam geleneklerini koruyarak kendilerini bugüne dek var etmişlerdir. Kürtler bugün yaşadıkları kentlerde de demokratik örgütlülükleriyle iktidar alanlarını zorlamaktadırlar. Köy çadırından kent çatısına yaşadığı deneyimle diğer halk ve toplum kesimleriyle birlikte özgürlük alanlarını geliştirmektedirler. Kentler egemenlerindir denildiğinde kentsel direnişlerin tarihi bir çırpıda yok sayılır. Bu nedenle kır ve kent direnişlerini birbirinden koparmamak gerekir.

Dünyanın tüm bölgelerinde gerek kırsal alanlarda gerekse kentlerde merkezi devletler karşısında her dönemde mutlaka yerel özgürlükleri savunan inisiyatifler ve direnişler söz konusu olmuştur. Bu anlamda kentler tümüyle egemenlerindir demek gerçeği tam ifade etmez. Kent komün ve meclisleri direniş kadar demokrasi ve demokrasi kadar savaş ve barış konularında her zaman temel bir rol oynamıştır.

SOYLU BİR BİLGE ZANA YOLDAŞ

Adı, soyadı: **Hîwa NAZIMÎ**
Kod adı: **Zana**
Doğum yeri ve tarihi: **Mahabat, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **2003, Kandil**
Şehadet tarihi ve yeri: **2007, Botan**

Altı yılı geçti. Ağustos sıcağının insanı yaktığı bir günde bir grup arkadaşla akşama doğru İran sınırındaki dar bir vadiden çıkalı 5-6 saat olmuştu. Grupta daha önceden dağda yürümemiş birkaç yeni savaşçı olduğundan kuryemiz ilerde bir çeşme başında dinlenip uyuyacağımızı söyledi. Daha önceden dağda birkaç ay kalmış olmama rağmen çıktığım ilk uzun yürüyüştü. Yeni savaşçılar kadar olmasa da biz de yorulmuştuk.

Geceydi. Ama ay ışığı vardı. Ay yusyuvarlak bir ateş topuna benziyordu. Etrafı gündüz gibi aydınlatıyordu. Hava serindi. O yorgunlukla kendimi yeşil otların üzerine atmamla uykuya dalmam bir oldu. Ne zaman sabah oldu hiç anlamadım, göz açıp kapama anı gibi geldi. Dünyada en güzel uykunun saatlerce yürüdükten sonraki gerilla uykusu olduğunu o zaman ilk olarak hissettim. Gün yeni yeni aydınlanıyordu. Dağdan ovaya baktığımda ovayı müthiş bir kızıllık kaplamıştı. Bu yürüyüş benim için önemliydi. Dağda başka faaliyetlerde kaldığım birkaç aylık süreçten sonra Kürt halkının varlığı ve değerlerinin savunma gücü gerilla güçlerine, HPG ye katılmak önemli bir dönüm noktasıydı.

Grubumuzun hepsi daha önceden farklı çalışma sahalarından gerilla sahasına geçmiş arkadaşlardan oluşuyordu. Büyük bir heyecan vardı. Sokaklarda, barikatlarda, mahallelerdeki mücadeleden sonra özgür yaşamın protipinin yaratıldığı özgür dağlara gitmek, gerilla olmak çocukluğumdan bu yana en çok istediğim şeydi. Gerillanın temel kurallarını öğrenmek için eğitim kampına doğru yürüyorduk. Güneş yükseldikçe yakıcılığını artırıyordu. Önümüzde yükselen dağın doruklarını halen göremiyorduk bile. Kuryemiz kat kat merdiven basamaklarını andıran dağın zirvesine çıkmak için daha bir saatlik yolumuz olduğunu söylediğinde saat sekizi gösteriyordu. Güneş ensemizi iyice yakmaya başladığında biz dağın zirvesine yaklaşmıştık. Zirvesine ulaştığımızda kurye önümüzdeki vadiyi göstererek gideceğimiz kampın bulunduğu yeri işaret etti. Gösterdiği yer ormanlık bir araziydi. Bir vadinin içindeki kampın yukarı taraflarında ömrümde görmediğim yükseklikte kayalar yükseliyordu. Devasa bir kaleyi andırıyordu. Zaten ismi de Kalatuka idi.

Öğle saat 11 civarında kampa ulaştık. Hepimiz için yeni bir dönemin başlangıcıydı burası. Vadinin içindeki bu kampa ilk girişimde tanıştığım ilk kişi Hêdi'ydi. Esmer, uzun ince, selvi boyluydu. Yüzünde sürekli bir tebessüm olması en çok dikkatimi çeken yönü olmuştu. Benden birkaç hafta önce gelmişti bu kampa. O da birkaç sene İran'da halk çalışması yürütmüştü. Selamlaşma dışında hiç konuşamadık. Çünkü Kürtçem iyi değildi, anlıyordum. Ama konuşamıyordum.

Buz gibi soğuk sudan sonra közde yapılmış bir gerilla çayı bunca yürüyüşten sonra en güzel şeylerden biriydi. Tabii bir başka güzel şey Hêdi arkadaşın o güler yüzlü karşılaması ve sohbetiydi. Yeniydi. Ama insana ilgisi, yaklaşımı gerçekten farklıydı. Hêdi arkadaştan sonra birkaç arkadaş daha bize selam verdiler. Ama Hêdi arkadaşın selamı, ilgisi, sohbeti bir farklıydı. Akşama doğru kamp komutanı bizi çağırıp konuştuktan sonra her birimizi ayrı tim ve takımlara düzenlediler. Ben en şanslı olanıydım. Çünkü tim komutanım Hêdi arkadaştı. Gün geçtikçe Hêdi arkadaşı daha iyi tanıyor ilişkimiz derinleşiyor, zenginleşiyordu. O Türkçe bilmiyordu. Ben de Kürtçe. Ama hem o hem ben müthiş bir çabayla ilişki geliştirmek için uğraşıyorduk. Hêdi arkadaş Soranca konuşuyordu. Ben değil Soranca bilmek, daha önceden Soranca konuşan bir kişi bile görmemiştim. Zaman geçtikçe ben Soranca o da Türkçe öğreniyordu. Benim hem Kürtçe öğretmenim hem de komutanımdı. Eğitimimiz üç ay sürdü. Üç ayda gerillanın temel askeri tekniklerini öğrendik. Ayrıca Önderliği, mücadeleyi halk gerçekliğini tanımada önemli bir aşamaydı bizim için.

Daha önceden teorisini bildiğim pek çok şeyi yaşamda sınamanın ve somutta çözmenin en yakıcı anları bu eğitimde oldu. Kürt'ün düşürülmüş oynanmış kişiliğini, sorunlarını gördüğüm kadar, o soylu, direnişçi kişilik yapılanmalarını da burada gördüm. PKK'nin düşürülmüş, bozulmuş kişilikleri düzeltme, iyileştirme tedavi etme yöntemlerini burada somut gördüm.

Gün geçtikçe Hêdi arkadaşla arkadaşlığımız daha da gelişti. Onun soylu duruşu, mütevazı kişiliği PKK gerçeğiyle yoğrulduğunda daha da büyüdü. Her geçen gün çevresindekileri etkileme düzeyi arttı. Hêdi arkadaşın duruşunun, kişiliğinin en somut ifadesi soyluluktu. Soyluluk en iyi ifadesini Hêdi arkadaşta buluyordu. Soylu bir duruş, soylu bir kişilik tanımlaması en fazla Hêdi arkadaşa yakışıyordu.

Eğitimden sonra ben Kandil'e, O Mazlum Doğan Kadro Okulu'na gitti. Sürekli onu sordum. Selam gönderdim. Selamlarını aldım. Durumunun her zaman iyi olduğunu, arkadaşlarca en sevilen olduğunu duyduğumda hiç şaşırmadım. Kadro okuluna gittiği süreç hareketimize tasfiyenin dayatıldığı bir süreçti. Pek çok kişinin bu tartışmalardan, bu süreçten etkilendiği su götürmezdi. O da etkilendi. Hareketimize dayatılan tasfiye planlarını görmüş Özel Kuvvet çalışmasını tercih etmişti. Sorunlarla karşılaşan bazıları hareketten koparken, Hêdi bu sorunları görüp kendi kişiliğinde çözmüş, çözümün kaçış değil fedaileşmede olduğunu pratiğinde göstermişti.

Kadro okulundan sonra girdiği Özel Kuvvet çalışmasında tüm eğitimleri başarıyla tamamlamış kendini tam donatmış bir gerilla olarak Dêrsim'e gitmeyi önermişti. Bunun için hem Türkçeyi hem de Zazacayı biraz öğrenmişti. Örgüt Gabar alanında ihtiyaç olduğunu söyleyince Gabar'a da gidebileceğini söylemiş büyük bir heyecanla hazırlıklarını yapmaya başlamıştı. Bir dişi biraz çürümüş olduğundan diş doktoruna gelmiş dişini yaptıktan sonra diş doktorunun yakınlarında bulunan kampımıza beni görmek için gelmişti. Görüşmeyeli dört yıla yakın bir zaman olmuştu. Hêdi arkadaş hiç değişmemiş sadece ismi değişmişti. Onun dışında tüm canlılığı, sıcaklığıyla aynı yoldaştı. İsmini Zana yapmıştı. Bu isim ona daha çok yakışmıştı. Gerçekten bir bilge olmuştu. Soylu bir bilge!

Yılların özlemini birkaç saatlik sohbette her ne kadar gideremesek de onu görmek iyi olmuştu. Gabar'a gideceği için, örgütün ona bu şansı vermesinden çok mutluydu. Gabar'da birkaç yıl kaldıktan sonra Dêrsim'e geçmeyi planlıyordu. Dêrsim'de gerillacılık yapmak onun en çok istediği şeydi. Ama Gabar'ı da istiyordu. Gerillalığın en büyük, en zorlu, en güzel okullarından birinin Gabar olduğunu biliyor, oraya doğru yola çıkmak için büyük bir heyecanla bekliyordu. Dört yıl önceki Hêdi'de değişen tek şey, artan yola çıkma, o büyük, o zorlu mücadele sahasına geçme heyecanı olmuştu. Birkaç saatlik sohbetten sonra gitmek zorunda olduğunu, gruplarının yakında çıkacağını söyledi. Kampın çıkışına kadar onunla gittim. Biraz yürüdük. Sonra birbirimize başarılar dileyerek ayrıldık.

Daha gideli iki yıl olmamıştı ki Botan Eyalet komutanı Adil arkadaş şehit düşmüştü. Bunun intikam eylemi için Zana arkadaş öneri yapmış eyleme giderken hazırladığı tuzağın elinde patlaması sonucu eli kopmuştu. Tedavi gördüğü kampın faşist Türk ordusu güçlerince basılması sonucu çıkan çatışmada şehit düşmüştü. Bu haberi duyduğumda içimde tarifi imkansız bir acı hissettim. İlk komutanımı kaybetmek zordu. Ona dair bir şeyler yazabilmek de öyle. Ama onun o soylu bilge duruşunu, yoldaşına bağlılığını, sabrını birkaç cümleyle de olsa anlatabilmek boynumun borcudur. Onun hayallerini yaşamsallaştırabilmek, onun gibi kahramanlardan oluşan bir toplum yaratabilmek onu anlatabilmek, onu tarihe topluma mal edebilmekle mümkündür. O özgür, demokratik bir Kürdistan için Mahabat'tan Kandil'e, Kandil'den Zap'a, Zap'tan Gabar'a uzanan kısa ama dolu dolu yaşamıyla dört parça Kürdistan'ı birleştiren bir sembol haline geldi.

Şimdi Mahabat'tan, Hewler'den, Koçgiri'den, Amed'den, Bazid'den, Wan'dan, Gever'den, Kürdistan'ın dört bir yanından akan genç gerillalar Zana yoldaşın ve tüm şehitlerin hayallerini gerçekleştirmek için Dêrsim dağlarına yürüyorlar.

Zana yoldaşın yolu yolumuz, umutları mücadele gerekçemizdir

Mücadele arkadaşları

DEMOKRATİK UYGARLIK MANİFESTOSU - BEŞİNCİ KİTAP

ABDULLAH ÖCALAN

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

Kültürel soykırım kıskacında Kürtleri savunmak

Önsöz

Batı Avrupa'da yükselen kapitalist hegemonyanın Ortadoğu kökenli merkezi uygarlık sisteminin önderliğini ele geçirmesi ve Ortadoğu kültürü üzerinde kendini yeniden inşa etmeye çalışması büyük felaketler pahasına gerçekleştirilmiştir. Maddi kültür ve zihniyet kültürü üzerinde yürüttüğü hegemonik inşa ile binlerce yıllık toplumsal kültürleri kendi ajan kurumlarının en başta geleni olan ulus devletçikler hegemonyasında, sürekli bir savaş ortamında sık sık gerçekleştirilen katliam, sömürgecilik, asimilasyon, soykırım ve zoraki entegrasyonlarla tasfiyenin eşiğine getirmiştir. Ne yazık ki, Ortadoğu'nun son iki yüz yıllık tarihinde bünyesel çelişkileri de kullanılarak inşa edilen ajan hegemonik kuruluşların daha bilince çıkarılması bile düşünülmemektedir. Kapitalist modernitenin sadece oryantalizmin düşünce tarzında değil, tüm yaşam üzerinde egemen kılınması ancak çok kapsamlı çözümlemeler ve 'demir kafes' içinde olma metaforuyla açıklanabilir.

Örneğin binlerce yıllık yerel otantik kültürlerin başında gelen Asuri, Ermeni, İon ve Gürcü mirasının neredeyse müzelik duruma gelmesinde kapitalist modernitenin rolü eleştiriye bile açılamamış, yaşadıkları katliamlar ve soykırımlar diyalektik düşüncenin ışığında aydınlatılamamıştır. Kaldı ki, kendilerini ulus devlet olarak inşa eden hakim Arap, Fars ve Türk kökenli iktidarların kendi öz toplumsal kültürleri üzerinde de birer soykırım makinesi gibi işlev gördükleri daha da karanlıkta bırakılmış gerçeklikler konumundadır. Ulus devletin çözülmesi ve maskesinin düşmeye başlamasıyla birlikte, sadece sömürge coğrafyasında değil, ana hegemonik güç coğrafyasında da 'homojen ulus toplumlar' adına hareket eden bu kurumun 'azami kar kanunu' gereği özünde bir totaliter faşist yapılanma niteliğinde olduğu yeterince açığa çıkmıştır.

Kapitalist modernitenin yenilenmiş bu Leviathan'ı Kürtler söz konusu olduğunda en görünmez kılıklara girmekte, her tür ikilemler inşa etmekte ve gittikçe yoğunlaşan kültürel soykırımı 'ilerlemecilik' adı altında dayatmaktadır. Şüphesiz Kürt kültürel soykırımının Ortadoğu kökenli merkezi uygarlık sisteminde köklü nedenleri vardır; sadece kapitalist moderniteye bağlanamaz. Ama Batı Avrupa kökenli kapitalist modern hegemonyanın bölgedeki son iki yüz yıllık rolünü açıklığa kavuşturmadan, ne Kürt gerçekliğini ne de kangren halini almış Kürt sorununu kavramlaştırabilir ve kuramlaştırabiliriz. Osmanlı imparatorluk geleneğinin kalıntıları üzerinde vücut bulan Türk gerçekliğiyle ancak dar iktidarcılık bağlamında ilişkisi kurulabilecek olan ve Türk'ten çok iktidar hastası her tür milliyetsizlerden inşa edilen 'Beyaz Türk' faşist elitinin, Türk halkı da dahil, tüm Ortadoğu halk kültürleri üzerinde bir soykırım makinesi gibi çalıştırılmasında, başta İngiltere olmak üzere Almanya, Fransa ve diğer önde gelen Avrupalı hegemonik güçlerin sorumluluğu belirleyicidir. Çokça gündemleştirilen Ermeni soykırımında da bu Beyaz Türk faşizminin sadece bir alet gibi rol oynadığı rahatlıkla açıklanabilecekken, bu hegemonik güçlerin kendi sorumluluklarını açığa vurmaktan kaçınmaları ve tüm suçu Türklere yıkmaları ancak bilinçli bir saptırmayla izah edilebilir.

Bu gerçeklik daha açık olarak Kürt kültürel soykırımında gözlemlenip açıklığa kavuşturulabilir. AİHM'e yönelik maya çalışılmaktadır. Öyle ki, sayıları iki yüzü geçen aynı statüdeki 'yeniden yargılanma' davalarına ilişkin kararlar içinde yalnızca şahsıma yönelik olanı, Avrupa Konseyi'nin Türk devleti ile vardığı skandalvari bir anlaşma temelinde, hiçbir utanç ve vicdan azabı duyulmadan, sözde 'dosya üzerinde' sonuca bağlanıp AİHM'e iade edilmiş, böylelikle davanın en önemli bölümü tamamlanmış sayılmıştır. Tüm evrensel hukuk ilkelerini halen ihlal eden ve lehimde olan kanun hükümleri için özel maddeler çıkaran Türk yargısının çok açık olan bu hukuk dışı uygulamaları ve kararları tadoğu halkları olmak üzere, tüm dünya halkları üzerinde oynamaya çalıştığı bu büyük neoliberal oyunu az da olsa deşifre etmek ve maskesini düşürmektir. Bunda şüphesiz en büyük desteğimi hakikat kavramına büyük katkılar sunan Avrupalı aydınlardan almaktayım. Ayrıca Avrupa halklarının büyük özveriyle yürüttükleri özgürlük, sosyalizm ve demokrasi mücadeleleri de en az entelektüel hareketleri kadar değerlidir. Kaldı ki, savunmamın özünde yatan evrensellik anlayışı aydınlar ve halkların özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelelerinin kopmaz birlikteliğini açıkça tüm Ortadoğu coğrafyasında yerleşik kültürlerin kendilerini hakikat olarak ifade etmelerinde ve politik olarak özgür kılmalarında güçlü bir etkiye yol açtığı kesindir. İnancım odur ki, bu savunmalarımla evrenin en anlamlı varlıklarından olan insanlığın bu kültürlerdeki kilometre taşlarından bir tanesi daha özgürlük, demokrasi ve sosyalizm adına kat edilmiş, gerçek insani yaşamın yolu ardına kadar açılmıştır.

"Savunmalarımdan hukuki bir kazanç beklememekteyim. Bu savunmam sadece kendilerini çok uygar sananların bana karşı sanki bir ilkel barbarı, bir vahşiyi terbiye ediyorlarmış gibi bir yaklaşım içinde olmalarının, daha da iğrenç olanı, şahsımda bir halkı, Kürt halkını terbiye edebileceklerine inanmalarının ne kadar alçakça ve zalimce olduğunu açıklamakla kalmamakta, aynı zamanda en aşağılık ve insanlığın hiçbir ahlaki normuna sığmayan sistemin ve sahiplerinin gerçek yüzlerini de ele vermektedir"

savunmalarımın bu son kısmında bu gerçekliği aydınlatmaya çalışacağım. İmralı adasındaki yargılanmam özünde Avrupa ulus devlet sistemi adına Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptırılmıştır. Yani Türk devlet gücüyle gerçekleştirilen bir yargılama değildir. Türk iktidar elitinin bundaki rolü taşeronluktan öteye gitmez. Şüphesiz bu çirkin ve düşünce karıştırıcı bir roldür. Gerçeğinin doğru bir ifadeye kavuşturulması büyük önem arz etmektedir. Şahsıma uygulanan iktidar baskısı ve hukuki oyunlar ısrarla görülmek ve kabul edilmek istenmemektedir. Son derece örtülü bir gladio (gizli NATO) operasyonuyla tutsak alınmam gibi evrensel hukukun ve AB hukukunun açıkça ihlali anlamına gelen bir husus bile, Avrupa Konseyi'nin sorumluluğu altında bulunan ve adil olması gereken AİHM'de de aleyhimde sonuçlandırıl- AİHM'den hüküm beklemektedir. On iki yıldır hiçbir hükümlüye uygulanmayan bir infaz statüsü altında bulunmam ve hem Türk yargısı hem de AİHM'nin kendi hukuki normlarına ters düşen bu adil olmayan yaklaşımları, davanın etrafındaki uluslararası komplonun hukuki alanda sürdürüldüğünün ve gladionun hala işbaşında olduğunun kanıtı niteliğindedir.

Böylelikle Kürt kültürel soykırımının şahsıma yönelik davada açığa çıkması için sürdürülen komploya hukuki bir kılıf giydirilmeye çalışılmaktadır. Kürtler üzerindeki kültürel soykırım gerçeğinin inkarı ve kapitalist Batı hegemonyasının çıkarlarının son iki yüz yıldır olduğu gibi devam etmesi istenmektedir. Son savunmamı kapsamlı olarak hazırlamamın nedeni, küresel kapitalist hegemonyanın başta tüm Or- dile getirmektedir. Temel yöntemim tikel evrensel ilişkisinin bütünselliği esasına dayanmaktadır.

Savunmalarımdan hukuki bir kazanç beklememekteyim. Bu savunmam sadece kendilerini çok uygar sananların bana karşı sanki bir ilkel barbarı, bir vahşiyi terbiye ediyorlarmış gibi bir yaklaşım içinde olmalarının, daha da iğrenç olanı, şahsımda bir halkı, Kürt halkını terbiye edebileceklerine inanmalarının ne kadar alçakça ve zalimce olduğunu açıklamakla kalmamakta, aynı zamanda en aşağılık ve insanlığın hiçbir ahlaki normuna sığmayan sistemin ve sahiplerinin gerçek yüzlerini de ele vermektedir. Bu bir yüzlü değil bin yüzlülerin, daha da ötesi yüzsüzlerin yüzsüzlüklerini anlaşılır kılmaktadır.

Savunmalarımın başta Anadolu ve Mezopotamya coğrafyası olmak üzere

Giriş

Güncel haliyle Kürt sorununu tanımlayabilmek, sanılanın aksine, yerele özgü yanından çok evrensel konumuyla karmaşık bir hal arz ettiğinden oldukça zordur. Benim için Kürt sorunu köyümüze beş kilometre uzaklıktaki komşu Cibin köyü ilkokuluna her gün yayan gidip geldiğim günlerde başladı. Sorun fiziksel zorluklardan çok kültüreldi. Türkçe bir yabancı dildi. Kendini ilk ciddi hor görme, Kürtçe dediğimiz anadilden sessizce uzaklaşıp, 'ayrıcalıklı dil!' olan Türkçeye kapanmakla başladı. Sanırım kişiliğimde 'hor görme'yi ve 'hor görülme'yi aileme yansıtarak, karşılığını kendilerine ödetmeye çalışmıştım. Hala hatırımda olan tavukla civcivlerinin birbirleriyle anlaşma halini anneme yansıtmam bu dil çelişkisinden kaynaklansa gerek. Ailemin şahsında Kürtlük de benim için bir hor görülme nedeniydi. Kendi dilinde yazamayan, dilini kullanamayan bir halk toplumu hor görülmeye layıktır! Bu olgunun çocuk ruhumda gittikçe derinleşen bir yara açması kaçınılmazdı. Yine halen hatırımdadır ki, Kürtlük artık bir 'kuyruk' gibi takılıp beni bir an bile rahat bırakmayacaktı. Kaldı ki, çevrede 'kuyruklu Kürt' tabiri de duyulmaya başlanmıştı. Benim için bu ikinci bir darbeydi.

Savunma mekanizmalarımın iki yönlü oluştuğunu hatırlatmak isterim. Geleneksel kültürü temsilen dine sarılmak ve kendimle sürüklediğim on civarındaki ilkokul öğrencisine yolda 'imamlık' yapmak, açık ki ancak ciddi bir tepki olarak anlamlandırılabilir. Bu tutumum lise son sınıfa kadar aynen devam etti. Resmi laik geleneğe karşı sıkı bir dindar pozisyonunda olmam özgün ve ilginçti, tepkisel ve savunmacıydı. Ezberlediğim yaklaşık otuz üç Kuran suresi benim için savunma silahı niteliğindeydi. Kürtlüğe tepkimin bu ilk örtülü hali üzerinde durulmaya değer. 'Hor görülme' kompleksine karşı ikinci etkili silahım, hep sınıfın birincisi olmaktı. Üniversitenin son sınıfına kadar öğretmenlerin gözde talebesi olmaktan hiç taviz vermedim. Bu da ezbere bir gösteriydi; tepkisel ve savunmacı bir mekanizmaydı. Şunu kanıtlamak ister gibiydim: Hem Kürtlüğün hor görülmesini telafi etmek, hem de kolayca teslim olmayacağımın işaretlerini vermek! Bu hep böyle oldu ve bu konuda başarılıydım.

Geleneksel din olarak gösteri yönü güçlü olan islam sofuluğundan uzakla-

"Devlet ve toplum iyice açığa çıkan Kürt sorunu konusunda artık aynı güncellikte bir çözüm beklemektedir. Dert yerini buldu, şimdi sağlıklı bir çözümü dayatıyor. Görünüşte onuru kırılan ve çok yetersiz koşullarda yaşama gözlerini açan bir çocuk ruhunun sonucu olarak açığa vurulan Kürt sorunu, gerçekten mevcut konumuyla tamamen evrenselleşmiş bir hali yaşamaktadır. Sorunun evrensel hali yaşandıkça, çözümün de evrensel koşullarda aranması kaçınılmazdır"

şıp, Sosyalizmin Alfabesi kitabı ile laik din olarak sosyalizme takılmam ve yeni müritliği bu görünüm altında sürdürmem lise son sınıfta başlamıştı. Değişim görüntüdeydi. Müminlik havam devam etmekteydi. 1970'ler aslında dünyada ve Türkiye'de büyük dönüşüm adımlarının atıldığı yıllardı. Kapitalist modernitenin kutsallarında ilk gedikler açılıyordu. Bu yıllarda görünürdeki kapitalizm sosyalizm çekişmesi özünde ciddi bir ayrışmayı ifade etmediği gibi, bana da derinden bir ayrışım gibi gelmemişti. Değişiklik büyük ölçüde retorikti. Belki de Türkiye'deki haliyle bu durumun benim için tek kader değiştiren yönü, hor görülme kaynaklı Kürt duygularımla isyancı görünümlü sosyalizm tercihini açığa çıkarması oldu. Kürtlük kendini sosyalizmle açığa vurmaktan ne utanmalı ne de korkmalıydı. Hava bunu gerektiriyordu. Öyle de yaptım. Bu havayla herhangi bir sol gruba sempati duymam, sosyalizme bulaşmış Kürt milliyetçiliğiyle buluşmam oldukça ürkek ama anlamlı bir süreci başlatıyordu. Bu hızla mevcut gruplardan tatmin olmamam, giderek bağımsız grup kurmam, ardından PKK, derken ARGK ve ERNK deneylerinden geçmem ve en son KCK ile süreci güncelleştirmem aynı ruh yapısının sonucu olup, Kürt sorununu anlaşılır kılmam açık haliyle yaklaşık kırk yıllık, örtük olan ilk ve ortaokul dönemini de eklersek elli yıllık bir maraton koşusuna mal oldu. Başta ana-babalar ve –acıyla söylemek durumundayım ki– sözde tüm büyüklerimiz çocukların ruh haline dikkat etmeli ve ruhlarını mutlaka doğru bir toplumsallıkla doyurmalı ki, çocuklar bu yönlü müthiş acılı ve öfkeli maraton koşularına mecbur kılınmasın!

Kültürel soykırım gerçeğini kavramak

Devlet ve toplum iyice açığa çıkan Kürt sorunu konusunda artık aynı güncellikte bir çözüm beklemektedir. Dert yerini buldu, şimdi sağlıklı bir çözümü dayatıyor. Görünüşte onuru kırılan ve çok yetersiz koşullarda yaşama gözlerini açan bir çocuk ruhunun sonucu olarak açığa vurulan Kürt sorunu, gerçekten mevcut konumuyla tamamen evrenselleşmiş bir hali yaşamaktadır. Sorunun evrensel hali yaşandıkça, çözümün de evrensel koşullarda aranması kaçınılmazdır. Bu da evrensel zihniyete sahip olmayı gerektirir. Halen aşılmamış büyük Alman Filozofu F. Hegel'in 1800'lerin başında felsefede evrenselliğe tırmanması tesadüfi olmayıp, dönemin koşullarıyla yakından bağlantılıdır. Napolyon'un işgaliyle daha da içinden çıkılmaz hale gelen Alman Prensliklerinin yol açtığı Alman sorunu öncelikle ancak düşüncede çözümlenebilirdi ki, Hegel'de yansımasını bulan da bu gerçekliktir. Bu tarihten, yani 1800'lerden yaklaşık iki yüz yıl sonra kaleme aldığım ilk büyük savunmamın ***(Sümer Rahip devletinden demokratik uygarlığa)*** bir bakıma Hegel'in ilk büyük felsefi çıkışı olan 'Fenomenoloji'siyle benzer özellikler taşıdığı söylendiğinde hayret etmiştim. Çok sınırlı da olsa, Hegel'i ilk defa anlamaya başladım. Ben de evrensellikle boğuşmak durumundaydım. Zaten bana dayatılan ve dönemin Almanyası'ndakine benzeyen Kürdistan üzerindeki çekişmelerle özdeş olan uluslararası komplonun benzer bir çözüme yol açması çarpıcıydı. Belki de dünyanın ilk oluşan en eski ülkesi ve halkı olan Kürdistan ve Kürt halkı en çok kendilerinden çalınmış ve unutturulmuşken, çağdaş güçlü tanrıları neredeyse maskesiz oynayan hegemonik güçler ve hempaları, bu ülke ve halk üzerinde hiçbir kurala bağlı olmayan bir tasarrufta bulunuyorlardı. Yoğunca yaşanan ve yaşatılan, örtülü bir kültürel soykırımdı.

İslam'ın ümmetçiliği, kapitalizmin liberalizmi ve kozmopolitizmi ile reel sosyalizmin enternasyonalizminde Kürtler ve Kürdistan'ın umutsuz birer vakıa olmanın da ötesinde, silik bir halde hala zaman zaman hatırlatılmaya çalışılması, ancak örtülü soykırım gerçekliğiyle ifade edilebilir. Savunmalarımın giderek derinleşen üç halka halinde sunulması da bu gerçeklikle bağlantılıdır. 1975'lerde ilk defa soylu, inançlı yoldaşım Mehmet Hayri Durmuş'un katipliğinde sorunun tanımı için ilk taslağı kaleme aldığımızda, klasik bir emperyalizm ve sömürgecilik tahlilini aşamamıştım. Daha doğrusu, yaptığım kaba bir derlemeydi. Daha sonraki ilk propaganda gruplarına hitaplarım, aynı düzlemin giderek derinleşmiş haliydi. Reel sosyalizmin krizi şüphesiz mevcut düzlemi zorluyordu. Ancak zihniyet dünyası üzerinde kurulan –sağ ve sol halleri de dahil– liberal hegemonyayı delmem çok güçtü. Bu güçlüğü ancak uluslararası komploya (NATO gladiosuna) karşı İmralı adasında yaşadığım onur savaşıyla aşabilirdim. Nitekim öyle de oldu. İlk üç halkasını geçiş aşaması olarak yorumlarsak, beş cilt halinde hazırlanan savunmalarımın son haliyle artık evrenselliği yakalamış olarak tamamlandığından bahsedebiliriz.

Bu son ciltteki ilk bölümde daha önceki kısımlarda açımlanmaya çalışılan bazı kavram ve kuramları Kürtler ve Kürdistan'a özgü olarak daha derli toplu ve somut biçimde sunmaya çalışıyorum. Tekrar gibi gözükse de, daha anlaşılır bir biçimde ve soruna özgü kılınarak kültür, uygarlık, hegemonya, iktidar, politika, sınıf, ulus, sömürgecilik, asimilasyon ve soykırım, kapitalist modernite koşullarında devlet, toplum, demokrasi ve sosyalizm kavramları yorumlanmaya, hatta yer yer yeniden tanımlanmaya çalışılmaktadır. Bu yapılırken, tarihsel toplum gerçeği hep göz önünde bulundurulmaktadır. Böylelikle Kürt gerçeğini ve sorununu daha net bir anlayışla gündemleştirmek ve çözüme taşırmak kolaylaşmaktadır. Kolaylaştırmak derken, özellikle örtülü kültürel soykırım gerçeğinin kavranmasını ve kapitalist modernitenin aslında olmayan çözümünün, daha doğrusu soykırımdaki rolünün anlaşılır kılınmasını kastetmekteyim. Kürt sorununun kavranmasında en fazla güçlük çıkaran husus, hegemonik sistemle özsel ilişkisidir. Sorunun karmaşıklığı çözümde kullanmamız gereken temel kavramsal ve kuramsal çerçevenin yetkin kılınmasını gerektirmektedir. Özellikle iktidar, devlet ve yönetim kavramlarının yetkince tanımlanması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca devlet ve demokrasi arasındaki ayrım ve ilişkinin kavranması kilit mahiyettedir. İktidarla politika kavramı arasındaki ayrım doğru tanımlanmadan, ne demokrasi ne de demokratik çözüm kavranabilir. Sınıf, halk ve ulus kavramlarının tanımı da benzer sorunların çözümünde önemli bir araçsal role sahiptir. Tüm bu kavramların temelinde rol oynayan devlet ve toplum kavramlarının bilimsel temelde tanımlanması öncelik taşımaktadır. Bu tür kategorik kavramlara hukuk ve ahlakın da doğru tanımını eklemek gerekir. Kapitalist moderniteye karşı kendini alternatif olarak sunan reel sosyalizmin demokrasi ve devlet kavrayışlarının doğru çözümlenmesi de konuya açıklık getirilmesi açısından önemlidir.

Devletçilik zihniyetinden kopmadan hiçbir soruna çözüm bulunamaz

İkinci bölüm mevcut kavramsal ve kuramsal çerçeve ve önceki kısımların katkısıyla Kürt gerçeği ve sorununa daha somut ve özgünlüğü içinde yaklaşım geliştirmeyi amaçlamaktadır. Kürt gerçeği ve bağrındaki sorunun iç ve dış koşullar bağlamında somut bir çözümlenmesi yapılmadan, kapsayıcı bir çözümü sağlamak güçtür. Kürtleri kültür ve uygarlık kavramları ışığında nitelemek hayli öğreticidir. Bu diğer halklar için de gerekli bir yaklaşımdır. Özellikle kültürel varlık olarak tarih boyunca uygarlıklar karşısındaki konumlarını gözlemlemek, Kürtleri ve sorunlarını doğru tanımlamaya oldukça katkı sunucu bir yöntemdir. Jeostratejik ve aşiretsel konum ile soykırım ve asimilasyona karşı kendini savunma arasında sıkı bir ilişki vardır. Burada statik bir yaklaşım yerine, dinamik ve süreçsel bir yaklaşımı esas almak konuyu oldukça açıklayıcı kılacaktır. Kürt sorununun ağırlaşmasında kapitalist hegemonya Ortadoğu'daki son iki yüz yıllık yayılmasıyla belirleyici rol oynamıştır. Kapitalist modernitenin sistemik çıkarlarını çözümlemeden, kültürel soykırıma vardırılacak kadar ağırlaştırılan bu sorunu kavrayamayız. Bu durumda tıpkı Ermeni soykırımı örneğinde olduğu gibi, havanda su dövme misali boşa çıkmak olasıdır. Özellikle Beyaz Türk faşizmi kavramlaştırması tüm yönleriyle tanımlanmadan, ne Türkiye'deki cumhuriyet ne de demokrasi kavramlarını anlamak olasıdır. Halen olanca ağırlığıyla varlığını sürdüren askeri darbe, vesayet, her tür antidemokratik rejim ve şiddet toplumu kavramlarını yetkince anlamak ancak Beyaz Türk faşizmi kavramına açıklık getirmekle mümkündür. Özellikle bu kavramın altındaki sahte ve aşırı şoven milliyetçiliğin kapitalist hegemonik güçlerle ajanlık ve kurumsallık ilişkisinin çözümlenmesi kilit mahiyettedir. Anadolu ve Mezopotamya'daki soykırım uygulamalarının doğru kavranması, bu kavramın doğru tanımlanmasına bağlıdır. Ayrıca bu Beyaz Türk faşizmi Cumhuriyet'in demokratikleşmesi önündeki temel engeldir.

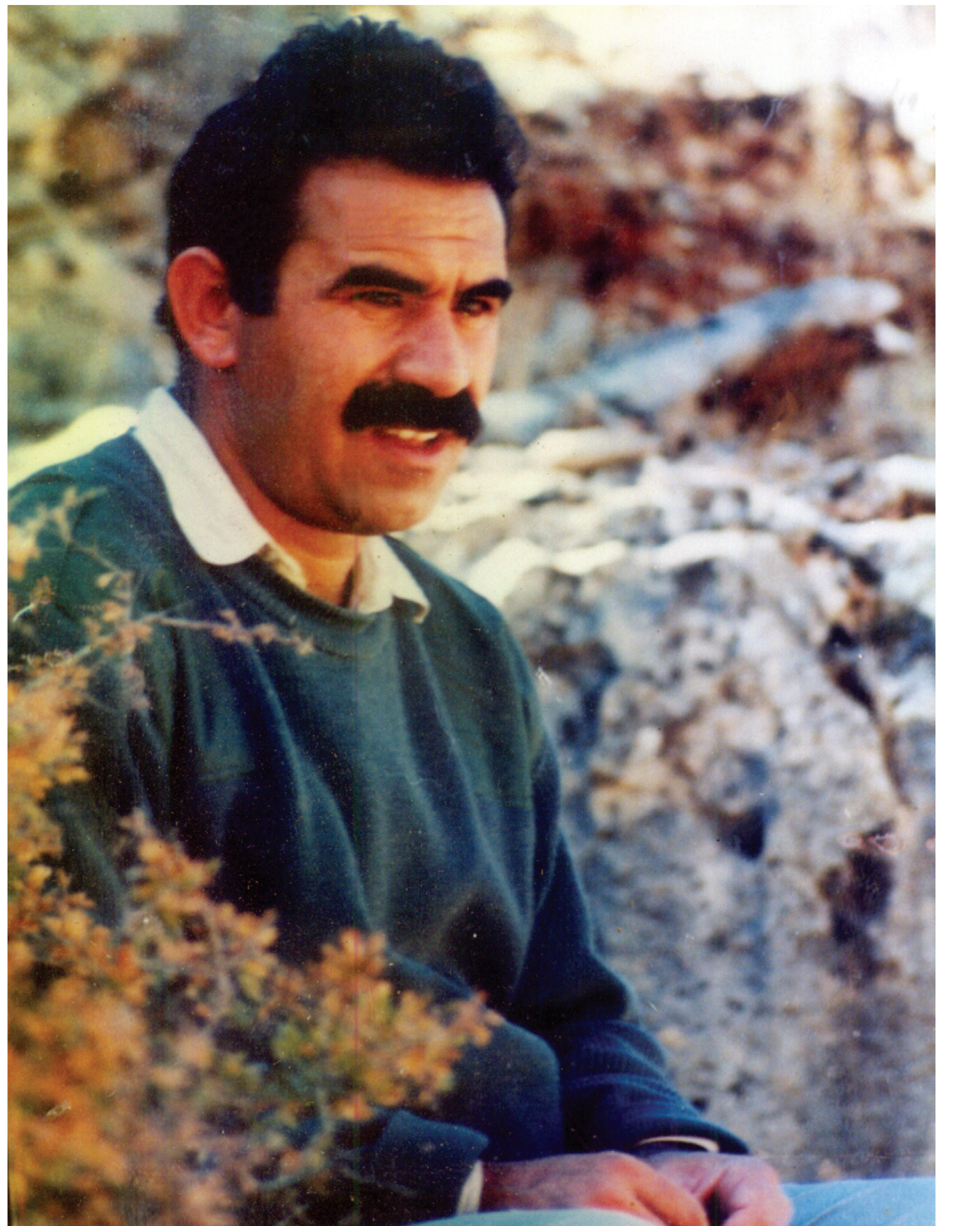
Üçüncü bölümde Kürt ulus hareketi ve ulus devlet ilişkisi çözümlenmeye çalışılmaktadır. Denilebilir ki, Kürt sorununun ağırlaşmasında rol oynayan en temel etken, ne içsel bir olgu olarak Kürt ulusu ve ulus devletçi ilişkinin doğru çözümlenebilmesi, ne de Kürt ulusal varlığının dış bir olgu olarak ulus devlet olgusu karşısındaki konumunun doğru kavranabilmesidir. Sanki olmazsa olmaz bir ilkeymiş gibi hastalık derecesinde bir devletçi ve milliyetçi çözüme takılı kalmak, çözümsüzlüğün derinleşmesindeki temel etken durumundadır. Halbuki kendi tarihinde de bolca uygulama örneği bulmuş olan özerklik ve günümüzde özellikle Avrupa ülkelerinin kendi içlerinde ve aralarında geliştirdikleri demokratik federalist uygulamalar, Kürt sorununa çok zengin bir çözüm paketi sunmaktadır; hem de çok tutucu davranan ulus devlet gerçekliğine rağmen. Demokratik siyaset ve Demokratik Özerklik kavramlarının kilit önem arz eden doğru tanımlanmaları çözüm için hayati önem taşımaktadır. Geç kapitalist modernite çağında soruna hem içten hem de dıştan ulus devletçi yaklaşımları dayatmak Filistin-İsrail sorunundaki çözümsüzlüğü tekrarlamaktan, hatta daha yakın örnek olarak Irak ulus devlet federalizminde olduğu gibi çıkmazı derinleştirmekten öteye sonuç vermez. Kaldı ki, bu yöntemlerin kapitalist hegemonik güçler ve geleneksel işbirlikçilerinin çıkarlarıyla ilişkisi ve sonuçta yol açtıkları felaketlerdeki rolü açıktır. 21. yüzyılda devletçilik zihniyetinden kopmadan ve demokratik siyaset araçları devreye sokulmadan kalınırsa, yalnız başına Kürt sorunu bile Ortadoğu'yu bir yüzyıl daha geleneksel hegemonik güçlerin çıkar alanı halinde tutmak için yeterlidir. Bunun tersi de geçerlidir. Ortadoğu'da demokratizmin gelişmesindeki ve dolayısıyla tüm toplumsal sorunların demokratik çözümündeki kilit rol Kürdistan'daki demokratik çözüm deneyiminden geçmektedir. Kürdistan'ın mevcut statüsü, daha doğrusu bölgenin temel komşu ulusları olan Türk, Arap ve Fars uluslarının yanı sıra, daha iç unsurları olan Ermeniler, Süryaniler ve Türkmenlerin varlığıyla Kürtlerin yaşadığı tarihsel kader birliği, Kürdistan'daki demokratik çözümün domino etkisiyle tümüne yayılmasını olası kılmaktadır. Demokratik Kürdistan Çözümü Demokratik Ortadoğu Çözümünü doğurmaktadır.

Dördüncü, beşinci ve *altıncı bölümlerde* PKK olgusu irdelenmektedir. Güncel çözümleyici konuma ulaşmış PKK'nin en az sorunun ortaya çıkarılmasındaki rolü kadar, kritik bir eşikte durduğu konumu çözümlemek önemini tüm yakıcılığıyla korumaktadır. Hem Kürt sorununu derinliğine kavramak hem de ulus devletçi yaklaşımları aşmak PKK tarihinde önemli olduğu kadar, PKK'nin daha çözümleyici bir yapılanmaya dönüştüğünü kavramak da Ortadoğu'nun tüm devlet ve siyaset güçleri açısından zorunluluk arz etmektedir. 'Terörist' yaftalamaları fazlasıyla çözümsüzlüğe yol açmakta ve sahiplerine de zarar vermektedir. PKK'nin KCK somutunda geliştirmeye çalıştığı Demokratik Özerklik modeli sadece Kürtler ve Kürt sorununun çözümü için değil, benzer sorunları yaşayan Arap, Türk, İran, Afganistan, Kafkasya toplumları ve diğer tüm topluluklarin sorunlarının çözümü için de hayati önem taşımaktadır.

Yedinci bölümde Kürt sorununun Ortadoğu genelindeki konumu, bu sorunun bölgedeki gelişmelerle iç içe ve bütünlük içinde kavranması amacıyla kısaca da olsa Ortadoğu'da günümüzde yaşanan bunalım ve bu bunalımın aşılmasında demokratik modernite kuramının çözüm olanakları değerlendirilmektedir. Bunun için kapitalist modernite unsurlarının bölgedeki bunalımın derinleşmesindeki rolleri irdelenmekte, buna karşılık demokratik modernite unsurlarının çözüm gücü sunulmaya çalışılmaktadır.

Sonuç bölümünde Kürdistan Devrimi'nin olası evrensel katkısı değerlendirilmektedir. Bunun için yerelle evrenselin, tikel ile genelin tanımı ışığında Kürt sorununun devrimsel çözümünün bölgesel ve küresel sonuçları iki farklı modernite çerçevesinde bir kez daha özetlenmekte ve böylece savunma bu son cildiyle tamamlanmaktadır.

Savunmamı son kez bu içerikte sunmam pratik gelişmelerle iç içe olmuştur. Bu gerçeklik ender rastlanan bir durumdur. İmralı'daki yaşamın zorluklarına değinmeyeceğim. Fakat hem devletçe hem de Özgürlük hareketince önderlik

rolüne zorlanmam açık ki zorlukları katbekat artırmıştır. Çok sayıda aydın kişi, bir adada ve devletin en sert kuşatmasında ancak ucuz işbirlikçilik yapabileceğim gibi basit bir yanılgıya kapılarak, birçok haksız ve yanlış yoruma gitti. Hatta bizzat PKK içinde bazıları o denli etkisiz kılınacağım zehabına kapıldılar ki, en yaşamsal değerleri eşi görülmemiş bir hoyratlıkla parçalamaktan, kaçırtmaktan ve hiçleştirmekten çekinmediler. Hem yaşamım hem de ilişki düzeyim yeterince açıktır. Anlamlı bir eleştiriyi oldukça hak ettiğim kanısındayım. Sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin değil, Ortadoğu'daki birçok benzer kapitalist ulus devlet yapılanmalarının yaşadığı ağır sorunları sadece devleti yıkma mantığıyla aşamayacağımız ortadadır. Kaldı ki, Sovyet deneyiminin Çarlığı yıkma ve kendi diktatörlük rejiminin sonuçları yeterince ders verici özelliktedir. Aynı modeldeki Çin deneyimi en gerici, faşist küresel finans kapital hegemonyasının yaşadığı en ağır krizleri sürdürülebilir kılmada neredeyse başat rol oynamaktadır.

Şunu demek istiyorum: Reel sosyalist deneyimin kapitalist liberalizmin daha gerici bir devletçi varyantı olduğu, en azından bünyesinde bulunan temel yanlışlıkların kapitalist moderniteden kopuş için gereken doğru stratejik ve taktik programları geliştirmesine engel teşkil ettiği yeterince kanıtlanmıştır. Ancak bu gerçeklik verilen özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin boşa gittiği anlamına gelmemektedir. Tersine, kapitalist hegemonyanın kaynaklandığı merkezi uygarlık sistemine karşı tarih boyunca demokratik, özgürlükçü ve sosyalist deneyimlerin hep var olduğunu, bu deneyimlerin güncel planda demokratik modernite olarak kendilerini ayrımlaştırabileceğini ve alternatif kılabileceğini ortaya koymaktadır. En güçlü çağında gibi gözüken küresel finans kapitalizmi, aslında sistemin en zayıf duruma düştüğünü ve sürdürülemez konumda tıkandığını göstermektedir. Sınırsız sömürü, toplum dışılık, barbarlıktan da öteye yaşam dışılık kapitalist modernitenin vardığı son duraktır. Kapitalist sistemin sadece toplumda çürüme ve çözülmeyi geliştirmekle kalmayıp doğanın yıkımını da ürettiği, teorik olmaktan öteye günlük olarak yaşanan pratik bir olgudur. Savunmam özünde bu kapitalizme karşı yapılmıştır. Zaten İmralı'daki yaşamın fiziksel gerçekleştiriminin de bu çağın hegemonik güçlerince (gizli NATO-gladio) sağlandığı tüm çirkinliği, ahlaksızlığı ve hukuk dışılığıyla ortadadır.

Savunmamı AİHM'e yazılı olarak sunmamın altındaki temel dürtü, çocukluk ruhumun hor görülmeye ve sahte büyüklüklere karşı takındığı aynı isyancı tutumun geç çağında da diriliğinden hiçbir şey kaybetmeden insan kalmaktaki ısrarını ve bunun uygun toplumsal öz ve biçim altında sürdürülmesini kanıtlamaktır.

Kavramsal ve kurumsal çerçeve

Toplumbilimde temel kavram ve kuramların tanımı yapılmadan anlamlı yorumlar geliştirmek güçtür. Toplumbilim kendisini tanımlama konusunda bile görüş birliği sağlamaktan uzaktır. Bilimlerin her alanda yaşadığı kriz ortadayken, toplumbilim alanında kesinlik aramak anlamlı bir çaba değildir. Esas gerekli olan, toplumsal olgunun doğru tanımlanmasıdır. Toplumu tanımak, sanıldığından çok daha düşük düzeyde bir anlam birikimine sahiptir. Toplum tanımlanmaya çalışıldıkça, cehalette derinleşme gibi bir paradoksla karşılaşılmaktadır. İnsan bireyinin gelişiminde toplum ne denli belirleyiciyse, gelişiminin önünde de o denli engeldir. Toplumsal paradoks budur. Liberalizmin derinleştirdiği bireycilikli komünitenin sıkıca bağladığı birey, benzer ölçülerde çarpık ve tekil olarak yaşamdan kovulmuş olmaktadır. Bu tür hasta bireylere dayanarak toplumu tanımlamak mümkün değildir. Ne yazık ki, insanlık günümüze kadar her iki halin etkisinden kurtulmuş değildir. Bu toplumsal paradoksla ne kadar bilim yapılabileceği son derece tartışmalıdır. Bilim yapılabilmesi için temel şart olan zeka ancak toplumla dile kavuşarak sıçrama yapabilmekte, fakat bir adım ötesinde önü yine toplumsal varlık tarafından kesilmektedir. Böylece hakikat olgusu son derece izafi kalmaktadır. Tam da bu noktada dogmatik inanç veya düşünce katılaşarak, insan zekasını en geri canlılarınkinden bile daha duyarsız ve yanlış algılı kılabilmektedir. Dogmatik toplumun yaygınlığı düşünüldüğünde, bilimin göreliliği kendini oldukça hissettirmektedir.

Toplumsal paradoksun tümüyle aşılması imkansız olmakla birlikte, bunu sınırlı ölçüde aşmak ve bilme düzeyine ulaşmak mümkündür. Bu durumda azami bilgilenme yaşamın kendisi hakkında olabilir. Kendini kavrayan doğa olarak yaşam, ölümü anlamsız kılabilir. "Canlıların cinsel çoğalması, beslenmesi ve korunması savaşı ne zaman durabilir veya sonuçlanabilir?" diye sorduğumuzda, herhalde en bilgili cevabı 'kendini kavrayan doğa' olarak ifadelendirmemiz mümkündür. Buna nihai evrensellik de diyebiliriz. Ağır bir öznelliğe düştüğüm düşünülse de diyebilirim ki, görünen, bilinen ve hissedilen her şey göreli insanla sınırlıdır. Dolayısıyla bu biçimde kendini kavrayan doğanın evrenselliği ne kadar temsil edebileceği oldukça tartışmalıdır. Fakat 'kendini bilen doğa olarak insan' dışında bir evrenselliğin varlığı da yine son derece tartışmalıdır. Dünya canlılarının bir özeti olarak insan aklı dışında evren ne kadar tartışmalıysa, bu insan aklının kendisinin evreni ne ölçüde temsil ettiği de o kadar tartışmalıdır derken, yine bir paradoksa düştüğümüz söylenebilir. Fakat hakikatin tüm çerçevesi de bu paradoksla çevrilidir. Çıkarılması gereken temel sonuç, bilginin göreceli karakteri ve bunun toplumsal doğayla sıkı bağlantısıdır. Dolayısıyla bilim dünyasındaki kriz ancak toplumsal doğa üzerinde yoğunlaşmakla, onun birinci ve üçüncü doğayla bağlantısını doğru, ahlaki ve estetik olarak kurmakla ve o da görece aşılabilir.

A- Kavramsal çerçeve

Konumuzla bağlantısı açısından toplumsal doğayı çözümlemede temel iki kavram olan kültür ve uygarlığı tanımlamak ön açıcı olabilir. Diğer kavramlar peşi sıra daha iyi tanımlanabilir.

1- Kültür: Kültürü insan toplumunun tarihsel süreç içinde oluşturduğu tüm yapısallıklar ve anlamlılıklar bütünü olarak genel bir tanıma kavuşturabiliriz. Yapısallıkları dönüşüme açık kurumların bütünü olarak tanımlarken, anlamlılıkları dönüşen kurumların zenginleşen ve çeşitlenen eşgüdümlü anlamlılık düzeyi veya içeriği olarak tanımlamak mümkündür. Bir benzetmeyle tanımlamayı güçlendirirsek, yapısallığı yapının maddi, somut çerçevesi olarak, anlamı ise bu maddi, somut çerçevenin içeriği, hareket ettiren, duygulu ve düşünceli kılan yasası olarak belirlemek mümkündür. Burada Hegel'in 'doğa' ve 'tin' kavramlarına yakınlaştığımızı söyleyebiliriz. Özellikle Hegel'in iki yüz yıl önce bu kavramlara yüklediği anlamın ve bu kavramlar için yaptığı tanımlamanın içeriğinin daha sonraki bilimsel gelişmelerle yetkinleştiğini söylemek mümkündür.

Kültürün dar anlamda tanımı da oldukça sık kullanılmaktadır. Burada kültür daha çok anlam, içerik, yapının yasası ve canlılığı olarak belirlenmeye çalışılmaktadır. Toplum söz konusu olduğunda, dar anlamda kültürü toplumun anlam dünyası, ahlak yasası, zihniyeti, sanatı ve bilimi olarak tanımlıyoruz. Politik, ekonomik ve sosyal kurumlar bu dar anlamla bütünleştirilerek geniş anlamda genel kültür tanımına geçilir. Dolayısıyla ancak temelde kurumsal ve içerik olarak anlamı varsa, bir varlık olarak toplumun kendisinden bahsedilebilir. Sadece kurumsal veya anlamsal toplumdan bahsetmek oldukça yanıltıcıdır. Tikel bir toplum ancak yeterli ölçüde bir kurumsal ve anlamsal düzey taşıyorsa kendisini bir varlık olarak kimliklendirebilir, adlandırabilir. Sadece kurumsal veya anlamsal toplumdan bahsetmek, bu tür toplumlar içinde insanca yaşanabileceğini varsaymak, tarihte tüm toplumlarca dile getirildiği gibi yanlışlık, sapma, ahlaksızlık ve çirkinlik olarak yargılanır.

Bir toplum kurumsal olarak dağıtıldıktan sonra artık onun anlamından, dar kültüründen bahsedilemez. Bu durumda kurum su dolu bir tas gibidir. Tas kırıldıktan sonra, açık ki, suyun varlığından bahsedilemez. Bahsedilse bile, o artık tasın sahibi için su değil, başka topraklar veya kapların sahiplerine akmış bir yaşam unsurudur. Toplumsal anlam, zihniyet ve estetik yitiminin sonuçları daha da vahimdir. Böylesi bir durumda adeta başı uçurulmuş canlı varlıklar gibi bir varlığın ancak çırpınmasından bahsedilebilir. Zihniyet ve estetik dünyasını yitiren bir toplum çürümeye, vahşice parçalanmaya ve yenmeye terk edilmiş bir leşe benzer. Dolayısıyla bir toplumu kültürel olarak tanımlamak için onu mutlaka kurumsal ve anlamsal bütünlük içinde değerlendirmek şarttır. Bu konuda verebileceğimiz en yalın örnek, dramını yoğun yaşadığımız Kürt toplum gerçekliğidir. Hem kurumsal hem de anlamsal olarak derin bir parçalanmayı ve zihniyet yitimini yaşadığı için, Kürt toplumu ancak 'kültürel soykırım toplumu' olarak tanımlanabilir.

2- Dil: Dil kavramı kültür kavramıyla sıkıca bağlantılı olup, dar anlamında esas olarak kültür alanının başat unsurudur. Dili dar anlamıyla kültür olarak tanımlamak da mümkündür. Dilin kendisi bir toplumun kazandığı zihniyet, ahlak ve estetik duygu ve düşüncenin toplumsal birikimidir; anlam ve duygunun bilince çıkmış, ifadeye kavuşmuş kimliksel ve ansal varoluşudur. Dile kavuşan toplum, yaşamın güçlü gerekçesine sahip olmuş demektir. Dilin gelişkinlik düzeyi yaşamın gelişkinlik düzeyidir. Bir toplum anadilini ne kadar geliştirmişse, yaşam düzeyini o kadar geliştiriyor demektir. Yine dilini ne denli yitirme ve başka dillerin hegemonyası altına girmeyle karşılaşmışsa, o denli sömürgeleşmiş, asimilasyona ve soykırıma uğramış demektir. Bu gerçekliği yaşayan toplumların zihniyet, ahlak ve estetikçe anlamlı bir yaşamlarının olamayacağı, hasta bir toplum olarak silininceye dek trajik bir yaşama mahkum kalacakları açıktır. Anlam, estetik ve ahlak yitimini yaşayan toplumların kurumsal değerlerinin sömürgenlerin değerlerinin hammaddesi olarak işlenmesi de kaçınılmazdır. Sonuç olarak, dil örneğin Kürtlerdeki haliyle yaşandığında, bu durumdaki bir toplumun maddi olarak son derece yoksullaşacağı ve paramparça duruma düşeceği, dolayısıyla anlam, ahlak ve estetikçe de yanlış, hain ve çirkin olarak yaşamaktan kurtulamayacağı gayet açıktır.

3- Uygarlık: Uygarlık kavramı daha çok genel kültür kavramının sınıf, kent ve devlet aşamasındaki toplumunu tanımlar. Sınıflaşma, kentleşme ve devletleşme uygar toplumun temel kategorileridir. Buradaki toplum sınıflaşmış, kentleşmiş ve devletleşmiş toplumdur. Somut ve tarihsel gelişim haliyle eşitlikçi klan ve kabile toplumundaki sınıflaşma, tarım-köy toplumu üzerindeki kentleşme ve hiyerarşik toplumun bağrındaki devletleşme olguları uygarlığı karakterize eder. Uygar toplum, doğa toplum bağlamındaki simbiyotik ilişkiye ilaveten, toplumsal doğa içinde hükümranlık ilişkisinin tek taraflı gelişip gittikçe şiddetlenen bir çelişki halini almasıyla kendini somutlaştırır. Toplumda farklı yapısallıklar, anlamlar, ahlak ve estetik duygular geliştirir. Toplum açısından uygarlığın olumlu bir gelişme mi, yoksa olumsuz bir gelişme mi olduğu son derece tartışmalıdır. Tarihi egemen, sömürgen kesim açısından inşa edenler bakımından uygarlık büyük bir tarihsel gelişmedir, hatta tarihin kendisidir. Kendini baskı ve sömürü altında yaşayan kesimler olarak tanımlayanlar açısından ise, büyük bir felaket ve cennet ütopyasının yitimi olarak değerlendirilir. Doğrusu da budur. Bu çelişkiyi derinliğine yaşayan bir toplumda düşünce, ahlak ve estetik duygu farklılaşmasının oluşması toplumsal doğa gereğidir. Parçalanmış, çelişkili kurumlar ve anlamlar dünyasının oluşumu uygarlık gereğidir. Savaşlar en çok bu gerçekliği ifade eder. Savaş gibi içinde fiziki yok etmelerin yoğunca yaşandığı toplumsal eylemlerin varlığı, ancak derinliğine bölünmüş bir toplumu ifade edebilir. Anlam parçalanması ise ideolojik savaşı ifade eder ki, bu da uygar toplumda yoğunca yaşanan fiziki savaş kadar etkili bir hegemonik savaştır. Uygar toplumun çelişkili tarafları kendi farklarını bir yandan ideolojik ve fiziki, kurumsal savaşlarla ortaya koyarken, diğer yandan kendilerini egemen ve süreklilik arz eden esaslı yapı ve anlamlar bütünü olarak ifade etmekten geri durmazlar. Gerçek toplumun kendilerinden oluştuğunu, toplumun kendini bu biçimde varoluşsal kıldığını iddia ederler. Uygarlık çağı kendi içinde ne kadar dönemlere ve farklı kurum ve anlamlara bürünürse bürünsün, temel gerçekliği böyle kalır.

Uygar toplumun gelişiminde gözlemlenen temel bir olgu, bağrında geliştiği toplumu zor ve sömürü aygıtları içinde giderek yutması, eritmesi ve bu olguya bağlı olarak Birinci Doğa ile ekolojik simbiyotik ilişkiyi çözüp yıkarak onu sadece kaynağa dönüştürüp sömürmesi ve giderek tüketmesidir. Bu durumda toplumun iç çelişkilerle mi, yoksa ekolojik çelişkilerle mi dağılacağı güncellik kazanmış bir sorudur. Doğru olan da, uygarlıkta köklü ve olumlu bir dönüşüm yaşanmazsa, her iki çelişkinin hükümranlığındaki birinci ve ikinci doğaların büyük felaketleri yaşamaktan kurtulamayacaklarıdır. Toplumların uygarlıksız yaşayamayacağı, uygarca yaşayan toplumların zengin ve güçlü toplumlar olduğu türündeki değerlendirmeler ideolojik olup, daha çok tahakkümcü ve sömürgen tekelci elitin paradigmasını yansıtır. Sınıflaşma, kentleşme ve devletleşmenin vardığı düzey tüm etkili bilim çevrelerince toplumsal kanser (biyolojik kanser de bu gerçeklikle bağlantılıdır) olarak değerlendirilmektedir. Bu konuda fazlasıyla gösterge mevcuttur. Nükleer silahlanma, çevre yıkımı, yapısal işsizlik, tüketim toplumu, aşırı nüfus artışı, biyolojik kanser, cinsel hastalıklar, artan soykırımlar bu göstergelerin belli başlılarıdır. Dolayısıyla mevcut çelişkili ve kanserli uygarlığı tahakkümcü ve sömürgen karakterinden çıkarıp dönüştürecek olan demokratik uygarlık modernite, çıkış yolu olarak kendini gittikçe alternatif kılmaktadır. Doğru olan, eski uygarlığın çöküşünü tüm insanlığın çöküşü olarak görmek

"İktidarla devlet arasındaki farkı görmek de önem taşır. İktidar toplumda daha yaygın olduğu ve tüm gözeneklere sızdığı halde, devlet daha dar ve somut kurallı bir iktidar kimliğini ifade eder. Devlet daha denetim altına alınmış, kurala bağlanmış, gittikçe hukukileşen ve kendini meşrulaştırmaya özen gösteren bir iktidar biçimidir. İktidarı genel bir hükümranlık durumu olarak değerlendirirken, iktidarsızlığı da genel bir kölelik durumu olarak yargılamak mümkündür"

yerine, demokratik uygarlığın gelişimi ve başat hale gelmesi olarak değerlendirmektir. Bu durumda toplumsal kültürlerin daha kalıcı olduklarını, kültürlerin uygarlıkları dönüştürme gücünde olduklarını, uygarlıkları hem farklılaştırıp geliştirdiklerini hem de köklü dönüşümlere uğratma kabiliyetinde olduklarını bilmek önemlidir. Bir toplumdaki uygarlığın yıkılmasını köklü kayıp olarak değerlendirmek şurada kalsın, eğer kültürün hem yapısal hem de anlamsal olarak gelişmesine yol açmışsa, bu yıkılışı son derece olumlu bir gelişme olarak yargılamak gerekir. Eğer uygarlık dönüşümüne yol açmışsa, bu gelişmeyi köklü kurtuluş ve özgür yaşama kavuşma olarak da yorumlayabiliriz.

4- İktidar: İktidar kavramı toplumsal gerçekliği çözmede en çok zorluk çıkaran, çelişkili ve yanlışa yol açan kavramların başında gelmekte, içerik ve biçim olarak tanımlanmaya karşı adeta direnmektedir. Doğasındaki hakimiyet tanımına da yansımakta, gerçekçi bir tanıma karşı direnmekte, kendini ele vermemektedir. Sanki nötr ama vazgeçilemezmiş ve tanrısal bir olguymuş gibi kendini genelleştirip mutlaklaştırmaktadır. Toplumsal iktidarı yoğunlaşmış ekonomik sömürü ve güç olanağı (potansiyeli) olarak tanımlamak en doğrusudur. İktidar toplumun tüm yapısal ve anlaksal odaklarında adeta genetik (DNA gibi) bir karakter kazanan birikmiş sömürü ve güç olanağı olup, bu iktidar mekanizmasını ele geçiren toplumsal güçler somut tarihsel devletle sömürü elitleri ve sınıflarını oluşturmaktadır. İktidarı hep sınıf ve devlet oluşumlarının potansiyel rezerv imkanı olarak anlamlandırmak büyük önem taşır. İktidar potansiyeli somutlaştığında, herhangi bir devlet ve ona hükmeden elitlerin dayandığı toplumsal sömürü sınıfını (köleci, feodal, burjuva vb.) teşkil eder. İktidarı hem fiziki hem de entelektüel güç potansiyeli olarak düşünmek de mümkündür. Topluma kendini zorunlu, mutlak ve sürekli gerekliymiş gibi dayatmasının diğer önemli bir etkeni, doğal toplumsal yönetim ihtiyacıyla kendini aynılaştırmasıdır. İktidar kendini yönetim olgusuyla özdeşleştirdiğinden vazgeçilmez kılmaktadır. Doğal toplum önderliğinden ayrıştırıldığında, iktidarın bir kanser uru olarak toplumsal bünyeye sızdığı görülecektir.

İktidarla devlet arasındaki farkı görmek de önem taşır. İktidar toplumda daha yaygın olduğu ve tüm gözeneklere sızdığı halde, devlet daha dar ve somut kurallı bir iktidar kimliğini ifade eder. Devlet daha denetim altına alınmış, kurala bağlanmış, gittikçe hukukileşen ve kendini meşrulaştırmaya özen gösteren bir iktidar biçimidir. İktidarı genel bir hükümranlık durumu olarak değerlendirirken, iktidarsızlığı da genel bir kölelik durumu olarak yargılamak mümkündür. Farklı iktidar ve kölelik biçimleri devletin genel özellikleriyle bağlantılı olup ondan feyz alırlar. Bunları özgürlüğün karşıtı olarak yargılamak da mümkündür. Toplumda ne kadar iktidar potansiyeli varsa, o kadar özgürlük yoksunluğu yaşanır. İktidar ne denli azaltılırsa, özgürlük durumu o denli gelişim sağlar. Toplumda iktidara duyulan özleme çok dikkat etmek gerekir. Bu özlem ne denli yaygınsa, o denli toplumsal despotçuklar türer. Bu da demokrasiyi tümüyle tükenişe götürür. Bir iktidar hastalığı olan despotluğun, Hitler tipi örneklerde görüldüğü gibi kontrol dışı kaldığında azman kesilmesi işten bile değildir. Tarihte keyfi yönetim biçiminde ortaya çıkıp toplumsal faşizm urları olarak yaşayan despotizmin, kapitalist iktidar süreçlerinde hızla büyüyüp tüm toplumsal gözeneklere yayılması ve toplumun totaliter güç yönetimi olarak somutlaşması mümkündür. Ulus devlet tarzındaki iktidar biçimlenmesi kapitalist faşist rejimle bağlantılı olup onun öncül halini ifade eder.

5- Yönetim: Yönetim kavramının doğru tanımlanması, iktidar kavramından kaynaklı olumsuzluklar ve miyoplukları gidermesi açısından önemlidir. Yönetim de kültür gibi toplumda sürekliliği olan bir olgudur. Daha da genelleştirirsek, evrensel düzeyde ve özellikle biyolojik evrendeki sinir yoğunlaşmasına, beyinsel gelişmeye denk gelmektedir. Yönetim evrendeki düzenliliği, kaostan çıkış halini ifade etmektedir. Toplumdaki esnek zekalı anlamsal doğanın gelişmiş hali, yönetim erkinin gelişkin olmasını beraberinde getirmektedir. Toplumsal beyne yönetim demek mümkündür. Bu durumda özyönetim ile yabancı yönetim kavramlarının çözümlenmesi önem taşır. Özyönetim kendi toplumsal doğasındaki erki düzenleme ve denetlemeyi, böylece toplumun sürekliliğini sağlamayı ve beslenip korunmasını güvence altına alırken, yabancı yönetim kendini iktidar olarak 'doğallaştırıp' ilgili toplumu baştan çıkarmayı (beynini dağıtmayı), böylelikle kendisi için bir sömürge haline getirerek yönetmeyi mümkün kılar. Dolayısıyla bir toplum için özyönetim hayati önemdedir. Özyönetimden yoksun kalmış bir toplum sömürge olmaktan kurtulamayacağı gibi, bunun doğal sonucu olarak asimilasyon ve soykırımla süreç içinde yok olması kaçınılmazdır.

Öze yabancı yönetimler iktidarın en zorbaca ve sömürgen biçimini temsil ederler. Dolayısıyla bir toplum için en hayati, ahlaki, bilimsel ve estetik görev, özyönetim gücüne erişmektir. Bu görevi başaramayan toplumun ahlaki, bilimsel ve estetik gelişimi mümkün olmadığı gibi, siyasal ve ekonomik kurumlaşma ve gelişmesi de yok olur. Önemli olan, yönetim erkinin bir yandan kendini iktidar biçimine taşırmaktan alıkoyması, diğer yandan yönetimsizliğe karşı sonuna kadar direnmesidir. Yönetimi iktidarlaştırmamak kadar, iktidarın yönetim ayrıcalıklarını elinden almak da büyük önem taşır. İktidar ne denli anti toplumsalsa, yönetim de o denli toplumsal erktir. Toplumsal erksiz ahlaki, estetik ve bilimsel gelişme olmaz. Böylelikle dar anlamda kültürleşme olmayınca, geniş anlamda ekonomik ve siyasal gelişme de olmaz. Bu durumda yaşanacak olan sömürgenlik, asimilasyon ve soykırımsal tükenmedir.

İktidar yönetimi toplumda ne denli antidemokratikse, özyönetim de o denli demokratik yönetimle bağlantılıdır. Saf iktidar yönetimleri ne kadar demokrasi karşıtlığını ve toplumun yönetimden uzaklaştırılmasını ifade ediyorsa, özyönetimler de toplumu yönetime kattıkları oranda demokratikleşmeyi ifade ederler. Bu durumda demokrasi toplumun katılım sağladığı özyönetimi olarak tanımlanabilir. Özyönetimler hep toplumla ilgili olduklarından, katılımsız olmaları düşünülemeyeceğine göre, doğalarında demokrasi vardır. Demokrasiler daha çok halk ve ulus gibi makro toplumlar için düşünülen bir kavram olduğundan, özyönetimler en küçük klan toplumundan en geniş ulusal toplumlara kadar yaygınlaşan ve sürekliliği olan bir erki ifade ederler. Toplumbilimin yaşadığı en önemli kriz veya sorunların başında, iktidar ve yönetim kargaşasını ve çarpıtmasını çözememesi gelir. Bu da beraberinde tüm yapısal ve anlaksal analizlerle tarihsel yaklaşımları kaos içinde tutmakta, krizin ömrünü uzatmaktadır. Sonuç, iktidarın tüm toplumu ve çevreyi yutması, demokrasiyi içeriksizleştirip boş bir kabuk durumuna düşürmesi, kendini anlamsızca tekrarlayan bir biçimselliğe indirgemesidir. Sosyolojik bilim iktidar ve demokratik yönetim kavramlarını odağına alıp çözmedikçe ve bununla bağlantılı olarak çözümü tarihe ve diğer bilimlere yaymadıkça, bilimsel alandaki krizin, dolayısıyla toplumsal krizin yeni bir yapısallık ve anlamsallık olarak aşılması mümkün olmayacaktır.

6- Politika: Politika kavramı da en az iktidar kavramı kadar kavranması güç bir toplumsal olguyu temsil etmektedir. Hem yönetim hem de iktidar kavramını çağrıştıran politika kelime olarak Grek kökenli olup, 'şehir yönetimi' anlamına gelmektedir. Fakat toplumsal olgu olarak söz edildiğinde, toplumun özgürce yönetilerek gelişmesi ve bireyselleşmesi olarak tanımlanabilir. Yönetim olgusunu içermekle birlikte ona indirgenemez. Hem özyönetimle hem de iktidar yönetimiyle özdeşleştirilemez. Politikayı toplumun özgürlük alanı, gelişmenin anlam ve iradece türetildiği yaratım alanı olarak yorumlamak öz gerçekliğine daha yakındır. Hatta politikayı özgürlükle özdeşleştirmek mümkündür. Burada toplumun hem düşünce hem de eylemle kendiliğini, kendi kimliğini bilince çıkarması, geliştirmesi ve savunması söz konusudur. Politika özyönetim erki haline geldiğinde demokratik politika olarak kimlik kazanırken, iktidar yönetimi haline dönüştürülmesi ise politikanın kendi öz gerçekliğinden saptırılması ve kendini inkar eder duruma düşürülmesi olarak değerlendirilebilir. İktidar alanı politikanın inkar edildiği alandır. Dolayısıyla devlet yönetimi liberalizmin ısrarla dayattığı gibi politika ve politik yönetim olmayıp, tersine politikanın inkarı ve yerine ya iktidarın keyfi yönetiminin veya devletin kurallı idaresinin geçirilmesi anlamına gelir. Devlet idaresi asla politika olarak tanımlanamaz; bir nevi kurallı, norma kavuşmuş iktidardır. İktidarın kendisi ise her halükarda politikanın yadsınmasıdır.

Toplumbilimde kavram kargaşasının en çok yapıldığı alan iktidar, yönetim ve politik ilişki alanıdır. Kavramlar o denli iç içe ve sanki özdeşmiş gibi kullanılmaktadır ki, tüm sosyal bilimin çatısı zincirleme tarzda yanlış örülmektedir. Liberal ideolojiden esinlenen sosyal bilim bu alanda sınır tanımaz bir kafa karışıklığına hizmet etmektedir. Özellikle tahakkümcü sistemlerin tüm eylemlerine politika denilirken, ayakta kalan politik kırıntılar ise görmezlikten gelinmekte; ilkel aşiret yönetimi, dar mahallicilik, uzun vadeyi görememek, iç ve dış temel ulusal çıkarları temsil edememek biçiminde yargılanmaktadır. Bu konudaki kafa karışıklığı ve kargaşa muazzam ölçülerdedir. Politika çoktan toplumdan kovulduğu, yerine ihanetle özdeş olan iktidar kodları egemen kılındığı halde, politik olarak büyük bir gelişim sağlandığından, politikada modern ve uygar bir seviyenin yakalandığından dem vurulabilmektedir. Halbuki politikanın olduğu toplumsal alanda geçerli olan, toplumun hayati çıkarlarıdır; onun yapısal ve anlamsal esenliği ve gelişkinliğidir. Politikasız veya zayıf politikalı toplumlar ya dıştan bir imha ve sömürge iktidarını ya da içten bir iktidar elitinin ve sömürücü sınıfın baskı ve sömürüsünü yaşamaktan kurtulamazlar. Bir topluma yapılabilecek en büyük iyilik, onu politik toplum seviyesine yükseltmektir. Daha da iyisi, onu demokratik siyasetin yirmi dört saat çalıştığı sürekli ve yapısal bir demokrasiye kavuşturmaktır.

7- Ahlak: Ahlakı politikanın tarihsel kurumsal gelenek halini almış biçimi olarak tanımlamak mümkündür. Politika daha çok günlük olarak yaratıcı, koruyucu ve besleyici rol oynarken, ahlak geleneğin kurumsal ve kurallı gücüyle mevcut toplum için aynı hizmeti görür. Ahlakı toplumun politik hafızası olarak yargılamak da mümkündür. Ahlaken aşılmış veya ahlaktan yoksun kalmış toplumlar politik hafızasını, dolayısıyla geleneksel kurum ve kural gücünü zayıflatmış ve yitirmiş demektir. Bu da bir toplum için öz savunmadan yoksun kalmak, her tür iç ve dış tahakkümcü, sömürgen ve asimilasyonist uygulamalara açık hale düşürülmektir. İktidar sistemlerinin ve devlet oluşumlarının sürekli ahlakı aşındırmaları ve yerine topluma üstten tek taraflı hukuk iradelerini (egemenlerin ahlaki biçimini) dayatmalarının altındaki temel neden, özyönetimi ve politikayı tahrip ederek o toplumu sürekli ve yapısal olarak iktidar yönetimine ve sömürüye açık hale getirme zorunluluğudur. Kendi ahlakını güçlü yaşayan bir toplum, iktidara ve açık sömürüye kolay boyun eğmez. Bir toplum için ahlakın en olumsuz, geri ve ilkel hali bile iktidar ve devletlerin en ileri hukukları ve yönetimlerinden daha değerlidir. Ahlaki ve politik toplumun yaşandığı yerde, iktidar ve hukuk gereksiz olmaktan da öteye, tahammül edilmesi güç bir yük haline gelir. Bir toplum ne denli ahlaki ve politik kılınırsa, o denli demokratik, özgür ve eşitlikçi, dolayısıyla iktidar eliti ve sermaye tekellerinin istismarına kapalı ve direngen kılınır. Liberalizm esinli sosyal bilimlerin politikayı demagoji seviyesine indirgeyerek, özellikle devletin prototipi partilerin temel demagojik malzemesi olarak tanımlamaları sadece büyük bir kötülük ve bilim adına bilime ihanet olmayıp, bilinçli biçimde kendilerine tanınan rolü oynayarak, iktidar ve sömürü tekellerine hizmet etme misyonlarından ileri gelmektedir.

8- Hukuk: Hak ve adaletle tüm bağlantılarına rağmen, hukukun esas işlevi, devlet iktidarını kendisiyle daha da pekiştirip toplumsal alanı gittikçe daraltmaktır. Hukukun propagandası çok yapılır, ama esas işlevi bu nedenle çokça açıklığa kavuşturulmaz. Toplumun sürekliliğini, beslenmesini ve korunmasını sağlayan kurallı yaşamı yerine ikame edilen hukukla bu imkan elinden alınmakta, toplum özyönetimden ve politikadan yoksun kılınarak, iktidarın ve devletin üstten tek taraflı hazırlanmış hukuku ve idaresiyle kuşatılmakta, sınıfsal baskı ve sömürüye tabi kılınmaktadır. Bu nedenle hukuk kavramı da en az iktidar ve politika kavramı kadar muğlak, çarpıtılmaya oldukça müsait, kafa karışıklığının en çok işlendiği bir alan konumundadır. Bir toplumda hukukun çok gelişmesi ahlaktan yoksunluğu ifade ettiği gibi, o toplumda çok gelişkin bir sınıf çatışmasının, dolayısıyla sömürü ve baskının mevcudiyetini gösterir. Ayrıntılı hukuki düzenlemeler, çokça idea edildiğinin tersine, hakkın gücünü ve adaletin temsilini değil, baskı ve sömürü tekellerinin sistematik olarak kodlanmış çıkarlarını yansıtır. Özellikle kapitalist sömürü sistematiğinde hukukun korkunç boyutlarda gelişmesi, sistemin sınır tanımaz azami kar eğiliminden ileri gelmektedir. Tarihsel olarak hak kavramını araştırdığımızda, kendini tanrı kral olarak ilan eden iktidar tekeli ile karşılaşırız. Burada hak kavramı hem monarkın tek taraflı irade eylemini ve temellükünü, hem de tanrısallığını ifade etmektedir. Hak, tanrı ve allah kavramlarının özdeş kılınması, buna yontulması bu gerçeği ifade etmektedir.

Hukuku diğer bir yönüyle iktidar ve sömürü tekellerinin ahlakı olarak yargılamak da mümkündür. Geleneksel ahlak daha çok toplum adına ne kalmışsa o alanda seyrederken, hukuk toplumun alanını giderek daraltan devlet iktidarının kurallı eylem alanı haline dönüştürülmektedir. Ahlakın mumla arandığı kapitalist modernitede neredeyse tüm yaşam alanlarının, havanın ve suyun bile hukuk konusu haline getirilmesi, hukuk kavramını daha somut hale getirmekte ve anlaşılır kılmaktadır. Eski uygarlık hükümranlıklarının çokça eleştirilen ve aslında çok zayıf olan toplumsal gasplarıyla karşılaştırıldığında, kapitalist modernitenin hukukla meşrulaştırılan gaspları sınır tanımaz boyutlardadır.

Hukukun sosyal bilimde giderek üst sıralara tırmandırılması, özde hak adına haksızlıkların, toplumsal gerçeklik adına yalanın ve kurallı yaşam adına yaşamın zincirlenmesinin örtbas edilmesi ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle hukuk kapitalist modernitenin temel meşruiyet aracı olmak durumundadır. İktidar olgusunda görüldüğü gibi hukuk alanında da önemli olan, her ne kadar hukuklaştırılmış gibi gözükse de, buradaki ahlaki boyutu görerek karmaşayı çözmek ve sınırlı da olsa toplumu bu hukuka içerilmiş ahlakla sa-

"Kendi ahlakını güçlü yaşayan bir toplum, iktidara ve açık sömürüye kolay boyun eğmez. Bir toplum için ahlakın en olumsuz, geri ve ilkel hali bile iktidar ve devletlerin en ileri hukukları ve yönetimlerinden daha değerlidir. Ahlaki ve politik toplumun yaşandığı yerde, iktidar ve hukuk gereksiz olmaktan da öteye, tahammül edilmesi güç bir yük haline gelir. Bir toplum ne denli ahlaki ve politik kılınırsa, o denli demokratik, özgür ve eşitlikçi, dolayısıyla iktidar elidi ve sermaye tekellerinin istismarına kapalı ve direngen kılınır"

vunmayı bilmektir; tıpkı iktidara yedirilmiş toplumsal yönetim erkini geri almak kadar, hukuka yedirilmiş ahlakın toplumun korunmasında ve sürdürülmesindeki rolünden vazgeçmemektir.

9- Demokrasi: Gerek uygulamada sıkça kullanımı gerekse özüne ters biçimde yorumlanması, demokrasi kavramının doğru tanımını önemli kılmaktadır. Üzerindeki kavram kargaşasıyla yoğun kullanımda olan demokrasinin dar ve geniş tanımları yapılabilir. Demokrasi geniş anlamda devlet ve iktidarı tanımamış toplulukların kendilerini yönetmesi olarak tanımlanabilir. Klan, kabile ve aşiret topluluklarının kendilerini yönetmeleri bu kategoriye dahildir. Dar anlamda demokrasi ile iktidar ve devlet olgularının yoğunca yaşandığı toplumlardaki iktidar ve devlet yönetiminin dışında kalan özyönetimleri bu kapsamda değerlendirmek mümkündür. Devletli toplumlarda saf haliyle ne demokrasi ne de despotik yönetimler geçerlidir. Daha çok iç içe geçmiş yönetim olgusu söz konusudur. Bu da hem iktidarın hem de demokrasinin yozlaşmasına açık rejimler üretir. Doğası gereği, devlet iktidarı toplumla ilişkisinde demokrasiyi geriletmek ve sınırlandırmak durumundadır. Demokrasi güçleri ise, devleti tanımamak biçiminde sınırlarını sürekli genişletmek isterler. Sorunun özü, kendini demokrasiyle maskeleyen devletle devlet olmak isteyen demokrasi arasındaki karmaşadan kaynaklanmaktadır. Avrupa uygarlığında bu karmaşa sistemlice geliştirilmiştir. Doğu toplumlarında ise, toplum ve devlet doğaları arasındaki farklılık daha derindir. Devlet iktidarının kendini anayasalarla sınırlandırması ile toplumun daha çok temsili demokrasiyle sınırlandırılması, ikisi arasındaki sert çatışmaları yumuşatıp bir arada yaşamalarına imkan tanımaktadır. Kapitalist modernitenin geliştirdiği bu model, özünde sınıfsal çelişkileri yumuşatarak yönetmeyi amaçlamaktadır. Kapitalist modernite bir yandan ulus devlet gibi devlet iktidarının en yoğun ve yaygın bir biçimini kendi dışındaki tüm toplumsal güçler üzerinde sürdürürken, diğer yandan sistemin baskı ve istismarı altındakileri sus payı kabilinden temsili parlamenter demokrasiye razı etmeye çalışmaktadır. Liberal demokrasi denilen olgu bu oluyor.

Toplumsal demokrasiyi bu iğfalden kurtarmak demokratik özyönetimler geliştirmekle mümkündür. Demokratik özyönetimleri devlet iktidarıyla özdeşleştirmeden, halkçı veya proleter diktatörlük adı altında saptırmadan geliştirmek, doğru çözüme en yakın model durumundadır. Ne halk adına devletleşmek ne de devletin basit eki olmak, demokratik özyönetimin esası ve ayrıcalığıdır. Bu yol dışında bir yöntemle liberal demokrasinin sağ ve sol çarpıtmalarını aşmak zordur. Kendini ister klasik liberal demokrasi ister reel sosyalist halk demokrasisi olarak yansıtsın, liberalizmin esas yönetim gücü devlet tekeli ve ekonomik tekellerdir. Topluma düşen görev, tarih boyunca uygarlık güçleriyle çağımızdaki kapitalist modernite güçlerine karşı kendi demokratik modernite güçlerini inşa etmektir. Devleti yıkıp devlet olmayı amaçlamamak kadar, verili devlet içinde erimeden ve onun sivil uzantısı olmadan kendini tüm toplumsal alanlarda yapılandırmak ve anlamsal kılmak demokratik modernitenin tarihsel rolüdür.

10- Ekonomi: Özellikle fetişleştirildiğinden ötürü, ekonomiyi sınırları çizilmiş bir tanıma kavuşturmak büyük önem taşımaktadır. Her şeyi ekonomiye indirgeyerek ekonominin tanımını anlamsız kılan liberalizm, ekonominin tersi her olguyu da ekonomi saymaktadır. Genel anlamda ekonomiyi toplumun zorunlu maddi ihtiyaçlarını giderme eylemi, bunun kurumsal ve kuralsal ifadesi olarak izah ederken, daha dar anlamda pazar etrafındaki maddi ihtiyaç değiş tokuşu olarak tanımlamak mümkündür. Kullanım yerine değişim değerini esas alan pazar ekonomisi kabul gören bir tanım olmakla birlikte, kapitalizmin tıpkı demokratik alanı yozlaştırması gibi, ekonomik alanı da ulus devlet ve sermaye tekellerinin tahakkümü altına alarak özünü boşalttığı çok iyi kavranması gereken bir gerçekliktir. Ekonomi sanki ulus devlet çatısı altında inşa edilen pazarlar üzerinde sermaye tekellerinin öz faaliyetiymiş gibi tanımlanmaktadır. Burada ekonomi inkar edilmekte, yerine ekonomi olmayan ve gerçek ihtiyaçlar ekonomisinin inkarı olan tekelci ticari, sınai ve finansal aşırı kar sistemi ikame edilmekte; sanki ezel ebed ekonomik faaliyet bu tekellerden ibaretmiş gibi bu sistem ekonomi bilimi adı altında yoğun bir meşrulaştırmayla sunulmaktadır. Ekonomik terör olarak da yorumlanabilecek bu faaliyet, yani toplumun ekonomik olarak yıkılması, pazarın kuşatılıp kar alanına dönüştürülmesi, finansal araçlarla sınai ve ticari alanlardaki kapitalist tekellerin ekonomiyle olan ilişkilerini tümüyle ortadan kaldırarak paradan para kazanmanın en temel kategori haline getirilmesi, tarihte eşi görülmemiş en büyük toplumsal felaket durumundadır.

Finans kapital çağı ekonomi ve toplumun yıkımının zirvesidir. Toplumun neredeyse yarısını işsizliğe çeken, silah ekonomisi adı altında imha araçları üretimini temel ekonomik sektör haline getiren, sadece karı hedefleyen, toplumun zorunlu ihtiyaçlarıyla alakasız, çevreyi yıkan, tüm doğa ve toplum kaynaklarını kara dönüştüren çılgın bir anti toplum, anti insan ve anti doğa karakteri taşıyan bir canavarla karşı karşıyayız. Burada önemli olan, bu sistemin ilk sıradaki kurbanları olarak başta kadınlar ve gençlerin emeklerinin işlevsel kılınmaktan çıkarılıp ekonomisiz yaşamaya zorlanmaları, buna karşılık ekonomiyle ilgisi olmayan ve 'kelli felli' birer iktidar yönetim kurdu olan CEO'ların ekonominin kurmayları olarak sunulmasındaki akıl almaz çelişkinin başat ekonomik faaliyet olarak anlam bulmasıdır. Toplumun ezici çoğunluğunu gerçek ekonomiden koparan, karı yegane güdü haline getiren ve toplumla ilgisi ancak sömürü tekelleri inşa edip sürdürmek olan oligarşik tekellerin devlet iktidarını bile geride bırakan toplum kanserleşmesini ekonomi saymamak kadar, ekonominin inkarı olarak yargılamak hayati öneme sahiptir.

Çağımızda (kapitalist modernite çağında) ekonomi politik bilimi adı altında Sümer rahip çağının mitolojik yaratımlarından bin kat daha fazla toplum dışı güçlerin çıkarlarını mitleştiren modern rahipleri gerçek işlevleri itibariyle iyi tanımlamak gerekir. Bu kategoriye şirket CEO'larını da dahil etmek gerekir. Ulus devletin esas olarak bu modern rahip düzeninin zor sistemi olduğunu hiç göz ardı etmemek durumundayız. Bilim adına kapitalizme en çok kafa tutan K. Marks'ın, sanki meşru bir zemini varmış gibi bu sistemi bilimselleştirmeye yönelik olarak yaptığı Kapital çalışması yeniden yorumlanmaya muhtaçtır. Her ne kadar birçok alanda maskesini düşürmeye çalışmış olsa da, kapitalizmi kaçınılmaz bir tarihsel sistem olarak sunması, marksizmin son tahlilde modernite içinde eritilmesinin temel nedenidir. Reel sosyalizmin Sovyetler Birliği ve Çin deneyimlerinde görüldüğü gibi liberalizme en büyük hizmeti sunarak sistemdeki yerini alması da bu gerçeklikle yakından bağlantılıdır. Toplumbilimi ekonomiye indirgemek, ekonomiyi de ekonominin sürekli inkarı demek olan kapitalist sistem analizine ayırmak bilimsel alandaki krizin özüdür. Tüm toplumsal bilimi krize sürükleyen ekonomi politik krizini aşmadan, kurumsal (üniversiteler,) anlaksal ve felsefi perspektifini yitirmiş olan tüm genel bilimlerde yaşanan krizi aşmak mümkün değildir. Bilimdeki kriz aşılmadan, bilim yeniden anlamsal ve kurumsal inşaya kavuşturulmadan, genel toplumsal krizi ve kapitalist modernite çılgınlığını aşmak da mümkün olamaz.

11- Asimilasyon: Asimilasyon, uygarlık toplumlarında iktidar ve sermaye tekellerinin kölelik statüsü altına aldıkları toplumsal gruplar üzerinde uyguladıkları ve bu grupları kendi ekleri, uzantıları durumuna indirgemek için başvurdukları tek taraflı ilişki ve eylemi ifade eder. Asimilasyonda esas olan, iktidar ve sömürü mekanizması için en az maliyetle köle oluşturmaktır. Asimile edilen grubun öz kimliği ve direnci dağıtılıp kırılarak, hakim elit içinde hizmetlerine en uygun kölelerin derlendiği bir konuma düşürülür. Burada asimile edilen köleye düşen temel işlev efendisine mutlak benzeşmek, onun eki ve uzantısı olma uğruna her tür çabayı göstererek kendini kanıtlamak ve böylelikle sistemde kendine yer yapmaktır. Başka hiçbir çaresi yoktur. Yaşayabilmek için eski toplumsal kimliğini bir an önce terk etmek ve kendini efendilerinin kültürüne en iyi şekilde adapte etmek kendisine tek seçenek olarak sunulmuştur. Asimilasyonu yaşayan toplum en uysal, en çalışkan ve uşaklıkta yarışan vicdansız, ahlaksız ve zihniyetsiz insan taslaklarından oluşur. Özgürce aldığı hiçbir karar ve gerçekleştirdiği eylem yoktur. Tüm toplumsal kimlik değerlerine ihanet ettirilmiş, sadece midesini doyurma peşindeki insan kılıklı bir hayvana indirgenmiştir. Hakim elit, asimilasyon toplumuna bu kimliksizliği dayatmak için iki temel silah kullanır: Birincisi, 'çıplak fiziki zor'dur. En ufak isyan ve başkaldırısında imha kılıcı başında sallanmaktadır. İkincisi, açlık ve işsizlikle karşı karşıya bırakmaktır. Şu demirden kanun geçerli kılınmaya çalışılır: Eğer kültürel kimliğinde ısrar eder ve efendinin dilediği gibi bir hizmetçi olmazsan, ya başın gider ya aç kalırsın!

Egemen elitin bunun için geliştirdiği temel mekanizma, kim olursa olsun, asimile edilen kültürle ilgili her şeye ilgi duyanlar ve bu kültüre bulaşanların resmi toplumda hiçbir yaşam imkanı bulmamaları için tüm yapısal ve anlaksal kültürel gelişme yollarını tıkatmaktır. Ne kadar yetenekli olursa olsun, tüm devlet kapıları asimile edilen kültürle ilişki kuran ve bu kültürün yaşatılması için çalışan kişi, grup ve kuruluşların yüzüne kapandığı gibi, devlet dışı toplum alanlarından da kapı dışarı edilmeleri için gizli ya da açık, yumuşak ya da sert yöntemlerle her türlü tedbir alınır. Asimile edilen kültür üzerinde başlangıçta amatör bir hevesle çalışan kişi ve kuruluşlar, süreç ilerledikçe tüm kapıların kendilerine sadece kapanmakla kalmadığını, ısrar etmeleri halinde fiziki varlıklarının da tehlikeye gireceğini kavradıklarında, ya asimile edici hakim ulus devlet toplumuna katılırlar ya da yöntem değiştirip çıkışı ve kurtuluşu aktif direniş kişiliği ve örgütlenmesinde ararlar. Kapitalist modernitenin tüm ulus devlet oluşumlarında bu yönlü sayısız örnek vardır. Mekanizma sadece ezilen etnik topluluklar ve halklar üzerinde uygulanmaz; hakim elitin mensubu olduğu ulusun farklı etnik grupları ve ezilen sınıfları da asimilasyondan paylarını alırlar; kendi etnik lehçelerini ve özgür kalan kültür değerlerini yitirmekle karşı karşıya kalırlar.

Ortadoğu'da asimilasyonun en büyük kurbanı durumunda olan Kürt halkı bu konuda çarpıcı bir örneği teşkil eder. Kürtlükte ısrar etmek, işsiz kalmak başta olmak üzere, soykırıma kadar giden bir sürece katlanmak demektir. Ne kadar yetenekli olursa olsun, bir Kürt bireyi hakim ulus devletin her türlü kültür politikalarını gönüllüce benimsemedikçe, kişisel ve kurumsal gelişmesinin önündeki tüm kapılar birer birer kapanır. Ya gönüllü teslimiyeti seçip cumhurbaşkanı olmaya kadar giden kapıların kendisine açıldığını görecek, ya da teslim olmayıp direnişi seçtiğinde soykırıma varana dek başına gelebilecek her türlü bela ve felakete katlanmasını bilecektir.

12- Soykırım: Asimilasyon olgusunun devamı niteliğindeki soykırım, asimilasyon yöntemiyle üstesinden gelinemeyen halkların, azınlıkların, her türden dinsel, mezhepsel ve etnik grupların fiziki ve kültürel olarak tamamen tasfiyesini amaçlar. Duruma göre bu her iki yöntemden biri tercih edilir. Fiziki soykırım yöntemi genellikle hakim elit kültürüne, yani ulus devlet kültürüne göre üstün konumda olan kültürel gruplara uygulanır. Bunun tipik örneği Yahudi kültürüne ve halkına uygulanan jenositlerdir. Tarih boyunca Yahudiler hem maddi hem de manevi kültür alanında en güçlü kesimleri oluşturduklarından, karşıt hakim kültürlerin fiziki darbe ve imhalarına maruz kalıp, sık sık pogrom denilen soykırımlara da uğratılmışlardır.

İkinci soykırım yöntemi olan kültürel soykırım denemeleri ise, daha çok hakim elit ve ulus devlet kültürüne göre zayıf ve gelişmemiş durumda bulunan halk, etnik topluluk ve inanç grupları üzerinde uygulanır. Temel mekanizma olarak kültürel soykırımla bu halkların, etnik ve dinsel grupların hakim elit ve ulus devletin dil ve kültürü içinde tümüyle tasfiye edilmesi amaçlanır; başta eğitim kurumları olmak üzere her türlü toplumsal kurumun cenderesi içine alınarak varlıkları sona erdirilmeye çalışılır. Kültürel soykırım fiziki imhaya göre daha sancılı ve uzun sürece yayılmış bir soykırım türüdür. Yarattığı sonuçlar fiziki soykırımdan daha felaketlidir; bir halk veya herhangi bir topluluk için yaşamda karşılaşabileceği en büyük felaket niteliğindedir. Varlığını, kimliğini, toplum doğasının tüm maddi ve manevi kültürel unsurlarını terk etmeye zorlanmak, uzun sürece yayılmış kitlesel çarmıha gerilmekle özdeştir. Burada soykırıma yatırılmış kültürel değerleri için yaşamaktan değil, ancak inim inim inlemekten bahsedilebilir. Kapitalist modernitenin azami karını gerçekleştirirken tüm halklara, ezilen ve işsiz bırakılan sınıflara çektirdiği asıl acı sadece maddi olarak sömürülmelerinden değil, diğer tüm kültürel değerlerinin çarmıha gerilmesinden duyulan acıdır. Ulus devletin resmi kültürü dışındaki tüm maddi ve manevi kültürel değerlerin yaşadığı gerçeklik, çarmıhta can vermedir. Zaten başka türlü insanlığın ve ekolojik çevrenin kaynak durumuna dönüştürülerek tüketilmesi mümkün değildir.

Kürtlerin durumu kültürel soykırımın en çarpıcı ve trajik örneğini temsil eder. Kürt halkı hakim ulus devletlerce tüm maddi ve manevi kültürel değerleri üzerine kurulu çarmıh mekanizmasında inim inim inletilirken, başta emek değerleri olmak üzere tüm toplumsal birikimleri, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları açık bir talana uğratılır; geri kalanı da imhaya terk edilir, işsiz bırakılır, çürütülür; çirkin kılınarak yaşanmaz, yüzüne bakılmaz duruma getirilir. Kürt insanının önünde artık tek yol bırakılmış gibidir: Hakim ulus devlet içinde erimek, tümüyle temel değerlerinden vazgeçmek! Bundan başka yaşam yolu yoktur. Zaman zaman fiziki soykırımlara da varan Kürt kültürel soykırımı belki de kapitalist modernitenin gerçekliğini tüm çıplaklığıyla gösteren en çarpıcı ve trajik örneklerin başında gelmektedir.

BİR EGEMENLİK ARACI OLARAK DİNCİLİK-I

Üzerinde çok fazla tartışma yapılmayan, ama hakkında en çok yazılan konuların başında dinin geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bu yaklaşım haksız da değildir. Konu önemle ve ciddiyetle ele alınmayı her zaman için gerekli kılmıştır. En basit ele alan yaklaşımlar bile kendilerini dinin etkilerinden kurtaramamışlardır. Dolayısıyla din ister ne olduğuna yönelik olsun, isterse insan yaşamını derinden etkileyen yönüyle olsun, isterse de bir egemenlik aracı olarak egemenler tarafından kullanılması yönüyle olsun, önemle ele alınmayı gerekli kılmaktadır. Şüphesiz değerlendirmeler yaparken, bir ihtiyaç olarak gelişmesini ve egemenler tarafından bir iktidar aracı olarak kullanılmasını özenle birbirinden ayırmak gerekmektedir. Din değerlendirilirken belki de en fazla düşülen hata da burada yapılmaktadır.

Dinin insan yaşamında yer alması çok uzun bir tarihsel geçmişe dayanmaktadır. Şüphesiz ilk doğa dinleriyle bugünkü gelişmiş, soyut kavram düzeyine indirgenmiş tek tanrılı dinler arasında farklar vardır. Bu farklar inanma boyutundan ziyade, kurallar ve dogmalardadır. Çok tanrılı politeist dinler temelde insanın umut ve korkularının ve bilinmezlikler karşısındaki yaklaşımından kaynaklı olarak gelişmiş ve insanlığın yaşamına anlam katmasını sağlamıştır. Ritüelleri, kuralları son derece basit olan politeistik dinler denilebilir ki, anlam arayışlarına verilen ilk karşılık olmuştur. Bilinmezliklerle dolu olan doğada yaşamın temel dayanağı olarak insan zihniyet yapılanmasında ve hakikat arayışında çok önemli bir rol oynamıştır. Tek tanrılı dinlerin de aynı iz ve yol üzerinden yürüdükleri söylenebilir. Başlangıç itibariyle yaklaşımlarında temelde herhangi bir farklılık yoktur. İbrahim'i dinlerin yol tayininde, umut ve korkuları tanımlamada, evrenin bilinmezlerini kavrama ve tanımada son derece önemli roller oynadığı, zihniyet yapılanmasında bir aşama ve hamle olduğu kesinlikle tartışma götürmezdir. Animizmin doğaasal yaklaşımları nispeten aşılsa da, doğaya uygun yaşamak, ama güçsüz ve etkisiz tanrı putlarını da kırıp oradan kaldırmak İbrahim Peygamber'in ve dininin en temel yaklaşımı olmuştur.

Put, insanın kendi elleriyle yaptığı umut ve hayallerini gerçekleştirmenin aracı olarak gördüğü tapınma konusu ve aracı olmuştur. Güçsüzlüğü kadar gücü de inanmayla birlikte kendisinde taşımıştır. Güçsüzlüğü kendi yaptığı bir araç olması, gücü ise inanma ve bağlanmayla bağlantılıdır. İnanmadan ve bağlanmadan ve korkularının, umutlarının nedenlerini kavramadan yaşamak ne bu dönem ne de başka herhangi bir dönem insanı açısından mümkün olmamıştır. İnanmak ve bağlanmak insanı manevi/metafizik bir varlık haline getirmiştir. Felsefe tarihinin uzun ve süregelen ruh madde ayrım ve çelişkisinde bir uçtan diğer uca kaymalar insanın maddi ve aynı zamanda 'metafizik bir varlık' olduğunu her zaman göz ardı etmiştir. Ya hep maddi bir varlık, ya da salt ruh olarak değerlendirilmiştir ki, bu da insanı, bağlılıklarını, inanmasını, inançlarını tanımlamaya yetmemiştir. Politeist dinler tanımlanmaları son derece kolay dinlerdir; karmaşıklıkları, karışıklıkları fazla yoktur. Ancak basitliği güçsüzlüğü anlamına da gelmemektedir. Bugün zihniyeti açısından basitliğiyle ele alınabilir, ancak bu gerçeğini göz ardı etmek anlamına gelir. Basitliğiyle de olsa binlerce yıl ve insan zihniyet yapılanmasında son derece önemli bir rol oynamıştır. Bu basit gibi görünen yaklaşım olmasaydı, insanın daha etkili zihniyet yapılanmalarına geçmesi düşünülemezdi. Soyutlamanın, kavramsal din ve tanrı tanımlamasına bu basit zihniyet yapılanması temelinde ulaşıldığı, bir anlamda zihniyet yapılanmasında temel bir rol oynadığı göz ardı edilmemelidir. Bu göz ardı edilirse, insanı ve zihniyet yapılanmasını kavramak, inançlarını doğru tanımlamak mümkün olmaz ve tek tanrılı İbrahim'i dinler de anlamlandırılamaz.

İnsanlığın çok uzun bir tarihsel zamana sahip olduğu açıktır. Toplumsallaşmasının bile on binlerce yıl gerilere gittiği yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. Toplumsallaşma üstyapı kurum ve araçlarının oluştuğu/oluşmaya başladığı zamanı da tanımlar. Din bu üstyapı kurum ve araçlarının başında gelmektedir. Evrimleşmeyi çok daha geniş bir zaman ve mekan içerisinde değerlendirmek gerekir. Bu uzun tarihsel süreç insanlığın dilden düşünce yapısının gelişmesine kadar geçen zamanı ifade etmektedir. Evrimleşme, bu sürecin hem adıdır, hem de tarihi.

'Oluş' hem evrenin hem de insanın merak konusunu oluşturmuştur

Burada insanın gelişim tarihi tek yönlü, tek boyutlu ele alınmamaktadır. Zaten insanın kendisine sorduğu soru da; ne olduğu ve nasıl oluştuğudur. 'Oluş' hem evrenin, hem de insanın merak konusunu oluşturmuştur. Bundan dolayıdır ki, insan zihnini kullanmaya başladığı ilk andan itibaren kendisini ve evreni tanımaya çalışmıştır. "Bu evren nasıl oluştu ve nasıl oluyor da olduğu gibi duruyor? Niçin bu alem vardır?" İnsanın evreni tanıma çabaları, özünde bu basit gibi görünen sorularla başlamıştır. Her zihniyet yapısı, dönemi ve zihniyet yaklaşımı çerçevesinde bu sorulara yanıt vermeye çalışmıştır. Evreni tanıyan insan, aynı zamanda kendisini de tanımış olacaktır, ya da tersinden; kendisini tanıyan insan evreni de tanımış olacaktır. 'Kendini bil' düsturu bu çift yönlü sorunun yanıtıdır. Bilim, felsefe ve mitoloji kadar din de bu sorulara yanıt vermek üzere gelişmiştir.

Farklı biçim ve özellikler kazansa da, din, insanın en eski düşünce yapısını oluşturur. Şüphesiz değişmez bir biçim olarak ilk çağlardan günümüze olduğu gibi taşınılmış değildir. Zaman ve insanın kavrayış düzeyi kadar, mekan da dinin farklı yaklaşımlar altında gelişmesinin zeminini hazırlamıştır. İlkçağ dinlerinin günümüz dinlerinden çok farklı olduğunu söylemek doğrudur. İnsanın çocuksu çağlarını ve inancını anlatan animizm, ya da klanların kendi varlıklarının gerekçesi olarak görüp bağlandıkları totemleri vb kendi topluluklarının ve çağlarının dinleridir. Bu dinler fazla gelişmemiş, sistemleşmemiş, bir hukuka ve kurallar bütünlüğüne ulaşmışlardır, ancak toplumu var etmede son derece önemli bir rol de oynamışlardır. Son derece basit ve çocuksu olmasından hareketle hiç kimse ne animist yaklaşımları, ne totemci klanları ya da

şaman bağımlı toplumları bu özelliklerinden hareketle, 'basit yaklaşımların sahibi' olarak değerlendiremez. 'Basitlik' izafidir ve bu toplumların/toplulukların yaklaşımlarının basitlik olarak değerlendirilmesi de günümüz pozitivist yaklaşımlarının ürünüdür.

Bunları, o dönem dinlerinin çok gelişkin oldukları anlamında söylemiyoruz. Dinin gelişim düzeyi düşünce ve aklın algılama düzeyinin gelişimiyle bağlantılıdır. Şayet evreni tam bir bütünlük içerisinde tanımlayan bir yaklaşıma sahip olunsaydı, korkularının kaynağı olan şeyleri, ya da çok rahat tanımlanabilen şeyleri kutsallık sıfatıyla kutsamaz ve tapınç konusu yapmazlardı. Soyut tanrı ve din kavramının, bu tanımlanamaz kavramların ya da varlıkların tanımlanmasıyla birlikte geliştiği açıktır. Örneğin insanların kendi elleriyle yaptıkları putlara tapınmaları, elleriyle yaptıkları putlardan kendilerine ve geleceklerine yönelik beklenti içinde olmaları, umut beslemeleri, onlara adaklar sunmaları başka nasıl izah edilebilir? Soyut tanrı kavramı bu putların güçsüzlüklerinin, insan eliyle yaratılmışlıklarının bilince çıkarılması ve daha 'yüce, kutsal' varlıkların olabileceği düşüncesinin şekillenmesiyle birlikte gelişmiştir. Tek tanrılı dinlerin atası sayılan İbrahim peygamberin soyut tanrı fikrine ve bu temelde din kavramına ulaşırken, putlarla yaşadığı hikayesi meşhurdur. Bir efsane olarak anlatılan bu olay, biraz da hikayeyi renklendirir: İddia olur ki; İbrahim peygamberin babası (üvey babası) Azer, Nemrut'un yanında çalışan biridir. Belki de Nemrut'un panteonunun bekçisidir. İbrahim peygamber bir gün eline aldığı baltayla panteona dalar ve büyük put hariç diğer tüm putları kırar. Bu tanrılara ve Nemrut'a karşı büyük bir suç işlemek anlamına gelmektedir. Kovuşturması geciktirilemez, çünkü bağlı olunan tanrıların hoşnutsuz kalacakları düşünülür. Ve İbrahim peygamber yakalanarak Nemrut'un huzuruna çıkarılır. Nemrut İbrahim'e putları neden kırdığını sorar. O da, kendisinin değil, büyük putun kırdığını söyler. Nemrut, "cansız put nasıl kırar" deyince, O da, "put tanrı değil mi" diye yanıt verir. Bu kısa diyalog bile, aslında tapındıkları şeyin basitliğini bildiklerini göstermektedir. Buna rağmen yargıda kusur işlenmez, tanrılara karşı işlediği suçtan dolayı İbrahim peygamber ağır bir cezaya çarptırılmaktan kurtulamaz; dağ gibi yığılan odunların üzerine mancınıkla atılarak yakılma cezasına çarptırılır. Sonrası mucize; odun ateşinin İbrahim peygamberi yakamaması, ateş yakılan alanın bir göle, su birikintisine, odun közlerinden geriye kalanların da balıklara dönüşmesiyle süreç tamamlanmış olur. Kazanan; soyut aklın yolunun açılması ve daha somut olarak da soyut tanrı fikridir.

Ahlakı olmayan toplum özgürlüğü olmayan toplumdur

Bu dönem itibariyle din, bilmeye değil inanmaya dayanıyordu. Aslında sadece ilk çağlar açısından değil, her dönem din, bilmeye değil inanmaya dayanmıştır. Ama bilmek bir dönemden sonra inançla birlikte yan yana olmuştur. Din dogmalarla yüklü olsa ve aklı dışlasa da, bir dönemden sonra insan bu gerçekliği kabullenmek zorunda kalmıştır veya toplumsal gerçekliklerin gelişim düzeyi onu buna zorlamıştır. Yeniden inşa edilme durumuyla karşı karşıya kalan toplumsal gerçeklikler, dogmatik kalıpların kırılmasını zorlamıştır. Bilmek, bugün ile ilk çağlar açısından farklı karşılıklar, anlamlar ifade etmiştir. Bilmek, insanlığın ilk dönemleri açısından zihni yapısı elvermemek kadar, bir ihtiyaç da değildir. Karmaşık, analitik zekanın yoruma dayanan yapısı fazla öne çıkmamıştır. İlk çağ insanlarının ne karmaşık sorunları vardır, ne karmaşık zeka yapılanmaları ve ne de buna ihtiyaçları. Onlar için önemli olan kendisini tanımlayabilmesi ve toplumu ayakta tutabilmesiydi. Bunu başarması, gerisini sorgulamayı önemli oranda ortadan kaldırıyordu. Bunu sağlayan ise, toplumu ayakta tutan ahlaktı. Dolayısıyla dinden önce topluma çimento vazifesi gören ahlak devreye giriyordu. Yekpare toplum, tam bir birlik, özgür yaşam ve topluluğun her bireyinin buna bağlılığı ahlaki örgüyü oluşturuyordu. Ahlak toplumun özgürlüğüyle bağlantılı bir olaydı ve yazılı olmayan, ama toplumun her bireyinin kendisini bağımlı hissettiği ve onun dışında hareket edemediği kurallardı. *"Ahlak anlam olarak toplumun uyulması gereken kural gücüdür. Bu güç zorla değil, toplumsal varlığın sürdürülmesinde hayati rolünden ötürü gönüllüce yürütülmektedir. Dinden farkı, kutsallık yerine dünyevi ihtiyaçtan kaynaklanmasıdır. Din de şüphesiz dünyevidir. Ama kavramların sihirli yanı ve en eski oluşumu onu kutsallığa daha fazla büründürmektedir. Daha soyut ve törenseldir. Ahlak ise daha günlük, dünyevi ve gerekli pratik kurallardır."* (Bir Halkı Savunmak)

Ahlakı olmayan toplum, özgürlüğü olmayan toplumdu. Özgürlükten yoksun bırakılan toplum ise; ahlaki örgüsü dağıtılmış olan toplumdu.

Soyut tanrı fikrine ulaşmayla birlikte, toplumsal bir gerçeklik olarak din, bütün kurallarıyla, yaptırımlarıyla, ritüelleriyle birlikte inşa edilir. Tek tanrılı dinler kadar öncesindeki çoklu tanrı sistemleri ya da doğayı kendisi gibi canlı gören yaklaşımlar da insanın metafizik ihtiyaçlarının bir ürünü olarak inşa edilmişlerdi. Din toplumsal bir gerçeklik olarak bir ihtiyacı karşılamak üzere inşa edilmişti. İlk çağ dinleri bir başlangıç olarak bu tarihsel gelişmede rol oynasa da, değişmesi, ortadan kalması ya da yerini daha gelişmiş başka dinlere bırakması kaçınılmazdı. Her inşanın yerini bir yenisine bırakırken olduğu gibi, oluşum ve yıkılma hep bir arada yürümüştür. Önderlik, toplumsal gerçekliklerin inşa edilme ve yıkılma süreçlerine ilişkin aşağıdaki değerlendirmeyi yapmaktadır:

"Toplumsal gerçeklerin sıkça inşa edilmiş gerçekler olduğunun ne kadar bilincinde olursak, yıkılmaları ve yeniden inşa edilmelerinin gereğine o ölçüde daha iyi hükmedebiliriz. Yıkılmaz, değişmez toplumsal gerçeklikler yoktur. Hele hele baskıcı ve sömürgen kurumların yıkılmaları, aşındırılmaları öz-

"Farklı biçim ve özellikler kazansa da, din, insanın en eski düşünce yapısını oluşturur. Şüphesiz değişmez bir biçim olarak ilk çağlardan günümüze olduğu gibi taşınılmış değildir. Zaman ve insanın kavrayış düzeyi kadar, mekan da dinin farklı yaklaşımlar altında gelişmesinin zeminini hazırlamıştır. İlkçağ dinlerinin günümüz dinlerinden çok farklı olduğunu söylemek doğrudur"

gür yaşamın vazgeçilmez gereğidir. Toplumsal gerçek derken, toplumun tüm ideolojik ve maddi kurumlarını kastetmekteyiz. Dilden dine, mitolojiden bilime, ekonomiden siyasete, hukuktan sanata, ahlaktan felsefeye kadar tüm toplumsal alanlarda uygun zaman ve mekan koşullarında sürekli toplumsal gerçeklikler kurulur, yıkılır, restore edilir ve yenileri oluşturulur." (Uygarlık)

Anlaşıldığı gibi din de diğer tüm toplumsal olgular gibi aklın ürünü olarak gelişmiştir. Ancak ilk dönem dinleri ile sonraki kutsallıklarla bezenmiş soyut tanrı ve din arasında büyük farklılıklar oluşmuştur. Din insanın metafizik ihtiyacını karşılayan bir araç olarak doğmuş ve gelişmiştir. Ancak hiyerarşik devletçi yapılamaya geçişle veya hiyerarşik devletçi yapılanmada bu doğuş ihtiyaç ve özelliklerinden uzaklaşmıştır. Evreni ve kendisini bilme ikinci planda kalmış, toplumun yönetilmesinde, yönlendirilmesinde temel araçlardan biri haline gelmiştir. Başlangıçta kendisini tanrı gören ve gösteren krallar bu yalanı ve bu yalana dayalı olarak toplumu yönetemeyeceklerini anladıklarında, hem tanrıların, hem tanrı kralların, hem de dinin rolü önemli oranda değişmiştir. Üst toplum dini en etkili bir yönetim aracı olarak kullanırken, alt toplum metafizik ihtiyaçlarının tatmini temelinde yaklaşım göstermiştir. Tanrının varlığı ya da yokluğu, dinin gerçekliği, olması ya da olmaması onlar açısından fazla anlam taşımamıştır. Bu konular alt toplum açısından tartışılması gereken konular olmamıştır. Hiyerarşik devletçi sistemi temsil edenler, tanrılık sıfatından düşseler de tanrılar gibi yaşayan üst toplum, alt toplumun gerçeği düşünmesinin önüne geçmeye çalışmıştır. Üst toplum inşa edilen bir toplumsal gerçeklik olan dinin ya da dinle birlikte anılan tanrının tartışılmasını, gerçeğe ulaşılmasını, yine topluma egemen kıldığı dinin kurallarıyla engellemiştir. Bu tür tartışma konularını dinden çıkma olarak değerlendirmiş, yaptırım olarak da insanların bilincinde yaratılan ve tanrısal kattan gelen sonsuz bir cezalandırma baskıyla tanımlamışlardır. Kendileri gerçeği bilmelerine rağmen, bu gerçeğin toplum tarafından bilinmesini asla istememiş ve de engellemek için ellerinden geleni yapmışlardır. Baskılı mekanizmanın zihindeki yansıması olarak cehennem alt topluma reva görülürken, cennet üst topluma tahsis edilmiştir. Dahası egemenler inşa etmiş oldukları bu toplumsal gerçeklikle cennete gitmeden, cenneti bu dünyaya getirmiş ve "cennette yaşar gibi" yaşamışlardır. Mitolojik çağlardan günümüze dinin tarihi bu temel yaklaşım üzerinde şekillenmiştir.

Din toplumsal olgunun ilk ahlaksal yönetim biçimidir

Bu, dinin ütopik ve toplumsal yaklaşımlarının hiç olmadığı, doğuşundan son gününe kadar despotik ve iktidarcı olduğu anlamına gelmez. İlk çağ 'ilkel' dinlerinde iktidarcı, hiyerarşik, devletçi bir yaklaşımın olmadığı kesindir. Hatta denilebilir ki, mitolojik çağlarda da, din rolünü gören ve tek tanrılı dinlere de kaynaklık eden mitolojiler tam anlamıyla iktidarcı değillerdir. Toplumun birliğini ve örgütlülüğünü savunmaya mitolojilerde de rastlanmaktadır. Hatta tek tanrılı dinlerde de somut hiyerarşik yapıların savunulmasına rastlanmaz. Bu dinler derinlikli olarak ele alındıklarında başlangıçlarında hiyerarşi karşıtı oldukları da görülür. Örneğin hıristiyanlık, islamiyet buna örnek olarak gösterilebilirler. Hıristiyanlık 300 yıl gibi uzun bir süre savunduğu toplumsal eşitlikçi yaklaşımlardan dolayı kovuşturmalara, takiplere, baskılara, işkencelere, çarmıhlara gerilmelere, arenalarda aslanlara yedirilmelere vb uğramıştır. Ama devlet dini haline geldikten sonra bu toplumsal özelliklerinden uzaklaşmış/uzaklaştırılmış, egemen sınıflar elinde ütopyalarına aykırı olarak toplumu yönetmenin aracı haline gelmiştir. Keza islamiyetin doğuş süreçlerinde de benzer bir durum yaşanmış, Hz. Muhammed'in ölümüyle birlikte islamiyet de bu eşitlikçi ütopyalarından uzaklaşmıştır. Bugün ise, bu dinlerin doğuş dönemindeki özellikleriyle hiçbir bağları kalmamış, toplumsal bir baskı aracına, devlet yönetme araçlarına dönmüşlerdir. Toplum değil, devlet dinin sahibi olmuştur. Bugünden bakıldığında din ve devlet yönetiminin birbirlerinden ayrılmaz ikili haline geldikleri rahatlıkla söylenebilir. Her ne kadar laiklik (sekülerlik) adı altında din ve devlet işleri birbirlerinden ayrıştırıldıkları, dinin bir inanç olayı olarak vicdanlara bırakıldığı söylense ve iddia edilse de, gerçek bunun tam tersini göstermektedir. Dahası din devleti olarak kendisini tanımlayan devletlerin sayısı hiç de az değildir. Vicdan ikinci plandadır veya sadece alt topluma hitap eden bir yaklaşımdır. Üst toplum neyin ne olduğunu, dinin özellik ve rolünü çok iyi bildiğinden, vicdanıyla asla dine yaklaşmaz. Onun için din, çıkarlarını ifade ediyor mu, etmiyor mu, önemli olan budur.

Din ile vicdanın birlikte ve aynı şeymiş gibi ele alınması başka bir yanlış yaklaşıma da kapıyı aralamaktadır. Vicdan insanın ahlak çerçevesinde olay ve olgulara yaklaşmasıdır. Doğru ve yanlışı toplumun değer yargılarıyla kıyaslayarak yapıp yapmamaya karar vermesidir. Vicdan, eğer davranışının toplumsal değerlerle çatışması durumunu ortaya çıkarıyorsa, kişinin istek ve arzularından ziyade toplumun genel çıkarları temelinde hareket etmesini ifade eder. Din ve vicdan özgürlüğü çokça ifade edilen bir değerlendirme olmaktadır. Bu, hiyerarşik sistemin önemli hukuk kurallarından biri haline gelmiştir. Bu yaklaşımdan hareketle din kişisel bir yaklaşıma indirgenmiştir ve bu yaklaşım günümüzde oldukça hakim bir yaklaşım haline getirilmiştir. Önderlik bunun yanlış bir yaklaşım olduğunu, "dinin kişisel bir mesele" olarak ele alınamayacağını, "kişisel değil, toplumsal olgunun ilk kavramsal, ahlaksal ve yönetim biçimi" olduğunu belirtmektedir. Dinin kişisel bir mesele olarak ele alınıp değerlendirilmesi, iktidarın ideolojik yapısının siyasal teoloji tarafından oluşturulduğunu örtmeye, gizlemeye ve sanki hiyerarşinin, iktidar erkinin dinle bir bağının olmadığını kanıtlamaya yöneliktir. İnanıp inanmamayı toplumsal gerçekliklerden kopartmak ve sadece kişinin kendisine bağlı bir olaymış gibi ele almak bu toplumsal gerçekliği çarpıtmaktır. İnsan nasıl ki toplumsal bir varlık olmanın dışında değerlendirilemezse, din de toplumsal niteliğinden soyutlanarak değerlendirilemez.

Ortaçağ'ın tüm devletleri din devletleriydi. Dinsiz bir devlet yoktu ve devleti dinsiz düşünmek o günün koşullarında mümkün de değildi. Böyle bir devletin yaşama şansı da zaten olmazdı. O koşullarda inancın şahsiliği diye bir kavram ve yaklaşım da yoktu. Kraldan en sıradan tebaaya kadar herkesin bir dini vardı, dine inanmayan da farklı bir yaklaşım gösteremezdi. Bırakalım dine inanmamayı yüksek sesle dile getirmek, egemenliğinde yaşadığı dinin herhangi bir kuralını gerçekleştirmemek, ya da dinsel ideolojik merkezin savunduğu kurallardan birine karşı bir yaklaşım göstermek, tarihten çokça örneklerini bildiğimiz kişinin diri diri yakılmasına neden olabilmiştir. Din ve vicdan özgürlüğü feodal devlete karşı kapitalist devletin bireysel haklar kapsamında yükselttiği bir anlayış olmuştur. Bu ise dini toplumsal olguların kavramsal gerçekliklerinden tümden koparmıştır. Bu yaklaşımla dinin sosyolojik tahlilinin yapılamayacağı açıktır. *"Din sosyolojisi toplumsal gerçekliği yansıtmaktan uzaktır. Epistemolojinin (bilme bilimi) toplumsallıkla bağının yetkin kurulması, çözümlenmesi gereken bir sorundur."* (Bir Halkı Savunmak)

● "Din ile devlet, din ile siyaset ilişkileri iç içe geçmiş haldedir. Ne devleti din olmadan değerlendirmek mümkündür, ne de dini devlet olmadan. Fransız Devrimi'yle başlayan ulus devlet süreci, her ne kadar devleti din olmadan tanımlamaya kalksa da, bu gerçeği yansıtmaz. Anayasalar, halk iradesine dayanan demokrasi olarak devlet biçimini tanımlasa da, bu yaklaşımlar birer örtü olmaktan öte bir anlam ifade etmezler"

Sadece ortaçağ devletleri değil, tüm hiyerarşik devlet yapılanmalarının temelinde dinsel ideoloji vardır. Kapitalizm her ne kadar feodal devlete karşı bireyin özgürlüğünü propaganda kapsamında öne çıkarsa, laiklik bayrağı altında toplumun desteğini arkasına almak istese ve yine bireysel haklarla birlikte anarak din ve vicdan hürriyetini öne çıkarsa da, egemen hale geldikten, iktidarını etkin kıldıktan sonra teolojiyi iktidarın temeli haline getirmiştir. Günümüzün en modern burjuva devletini dahi bu literatürün dışında değerlendirmek mümkün değildir. Siyasal teoloji, hiyerarşik devletçi yapılanmaların tüm yönetim kavramlarının dinsel kökenli olduğunu gösterir.

Din ile devlet ilişkileri iç içe geçen ilişkilerdir

Din ile devlet, din ile siyaset ilişkileri iç içe geçmiş haldedir. Ne devleti din olmadan değerlendirmek mümkündür, ne de dini devlet olmadan. Yukarıda belirttiklerimizde de görüldüğü gibi bu ilişkileri birbirinden ayrı değerlendirmek imkansızdır. Fransız Devrimi'yle başlayan ulus devlet süreci, her ne kadar devleti din olmadan tanımlamaya kalksa da, bu gerçeği yansıtmaz. Anayasalar, halk iradesine dayanan cumhuriyetlerin tanımını, ya da halkın kendi kendisini yönetmesi anlamında demokrasi olarak devlet biçimini tanımlasa da, bu yaklaşımlar birer örtü olmaktan öte bir anlam ifade etmezler. Çünkü siyaset dilinin temel kavram ve yaklaşımları ne kadar kendilerini uzak tutsalar da, din merkezlidir. Siyaset ile din ilişkisi de, din ile devlet ilişkileri gibi iç içe geçen ilişkilerdir. Hiyerarşik devletçi sistem altında bu ilişkileri birbirinden ayırmak mümkün değildir. Günümüzün demokratik ya da cumhuriyet olan devlet biçimleri ile ortaçağın teokratik devleti arasındaki fark nispidir ve görüntüden ibarettir. Siyasetin dili de farklı değildir. Siyasetin kavram ve kuralları kaynağını dinden almaktadır. Devletlerin, siyasetin literatürünün teolojik olduğu söylendiğinde, kaynağa atıfta bulunulmaktadır. Günümüzün tüm toplumsal ilişkilerinin kaynağının tarihte gizli olması gibi… Bugünü tarihin başlangıcından, dini mitolojiden ve siyasetin kavramlarını dinden ayrı değerlendirmek mümkün değildir ve ayrı değerlendirilse bile, bu, gerçeğin ifadesi olmayacaktır.

Din, tarihin belli bir döneminde ortaya çıkmış ve insanlığın önemli bir sorununa yanıt olmuştur. Din, insanın metafizik, yani akıl, mantık ve duygularıyla kavrayamadığı soru ve sorunlarını kavramada ya da kavramasa da anlam vermede önemli bir rol oynamıştır. Hatta denilebilir ki, ilk insanların özgürleşme serüvenlerinin başlangıcını da oluşturmuştur. Animist yaklaşımlarla kendisini doğanın bir parçası olarak görmüş, totemle klan bilincine ulaşmış, totem çerçevesinde klanın birliğini, bütünlüğünü sağlamış, daha gelişkin dinsel oluşumlarla da kavim, aşiret ve daha geniş anlamda da ümmet ya da evrensel insanlık bilincine ulaşmıştır. Kavim, aşiret, ümmet ve evrensel insanlık bilincinin oluşumunda din, insanın ihtiyaçlarının ürünü olarak ortaya çıkış koşullarının tersine kullanılmıştır, ama ortaçağ din devletlerinden günümüze, modern devletlere doğru gelindiğinde bu kullanım çok daha kapsamlı ve etkili hale gelmiştir. Yani dinin bir ihtiyacı karşılama durumu, yerini toplumu yönlendiren etkin ve temel araçlardan biri olmaya bırakmıştır. Din, dincilikle yer değiştirmiştir. Günümüzde etkin kullanılan ve geçerli olan, dinin çarpıklaştırılmış halidir.

Din sınıflaşmanın gerçekleştirilmesinde de son derece önemli roller oynamıştır. Hiyerarşik devletçi yapılanmanın geliştirilmesi sınıflaşma yaşanmadan mümkün olmazdı. Düzen oturtulmadan, farklılaşma ideolojik olarak topluma benimsetilmeden ve bunun bir tanrı kararı olduğu kabul ettirilmeden, sınıfsal temele dayanacak olan bir hiyerarşi kurulamazdı. Komünal demokratik değerlerin zar gibi sardığı toplum parçalanacaktır ki, hiyerarşi fazla sorun çıkarmadan sürdürülebilsin. Bu da ancak ideolojik alanda sağlanacak başarıyla hayata geçirilebilirdi. İdeolojik alanda tam bir hakimiyet sağlanmadan, salt zorla özgür yaşamış olan bir toplumu/topluluğu baskı ve denetim altına almak mümkün olamazdı. Önderlik ideolojik egemenlik olmadan, zorla "uzun süre hayvanların bile ağılda tutulamayacağını" belirtirken, devletçi hiyerarşik yapılanmanın dayanmış olduğu temel ilke ve yaklaşımları çok veciz bir biçimde dile getirmiştir. Düzen anlayışı bu yaklaşımın ürünü olarak gelişmiştir.

Ziggurat rahipleri bu durumu çok iyi görmüşlerdir. Din ve tanrı inancıyla dolu olan insanların bu temelde kurulacak olan bir düzene karşı çıkmayacaklarını erkenden tespit etmişlerdir. Önemli olan; kurulacak düzenin tanrı adına olduğu ve onların çıkarlarını temsil ettiği benimsetilebilsin. Düzen, sistem o güne kadar topluma anlatılan zemin üzerinden geliştirilecektir. Rahiplerin doğayı tanımlamaları ve topluma benimsettikleri evren anlayışları, kurulmak istenen sistemin ana hatlarını da vermiştir. Evren; yukarıda gökyüzü, insanların yaşadıkları yeryüzü ve de karanlık dünya olarak tanımlanan yer altı. Rahiplerin yapmış oldukları zigguratlar da, bu sistemin somutlaşmış hali, makete indirgenmiş biçimidir.

Mitolojik dönemde tanrı simgesel varlığını korumuştur. Sayıları sınırlansa da, etkinlikleri artmıştır. Etkin ve önemli tanrıların büyük çoğunluğu ya gökyüzüne, ya da yeraltına yerleşmişlerdir. Her iki durumda da, tanrılar insanların hayatlarına girebilmekle beraber, insanlar onlara çok fazla dokunabilme durumunda değillerdir. Tanrılar; güneştir, aydır, yıldızdırlar, ya da görünmeyen ve bilinmeyen, ama korkutuculuklarıyla öne çıkan yeraltının dehşet verici figürleridir, cehennemin korkutucu yaratıklarıdır. Yeraltı ve yerüstü, her iki dünya, her iki sistem birbirini tamamlar. Adeta madalyonun iki yüzü gibidirler. İnsanların zihninde yaratılan en kusursuz sistem; kendilerini var eden ve geleceklerini tayin eden gökyüzündeki sistemdir. En kusurlu olan ise, tanrılardan kopuk olan ve her iki sistemin arasında yer alan yeryüzü sistemidir. O zaman tanrılara ulaşmak için gökyüzü

düzenini yere indirmek gerekmektedir. Kusursuz bir sistem, günahsız ve tanrılarla barışık insan, gökyüzü sisteminin bir benzerini yeryüzünde kuran ve buna uygun yaşayan insandır.

Dinde ve mitolojide gökyüzü aşamalardan oluşmuştur. Kutsal kitaplar gökyüzünün yedi kattan oluştuğunu anlatırlar. En üst kat, tanrının oturduğu kat olarak tanımlanır. Yani evren yukarıdan aşağıya doğru bir etkinlik, egemenlik ve hiyerarşik sisteme sahiptir. En üst gözleyen ve yönetenin yeridir, aşağı katlarda yer alanlar ise, etkinliklerine göre sıralanır tek tanrılı sistemlerde tanrı yukarıda diğerleri aşağıdayken, modelin örnek alındığı mitolojide tüm tanrılar yukarıdadırlar. Kendi aralarında kurdukları tanrılar kurulunda (panteon) bir hiyerarşileri vardır: Yaratıcı gücü olan tanrılarla, ikinci derecede etkili olan tanrılar. İşte rahiplerin topluma benimsettiği kusursuz işleyen sistem, bu sistemdir.

'Tanrının yeryüzündeki tezahürü olmak!'

Şayet tanrılar kendi aralarında bir hiyerarşi oluşturmuş, bir tanrı diğer tanrılar içinde ayrıcalıklı ise, gökyüzü katlara bölünmüş ve her kat bir katın altında veya üstünde yer alıyorsa, o zaman farklılık, alt üst olma durumu evrenin bir yasası demektir veya bu anlama gelir. Her şeyin bir altı, bir üstü varsa, o zaman insanların aralarında da bir hiyerarşinin olması evrenin kaçınılamaz yasası gereği demektir. Bundan daha iyi bir düzen ne düşünülebilir, ne de bulunabilir. Tanrıların bile hiyerarşiye tabi oldukları kanıtlandıktan sonra, insanlar buna inanmazlık edemezler. Bu temelde kurulacak düzen en despotik yaklaşımları bile rahatlıkla uygulayabilecektir ve hiç kimse de buna karşı çıkamayacaktır. Çünkü karşı çıkılan sadece uygulana gelen sistem değildir, aynı zamanda tanrının kendisidir. Rahibin uzun yıllar boyunca topluma enjekte ettiği ve en sonunda kabul ettirdiği, üzerinde sistemi oturttuğu bu yaklaşımdır. Bundan sonrası rahip için çocuk oyuncağı gibidir ve arkası çorap söküğü gibi gelecektir.

Rahip, sistemi bu anlayış temelinde kurar. Düzen yukarıdan aşağıya doğru örgütlendirilir. Düzen kendisinin değil, tanrının düzenidir. Kendisi tanrı adına bu düzeni kurmakta ve yönetmektedir. Kendisi salt bir sözcü ve temsilcidir. Bunun dışında farklı bir şey değildir, ama ona yaklaşım tanrının sözcüsüne yaklaşımdır. Ona karşı yapılacak herhangi bir yanlış yaklaşım, aynı zamanda onun şahsında tanrıya yapılmış olacaktır. Düzene karşıt durmak da, sadece kurulu sisteme karşı durmak anlamına gelmeyecek, aynı zamanda yine tanrının düzenine, dolayısıyla da tanrıya karşı durmak anlamına gelecektir. Tanrıya karşı gelmenin cezası ise; sonu belirsiz ve korkulu yeraltı dünyasının cehennem azabıdır. Kurulan düzen tanrı düzenidir ve çağlar sonrasında da "kutsal düzen" anlayışı egemenliğini sürdürmeye devam edecektir. Tüm sınıflı toplumların egemen yapıları kendilerini aynı düzenin temsilcileri olarak tanımlamışlardır. En son modern çağın ulus devleti de kendisini bu kutsallığın ifadesi olarak tanımlayacaktır. Dolayısıyla hiyerarşik devletçi yapı, kendisini tanrının yeryüzündeki tezahürü olarak göstermiştir.

Rahip kutsallıklarla bezenmiştir. Tanrıyla insanlar arasındaki tek köprüdür, tek halkadır. Neolitik dönemin çoklu tanrı sistemlerinde, putlara tapınma biçiminde de olsa insanlar tanrılarıyla direkt ilişki kurabilmekteydiler. Beklentilerini olduğu kadar, af dileklerini de direkt kendi ağızlarından tanrıya yakarışlarıyla dile getirebiliyorlardı. Ama rahibin toplum içinde egemen hale gelmesiyle birlikte insanların tanrılarına direkt tapınma, istem ve beklentilerini dile getirme, af dileme durumları da ortadan kalkar. Tanrı bir anlamda özelleştirilir. Rahip olmadan tanrıya ulaşmak mümkün değildir. Bir tapınma ya da yakarış mı gerçekleştirilecek, ancak rahibe başvurulur ve onun aracılığıyla bu yakarış ya da tapınma olayı gerçekleştirilir. Aracı, tanrıdan sonraki en güçlü ve etkili yaratık haline gelir. Aslında tanrı rahip iç içedir, aynı kişiliktir. Başrahip tanrının görünen, tanrı ise, rahibin görünmeyen yüzüdür.

"Rahip zigguratın en üst katını tanrılara (sayıları giderek azalır) verirken, bu katı son derece gizli tutar. Kendisi (başrahip) dışında kimsenin bu kata çıkmamasını kayıt altına alır. Bu taktik yeni dinsel gelişme için önemlidir. Böylece hem insanların saygısını ve merakını, hem de bağımlılığını geliştirir. Başrahip burada tanrıyla buluştuğunu, konuştuğunu sürekli topluma yayar. Tanrının sözünü duymak isteyen, başrahibin 'sözüne' bakmalıdır. Çünkü o, tanrının tek yetkili sözcüsüdür. Bu gelenek olduğu gibi İbrahimi dinlere de geçmiştir. Hz. Musa Sina-Tur dağında tanrıyla konuşup 'On Emri' almıştır. Hz. İsa'nın diğer adı 'tanrı sözcüsü'dür. Birçok defa o da tanrıyla konuşma denemesine girmiş, ancak şeytan bu girişimi boşa çıkarmıştır. Fakat sonunda başaracaktır. Hz. Muhammed'in miraca çıkışı, aynı geleneğin islamla devam ettiğini gösterir."(Kapitalist modernitenin aşılma sorunları ve demokratikleşme) Önderlik rahibin ziggurat sistemini ve bu temelde düzeni nasıl kurduğunu böyle anlatıyor. Tek tanrılı din ve temsilcilerinin de aynı rahibin yolundan yürüdükleri, oluşturulan kutsallığa halel getirmediklerini de bu değerlendirmede görüyoruz. Önderlik devamla da şunları belirtiyor:

"Başrahip tanrı katında, evinde düşünce yoğunluğunu başaran kişidir. Yeni toplumun düzenlenmesinin etkili olması için, bu düzenlemenin tanrıyla diyalogunda geçen sözlere göre olması son derece önemlidir. Tanrı temsilleri için ilk defa bazı heykeller de bu kata yerleştirilmektedir. Bu buluş insan merakını daha da artırır. Kavramsal tanrının simgesel putları, figürleri gerekli görülür. Zaten dönemin insan belleği bu tip soyut kavramlarla düşünmekten çok, figürlerle zihni tasarıya hepten yatkındır. Figürsel olmayan düşüncenin, yani sözel, soyut düşüncenin anlaşılması çok güçtür.

"Demek ki zigguratın üst katının ilk tanrı evi, panteon, kilise, havra, cami, cemaa (üniversite) örneği olması son derece öğreticidir. Zincirlemesine birbirine bağlı bu tarihsel oluşumlar toplumun kutsal hafızası, kimliği anlamına da gelmektedir. İlahiyat, diğer adıyla teoloji bu hafızayı felsefeleştirerek öğretmektedir: İlk örneğinden kopuk ve soyut olarak. Tarihteki en büyük çarpıtmalar ilahiyat teoloji alanında yapılmaktadır. Şüphesiz bilim ve felsefenin gelişmesinde ilahiyatın rolü yadsınamaz. Ama tanrısallığın toplumsal kaynağını belirlemeyerek, soyutun soyutuna, putun putuna sığınarak bunu yürüttükleri için, inşa ettikleri toplumsallıkla genelde uygarlığın, özelde bugünkü uygarlığın oluşumundaki baş sorumlu sınıf konumundadırlar." (Uygarlık)

Din olmadan ne köleci ne de günümüz devleti düşünülemez

Kutsal düzen anlayışı olmadan toplumun hiyerarşik olarak parçalanması, devletçi topluma geçiş yaptırılması mümkün olamazdı. Toplumun aleyhine gelişen hemen her şeye kutsallık giysileri giydirilmiş, tanrı düzeninin ifadesi olarak toplum değerlendirilmiştir. Kutsal tanrı düzeni, topluluğu aldatmanın ve kendi yaşamına aykırı bir sistemin içinde tutulabilmenin en mükemmel aracı olmuştur. İnsanları kulluğa ve köleliğe koşturan da bu yaklaşımdır. Farklılaşan toplum, kendi köleliği, kulluğu pahasına da olsa en yabancısı olduğu devletle, sınıflarla böylece tanışmış olacaktır. Hiçbir insan ya da topluluğun kulluğa, köleliğe gönüllüce koştuğunu kimse iddia edemez. Kutsal tanrı düzeninin onu oraya götürdüğünün çok farkında olduğu da söylenemez.

● "Kutsal düzen anlayışı olmadan toplumun hiyerarşik olarak parçalanması, devletçi topluma geçiş yaptırılması mümkün olamazdı. Toplumun aleyhine gelişen hemen her şeye kutsallık giysileri giydirilmiş, tanrı düzeninin ifadesi olarak toplum değerlendirilmiştir. Kutsal tanrı düzeni, topluluğu aldatmanın ve kendi yaşamına aykırı bir sistemin içinde tutulabilmenin en mükemmel aracı olmuştur"

Düzen en yetkin temsiline devletle ulaşır. Yetkin ve karmaşık devlet yapılanmasını gerçekleştirmenin yolu da düzen anlayışının topluma benimsetilmesi, sistemleştirilmesi ve uygulanması temelinde gerçekleşmiştir. Düzen fikri topluma benimsetilmeden, ruhunun kaynağı olan özgürlüğüne aykırı olarak köleleşme insana kabul ettirilemezdi. Gökyüzünün kusursuz işleyen düzeninin yere indirilmesi, ete kemiğe büründürülmesi neticesinde egemenlikçi, hiyerarşik devletçi, sınıfçı sistem topluma benimsetilebilinmiş, insanlık ruhunun kaynağından uzaklaştırılabilinmiştir. Bu da din ile devlet ilişkilerinin iç içe geçmesine neden olmuş, hatta din devletin kaynağı rolünü de oynamıştır. Din olmadan ne köleci ne de günümüz devleti düşünülemez.

Düzen anlayışının oturtulması, sınıfsal egemenliklerin uygulanması için uygun zemini yaratmıştır. O zamana kadar bir bütün olan, egemenlik ve sömürü ilişkilerini bilmeyen, tam bir bütün ve eşitliği oluşturan toplum, yarattığı etki, uyandırdığı bilinç ve zihniyet yapısıyla farklılığa ve egemenlik ilişkilerine dayanan sınıflaşmayı, dinin ve tanrının cevaz verdiği bir yaklaşım olarak ele almıştır. Tanrı nasıl her şeyin üstündeyse, panteonda nasıl ki bir tanrı diğer tüm tanrılara üstün bir konumdaysa, o zaman insanlar arasında da benzer bir farklılaşmanın olması, bazılarının diğerlerine üstün olması kaçınılmaz olacağı düşüncesi din aracılığıyla topluma egemen kılınmıştır. Yani hiyerarşik devletçi yapılanma ve kölecilik kaynağını bu kutsal tanrısal düzenden alacaktır. Din ve tanrı sınıflaşmayı kolaylaştıran temel araçlar olmuştur ve bu sadece sınıflaşmanın, hiyerarşik devlet yapılanmasının doğduğu zamanlar için değil, tüm zamanlar için geçerli bir yaklaşım olagelmiştir.

İnsanların on binlerce yıl özgür yaşamalarına aykırı olarak köleleştirilmeleri kolay kabul edilmemiştir. Kadının köleleştirilmesi ve erkeğin metası haline getirilmesi de kolay kabul edilmemiştir. Bu kölelik ilişkisini kadınlara, erkeklere kabul ettirmek bir çırpıda ve kolay gerçekleşmemiştir. Zor yalnız başına böyle bir şeyi gerçekleştirebilme gücünden yoksundur. Bunu ancak bir inanç, bir ideolojik sistem geliştirebilirdi. Din ve tanrı inancı, kutsal düzen fikri insanları binlerce yıllık özgür yaşam alışkanlıklarından kopartabilir, bir hayvan, bir mal, bir iş aleti haline getirebilir, alınıp satılması karşısında sessiz kalmasını sağlayabilirdi. Rahibin din ve tanrı icat etme düşünce ve eylemi burada devreye girer ve anlamını da burada bulur:

"Avcılık ve savaş kültürünün varacağı durak askeri örgütlenmedir. Askeri örgütlenme doğal, etnik toplumun dağılması oranında gelişir. Kadın ana etrafındaki örgütlenme soy, gen, akraba ön ilişkisini geliştirirken, askeri örgütlenme bu ilişkiden kopmuş güçlü erkekleri esas alır. Artık bu gücün karşısında hiçbir doğal toplum biçiminin karşı duramayacağı açıktır. Toplumsal ilişkilere toplumsal zor –buna medeni ilişki de denilmektedir– girmiştir. Belirleyen güç zorun sahipleridir. Böylelikle özel mülkiyetin de yolu açılmaktadır. Mülkiyetin temelinde zorun yatması anlaşılır bir husustur. Zorla ve kanla ele geçirme benlik duygusunu aşırı güçlendirir. İlişkilere hükmetme olmadan, zor aracı geliştirilip uygulanamaz. Hükmetme ise sahip olmayla bağlantılıdır. Hükmetmenin içeriğinde sahip olma bir diyalektik ilişkidir. Sahiplik de tüm mülk düzenlerinin öznesidir. Artık topluluğa, kadına, çocuğa, gençlere, verimli av ve toplayıcılık alanlarına mülk gözüyle bakma dönemi açılmaktadır. Güçlü erkek bütün ihtişamıyla ilk çıkışını yapmaktadır. Tanrı kral olmaya az kalmıştır. Şaman rahip artık bu yeni sürecin mitolojisini oluşturmak için iş başındadır. Yapılması gereken iş, bu yeni oluşumu muhteşem bir gelişme olarak hükmedilen insanın zihnine yerleştirmektir. Meşruiyet savaşı en az çıplak zor kadar hünerli çaba gerektirmektedir. İnsanın zihnine öyle bir inanç yerleştirilmeli ki, mutlak bir kanun değerinde olsun. Bütün sosyolojik veriler 'hükmeden tanrı' kavramına bu süreçte erişildiğini göstermektedir." (Bir Halkı Savunmak)

'Kişinin tanrılaşması' 'topluluğun karıncalaşması'dır

Sınıflaşma, devletleşme, erkek egemenlikçi topluma geçiş zamansal olarak aynı olmasalar da, aynı zihniyet yapılanmasına, aynı anlayışa dayanırlar. Zihniyet, üretimin toplumsal niteliğine aykırı olarak, toplumsal üretim fazlalığına bireysel el koymadır. Azınlığın çoğunluk üzerindeki egemenliğidir, 'kişinin tanrılaşması', 'topluluğun karıncalaşması'dır. Doğal toplumu oluşturan temel yaklaşım olan yaş ve cinsiyet gözetmeyen ortak üretim ve ortak tüketimdir. Üretime toplum adına kişinin el koyması toplumsal ilişkilerde büyük bir değişimdir ve bu insanın binlerce yıl devam eden özgür, hiyerarşisiz, egemensiz yaşamından sonra gerçekleşmiştir. İnsana rağmen, insana karşıt bir yaklaşım, yine insan eliyle sağlanmıştır. Elbette bunun, toplumun en kurnazlarının hile ve zoru yoluyla başarıldığı söylenebilir ve bu büyük çoğunlukla da doğru bir tespit de olur, ama gerçeğin hepsini ifade etmez. Çünkü sadece zor, Önderliğin de belirttiği gibi; *"yalnız başına uzun süre hayvanları bile ağılda tutamaz."*

O zaman yapılan iş bir meşruiyet aracına ihtiyaç duyar veya devreye giren meşruiyet araçlarıyla bu kendisine karşıt yaklaşım tüm topluma benimsetilir. Meşruiyet araçlarının en etkilisinin kutsal din, tanrı ve düzen anlayışı olduğu tartışma götürmezdir. Bundan dolayıdır ki, tüm sınıfçı, egemenlikçi sistemler dini meşruiyet aracı olarak kullanmaktan asla vazgeçmemişlerdir. Kadının köleleştirilmesi, eski ana tanrıça özelliklerinden uzaklaştırılması, erkeğin hizmetinde bir mal durumuna düşürülmesi, kölenin kölesi bir konuma getirilmesi de bu meşruiyet aracıyla sağlanmıştır. Tek tanrılı dinler, tanrının insanları

kendi suretinde yarattıklarını söyleseler de, yaratılışın temel kaynağı mitolojiye baktığımızda, insanın tanrı tarafından yaratımının aşağılanma içerdiği rahatlıkla görülebilir. İnsanları dışkılarından, "bir adım daha ileride" çamurdan yaratan tanrılar, bu yaklaşımlarıyla ne kadar aşağıladıklarını gösterirler. Kadın ise bu yaratımda unutulmuş gibidir. Kadın ne tanrıdan bir parçadır, ne de tanrının suretinden yaratılmıştır. Kadın çamurdan bile yaratılmamıştır. Tanrı erkeği çamurdan, kadını da çamurdan yarattığı erkeğin 'kaburga kemiğinden', hem de 'eğri' kaburga kemiğinden yaratmıştır. Mitolojinin mitos dili başta kadın olmak üzere yaratım olayını öyle fazla sağa sola çekmeden ve dolaylı yöntemlere de başvurmadan, dosdoğru anlatır. Anlatım çok nettir; mitoloji, giderek dinin kadın yaratımına ilişkin bu yaklaşımı, kadına biçilen toplumsal kölelik statüsünün din aracılığıyla meşruiyet zeminine oturtulmasıdır. Kadının erkeğin kaburga kemiğinden yaratılması, aslında kul köle olarak yaratılan erkeğe ikincil bir ek yapılmaktadır: Kadın, kölenin kölesi olarak tanımlanmış ve meşru kılınmıştır.

Kölecilik kadın aleyhine ilk cinsel kırılmayla sistem haline gelebilmiştir

"Tanrısal bağlılıkta güçlü bir inanç ve ibadet bütünlüğü vardır. Rahip geleneğinde tanrı kral olarak devlet bağlılığı o kadar büyük bir deha ile işlenmiştir ki, köleler kullar ordusu karıncalaşarak yük taşıyacak denli küçültülmüş ve hizmetçi kılınmıştır. Sümer mitolojisinde insan, tanrıların dışkısından veya bir adım daha ileride topraktan (çamur) yaratılmış gibi gösterilir. Tanrıların en aşağı tarzda insan yaratması inceleşerek günümüze kadar gelir. Kadın, tanrıdan yaratılamayacak kadar unutulmuştur. Ona biçilen paye erkeğin kaburga kemiğinden yaratılmış olmasıdır. Bu anlatımlar devlet tabakasının ilk doğuşundaki büyük ideolojik düzeni göstermesi bakımından önemlidir. İnsanların bölünmesi o denli işlenmiştir ki, nesiller boyu toplumun ezici çoğunluğu devlet tabakasının tanrısallığını sadece onaylamıyor, ibadet ediyor ve en ağırından çalışmayı bir tanrı emri olarak algılıyor. İdeolojik derinlik bu kadar gelişmiş oluyor. Aslında temeli zorbalık ve yalan olan bir kurumsal özellik, en yüce, tapınılan ve uğruna her tür çaba gösterilen bir metafizik, soyut fetiş –tapınılan şey– haline getiriliyor."(Bir Halkı Savunmak)

Kölecilik bu yaklaşımın meşru kılınmasından sonra gelişebilmiştir. Artık sadece kadın değil, erkek de köle olarak mal haline getirilecek, beş para değerle alınıp satılabilecek ve bu da kutsal din ve tanrıya dayandırılacaktır. Kutsallık maskesiyle meşruiyet zeminine taşındıktan sonra kim buna karşı çıkabilir, etkisiz duruma getirebilir ki? Düzen ve düzen hükmü tanrısal kaynaktan çıkmıştır, o zaman buna itirazsız uymak gerekir ki, tanrılar kızmasın, kişi kutsallıktan koparılmasın ve tanrısal cezalandırmalar gündeme gelmesin! Hikaye eski, basit, ama son derece etkili. Acı çekmeden yaşamak, acı çektiğini bile tanrılara hissettirmemek. Tanrı adına hükmeden kralların insanların acı çekmelerine inanmamaları, bilmemeleri, kölelerin cansız ve acısız yaşayan varlıklar olarak bilinmeleri… Eyüp Peygamber'in acı çektiğini, kendi şahsında insanların acı çektiklerini tanrı krala kabul ettirmesinin başarısı burada yatmaktadır.

Köleciliğin bir sistem olarak gelişmesi kadın aleyhine ilk cinsel kırılmanın gerçekleşmesinden sonra mümkün olabilmiştir. Bir kez geliştikten sonra da tüm insanları köleleştirmeyi hedeflemiştir. Kadın, çocuk, genç sistem açısından fark etmemiştir. Önemli olan yaşları ve cinsiyetleri değildir, önemli olan; sömürünün gerçekleşmesinde katkı paylarının ne olacağıdır. Sonraki bazı dinler köleciliğin bu egemenlikçi yaklaşımlarına karşı çıkmış, eşitlik ve özgürlüğü savunabilmişlerdir. Hıristiyanlık ve islamiyet buna örnek gösterilebilir. Ancak bu dinlerin de her zaman aynı yaklaşımlara sahip oldukları ve insan emeği üzerindeki baskı ve sömürüye karşı çıktıkları anlamında değildir. Hıristiyanlık sömürüye karşı özgürlükçü ve eşitlikçi bir yaklaşımı savunduğu dönemlerde Roma İmparatorluğu'nun kovuşturmalarına uğrarken farklı, ama Roma İmparatorluğu tarafından devlet dini olarak kabul ve ilan edildikten sonra farklı bir yaklaşımın sahibi olmuştur.

İktidarla bütünleşmek dinin özünde vardır. Kutsal tanrı düzenini yeryüzüne indirirken, dinin temel aldığı ilkeler egemenlikçi yaklaşımları bağrında taşımıştır. Tanrı ve kul, tanrının temsilcisi rahip ile insan, azınlıktaki yönetici ile çoğunluktaki yönetilen tanrı buyrukları olarak dinin esaslarını oluşturmuşlardır. Din kendisini iktidardan ayrı ve uzak görmemesi kadar, iktidar da kendisini dinden uzak görmemiştir. İkisi birbirini her zaman tamamlamışlardır. Roma İmparatorluğu'nun hıristiyanlığı devlet dini olarak kabul ve ilan etmesi, dinin iktidarla olan bu bağından hareketledir. Bundan dolayı Önderlik, hangi sınıfsal temelde olursa olsun, iktidar bağlantılı tüm kavramların din kökenli olduğunu söyler. Siyasal teoloji yüzüne örtü çekilen iktidarın kavramlarının dinsel kökenini anlatır. Roma İmparatorluğu'nun yüzyıllarca kendisine karşı mücadele eden hıristiyanlığı devlet dini olarak kabul etmesinin altında yatan gerçek, hıristiyanlığın çok geniş çevreler üzerinde yaratmış olduğu etki kadar, bu dinin bağrında taşımış olduğu iktidar bağlantılı temel yaklaşımlarını görmüş olmasından dolayıdır. Bunun paganizm ya da hıristiyanlık tarafından yürütülmüş olması ya da herhangi başka bir yaklaşım tarafından sürdürülmüş olması sistem açısından önemli değildir. Önemli olan sistemin teklemeden, tökezlemeden sürmüş olmasıdır. Ölümsüzleşen tanrı krallarla, ölümlü insanlar, 'karınca misali çalışan' ölümlü insanlar, devletin sürekliliğinin ifadesi olmuştur. Ölümsüz tanrı krallar ile karıncalaşan insanların Ortadoğu egemenlik zihniyetini oluşturduğunu belirten Önderlik, bu konuda aşağıdaki değerlendirmeyi yapar:

"Firavun ve Nemrut deyimleri Ortadoğu kültüründe tam da tanrı kralları ifade eder. Tanrı kral bir Ortadoğu yaratımıdır. Bir şahıs olmanın ötesinde bir kültür, bir kurumdur. Toplumun tüm üyelerinin tanrı kral kişiliği karşısındaki yerleri erzak taşıyan karınca misalidir. Tanrı kral ve öteleşen toplum arasındaki fark o denli abartılı ve tersyüz edilmiştir ki, sonunda iki soy belirmiştir: Ölümsüzler olarak tanrı krallar ve ölümlüler olarak insanlar. Mitolojik kurnazlık veya yetkinlik, devletleşen tabakayı insandan saymamaya özen göstermiştir. Kurum olarak devletin hakimlerin yaşamı için arz ettiği süreklilik, sanırım bu 'ölümsüzler' sıfatının oluşumunda belirleyici rol oynamıştır. Tanrı fikrindeki 'ölümsüzlük' kavramının devlet kurumundaki süreklilikle bağı çok açıktır. Devletleşmeden önceki tanrılar için de ölüm düşünülürdü. Neolitik dönem tanrılarında da vurulüp ve onu temsil ifadelerinde her yıl tanrı doğuş ve ölümleri için özel günler vardır. Yaygın söylence ve ritüellerle –ibadetler– kutlama ve yas törenleri düzenlenirdi. Ne zaman ki devlet kurumu süreklilik –şahıslar geçici, devlet kalıcı– kazandı, o zaman tanrılar da ölümsüz kılındı. Burada tanrı kralların soy ve hanedanlarını ayrıcalıklı kılmanın rolü de önemlidir. İnsandan sayılmama ve ölümsüzlük, olağanüstü bir büyüklük ve farklılık sağlar. Devletliler sınıfı böylece tanrılaşarak ölümsüz bir soy haline getirilince, öteki insanlara –diğer tüm toplum insanları– düşen de ona kulluk etmektir." (Bir Halkı Savunmak)

● "Köleciliğin bir sistem olarak gelişmesi kadın aleyhine ilk cinsel kırılmanın gerçekleşmesinden sonra mümkün olabilmiştir. Bir kez geliştikten sonra da tüm insanları köleleştirmeyi hedeflemiştir. Kadın, çocuk, genç sistem açısından fark etmemiştir. Önemli olan yaşları ve cinsiyetleri değildir, önemli olan; sömürünün gerçekleşmesinde katkı paylarının ne olacağıdır"

Toplumsal kulluk sadece sınıfsal bir olgu değildir

Hıristiyanlığın Roma karşısındaki mücadelesi uzun sürmüştür. Hıristiyanlık bu mücadele süreci boyunca kölecilik karşıtı ve özgürlükçü düşünceleri savunmuştur. 300 yıl süren bu mücadele sonrasında iktidarla buluşmuş, devlet dini haline gelmiştir. İktidarla buluştuğu an özgürlükçü ütopyalarını da, Lenin'in burjuvazi için söylediği gibi, 'geminin bordasından denize atmış', kölecilik karşıtı yaklaşımlarını unutmuştur. Üretim araçlarının gelişimine bağlı olarak kölecilikte zayıflama yaşansa da, hıristiyanlığın egemenliği altında da varlığını devam ettirmiştir. Krallara taç giydiren din, özgürlük ütopyalarının sahibi olmaktan çıkmıştır. İslamiyet ise bu özgürlükçü düşünceleri çok daha erkenden yitirmiştir. İslam dini, daha Hz. Muhammed yaşarken bir imparatorluk haline gelecek kadar iktidarla iç içedir. İktidar kavgaları peygamberin cenazesi daha yerdeyken başlamış, Muaviye'yle birlikte saltanatın Emeviler'e geçmesi sonrasında da islam dininin ilerici ve özgürlükçü hiçbir yanı kalmamıştır. Hıristiyanlıkta olduğu gibi, burada da iktidarla tam bir bütünleşme gerçekleşmiştir. Bu olumsuz gidişatı kişilerle açıklamak mümkün değildir. Yani Muaviye olmasaydı da bu din de hıristiyanlık gibi iktidarla tam bir bütünlük oluşturacak, gerçek rengiyle arz-ı endam edecekti. Tencere kapak misali iktidarla din birbirlerini tamamlayan iki müthiş figür olmuşlardır. Üretim tarzlarının değişmesinde rolleri olsa da, temel özellik ve yaklaşımları bu olmuştur.

Kapitalizm olarak tanımlanan finans-kapitalin egemen olduğu burjuva düzeni, gelişmeye başladığı ilk dönemlerde din karşıtı bir yaklaşım sergilemiştir. Laisizm adı altında din ile devlet ilişkilerini birbirinden ayırdığını söylemiş, kilisenin etkinlik alanlarını sınırlamış, mülklerine el koymuştur. Ancak iktidarda tam bir hakimiyet sağladıktan sonra, din olmadan sistemi sürdürmenin mümkün olmadığını görmüştür. Toplumu kutsallık yüklenen metafizik kavramlarla en fazla sistemin yönetimine hazırlayanın din olduğunu, temel kavramlarının da buradan ödünç alındığını görmüştür. Gelişen toplumsal muhalefeti din olmadan etkisiz duruma getirmeyeceğini anlayınca da, laisizmi bir kavram olarak korusa da, gizliden gizliye dine de yeniden başköşeyi vermiş, etkin hale gelmesini sağlamıştır. Denilebilir ki, dinin iktidar organları tarafından en çok kullanıldığı, toplumun en fazla kul haline getirildiği, sistemin yedeği ve 'uysal eşeği' haline getirildiği, en çok din karşıtı olduğunu söyleyen kapitalist modernist sistem tarafında gerçekleştirilmiştir. Bu da şaşırtıcı değildir. Çünkü hiyerarşik sistem olarak tanımlayabileceğimiz hem din, hem de iktidar aynı kaynaktan doğmuşlardır. Dinin vaaz ettiği mutlak düzen fikri, tüm iktidar sistemlerinin de uygulamak istedikleri şeydir. Bu da ancak toplum kullaştırılarak gerçekleştirilebilir.

"Toplumsal kulluk sadece sınıfsal bir olgu değildir. Despot dışında –o da sistemin tutsağıdır– herkes, tüm toplumsal sınıf ve tabakalar bağlanmıştır. Köleci sistemden daha derinlikli gizlenmiş bir boyun eğdirmecilik düzeni vardır. Yumuşatma, sistemin derinleşmesi anlamına da gelmektedir. Toplumun temel paradigması, öncesi ve sonrası olmayan bir kulluk sistemidir. Ezelden ebede –bu iki kavram daha çok olgunluk dönemi devletine aittir– kadar düzen olduğu gibi sürecektir. İmtihan ve değişme yeri öte dünyaya ilişkindir. Sisteme sadece fiili kalkışma biçiminde değil, ruhen ve fikren karşı olmak bile en büyük günahtır. En iyi kulluk mutlak itaat etmesini bilen için erdemin, yetkinliğin ta kendisidir." (Bir Halkı Savunmak)

Kölecilik açık bir baskı rejimidir. Köle sahibiyle köle arasındaki ilişkiler ve uygulanan sömürü açıktır, herhangi bir gizliliğe ihtiyaç duymaz. Meşruiyet zeminini din aracını kullanarak gerçekleştirir. Aynı şey feodalizmde de mevcut olmakla birlikte nispeten daha gizlidir. İnsan yine üretim aracıdır, ama toprak da önemli bir üretim aracı haline gelmiştir ve insan toprağa bağımlı hale gelmiş, getirilmiştir. Toprağa bağımlı hale getirilen insan, artık bir hayvan gibi pazarda alınıp satılmamakta, masa başlarında toprakla birlikte alınıp satılmaktadır. Feodalizmin meşruiyet ihtiyacını da din karşılar. Kapitalist sistem bu sömürü düzeninin üzerine bir perde örtmüştür. Bu perde emeğini satma özgürlüğüdür. Bununla sömürü ve baskı yokmuş gibi gösterilir. Zorla işe koşturulan ve pazarlarda alınıp satılan kölenin, ya da toprakla birlikte alınıp satılan serfin yerini, emeğini özgürce satma hakkına sahip proleter almıştır. Gelenekten ve ahlaktan kopan bu sistemin nazarında insanın hayvanlar kadar bile değeri yoktur. Emeğini satma özgürlüğü, işsizlik ve açlıktan ölmeme özgürlüğüdür. Bu sistemin de meşruiyet ihtiyacı vardır ve bu ihtiyacı da din karşılar. Dikkatle izlenip değerlendirildiğinde, dinin bir baskı ve egemenlik aracı olarak tüm karşıtlığına rağmen, en fazla kapitalist modernizm tarafından kullanıldığı görülür.

Dinin devletle iç içe olan ilişkilerini öğrenmek için herhangi bir devlete bakmak yeterlidir. Türkiye buna iyi bir örnektir. Türkiye gibi kendisini laik sayan kimi devletlerde ise, en büyük bütçeli, yüz binlerce kadrolu dini kurumlar, sistemler oluşturulmuştur. Bu ülkelerde dini devlet eliyle geliştiren ve yayan eğitim kurumları bir ağ gibi toplumu sarmışlardır. Tüm toplumsal mücadelelerde, emekçi sınıfların hak arayışlarında panzehir olarak başvurulan araç hep din olmuştur. Sistemin egemenlikçi, sınıfçı, devletçi hiyerarşik yaklaşımlarını uygulamanın en temel aracı din, geçmişten günümüze, ilk hiyerarşik yapılanmadan en gelişmiş devlet yapılanmasına kadar her zaman başvurulan ve uygulanan temel araç olmuştur. Tüm sınıflı toplumların yönetim kavramlarının kaynağı hiç şüphe yok ki, din olmuştur.

Sürecek...

KCK ve demokratik uluslaşmanın boyutları - II

baştarafı 28'de

Kürt toplumunda yaşamın tükenişini en çok kadın olgusu etrafında gözlemlemek mümkündür. Yaşam ve kadın adını gerçekçi olarak birleştiren bir toplumsal kültürde (Jin, jiyan, can, şen, cihan sözcükleri hep aynı kökten çıkar ki, hepsi yaşam ve kadın gerçekliğini ifade eder) kadında yaşamın tüketilişi, toplumsal tüketilişin de temel göstergesidir. Tanrıça kültürüne yol açmış kadın etrafında uygarlığın temelini atmış bir kültürden geriye kalan, kadınla yaşam konusunda kocaman bir körlük ve güdülere teslim olmuş düşkünlüktür. Geleneklerin, imha ve inkarın peşindeki kapitalist modernitenin kıskacındaki toplumsal yaşam, tümüyle kadın çaresizliğine mahkum edilen yaşamdır. Sanki elinde kalan son savunma mevzisiymiş gibi, kadına dayalı namus anlayışı, aslında nomos = kural veya kanun anlamından uzaklaşmış bir hali ifade eder. Çok keskin kadın namusçuluğu, çok keskin bir toplumsal namussuzluğu ifade eder. Ne kadar toplumun namusundan, yani onu ayakta tutan temel değerlerden uzaklaşılmış veya uzaklaştırılmışsa o denli kadın namusçusu kesilmek tam bir paradokstur.

Kürtlerin toplum namusunu yitirdikten sonra kadının namusunu da koruyamayacaklarını kavrayamamaları sadece cehalet değil, ahlak adına ahlaksızlıktır. Kadın namusu adı altında yaşatılmak istenen namus anlayışı, ahlaki ve politik olarak tüketilmiş Kürt erkeğinin kendini ancak kadın köleliğinde kanıtlama gücünden veya güçsüzlüğünden ileri gelmektedir. Ona ve toplumuna yabancı hakimiyetin yaptıklarının acısını, kendi hakimiyetini kadına dayatarak çıkarmak istiyor. Kendini bir nevi terapi ediyor. Açık ki, dünya genelinde de ağır olmakla birlikte, belki de hiçbir yerde Kürt kadınının statüsü kadar ağırlaştırılmış bir kölelik söz konusu değildir. Genellikle yaşanan çok çocukluluk bu gerçeğin diğer bir yüzüdür. Cehalet ve özgürlüksüzlük, benzer toplumlarda varlığını sürdürmenin tek çaresi veya çaresizliği olarak çok sayıda çocuk doğurmaya götürür. Öz bilincin gelişmediği her toplumda yaşanan bir olgudur bu. Paradoks şuradadır ki, yaşamın diğer vazgeçilmezleri olan güvenlik ve beslenme olmadığı için, çok çocukluluk büyük sorunlara yol açar. İşsizlik çığ gibi büyür. Zaten kapitalist kar sisteminin istediği düşük ücretli köleliği de besleyen bu aşırı nüfustur. Uygarlık geleneği ve modernite el ele vererek, bütün yıkımını kadın üzerinde böylece gerçekleştirir.

Jin ve jiyanın yaşam ve kadın olmaktan çıktığı koşulların toplumun çöküş ve çözülüşünü yansıttığını hep söylüyoruz. Adına devrim, devrimci parti, öncü ve militan diyebileceğimiz unsurların, bu gerçekliği çözmeden ve özgürlük yoluna seferber etmeden rol oynayabilecekleri düşünülemez. Kendileri kördüğüm olmuş olanların başkalarının kördüğümünü çözmesi ve başkalarını özgürleştirmesi mümkün olamaz. PKK'nin ve devrimci halk savaşımının bu konuda doğurduğu en önemli sonuç, toplumun kurtuluşu ve özgürlüğünün kadın olgusunun çözümlenmesinden, kurtuluşu ve özgürlüğünden geçtiğine ilişkindir. Fakat belirttiğimiz gibi, Kürt erkeği de çok çarpıtılmış olan kendi namusunu veya bilimsel olarak daha doğru bir tanımlamayla namussuzluğunu kadına mutlak egemen olmakta görüyor. Asıl çözülmesi gereken bu yaman çelişkidir. Daha önceki bölümlerde bu yönlü çabalardan bahsettiğimiz için tekrarlamayacağız.

Özgürleşen kadın özgürleşen toplumdur

Demokratik ulus inşasına gidişte bu deneyimin de ışığında yapılması gereken, şimdiye kadar namus adına yapılanların tersinin yapılmasıdır. Tersyüz edilmiş Kürt erkekliğinden, biraz da kendimden bahsediyorum. O da şöyle olmalıdır: Kadına ilişkin mülkiyet anlayışımızı tamamen terk etmeliyiz. Kadın sadece ve sadece kendi kendisinin (Xwebûn) olmalıdır. Hatta sahipsiz olduğunu, tek sahibinin kendi kendisi olduğunu bilmelidir. Karasevda, aşk dahil, hiçbir bağlılık duygusuyla kadına bağlanmamalıyız. Bunun tersi de geçerlidir. Aynı biçimde kadın da kendisini bağımlı ve sahipli olmaktan çıkarmalıdır. Devrimciliğin, militanlığın ilk şartı böyle olmalıdır. Bu deneyimden başarıyla geçenler, bir anlamda kişiliğinde özgürlüğü gerçekleştirenler, yeni toplumu ve demokratik ulusu kendi özgürleşmiş kişiliklerinden başlatarak inşa edebilirler.

Tam da burada aşkın gerçek tanımına ulaşıyoruz. Aşk ancak toplumunun çöküş ve çözülüşünü durduramayanın kadın etrafında karşılıklı olarak kurduğu namustan ve bilimsel olarak daha doğru olan namussuzluktan vazgeçip, demokratik ulus inşasına militanca girişmesi halinde toplumsal anlamına kavuşarak, çok zor da olsa gerçekleşme potansiyeline ulaşabilir.

Demokratik uluslaşma sürecinde kadın özgürleşmesi büyük önem taşır. Özgürleşen kadın özgürleşen toplumdur. Özgürleşen toplum ise demokratik ulustur. Erkeğin rolünü tersine çevirmenin devrimci öneminden bahsettik. Bunun anlamı, kadına dayalı soy sürdürme ve egemen olma yerine demokratik uluslaşmanın kendini özgücüyle sürdürmesi, bunun ideolojik ve örgütsel gücünü oluşturması ve kendi politik otoritesini egemen kılmasıdır; kendini ideolojik ve politik olarak üretmesidir. Fiziki çoğalmadan ziyade zihinsel ve ruhsal güçlenmeyi sağlamasıdır. Toplumsal aşkın doğasını bu gerçekler sağlar. Aşkı kesinlikle iki kişinin duygudaşlığına ve cinsel cazibesine indirgememek gerekir. Hatta kültürel anlamı olmayan şekilsel güzelliklere de kapılmamak gerekir. Kapitalist modernite aşkın inkarı üzerine kurulu bir sistemdir. Toplumun inkarı, bireyciliğin azgınlaşması, cinsiyetçiliğin her alanı kaplaması, paranın tanrısallaştırılması, ulus devletin tanrı yerine ikame edilmesi, kadının ücretsiz veya en az ücretli bir kimliğe dönüştürülmesi aşkın maddi temelinin inkarı anlamına da gelir.

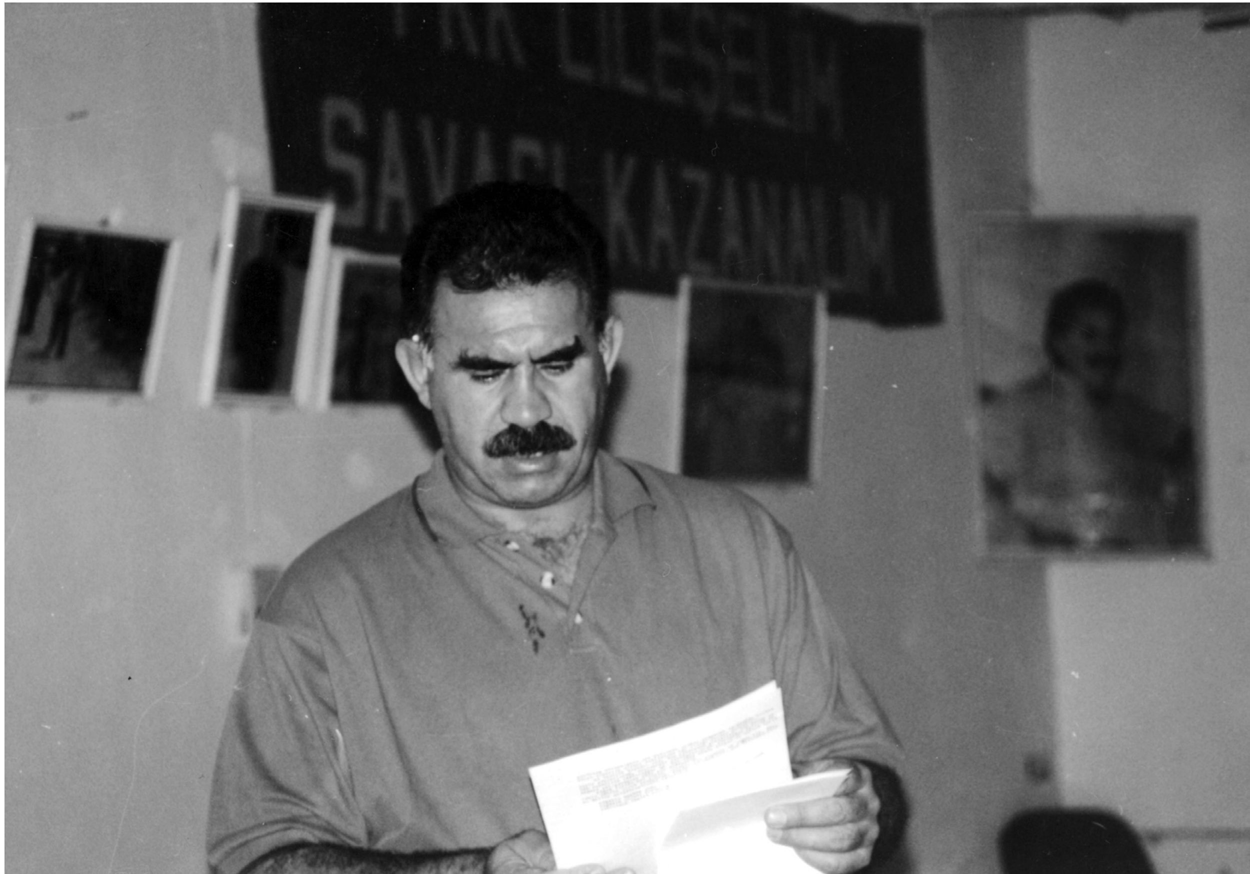
Kadın doğasını iyi tanımak gerekir. Kadın cinselliğini biyolojik olarak çekici bulup yaklaşmak, bu temelde kadınla ilişkilenmek aşkın baştan kaybı demektir. Biyolojik birleşmelere nasıl aşk diyemiyorsak, biyolojik temelli cinsel birleşmelere de aşk diyemeyiz. Buna canlıların normal üreme faaliyetleri diyebiliriz. Bu faaliyetler için insan olmaya bile gerek yoktur. Hayvan insanlar zaten en rahat biçimde bu faaliyetleri yürütürler. Gerçek aşk isteyen, bu hayvan insan üremeciliğini terk etmek durumundadır. Cinsel cazibe objesi olarak değerlendirmeyi aştığımız oranda, kadını değerli bir dost ve yoldaş kılabiliriz. En güç olan ilişki, cinsiyetçiliği aşmış kadın dostluğu ve yoldaşlığıdır. Kadınla özgür eş yaşam koşullarında yaşandığında bile, ilişkilerin temelinde toplumun ve demokratik ulusun inşası yatmalıdır. Kadını hep geleneksel sınırlardaki ve modernitedeki gibi eş, anne, kız kardeş ve sevgili rolünde görmeyi aşmalıyız. Öncelikle anlam birliğine ve toplum inşacılığına dayalı güçlü insan ilişkisini hakim kılmalıyız. Bir kadın veya erkek gerektiğinde eşinden, çocuğundan, annesinden, babasından, sevgilisinden vazgeçmeli, ama ahlaki ve politik toplumdaki rolünden asla vazgeçmemelidir. Güçlü erkek asla kadına yalvarmaz, peşinden koşmaz, dövmez ve sövmez, kıskanmaz. Kendi eşi ve sevgilisi dahi olsa, ayrılmak istediğinde bir fiske bile vurmaz. Hatta varsa eleştirilerini yaptıktan sonra, istediği gibi yaşamasına yardımcı olur. Kadınla güçlü ideolojik ve toplumsal temeli olan bir ilişki yaşamak istiyorsa, tercihi ve aranmayı kadına bırakması gerekir. Kadının özgürlük düzeyi, özgür tercihi, özgücüne dayalı hareketi ne denli gelişmişse, o kadınla daha anlamlı ve güzel yaşanabilir.

Kadın ile erkeğin en ideal özgür eş yaşamı, günümüz koşullarında, toplumsal gerçekliğimizde, demokratik ulusun zorlu inşa çalışmalarında büyük başarılar sağlandığında yaşanabilir. Günümüz Kürdistanı'nda Kürt toplum gerçeğinde anlamlı bir aşk diyalektiği büyük oranda platonik olmak, yaşanmak durumundadır. Bu aşk değerlidir. Platonik aşk, fikir ve eylem aşkıdır. Bunun için değerlidir. Dünya güzeli bir kadınla her an beraber yaşamak aşk değildir. Zaten aşk olmadığı için, kısa bir birleşme döneminden sonra ikiyüzlülükler sergilenecektir. Çünkü anlamsız kurulmuş veya biyolojik temelli bir ilişki ihtiyacından kaynaklanmıştır. Buna karşılık PKK ve KCK pratiğinde hiç bir arada, birlikte olmamış, dünün kölesi birçok genç kadın ve erkek, halkının demokratik ulus inşasında hep birlikte platonik bir aşkla büyük işler başararak ne kadar güçlü kişilikler olduklarını da kanıtlamıştır. Bu konuda yüzlerce kahraman şehit değerimiz vardır. Bunlar Mem û Zin olmayı başarmış büyük kahramanlardır.

Kurulan kadın-erkek statüsünden hiç memnun olmadım

Kendi deneyimlerimi de bu vesileyle dile getirmeyi bir borç bilmekteyim. Hatırlayabildiğim kadarıyla çocuk yaşlarımda ilk oyunlarımda kızlarla birlikte olmayı özgürlüğün gereği saymıştım. Bacılarım da dahil, evlilik süreçlerinde sanki hepsini kaybetmiş gibi bir duyguya kapılmıştım. Biraz büyüyüp toplumun katı namus ahlakıyla karşılaşınca hepten geri çekildim. Ama bu geri çekiliş, kırgınlıkla geçen bir geri çekilişti. Kadınları çoktan kaybettiğimizin yavaş yavaş farkına varıyordum. Kurulan kadın erkek statüsünden hiç memnun olmadım. Bu statünün yanlışlıklar üzerine kurulu olduğuna dair hep şüphelerim vardı. Kabullenmediğim bir statüydü. Bu statüye dayalı olarak kadın istemim hiç gelişmedi. Zannederim bu halimi annem erken yaşlarda fark etmiş olmalı ki, bana "bu halinle kadınla olamazsın" demişti. Bir kadınımın olmasını gerçekten ben de hiç istemedim. İstesem bile nasıl yaşayacağımı hiç bilemiyordum. Büyüdükçe kocaman bir bebeğe dönüşmüştüm. Yanı başımdaki erkekler birer kadın kurdu olmuşlardı. Ben ise bir zavallı gibi kalmıştım. Kadınların bana yönelik ilgilerini hayal meyal hatırlıyorum. Galiba beni bir 'umutsuz vaka' gibi görüyorlardı. Daha doğrusu, sevimli bir yaratık olduğumu, ama zamana göre olmadığımı hissettiriyorlardı. Herkes kendine bir eş, bir sevgili bulurken, ben bu konularda nefes bile alamıyordum. Tanrı benzeri başka şeylere yönelik aşklarım da yoktu. İlgi duyduğum tek husus iyi arkadaşlıklara sahip olmaktı.

Aniden yaşadığım kof evlilik hadisesine gelmeden önce, platonik aşk diyebileceğim ilgilerim vardı. Kadındaki tanrısal güzelliği fark ettikçe derin etkisine giriyordum. Ama bunu karşı tarafa belirtecek ne gücüm ne de istemim vardı. Bu platonik aşkın temelinde ben hep yitik ülkeyi, Kürdistan'ı, kaybedilmiş kimliği ve Kürt'ü görüyordum. Bana göre yitik ülkenin ve kaybedilmiş kimliğin güçlü, arzulu, iradeli ve gerçekleşebilir aşkı olamazdı. Ne yazık ve acıdır ki, bu tespitim doğruydu. Kof ve tehlikeli evliliğimin temelinde duygu yoktu desem yalan olur. Sadece politik amaçlıydı desem ikiyüzlülük yapmış olurum. Duygu da, politik amaç da vardı. O mu yoksa ben mi ilk kapıyı çaldım, bilmiyorum. Tesadüftü desem de pek gerçekçi olmaz. Bana göre bu ilişkinin tek izahı, yitik ülkenin ve kaybedilmiş toplumsal kimliğin aşkının gerçekleşmeyeceğidir. Olup bitenler bu gerçeği doğruluyor. O yıllar aşkın asla gerçekleşmeyeceği yıllardı. Zaten duyduğum Aram'ın müziği de bu imkansızlığı anlatıyordu. Aşkın gerçekleşemez oluşuna duyduğum büyük öfkeyle PKK ve devrimci halk savaşı inşasına giriştiğimi, bundaki rolünü belirtebilirim. Çalışmalarıma çok sayıda kadın kız katıldığında, onlarla yaşadığım kolektif aşktı. Bireysel aşk koşulları yoktu. Benim dışımda PKK içinde ve dışında sayısız kişinin denediği bireysel aşk durumuna hiç cesaret edemedim. Yine korkaklığım tutmuştu. Daha doğrusu, bu tür aşkların imkansızlığını hep düşünüyordum. Bu düşüncem de doğruydu. O zamanlar aklıma hep 'toprağın gelini' fikri gelirdi. 'Benim gelinim' düşüncesine asla yer yoktu. Benden cesur, güzel ve zeki yüzlerce kız

"KCK, demokratik ulusun omurgası olarak ekonomik özerkliği ve komün ekonomisini en az toplumun öz savunması kadar gerekli görür ve esas alır. Nasıl öz savunma olmadan toplum varlığını sürdüremezse, ekonomik özerklik olmadan, toprağın korunmasına, ormanlaştırmaya, ekolojiye ve komüne dayanmadan da toplumun beslenmesi, dolayısıyla varlığını sürdürmesi mümkün olamaz"

vardı. Büyük bir kısmı şehit düştü. Onların olduğumu hep hissettirmek istedim. Ama bu nafile bir çabaydı.

(S… 620….) Bu durumlarda bireyde, aşk unsurlarında ülkenin özgürleşmesi, bir toplumun ve ulusun kurtuluşu temsil edilmek durumundadır. Bu ise çok yoğun askeri ve politik savaşlar gerektirir; çok büyük ahlaki ve ideolojik güç ister. Ayrıca estetiksizliği, güzellikten yoksunluğu kabul etmez. Platonik aşk iddiası olanların aşklarını özelleştirip somut yaşamak istediklerinde, tüm bu koşulları karşılamaları gerekir. Bu koşullara güçleri yetmiyorsa ya platonik aşka devam etmeleri gerekir, ya da buna da güç getiremiyor ve anlam veremiyorlarsa, biyolojik kuralların veya kölecil cinsel birlikteliklerin geçerli olduğu uygarlık (geleneksel) ve modernite evliliklerini yaşamaları söz konusu olacaktır. Özgür aşk ile biyolojik kölecil evlilik ya da evlilik dışı ilişkiler bir arada olmaz. Aşkın kanunu bu tür ilişkileri kaldırmaz.

Büyük kadın şehitlerimizden, o yüce değerlerden kadının değerli bir varlık olduğunu sonuna kadar öğrendim. Onlarla yaşanan, belki de yitik ülkenin ve kaybedilen toplumsal kimliğin yeniden ve özgürce kazanılış aşkıydı. Kaldı ki, bu da çok değerli, büyük ve hakiki aşk sayılırdı. Haini ve ikiyüzlüsü de çok olan bir aşktı ki, ben de böylelikle Mem û Zin'in anısını hem canlandırmış hem de gerçekleştirmiş oluyordum.

5- Demokratik ulus ve ekonomik özerklik

Ulus devlet, kapitalist modernitenin azami karı gerçekleştirmeye dayanan ekonomi üzerindeki hakimiyetinin iktidar aracıdır. Bu araç olmaksızın azami kar ve sermaye birikimi gerçekleştirilemez. Uygarlık tarihinde ekonomik talanın azami düzeyde ve belli bir meşruiyet temelinde gerçekleştirilmesini ifade eder. Azami kar ve sermaye birikimleriyle ilişkisi doğru çözümlenmeden, ulus devletin doğru tanımı yapılamaz. Ulus devlet tek başına bir iktidar ve zor sistemi olarak da tanımlanamaz. Devlet iktidarı ancak ulus devlet olarak düzenlendiğinde kapitalist modernite, özellikle onun ekonomi üzerinde gerçekleştirdiği azami kar ve sermaye birikimi gerçekleştirilebilir. Bunun anlamı toplumun ekonomik yaşamı üzerindeki ulus devlet hükümranlığının tarih boyunca en çok artık değer gasp eden devlet payesine erişmesi, bu tür bir devletin gerçekleştirilmiş olmasıdır. Milliyetçilik ve yurtseverlikle cilalanması, eğitimle tanrısallaştırılması ve toplumun en ince damarlarına kadar sızdırılması, ekonomi üzerinde gerçekleştirdiği gasp sistemini meşrulaştırmak içindir. Hukuk, ekonomi politik, diplomasi ve diğer alanlarda geliştirilen kavram, kuram ve kurumlar aynı amaçla hep meşruiyet peşinde koşarlar. Ekonomik alan üzerinde amansız bir terör ile azami karın birlikte yürütülmesi, toplumu bir yandan karın tokluğuna ücretli işçiliğe mahkum ederken, diğer yandan büyük kısmını işsizler ordusuna dönüştürür. Düşük ücret köleliği ve muazzam işsizler ordusu azami karın, ulus devletin ve endüstriyalizmin doğal sonucudur. Kapitalist modernitenin bu üç ana unsurunun gerçekleştirilmesi ancak toplumun ekonomik yaşamı üzerindeki özgürlüğünün ortadan kaldırılmasıyla, ücret köleliğine mahkum edilmesi kadar büyük bir kısmının işsizler ordusuna ve ücretsiz-az ücretli kadın köleliğine dönüştürülmesiyle gerçekleştirilir. Kapitalizm genelde sosyal bilimleri, özelde ekonomi politik bilimi bu gerçekleri görünmez kılmak ve çarpıtmak için düzenlenmiş mitolojilerdir ki, bunlara asla inanmamak ve içyüzünü bilmek gerekir.

Kürdistan ve Kürt toplumu, dünyada belki de kapitalist modernitenin üç ana unsurunun ekonomik yaşamı üzerinde kültürel soykırıma kadar varan bir talan sistemini kurma, asgari ücretli kadınlar ve erkekleri büyük işsizler ordusuna dönüştürme eylemine tanık olunan en temel örneklerden biridir. Kürdistan egemen ulus devletlerin örtülü ve süreklilik kazandırılmış kültürel soykırımının tek taraflı özel savaşıyla ülke olmaktan çıkarılmaya çalışılmıştır. Son iki yüz yıllık tarihi, aslında bu temelde ülke olmaktan çıkarılma ve üzerinde egemenlik kuran ulus devletlerin 'tek vatan' kavramı içinde eritilme tarihidir. Kürt toplumu içinse bu tarih, asimilasyon ve katliamlara maruz bırakılması, işsizleştirilmesi ve en az ücretli kılınmasının, bunun için ekonomik yaşamı üzerindeki özgürlüğünün elinden alınması sonucunda dağılması, nesneleştirilmesi ve kendisi olmaktan çıkarılmasının tarihidir. Kürt toplumu uygarlık tarihi boyunca karşılaştığı fetih, işgal, istila, talan, sömürgecilik ve asimilasyon uygulamalarına kapitalist modernitenin üç ana unsurunun (azami kar talanı, ulus devlet zulmü, endüstriyalizmin teknoloji yoluyla tahribatı) eklenmesiyle birlikte, yaşadığı kültürel soykırım sonucunda kendine sahip çıkmaktan korkar hale getirilmiş bir toplumdur. Ekonomisi üzerinde (tarihte ilk kurulan ve insanlığı besleyen ekonomi) hakimiyetini ve özgür tercihini kaybetmiş, tümüyle yabancı ve işbirlikçi unsurların üçayaklı modern canavarının kontrolüne geçmiş bir toplumdur. Karın tokluğuna çalışması (oltaya takılan balık misali) bile soykırım amacına bağlanmış bir toplum olduğunu gösterir. Ekonomiyi inşa eden kadınlarının tümüyle işsiz ve en değersiz emek sahibi kılındığı bir toplumdur. Erkeklerinin sözde aileyi yaşatmak için dünyanın dört tarafına savrulmuş olduğu bir toplumdur. Bir tavuk ve bir karış tarla için insanların birbirini öldürdüğü bir toplumdur. Açık ki bu toplum, toplum olmaktan çıkmış, çökertilmiş ve çözülmüş bir toplumdur.

Ekonomik işgal, işgallerin en tehlikelisidir. Ekonomik işgal bir toplumu düşürme, çökertme ve çözmenin en barbar yöntemidir. Kürt toplumu üzerindeki ulus devlet statülerinden çok, ekonomik araçlarına el konularak, denetlenerek nefessiz hale getirilmiştir. Bir toplumun kendi üretim araçları ve pazarı üzerinde kontrolünü kaybettikten sonra yaşamını özgürce sürdürmesi mümkün değildir. Kürtler sadece üretim araçları ve ilişkileri üzerindeki kontrollerini büyük ölçüde kaybetmediler; üretim, tüketim ve ticaretin kontrolü de ellerinden alındı. Daha doğrusu, kendi kimliklerini inkar etme temelinde egemen ulus devletlere bağlandıkları oranda mal varlıkları kullanmaları, ticaret ve sanayide rol oynamaları mümkün oldu. Ekonomik tutsaklık, kimlik inkarcılığının ve özgürlükten yoksunluğun en etkili aracı kılındı. Özellikle akarsuları ve petrol yatakları üzerinde kurulan tek taraflı işletmeler, tarihsel kültürel varlıkları olduğu kadar verimli arazileri de yok etti. Siyasi ve kültürel sömürgecilikten sonra daha da yoğunlaştırılan ekonomik sömürgecilik, ölümcül darbelerin sonuncusu oldu. Sonuçta gelinen nokta "Ya toplum olmaktan çık, ya da öl!" oldu.

Demokratik ulusun ekonomik sistemi sadece bu barbar uygulamaları durdurmakla kalmaz, toplumun ekonomi üzerinde yeniden denetim kurmasını esas alır. Ekonomik özerklik, ulus devletle demokratik ulus arasında varılacak asgari uzlaşmadır; onun altındaki bir uzlaşma veya çözüm, teslimiyet ve 'yok ol' anlamına gelir. Ekonomik özerkliği bağımsızlığa taşırmak karşı bir ulus devlet anlamına gelir ki, bu da sonuçta kapitalist moderniteye teslim olmaktır. Ekonomik özerklikten vazgeçmek ise, hakim ulus devlete teslimiyettir. Ekonomik özerkliğin içeriği ne özel kapitalizmi ne de devlet kapitalizmini esas alır. Demokrasinin ekonomiye yansımış biçimi olarak ekolojik endüstriyi ve komün ekonomisini esas alır. Endüstriye, kalkınmaya, teknolojiye, işletmelere ve mülkiyete biçilen sınır, ekolojik ve demokratik toplum olma sınırıdır. Ekonomik özerklikte ekolojiyi ve demokratik toplumu yadsıyan endüstriye, teknolojiye, kalkınmaya, mülkiyete, köy kent yerleşimciliğine yer yoktur. Ekonomi, üzerinde kar ve sermaye birikiminin gerçekleştiği bir alan olarak bırakılamaz. Ekonomik özerklik kar ve sermaye birikiminin asgariye indiği bir modeldir. Pazarı, ticareti, ürün çeşitliliğini, rekabeti ve verimliliği reddetmemekle birlikte, üzerinde kar ve sermaye birikiminin egemenliğini kabul etmez. Finans ve mali sistem ekonomik verimliliğe ve işleyişe hizmet ettiği oranda geçerli kılınır. Paradan para kazanmayı en zahmetsiz sömürü tipi olarak kabul eder ki, ekonomik özerklik sisteminde bu sömürü tipi kendine yer bulamaz. Demokratik ulusun ekonomik özerkliği çalışmayı bir zahmet, bir angarya olarak değil, bir özgürleşme eylemi olarak değerlendirir. İlkesi "çalışmak özgürlüktür." Çalışmanın zahmet ve angarya olarak karşılanması emeğin sonuçlarına yabancılaşmaktan kaynaklanır. Emeğin sonuçları öz kimliğine ve birey özgürlüğüne hizmet ettiğinde, bu seve seve ve mutlulukla katlanılan bir eylem olur.

İstismara yer vermeyen ekonomik faaliyet, başta neolitik toplumda olmak üzere bütün topluluklarda bayram coşkusuyla kutlanmıştır. Demokratik ulusun ekonomik özerkliği, bu coşkunun tekrar gerçekleştiği bir sistemdir. Kürdistan'ın akarsuları üzerinde kurulan barajlar tam bir tarih katliamına ve ekolojik felakete yol açmıştır. Ekolojiyi, verimli toprağı ve tarihi dikkate almayan hiçbir baraja müsaade edilemez; hatta inşa edilenler ömrünü doldurunca yerlerine yenileri inşa edilemez. Mümkünse erken tasfiyelerinden de kaçınılamaz. En büyük toplum ve canlı düşmanlığı olan ormansızlığa ve erozyona tam bir seferberlik ruhuyla karşı durur. Toprağı koruma ve çevreyi ormanlaştırmayı en kutsal emek türleri olarak ilan eder ki, kendi başına bu iki alandaki çalışmalar işsizliği yüzyıllarca ortadan kaldırmaya kafidir. Ulus devlette kar ve sermaye birikimi için en kutsal faaliyet alanı nasıl en çok kar getiren alansa, demokratik ulusta toplumu tarih boyunca yaşatmış toprak ve orman alanları çalışmanın en kutsal alanlarıdır. Kapitalizm ve endüstriyalizm olmadan toplumsal yaşam varlığını sürdürür; ama toprak ve orman olmadan toplumsal yaşam sürmez. Zaten işsizliğin kökeninde kapitalizm tarafından topraktan, köyden ve ormandan koparılmak vardır. Ucuz işgücü ve işsiz deposu kapitalizmin azami karı için hep gerekli olup, bilinçli ve zorla yaratılmış bir olgudur. Tekrar toprağa ve ormanlaştırmaya, kısacası ekolojik yaşama dönüş sadece işsizliği ortadan kaldırmaz; kanserojen kent toplumundan da kurtarır. Böylelikle kenti de kurtarır. Ur gibi büyüyen kent bir kanser hastalığıdır. Zaten bireysel kanserler de diğer birçok hastalık gibi bu kentsel yaşamın ürünüdür. Dolayısıyla toprağa, orman faaliyetine, ekolojik tarıma, gıdaya dönüş sadece işsizliğe temel çare değildir; tüm modernite ve kent hastalıklarının da panzehiridir.

Ekonomik özerkliğin komün ekonomisini devlet kapitalizmi ve ekonomisiyle karıştırmamak gerekir. Reel sosyalizmin kolektifleştirme çabalarına da benzemez. İnsan doğasına ve çevreye en uygun ekonomik birimlerden bahsediyoruz. Komünde angaryaya ve özgürleştirmeyen çalışmaya, emeğe yer yoktur. Toplumun tarih boyunca esas aldığı, kendini var kıldığı, kutsal saydığı ve coşkuyla karşıladığı öz yaşam kaynağından, modelinden bahsediyoruz. Nerede verim, bereket ve coşku varsa, orada komün ekonomisi vardır.

KCK, demokratik ulusun omurgası olarak ekonomik özerkliği ve komün ekonomisini en az toplumun öz savunması kadar gerekli görür ve esas alır. Nasıl öz savunma olmadan toplum varlığını sürdüremezse, ekonomik özerklik olmadan, toprağın korunmasına, ormanlaştırmaya, ekolojiye ve komüne dayanmadan da toplumun beslenmesi, dolayısıyla varlığını sürdürmesi mümkün olamaz.

Ekonomik özerklik için yasal bir temel de gereklidir. Egemen ulus devlet yasalarındaki tekdüzelik ve merkeziyetçilik, hukuk birliği adı altında ekonomik yaratıcılığa, ekolojiye ve rekabete köstek olmaktadır. Özünde ekonomik sömürgeciliğe dayanan bu hukuk anlayışı yerine, ulusal ekonomiyle koordinasyonu dikkate alan yerel ekonomiye ve onun özerk işleyişine şiddetle ihtiyaç vardır. Ulusal pazar olgusunu inkar etmeyen, ama yerel pazar dinamiklerini de göz önünde bulunduran bir ekonomi hukuku elzemdir. Tek merkezi hukuk sistemi en büyük tutuculuk etkenidir. Tamamen siyasi gerekçelidir ve ekonomik mantığı yoktur.

Kürt ulusal sorununun demokratik ulus çözümünün ekonomik boyutunda ekonomik özerkliğin bir yasal statüsü de olmak durumundadır. Ekonomik altyapısı olmadan KCK'nin sürdürülemeyeceği açıktır. Kürt toplumunun varlığını ve özgürlüğünü yakından ilgilendiren ekonomik alanlar üzerinde yerel hukukun geçerlilik oranı hayatiyet arz eder. Mülkiyet düzenlemesi, şirket büyüklüğü, akarsular, yeraltı ve yer üstü maden yataklarının değerlendirilmesi, pazar kuruluşları, banka sistemi, yerel demokratik yönetimlerin bütçe yapısı, vergiler ve benzeri konularda yerel ekonomik yasalar esastır. Ulusal ekonomik yasalarla yerel ekonomik yasaların uyumu sağlanabilir.

KCK'nin ekonomi yönetimi büyük önem taşımaktadır. Ekonomik temeli iflas ettirilmiş bir toplumun yaşama kabiliyeti yoktur. Tam ekonomik bağımsızlık hiçbir zaman gerçekleşemeyecek bir ekonomik ütopya olup, karşılıklı yararlılık temelinde ama iç özerkliği geniş olan bir ekonomi çağındayız. Kapitalist modernitenin küresel finans çağında ne kadar gereksiz, insanlığı tehdit eden ve sürdürülemez bir sistem olduğu açığa çıkmıştır. Buna karşılık, demokratik ulusal birimlere dayalı demokratik modernite ekonomik krizlerden, işsizlikten ve açlıktan kurtuluşun alternatif sistemi olarak anlaşılmak durumundadır.

6- Demokratik ulusun hukuk yapısı

Demokratik hukuk çeşitliliğe dayanan hukuktur. Daha da önemlisi, hukuk düzenlemesine az başvurur ve basit yapılıdır. Egemen ulus devlet, tarih boyunca hukuki düzenlemeleri en çok geliştiren devlet biçimidir. Bunun nedeni toplumun her şeyine karışması, özellikle ahlaki ve politik toplumu tasfiye etmeye çalışmasıdır. Eski toplumlar büyük ölçüde ahlaki ve politik düzenlemelerle sorunlarını çözmeye çalışırlardı. Kapitalist modernite bütün meşruiyetini hukuka dayandırmaya çalıştı. Topluma aşırı müdahalesi ve onu sömürmesi hukuk denilen karmaşık, adaleti biçimselleştiren araca başvurmasına yol açtı. Hukuk çokça söylendiği gibi birey ve toplum haklarını ve görevlerini düzenleyen yasalar bütünlüğü olmaktan çok, kapitalizmin tarih boyunca yol açtığı büyük haksızlıkları biçimsel adalet anlayışıyla meşrulaştırmaya dayalı aşırı sayıda yasalarla yönetme sanatıdır. Ahlaki ve politik kurallarla yönetmek yerine yasalarla yönetmek, daha çok kapitalist moderniteye özgüdür. Ahlakı ve politikayı inkar eden burjuvazi, kendisine muazzam güç sağlayan hukuk erkine başvurur. Burjuvazinin elinde hukuk büyük bir silahtır. Kendisini hem eski ahlaki ve politik düzene, hem de alttaki emekçilere karşı hukukla savunur. Ulus devlet gücünü büyük oranda tek taraflı düzenlenmiş hukuk erkinden alır. Hukuk ulus devlet tanrısının bir nevi ayetleridir. Toplumunu bu ayetlerle yönetmeyi tercih eder.

Demokratik ulus bu nedenle hukuka, özellikle anayasa hukukuna karşı duyarlıdır. Demokratik ulus, hukuk ulusundan çok, ahlaki ve politik ulustur. Ulus devletlerle ortak bir siyasi çatı altında uzlaşarak yaşama esas alındığında hukuka ihtiyaç duyulur. Ulusal yasalar ve yerel yönetim yasaları ayrımı önem kazanır. Tek yanlı merkezi bürokratik çıkarları esas alan ulus devlet hukuku sürekli demokratik yerel ve kültürel grupların direnişiyle karşılaştığında, zorunlu olarak yerel yönetim yasalarını benimser. Başta ABD ve AB ülkeleri olmak üzere, dünyanın birçok ülkesinde federal ve federe hukuk sistemleri geçerlidir. Merkezi bürokrasi ve tekelci kapitalizme karşı yerel halkın çıkarlarını dengeleyen

"Hukuk birey ve toplum haklarını ve görevlerini düzenleyen yasalar bütünlüğü olmaktan çok, kapitalizmin tarih boyunca yol açtığı büyük haksızlıkları biçimsel adalet anlayışıyla meşrulaştırmaya dayalı aşırı sayıda yasalarla yönetme sanatıdır. Ahlaki ve politik kurallarla yönetmek yerine yasalarla yönetmek, daha çok kapitalist moderniteye özgüdür. Hukuk ulus devlet tanrısının bir nevi ayetleridir"

sistemler daha çok gelişmektedir.

Kürdistan ve Kürtlerin varlığı inkar ve imhayı yaşadığından, kendilerine özgü bir hukukları olmamıştır. Osmanlı sisteminde hem yazılı hem de geleneksel bir hukukları vardı. Ulusal kurtuluş sürecinde de Kürt ve Kürdistan kimliği, hatta Kürt reform yasası resmen kabul edilmesine rağmen, 1925'ten itibaren komplo, darbe ve asimilasyon yöntemleriyle kimlikleri yok sayılıp tarihten silinmek istendiler. PKK'nin direnişi Kürt varlığını kesinleştirmesine karşılık, yasal tanımını henüz sağlayamamıştır. KCK dönemi ya ulus devletlerin Kürt varlığını yasal olarak da tanımaları ya da kendi özerklik hukukunu tek taraflı geliştirmeyi esas alacaktır. KCK ulusal anayasalar içinde kendine yer bulmaya birincil öncelik tanıyacaktır. Bu öncelikte kendi demokratik özerklik statüsünün ulusal demokratik anayasalar içinde ifade edilmesine çalışacaktır. TC'nin katılmaya çalıştığı AB'nin birçok üye ülkesinde bu yönlü düzenlemeler mevcuttur. Zaten Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözümünden kastedilen de demokratik özerklik statülü (yasalı) ulusal demokratik anayasal uzlaşmadır. Irak'ta gerçekleştirilen, Türkiye ve Kürdistan'da yoğun olarak tartışılan bu yönlü bir çözümdür. KCK öncelik verdiği uzlaşmaya dayalı Demokratik Özerklik statülü ulusal demokratik anayasal çözümünde başarılı olamazsa, ikincil öncelik tanıyacağı yol olan tek taraflı Demokratik Özerklik Yönetimi'ne geçiş yapacaktır. Kürdistan'da Demokratik Özerklik Yönetimi bir ulus devlet hukuk yönetimi olmayıp, yerel ve bölgesel çapta demokratik modernite yönetimidir.

7- Demokratik ulus kültürü

Kültürel boyut ulusların oluşumunda önemli bir unsurdur.

Kültür dar anlamda toplumların geleneksel zihniyet ve duygusal hakikatini ifade eder. Din, felsefe, mitoloji, bilim ve çeşitli sanat alanları dar anlamda bir toplumun kültürünü oluşturur. Toplumun bir nevi ruhsal ve zihniyet durumunu yansıtır. Ulus devlet veya devlet eliyle uluslar oluşturulurken, kültür dünyası büyük bir çarpıtma ve kırıma uğratılır. Kapitalist modernite, geleneği olduğu gibi bütün hakikatiyle kabul etmez. Ondan işine geleni süzerek ve kendi çıkarları temelinde dönüşüme uğratarak alır. Kültürel tarih diye kendi damgasını vurup toplumun ve bireyin önüne koyduğu bambaşka bir şeydir; tarih adına tarihsizlik, kültür adına kültürsüzlüktür. Diğer bir deyişle tüm insanlık tarihini ve kültürünü kapitalizmin çıkar gözlüğü ve güdüsüyle seçime tabi tutarak, yeni bir resim çizer gibi önümüze serer. Kapitalist modernite ve onun en önemli unsuru olan ulus devlet, bu anlamda muazzam bir geleneği, kültürü karartma ve çarpıtma hareketidir. Hakikat olarak tarihe ve kültüre büyük bir darbedir. Çünkü gerçekleştirdiği azami kar ve sermaye birikim kuralını başka türlü meşrulaştıramaz. Modernite ve ulus devlet, tarih ve kültürü kendine göre yeniden inşa etmeden kendini gerçekleştiremez. Ortaya çıkan modernite ve ulus devlet gerçekliği, tarih ve kültürden farklı bir gerçeklik, hakikat olarak farklı bir anlam ifade eder.

Demokratik ulus tarihe ve kültüre gerçek anlamını iade ederek kendini oluşturmaya çalışır. Saptırılmış ve kırıma uğratılmış tarih ve kültür, demokratik uluslaşmada adeta Rönesansı'nı yaşar. Zaten Avrupa'da ortaçağdan çıkışta yaşanan Rönesans, Grek ve Roma tarih ve kültürünün yeniden canlanması veya doğuşu anlamına gelmekteydi. Daha

"Kürt demokratik ulusunun inşası, milliyetçi ve devletçi yaklaşımlarla geliştirilmek istenen ulus inşasından nitelik bakımından farklıdır. Egemen ulus devlet ulusçuluğundan farklı olduğu gibi, Kürt milliyetçi ve devletçi yaklaşımlarından da farklı olup, onlara karşı emekçiler ve halkların tarihlerine ve kültürlerine dayalı alternatif ulus inşası olan demokratik ulus inşasını ortaya çıkarır"

sonra Avrupa'nın tüm ülkeleri ve kavimleri İtalya örneğinden yola çıkarak, kendi Rönesanslarını gerçekleştirip demokratik uluslaşmayı başardılar. Her halkın kendi öz tarihi ve kültürüyle yeniden buluşması (katolikliği yani evrenselliği aşarak) ve kendini demokratik ulus olarak inşa etmesi anlamına gelmekteydi. Avrupa uluslaşmasında başlangıçta tarih ve kültürden kaynaklanan unsurlar hakimdi. Bu unsurlar da esas olarak halklar ve kavimlerin tarihi ve kültürüydü. Dolayısıyla oluşan uluslarda demokratik eğilim ağır basmaktaydı. Daha sonra burjuvazinin sınıf eğiliminin gelişmesi ve özellikle Fransız Devrimi'nde hegemonyasını kurması, demokratik ulus karakterini iktidar ve devletin damgasını taşıyan devlet ulusuna dönüştürdü. Aslında başta büyük Fransız Devrimi olmak üzere bütün Avrupa devrimlerinde –buna gecikmeli de olsa Rus Devrimi de dahildir– yaşanan, demokratik ulusa ve demokratik ulus devrimine karşı ulus devlet karşıdevrimiydi. Ulus devlet Avrupa halkları ve emekçilerinin büyük demokratik devrimlerine karşı gerçekleştirilen en büyük karşıdevrim hareketiydi. Avrupa'da ve daha sonra tüm dünyada her ulus devlet veya devlet eliyle gerçekleştirilen ulusçuluk, kapitalizmin ve burjuvazinin sosyalizme ve proletaryaya, onların demokratik ulus devrimlerine, devrimci uluslar ve halklar dayanışmasına, enternasyonalizmine karşı birer büyük karşıdevrim hareketidir.

Özcesi, her ulus devlet bir karşıdevrimdir. Kapitalizmin, burjuvazinin ve ortaklarının diktasıdır, faşizmidir. Kapitalist sistem ve kurucusu burjuva sınıfı her ne kadar daha verimsiz bir sistem olan feodalizme ve onun temsilcisi feodal prenslikler ve krallıklara karşı devrimci maske takındılarsa da, bunlara karşı savaşanlar özünde halklardı; halkların devrimci demokratik ulus hareketleriydi. Zafer de bunların hakkıydı. Burjuvazi tüm bu halk devrimlerine ve demokratik ulus hareketlerine sızdı. Ekonomik gücünü kullanarak, demokratik ulus devrimlerine karşı milliyetçi, milli devlet ve devletçi ulusun karşıdevrimini çok yönlü geliştirerek kendi hegemonyası altında çağa damgasını vurdu. Kapitalist çağın dünya çapında yeni uygarlığının yani modernitesinin hegemonyasını kurup yükseltti.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları K. Marks ve F. Engels'in en büyük hataları 19. yüzyılın ortalarında en son Almanya ve İtalya'da zafere erişen bu ulus devlet karşıdevrimlerine karşı çıkacaklarına desteklemeleri oldu. Bu hata günümüze kadar halkların demokratik ulus devrimleri ve hareketlerine karşı burjuvazininkinden sonra vurulan en büyük darbe oldu. Sonuçlarından bütün emekçiler, halklar ve uluslar büyük kayıplar ve acılar yaşadılar.

1919-22'de Anadolu ve Mezopotamya'da gelişen demokratik ulus devrimleri gerçekten halkların eseriydi. Bu devrimlerin zaferini halkların ittifakı sağlamıştı. Bu devrime önderlik eden M. Kemal'in o dönemdeki bütün demeçleri bu gerçeği ifade eder. Ulusal devrimin iki asli unsuru Türk ve Kürt halklarıydı. İdeolojik ve politik olarak da Türk, Kürt, Yahudi (sabetayist) ve Çerkez yurtseverliği, islam ümmetçiliği ve komünistlik ittifak halindeydiler. Dolayısıyla bu ittifakla kazanılan zafer emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı bir demokratik ulusal devrimdi. Peki, burjuvazi diyebileceğimiz klik ne yaptı? Yani Jön Türkler (ezici çoğunluğunun Türklükle ilgisi yoktur) denilen ve İttihat ve Terakki Cemiyeti adı altında bir araya gelen Masonik burjuvazi kimlerden oluşuyordu ve hangi komplolarla iktidara ve ulusal devrime damgasını vurdu? İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir komplo ve darbe örgütü olduğunu bütün vicdanlı bilim adamları ve aydınlar bilmektedir. İktidarı gasp ederek önce II. Meşrutiyet Devrimi'ne, I. Dünya Savaşı'nda da tüm iktidara damgasını vurduğunu konuyla ilgili herkes bilmektedir. 1919-22 ulusal devrimine nasıl sızdıklarını, özellikle İngiliz hegemonyasıyla işbirliği içinde olanların komplo, suikast ve darbelerini de çok iyi bilmek gerekir. TKP (Türkiye Komünist Partisi) Önderi Mustafa Suphi ve on beş kişilik tüm Merkez Komite üyelerini komployla Karadeniz'de boğduranlar bunlardı. Halbuki temsil ettikleri Bolşevikler, ulusal devrimin başarısında stratejik rolün sahibiydiler. Yine komployla Yunan ordusuna sığınmak zorunda bıraktıkları Çerkez Ethem ve güçleri, ulusal devrime gidişte birçok karşıdevrimci ayaklanmayı bastıran güçtü. Yobaz diye öldürdüklerinin büyük kısmı yine ulusal kurtuluşta stratejik rol oynayan islam ümmetçileriydi. Zaferden sonra sürgüne gönderilen Mehmet Akif ve Said-i Nursi zafere kadar ulusal devrimin hizmetindeydiler. Koçgiri'den Dersim'e, Süleymaniye'den Diyarbekir'e kadar M. Kemal'in stratejik ittifak çağrılarına olumlu yanıt veren alevi ve sünni Kürtleri, ulusal devrimin zaferindeki rolleri stratejik olmasına rağmen, gerek devrim sırasında ve gerekse devrim sonrasında acımasızca imha ve inkar edenler de bu komplocu güçlerdir. Önce İzmir suikastıyla, sonra mitolojik tanrısallıklarla M. Kemal'i etkisizleştirenler ve derin bir bunalıma itenler de bunlardır.

Kimdir bunlar? Ağırlıklı kesimi Türk olmayan Beyaz Türkler diyoruz bunlara; İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin artıkları diyoruz. İsmi önemli değil, özü önemlidir bunların. Çok açıktır ki, bunlar ele geçirdikleri devlet iktidarı vasıtasıyla burjuvalaşan, hem meşrutiyet hem de cumhuriyet süreçlerinde gelişen demokratik ulusal hareketi komplolar, darbeler ve suikastlarla vuran ve kontrolünü ele geçiren, Hitler'in bile kendilerini örnek aldığını itiraf etmekten çekinmediği devlet ulusçu karşıdevrimcilerdi. Eğer Anadolu ve Mezopotamya'nın, Türkiye ve Kürdistan'ın modern tarihini, ittifak halinde gerçekleştirilen ulusal devrimini ve demokratik ulusal toplumunu gerçekçi olarak anlamak istiyorsak, devlet ulusçu karşıdevrimi ve bu karşıdevrimin karşıdevrimcilerini çok iyi tanımak zorundayız. Başka türlü yakın tarihi ve cumhuriyet tarihini doğru kavrayamayız. Özellikle insanlık tarihi kadar eski bir tarihe ve kültüre sahip olan Anadolu ve Mezopotamya halklarının inkar edilen ve imhaya uğratılan tarihlerini ve kültürlerini doğru ve yeterli olarak öğrenemeyiz. Öğrenip özümsemedikçe de aynı coğrafyalarda halklarımızın demokratik ulus ittifaklarını ve hareketlerini başarıyla inşa edip geliştiremeyiz.

Kürt sorununun demokratik ulus çözümü öncelikle Kürt tarihinin ve kültürünün doğru tanımlanmasıyla bağlantılıdır. Tarihinin ve kültürünün doğru tanımlanması, toplumsal varlığının tanınmasını beraberinde getirir. Ulusal toplum olmak, tarih ve kültür bilincine ve ruhuna sahip olmak demektir. Cumhuriyet tarihinin Kürtleri inkarı ve imhası (diğer ulus devlet tarihleri de benzer uygulamalara sahiptir,) ilkin Kürt tarihinin inkarı ve kültürel varlığının imhasıyla başlatılmıştır. Önce manevi kültürel unsurlar, daha sonra maddi kültür unsurları tasfiyeye uğratılmıştır. PKK'nin inşasına tarih ve kültür bilinciyle başlaması bu nedenle doğru bir başlangıç olmuştur. Kürt tarih ve kültürünü dünya halklarının tarih ve kültürüyle mukayese ederek açıklamaya çalışması, bunu Kürdistan Devriminin Yolu adlı manifestoyla ilan etmesi Kürt tarihi ve kültürünün yeniden yaşam bulmasında devrimci Rönesans rolünü oynamıştır. Denilebilir ki, Kürtlerin demokratik uluslaşması bu manifestoyla radikal bir başlangıç yapmıştır. 1984 Ağustos Hamlesi'yle savaşta denenen Kürt kültürel varlığı, birçok kahramanlık olayıyla yaşamsallığını kanıtlamıştır. Eğer PKK ve öncülük ettiği halk savaşçılığının ideolojik politik çizgisi doğru olmasa ve Kürt tarihini ve kültürünü doğru yansıtmasaydı, Kürtler varlıklarını sürdüremezlerdi. Nitekim bu dönemde birçok grup ve kişilik benzer idealarla soruna yaklaşmışlar, ama hepsi Kürt tarihine ve kültürüne doğru sahip çıkamadıklarından tasfiyeye uğramaktan kurtulamamışlardır.

Kürt demokratik ulusunun inşası, milliyetçi ve devletçi yaklaşımlarla geliştirilmek istenen ulus inşasından nitelik bakımından farklıdır. Egemen ulus devlet ulusçuluğundan farklı olduğu gibi, Kürt milliyetçi ve devletçi yaklaşımlarından da farklı olup, onlara karşı emekçiler ve halkların tarihlerine ve kültürlerine dayalı alternatif ulus inşası olan demokratik ulus inşasını ortaya çıkarır.

Kürt demokratik ulus inşacılığı, cumhuriyet tarihi boyunca inkar edilen ve Kürtlerin asli unsur olarak katıldığı 1919-22 ulusal devrimindeki rolüne sahip çıkar. Ulusal devrim Türklerin olduğu kadar Kürtlerin ve katılım gösteren diğer müttefiklerinin de ulusal devrimidir. Daha sonraki süreçlerde müttefiklerin dışlanmasını, tarihleri ve kültürlerinin inkar edilmesini devrimin halkçı karakterine karşı darbe sayar. Bu darbeye karşı Kürtlerin direnişini meşru, ilerici ve özgürlükçü olarak değerlendirir. Ayrıca Kürtlerin Türklerle Malazgirt Savaşı'yla (1071) başlayan stratejik ittifakının gönüllülük esasına dayandığını, çeşitli kopmalara uğratılsa da, bu tarihten beri iktidar ve devlet oluşumlarında Kürtlerle Türklerin iki esaslı ortak olduğunu, dolayısıyla her iki halkın tarihi ve kültürü arasında sıkı bir ortaklık ve iç içelik bulunduğunu beyan eder. Türklerle Kürtlerin Ortadoğu'nun son bin yıllık tarihinde ortaklaşa stratejik bir rol oynadığını kabul eder. PKK ve KCK, Kürt tarihine ve kültürüne ilişkin bu savunmada kapsamı daha da açılan görüşleriyle ideolojik ve politik yaklaşımlarını daha da netleştirip güçlendirmiştir. Diğer halklarla ucu açık demokratik ulus anlayışıyla daha geniş demokratik ulusal birlikler ve ittifaklara açıktır. Tarih boyunca Ortadoğu kültüründe yaşanan birlikleri, evrensellikleri (en açık örneği islam ümmetçiliğidir) güncelleştirip inşa etmeyi Ortadoğu halklarının gerçek kurtuluş ve özgürlük yolu sayar.

KCK döneminde giderek daha da yapısal bir nitelik kazanacak olan Kürt demokratik ulusu, tüm boyutlarıyla Ortadoğu halklarına model olacak bir yeniden ulusal inşa deneyimi sunacaktır. Batı modernitesinin ajanlığı rolünü aşamayan ulus devletlerin tarih ve kültür inkarcılığına karşı devrimci ve demokratik ulus Rönesansı'yla yeni bir çağı, demokratik modernite çağının yükselişe geçişini başlatacaktır.

8- Demokratik ulusun öz savunma sistemi

Canlılar dünyasında her türün kendine göre bir savunma sistemi vardır. Savunmasız tek bir canlı türü yoktur. Hatta evrendeki her elementin, her parçacığın varlığını korumak için gösterdiği direnci öz savunma olarak yo-

rumlamak mümkündür. Bozunmaya, kendisi olmaktan çıkmaya karşı gösterdiği direnç açık ki öz savunma kavramlarıyla ifade edilir. Bu direnç yitirildi mi o element veya parçacık bozunur, kendisi olmaktan çıkar, başka bir unsura dönüşür. Canlılar aleminde ise öz savunma direnci kırıldı mı, o canlı ya başka canlılara yem olur ya da ölür.

Aynı sistem insan türü ve toplumu için de fazlasıyla geçerlidir. İnsan gibi narin bir tür ve toplumu gibi tehditlere açık bir varoluş, güçlü bir öz savunma olmadan varlığını uzun süre ayakta tutamaz. İnsan türünde savunma biyolojik olduğu kadar toplumsaldır. Biyolojik savunma her canlı varlıktaki savunma güdüleri tarafından yerine getirilir. Toplumsal savunmada ise, topluluğun tüm fertleri ortaklaşarak kendini savunur. Hatta savunma olanaklarına göre topluluğun sayısı ve örgütlenme biçimi sürekli değişir. Savunma topluluğun asli bir işlevidir. Onsuz yaşam asla sürdürülemez. Bilindiği gibi, canlılar dünyasının diğer iki asli işlevi beslenme ve üremedir. Beslenme ve üreme olmadan nasıl ki canlı varlıklar yaşamlarını sürdüremezlerse, öz savunma olmadan da yaşamlarını sürdüremezler. Canlılar dünyasının öz savunmasından çıkarabileceğimiz diğer önemli bir sonuç, bu savunmanın sadece varlıklarını korumaya yönelik olmasıdır. Kendi türünden, hatta başka türlerden varlıkların üzerinde hakimiyet kurma ve sömürgeleştirme sistemleri yoktur. İlk defa insan türünde hakimiyet ve sömürge sistemleri geliştirilmiştir. Bunda sömürü olanaklarına yol açan insan türünün zihniyet gelişmesi ve buna bağlı olarak artıkürün elde edilmesi rol oynar. Bu durum varlığını korumayla birlikte emek değerlerini savunmayı, yani sosyal savaşları da beraberinde getirir.

Kürtler açısından öz savunma yaşadıkları somut koşullara göre, tarih boyunca hep büyük önem taşımıştır. Neolitik devrimi en derinlikli ve uzun süreli yaşayan toplulukların birinci elden ardılları oldukları için hep saldırılara maruz kalmışlardır. Verimli Hilal'deki tarım devriminden kaynaklanan ürün fazlalıkları, saldırılara sürekli davetiye çıkarmıştır. Binlerce yıl böyle geçmiştir. Ürün fazlalıklarına dayalı uygarlık sistemleri geliştikçe, kent, sınıf ve devlet yapılanmalarına dayalı güçlerin sistemli ve planlı saldırı dönemi başlamıştır. Sümer uygarlığından günümüzdeki hakim uygarlığın son hegemon gücü ABD'ye kadar sayısız uygarlık gücünün aynı bölgeye ve topluluklara dolaylı ve direkt saldırıları hiç eksik olmamıştır.

Kapitalist moderniteyle birlikte gelişen son iki yüz yılın saldırıları farklı bir nitelik almıştır. İlkçağdan beri kabile ve aşiret birimleri halinde dağlık alanlarına dayalı olarak geliştirdikleri varlıklarını koruma, yani öz savunma sistemleri, kapitalist sisteme dayalı saldırı araçları karşısında yeterli olamamıştır. İlk defa varlıklarını yitirme tehlikesi gündeme girmiştir. Kapitalist modernitenin ulus devlet yapılanması Kürtler açısından sadece özgürlüklerini yitirmelerine değil, varlıklarını yitirme tehlikesiyle de karşı karşıya gelmelerine yol açmıştır. Siyasi sınırlar içinde 'tek dil, tek ulus, tek vatan' yaratma program ve eylemi, o sınırlar dahilindeki diğer diller, uluslar ve vatanların inkar ve imhayla karşılaşmalarına yol açmıştır. Kürtler zorla bölündükleri tüm vatan parçalarında, ulus devletler tarafından inkar ve imha sürecine alındılar. Hegemonik güçler tarafından desteklenen ulus devletler, Kürtleri ve Kürdistan'ı tasfiye etmeyi temel politika bellediler. Yetersiz kalan öz savunma direnişleri kırılınca, sıra toplumun çökmesi ve çözülmesine, asimile edilerek tasfiyesine geldi.

Bütün yoğunluğuyla sürdürülen bu sürece tepki olarak doğan PKK hareketi, başlangıç itibariyle esas olarak Kürt halkının öz savunma hareketidir. Önceleri ideolojik ve politik olarak yürütülen öz savunma hareketi, kısa sürede karşılıklı şiddete dayanan bir öz savunma aşamasına geçti. Başlangıçta sadece kadro ve sempatizanların varlığını savunmaya dayalı silahlı savunma, 15 Ağustos 1984 Hamlesi'yle halkı da kapsamına alarak genişledi. Halkın öz savunma savaşına dönüşen hareket, tüm ilgili hegemonik güçlerin, özellikle NATO gladio güçlerinin planlı saldırılarına uğradı. Kürdistan'da kendi kaderi üzerinde söz sahibi olacak Kürtlerin bölgedeki dengeyi alt üst etmelerinden çekinen tüm güçler, bu saldırıların arkasında yer aldılar. Buna rağmen, bu direnme savaşları dayatılan inkar, imha ve asimilasyon politikalarına büyük darbe vurdu. Halkın kimliğine sahip çıkma ve özgür yaşama arzusunda ısrar etme tavrını kesinleştirdi. Ulus devletlerin Kürt halkı üzerindeki eski tasfiyeci emelleri tümüyle sona ermemişse de, eskisi kadar iddiaları kalmamıştır. Kimlik kabulü ve özerk yaşama saygı aşamasına gelinmiştir. Bu durum öz savunma savaşı açısından yeni bir durumdur. PKK bu yeni durumu KCK aracılığıyla değerlendirmeye çalışmıştır.

KCK'de demokratik ulus inşa programının önemli ve vazgeçilmez bir başlığı da öz savunmanın nasıl kalıcı bir sistematiğe bağlanacağı hususudur. Tek silahlı güç tekeli olan ulus devletlerin fırsat buldukça uygulamaktan kaçınmayacağı yeni inkar, imha ve asimilasyon politikaları KCK'nin öz savunma sistemini kalıcı olmaya zorlamıştır. Ulus devletlerle ortak yaşamanın asgari koşulu, Kürt öz kimliğinin ve özgür yaşamının anayasal güvenceye kavuşmasıdır. Anayasal güvence yetmez, ayrıca yasalarla belirlenecek statülerle bu güvencenin somut koşulları aranacaktır. Dışa karşı ortak ulusal savunma dışında, güvenlik işlerinin bizzat Kürt toplumunun kendisi tarafından karşılanması gerekir. Çünkü bir toplum iç güvenliğini en iyi ve ihtiyaçlarına en uygun biçimde ancak kendisi sağlayabilir. Dolayısıyla ilgili ulus devletlerin (Türkiye, İran, Irak ve Suriye merkezi ulus devletleri) iç güvenlik politikalarında önemli reformları gerçekleştirmeleri gerekir. KCK'nin de barış ve demokratik çözümün sağlanması halinde, öz savunma güçlerini yani HPG'yi (Halk Savunma Güçleri) yeniden düzenlemesi gerekir. Şüphesiz yeniden düzenlenme yeni yasalar gerektirir. Eski Hamidiye Alayları ve yeni 'köy korucuları' gibi bir sistemin söz konusu olamayacağı açıktır. Ancak ulus devletlerle uzlaşmaya dayalı ve yasal olan iç güvenliğe ilişkin yeni güç düzenlemeleri yapılabilir.

İlgili ulus devletlerle uzlaşma olmazsa, KCK tek taraflı olarak kendi demokratik ulus inşasını bütün boyutlarıyla koruma temelinde, kendi öz savunma güçlerinin nicel ve nitel durumunu yeni ihtiyaçlara göre düzenlemeye çalışacaktır. Yeni düzenlenen HPG güçleri, demokratik uluslaşmayı her alanda ve her boyutta savunmakla yükümlü olacak, demokratik ulusal otoriteyi layıkıyla tesis edecektir. Demokratik ulus birey yurttaşlarının can ve mal güvenliğinden sorumlu olacaktır. Kültürel soykırımlara kadar varan bütün ulus devlet uygulamalarına (askeri, politik, kültürel, sosyal ve psikolojik savaşlarına) karşı sürekli savaşım halinde olacaktır. Kürdistan'ın ve Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü öz savunmasız olamaz.

9- Demokratik ulus diplomasisi

Ulus devletin en çok geliştirdiği bir kurum da ulus devletler arasındaki diplomasi faaliyetidir. Diplomasi, uluslar arasında yaşanan savaşlar öncesindeki faaliyet biçimlerini tanımlamaktadır. Ulus devletlerin tarihindeki savaşların hazırlık safhası olarak da değerlendirilebilir. Tarih boyunca her türlü topluluk birimleri arasındaki komşuluk ilişkilerinin geleneksel ifade ediliş biçimlerinin belli ritüelleri vardır. Bunlara yüksek değer biçilir. Ulus devletlerin bu ilişkiyi kurumlaştırmaları kapitalist modernitenin kar eğilimiyle bağlantılıdır. Eğer ilişkiler barış döneminde daha çok kar getiriyorsa savaşa gerek yoktur. Diplomasi ile karlı ilişkiler kotarılır. Azami kar eğilimi savaşla bağlantılıysa, bütün diplomatik güçler bir araya gelse de, karlı savaşı engelleyemezler. Dolayısıyla diplomasinin işi bitmiştir. Kar mantığına indirgenen diplomasinin tarih boyunca görülen toplumlar arası en değerli ilişki tarzıyla bağı kalmamıştır. Diplomasi ulus devletler arasında karlı savaş oyunlarının bir manipülasyon aracı haline getirilmiştir. Artık barışın değil, savaşların hazırlayıcı aracına dönüşmüştür.

Demokratik ulus geleneğiyle tekrar toplumlar arasında daha çok barış ve dayanışmanın, yaratıcı alışverişlerin aracına dönüşen diplomasi, esas olarak sorunların çözümüyle uğraşır. Savaşların değil, barışın ve yararlı ilişkilerin aracıdır. Bilge insanların rol oynadığı ahlaki ve politik değeri yüksek bir misyonu ifade eder. Özellikle komşu halklar ve akraba topluluklar arasındaki dostane ilişkilerin, karşılıklı yarar getiren süreçlerin geliştirilmesi ve sürdürülmesinde önemli rol oynar. Ortak toplumsallıkların, daha üst seviyede toplum sentezlerinin inşa gücüdür.

Kürtlerin tarihinde olumlu veya olumsuz yönde çok sayıda diplomatik ilişki süreci varlığını hep sürdürmüştür. Çok parçalanmışlık ve topluluklar arasındaki yalıtılmışlık, elçilik faaliyetlerine yüksek değer biçilmesine yol açmış, doğru ifa edildiğinde toplumsal yaşama değerli katkılarda bulunmuştur. Kötü niyetle ve farklı kişisel ve zümresel çıkarlar peşinde ifa edildiğinde ise, düşmanlıklara ve çatışmalara hizmet etmiştir.

Günümüzde Kürtler gerek kendileri ile komşuları arasında, gerekse küresel çapta anlamlı bir diplomasiye şiddetle ihtiyaç duymaktadır. Varlıklarını korumada ve özgürlüklerini sağlamada olumlu diplomatik faaliyetlerin büyük rolü vardır. Yakın dönemde, kapitalist modernite sürecinde belki de dünyada en çok diplomatik oyunlara kurban edilen halk Kürtler olmuştur. Bütün 19. ve 20. yüzyılda Ortadoğu'nun parçalanmasında ve kapitalist sistemin hegemonyası altına alınmasında Kürtler kurbanlık rolü oynamıştır. Özellikle I. ve II. Dünya Savaşlarının en trajik kurbanları olmuşlardır. Ortadoğu diplomasisinde (ulus devlet diplomasisi) Kürtlere biçilen rol hep piyonluk olmuş ve bu durum çok ağır sonuçlar doğurmuştur. Kürtler soykırıma varan acı tablolarla karşılaşmışlardır. Bunda şüphesiz Kürt işbirlikçileri kadar Kürt direnişlerinin modern yöntemlerden kopukluklarının da önemli payı vardır.

Hem konjonktürel hem de sınıfsal açıdan birleşik bir Kürt ulus devletinin şansının az olduğu göz önüne getirildiğinde, bu amaçla yürütülen diplomasilerin çözümleyici şansının oldukça az olduğu görülecektir. Son iki yüz yılda bu amaçla yürütülen faaliyetlerden başarılı sonuç alınmadığı bilinmektedir. Kürt sorununun doğası başarılı olmasına elvermemektedir. Kürtlere ilişkin ulus devlet diplomasisi çözümleyici değil tıkayıcı, parçalar arası çelişkiyi artırıcı ve düşman ulus devletlere açık davetiye çıkaran birçok olumsuz role tanıklık etmiştir. Bu nedenle yeni bir diplomasiye, demokratik ulus diplomasisine şiddetle ihtiyaç vardır.

Demokratik ulus diplomasisi, öncelikle parçalanmış ve farklı çıkarlar etrafında bölünmüş Kürtler arasında ortak bir platform geliştirmek durumundadır. Kürtlerin en çok ve şiddetle ihtiyacını duydukları bu platform, diplomatik faaliyetlerin merkezine oturmak durumundadır. Diğer bütün diplomatik faaliyetler, özellikle her örgütün kendi başına ve çıkarına göre geliştirmek istediği diplomatik faaliyetler şimdiye kadar görüldüğü gibi faydadan çok zarar getirmiş; daha çok Kürtler arasındaki parçalanmaya, bölünmeye ve çatışmalara hizmet etmiştir. Dolayısıyla Kürtler arasında bütünsel bir diplomasiyi geliştirmek temel ulusal görevlerdendir. Bunun için Demokratik Ulusal Kongre'yi gerçekleştirmek Kürt diplomasisinin en hayati görevidir. Demokratik Ulusal Kongre hem tüm Kürt örgütleri ve şahsiyetlerinin temel hedefi olmalı, hem de Kongre'nin bir an önce gerçekleştirilmesiyle ona dayalı tek ağızdan konuşan, tek politikası olan, kurumlaşmış bir Kürt diplomasisi gerçekleştirilmelidir. Hiçbir örgüt hiçbir gerekçeyle bu hayati görevleri erteleyemez, savsaklayamaz. Bu görevleri sürekli erteleyenler ve savsaklayanlar, farklı kişisel ve örgütsel çıkarlar peşinde koşanlardır. Tarihte bu tip zihniyetler ve kişiliklerin yol açtıkları büyük felaketler ve zararlar iyi bilinmektedir, bilinmek durumundadır. Irak Kürt Federe devletine dayalı diplomasi önemli olmakla birlikte, bütün Kürtlerin ihtiyacını karşılayamaz. Ne cevap verecek yeteneği vardır ne de koşulları buna müsaade eder. Bütün Kürtlerin ihtiyacına cevap verecek diplomasi ancak Demokratik Ulusal Kongre'ye dayalı olarak geliştirilebilir. Dolayısıyla öncelikli görev Demokratik Ulusal Kongre'nin toplanması ve kalıcı bir genel bütünleyici ulusal demokratik örgüt olarak ilanıdır.

Olası Demokratik Ulusal Kongre'nin temel görevleri şöyle sıralanabilir:

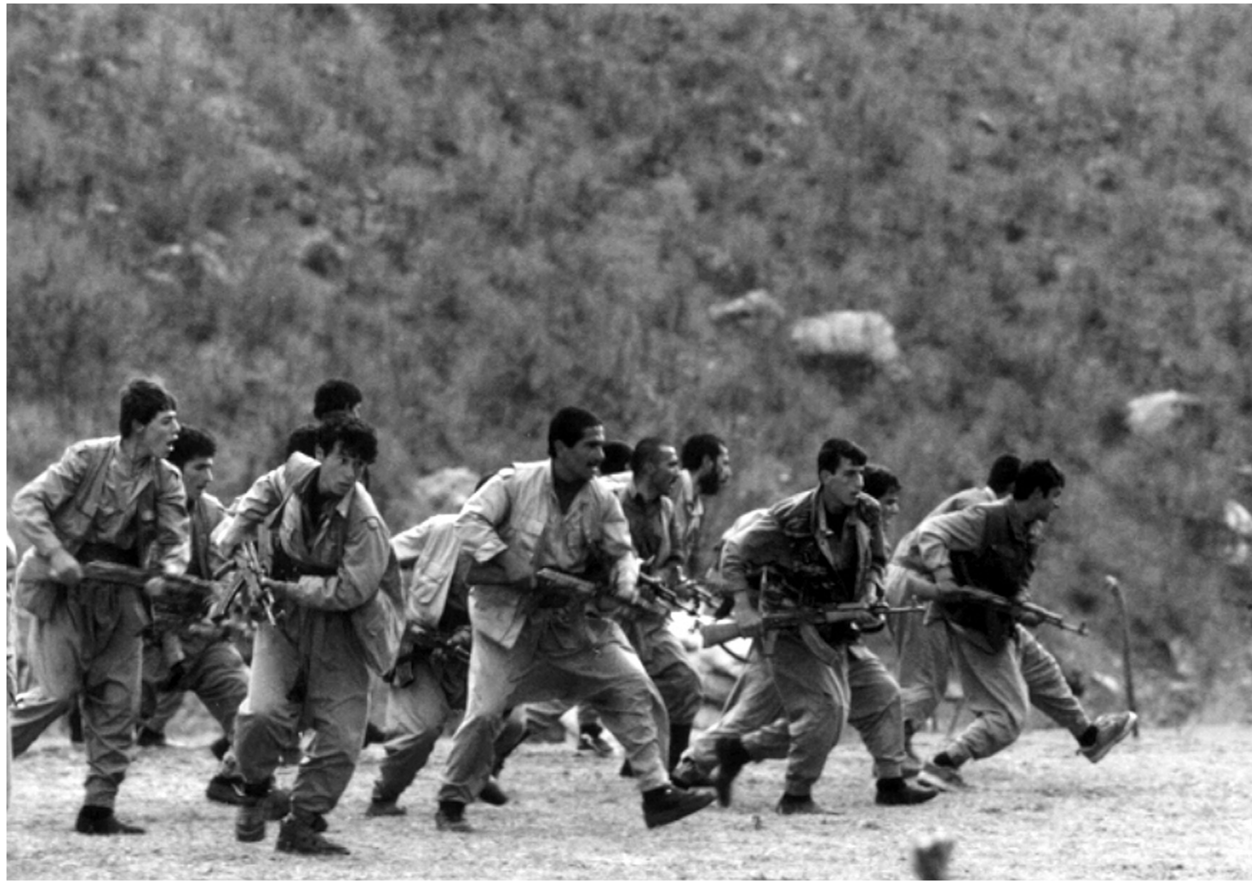
a- Demokratik Ulusal Kongre kalıcı bir örgüt olmalıdır. Ulusal, demokratik her sınıf ve tabakadan uygun bileşimle kişiler ve örgütlerin temsili sağlanmalıdır. Bunda nüfus ve parçaların rolü, mücadele azim ve kararlılıkları göz önünde bulundurulmalıdır.

b- Kongre daimi bir İcra yani Yürütme Konseyi seçmelidir. Yürütme Konseyi bütün Kürtlerin pratik politik ilişkilerinin yürütülmesinden sorumlu olmalıdır. İç ve dış diplomatik faaliyetler, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkiler Konseyce kurumsal olarak yürütülmelidir.

c- Bütün örgütler öz savunma güçlerini ortak bir peşmerge örgütünde birleştirmelidir. Ortak Halk Savunma Güçleri Komutanlığı kurulmalıdır. Her örgütün gücü oranında öz savunma güçleri üzerinde belli bir inisiyatifi olmalıdır.

d- Konseye bağlı Dış İlişkiler Bürosu veya Komitesi, başta Kürtlerin bağlı yaşadığı ulus devletler olmak üzere, diğer tüm devletler ve sivil toplum güçleriyle tek başına ilişkilerden sorumlu olmalıdır.

KCK ile Irak Bölgesel Kürt Yönetimi'nin Demokratik Ulusal Kongre'yle ilişkileri uygun bir statü altında düzenlenmelidir. Her iki organizasyon bir biçimde Kongre Yürütme Konseyi'yle bağlantılı çalışabilir. Bu iki organizasyonla birlikte çalışmak, üzerinde tartışılıp çözüme kavuşturulması gereken önemli bir sorundur. Açık ki, KCK'nin demokratik ulus inşasıyla Irak Kürt Federe Yönetimi'nin ulus devletçi inşacılığı arasında ideolojik ve siyasi kapsamda ilişki ve çelişkiler uzun süre devam edecektir. Bu konuda Demokratik Ulusal Kongre çözümleyici bir çatı örgütü olabilir. Demokratik ulus diplomasisi, ulus devlet diplomasisinin büyük bir kaosa ve çatışmaya götürdüğü Ortadoğu halkları ve ulusları arasında demokratik modernite bağlamında kalıcı çözümleyici rol oynayabilir.

terleten toplantı

1976 yılıydı. Henüz hiç kimsenin bizi tanımadığı, tanımak istemediği günlerdi. Ankara'da yaptığımız toplantıda, ülkeye dönmeye karar aldıktan sonra ülkeye geçip çalışmalara başladığımız günlerdi. O zaman Cömert adında bir arkadaşla Dersim'de faaliyet yürütüyordum. Hiç kimsenin bizi bilmediği, duymadığı, tanımadığı yine hiçbir imkanımızın olmadığı bir dönemdi. Silahlı mücadele kararıyla yola çıkmıştık, ama birileri bizi vurmak için gelse, kendimizi savunacak bir silahımızın bile yoktu. Cömert arkadaşla ikimiz, Hozat ve Pertek'i de içine alan mıntıkada faaliyet yürütüyorduk. Hozat ile Pertek arasında kalan bölgede Ballıkaya diye bir köy vardı. Cömert arkadaşla bir gün o köye gitmeye karar verdik. O köye gittik. Köyde rastgele bir kapı çaldık. Kapı açıldı içeriye girdik. Evde ihtiyar biri vardı. Kim olduğunu ne olduğunu bilmediğim için, ben de gidip onun yanında oturdum.

Meğer Cömert arkadaş onun bir alevi 'dede'si olduğunu biliyormuş. Ve geleneğe göre dedenin yanına oturulmazmış. Ama ben bunu bilmiyordum tabii. Cömert arkadaş o mıntıkanın insanı olduğu için kimlerin dede olduğunu ve dedelerin yanında nasıl davranılması gerektiğini biliyordu. Ama ben bilmediğim için selam vererek gidip yanına oturdum. Cömert arkadaş dedelerin yanına oturulmayacağını bildiği için yanıma gelmedi. Onun yerine gidip kapının arkasına yakın bir yerde oturdu.

O zaman çok sigara içiyordum. Sigaram da kalmamıştı. Dede tabakasını çıkardığında ben de "kusura bakma, sigaram bitmiş senin tütününden bir sigara sarabilir miyim" dedim. Bana ters ters baktı ve istemeyerek de olsa tabakasını uzattı. Tabakayı gönülsüz ve istemeyerek verdiğini fark ettim. Ama neden gönülsüz ve istemeyerek verdiğini anlamadım. Artık yemek vaktiydi. Çok geçmeden yemeğe oturduk. O evin birkaç tane de genci vardı. Yemek yedik fakat gençler kalkmadı. Ben de kendi kendime: "Bizim orada da usuldür, ihtiyarlar kalkmayana kadar diğerleri de kalkmaz" dedim. Bu yüzden ben de kalkmadım. Birkaç dakika sonra "Dede" olduğunu bilmediğim ihtiyar bir dua okudu ve herkes o tepsiden bir iki kaşık daha aldı. Normal olmayan bir durumla karşı karşıya olduğumu fark ettim. Ama ne olduğunu tam olarak çıkaramadım. Hatta o zamana kadar da dede, sofu nedir bilmiyordum. Çünkü yaşamamıştım ve hiç görmemiştim. Cömert arkadaş da bana bu konuda bir şey söylememişti. Yemekten kalktık. Bir süre sonra eve gelenler oldu. Her gelen önce onun elini öpüyor, sonra da benim elimi öptükten sonra bir kenara çekilip oturuyor. Ben elimin öpülmesini istemiyordum. Çünkü el öpenler arasında çok yaşlı olanlar da vardı. Hatta içlerinden biri 80 yaşında bir ihtiyardı. Elimi öpmek istiyordu, bırakmadım. O esnada kendi kendime, "keşke yerin dibine girseydim, nedir bu başıma gelenler" diye düşünmeye başladım. Oda kısa bir süre içinde doldu. Dışarıdan gelenlerden bir kadın, "dede bize bir şeyler anlat" dediğinde, o yaşlının dede olduğunu anladım. İhtiyarın dede olduğunu anladıktan sonra birçok yanlışlık yaptığımı düşünerek, acaba dede yanlışlıklarıma ne diyecek kaygısıyla beklemeye başladım. Herkes bir şeyler soruyor, dede de sorulan sorulara cevap veriyordu.

O zaman çok fazla Kürtçe bilmiyordum. O yüzden "dede kusura bakma fazla Kürtçe bilmiyorum ama ben de bir soru sormak istiyorum" dedim. "Buyur seni dinliyorum" dediğinde, "siz saz çalarken Dersim'den, Kürdistan'dan söz ettiniz. Bu konuyu bize biraz daha açarsanız iyi olur. Çünkü sazınızda, Baytar Nuri'nin kitabından Dersim üzerine yazılan bir şiir vardı" dedim. Bu arada Aydın Gül arkadaş şehit düştüğünde, o şiirden bir dörtlüğü fotoğraflarına yerleştirip her yerde asmıştık. Bana bakıp "işte bizim buralara 'Kürdistan' diyorlar" dedi ve durdu. Ben istediğim sonucu alamamıştım. İstediğim cevabı alamayınca, "dede kusura bakma ben de bir iki şey söylemek istiyorum" dedim. Devamla "bazı kitaplar okudum, bu kitaplarda Kürdistan'ın, sadece, belirttiğiniz sizin mıntıka ile sınırlı olmadığı yazılıyordu" dedim. Bunları söyleyince dede bir daha dönüp bana baktı ama bu sefer daha farklı baktı.

O bakıştan sonra birkaç dakika gözlerini yere dikip sessiz kaldı. Herkes durmuş pür dikkat dedeyle diyalogumuzu dinliyor ve diyalogdan sonra oluşan havayı izliyordu. Dede birkaç dakikalık sessizlikten sonra Kürdistan tarihini anlatmaya başladı. Dede konuşurken, kadınlardan biri benim için, kendi kendine "bu da kimdir" diye söyleniyordu. Meğer aramızda bu diyalog geçene kadar, beni dedenin yardımcısı sanıyormuş. Zaten elimi de o yüzden öpmüşlerdi. Dedenin yardımcısı olmadığım anlaşılınca, odada "bu kimdir, neden burada oturuyor" gibisinden bir tartışma başladı. Dede konuşmasını bitirdikten sonra teşekkür ettim. Ve "eğer izin verirseniz ben de birkaç şey söylemek istiyorum" dedim. Dede, "buyur söz senin konuşabilirsin" dedi. Ben de Kürt ve Kürdistan tarihi üzerine konuştum. Dede, bana bu sefer daha dikkatli bakmaya başladı. O sırada odada olanların hepsi o an orada yaşananların normal bir durum olmadığını anlamaya başladı. Kısa sohbet ve tartışmalarla yine soru ve cevaplarla geçirdiğimiz gece, bir hayli ilerledi. Gece epey ilerlemiş olduğundan sohbet ve tartışmalara son verdik. Ardından herkes evlerine çekilmek için dağıldı. Herkes dağıldıktan sonra baş başa kaldık. Baş başa kalınca gece boyunca yaptığım hataları düzeltmek için dedeye "kusura bakma senin dede olduğunu bilmiyordum. Bu yüzden eğer bir eksikliğe girmişsem, size karşı yanlış yapmışsam bunu bilerek yapmadım. Bu yüzden de sizden özür diliyorum" dedim. Dede bana, "seni Türk solundan biri olarak tahmin ettim" dedi. Ardından Türk solunun sosyalizm adına soytarılık yaptığını, dede olmasına rağmen sosyalizme karşı olmadığını söyledi. "Onlara da karşı değilim. Hatta otoritem de var, eğer istersem onların hiçbirini bu köylere sokmam" dedi. "Sosyalizme saygım olduğu için bunlara ses çıkarmıyorum. Fakat bunların sosyalizm ile hiçbir alakası yok" diye konuştu. Ben de doğru söylediğini, bizim böyle bir hareket olmadığımızı belirttim. O sırada dede "peki siz kimsiniz!" diye sordu bana. Yeni bir hareket olduğumuzu, Kürdistan'ın, Kürt halkının özgürlüğü için mücadele ettiğimizi söyledim. Ben bunu söyledikten sonra dede, "artık ölsem dahi gözüm arkada olmayacak. Kürtler için böyle bir partinin kurulması mutluluk vericidir" dedi. Dedenin bunları söylemesi beni çok sevindirdi. Dede devamla, zaten böyle bir hareketin kurulmasını beklediğini söyleyerek, "bende Osmanlıca yazılmış Kürt ve Kürdistan'ı anlatan yazılar var. Mademki böyle bir hareket olarak ortaya çıkmışsınız bu kitapları size vereceğim" dedi. Hatta yanında ne kadar para varsa çıkarıp onları da yardım olarak bize verdi. Ve "eğer istiyorsanız daha iyi bir çalışma yürütmeniz ve iyi bir sonuç almanız için sizi buradaki bütün köylerle tanıştırayım" dedi. Biz de "bu çok iyi olur" dedik.

Bu şekilde dede ile doğru bir ilişki geliştirdikten sonra onun bize tanıştırdığı köylerde çalışma yürüterek örgütleme faaliyetlerini sürdürdük. Burada önemli olan arkadaşlığı bu şekilde geliştirmemizdi. O zamana kadar oralarda Türk solu çalışma yürütüyordu. Çalışmaları da, sözde sosyalizm adına dedeye, dine karşı gelmeleriydi. Bu yaklaşımları aslında herhangi bir çalışma yürütmediklerini gösteriyor. Tabii o dönemde sözde o köylerin hepsi Ulusal Kurtuluşçu'ların elindeydi.

Pertek ve Mazgirt arasındaki köyler de sözde TİKKO'nun denetimindeydi. Biz birkaç köye gittik. Tüm köylere gitmememize rağmen buradaki köylerin hepsi bize bağlandı. Bunların hepsi bizim taraftar oldu. Gittiğimiz köylerde yaptığımız konuşmalar diğer köylere de aktarılmıştı, bir biçimde oralara da yansımıştı. Tabii bu arada bizden sonra dede de bizim propagandamızı yapmaya başlamıştı. Bu şu gerçeği bize gösteriyordu; halkın içerisinde çalışma yürüteceksen halkın gelenek, görenek, değer yargılarına uygun bir şekilde yürüteceksin.

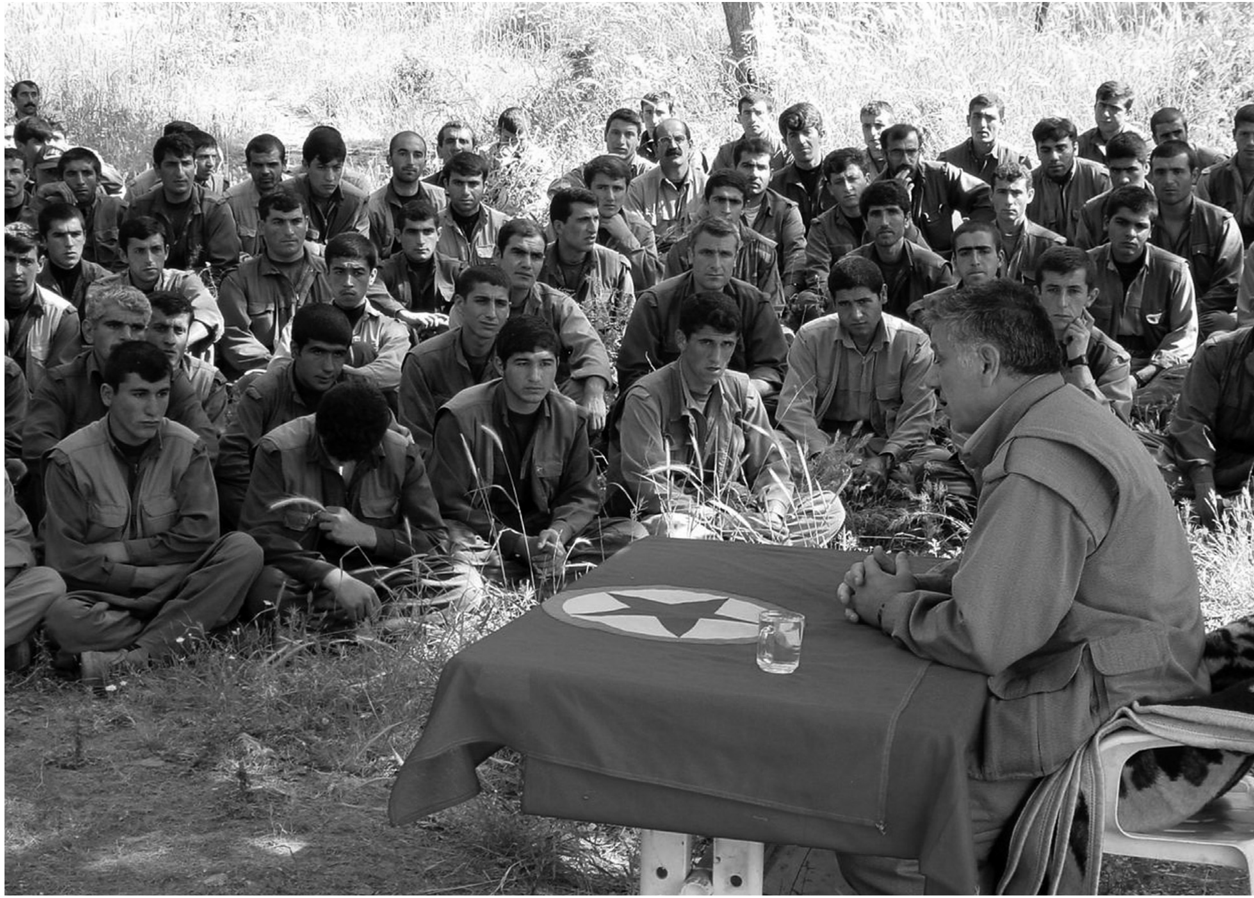
Yaşamımızın tümü halkımızın içinde geçti. Halkımız ne giydiyse onu giydik, ne yediyse onu yedik. Onun dışında herhangi bir yaşamı yaşamadık. Biz halkı yakından tanıdık, halkta bizi yakından tanıdı. Halkla olan birlikteliğimiz bu esas üzerinden gelişti. Halkın bize olan güveni de böyle oluştu. Bu hareketin ilk çıkışında hiç kimse hareketin böyle büyük adımlar atacağını ummuyordu ve buna inanmıyordu. Herkes basit bir gözle bize bakıyordu. Hatta hareketle dalga geçenler bile oluyordu. Bu yüzden de kimse bize ciddi bir değer de vermiyordu. Bu yüzden bize "deli, açlıktan nefesleri kokanlar" diyenler de oldu. Bu yaklaşımlar eleştiri değildi, tümüyle ithamdı. Bize kulp takıyorlardı. Bizim için akla hayale gelmeyecek sözler de söylendi. Kimileri komünist, kimileri sosyalist kimileri deli yani akla ne geliyorsa onu dedi. Buna karşı biz, kendimize güven duyarak bildiğimiz doğrularda ısrar ettik. Bu önemliydi, bizi geliştiren, bizi büyüten ve bu günlere getiren bu oldu.

Yine bir gün Kemal arkadaşı zindandan kaçırdıktan sonra onunla birlikte Pazarcık'ın bir köyüne gitmiştik. Bu köy bizim taraftarlarımızın köyüydü. Oralarda çalışma yürüttüğümüz için tanınıyorduk. Köye gittiğimizde orada bir düğünün olduğunu gördük. Düğün içinde birçok insan toplanmıştı. Orada da Kemal arkadaşın zindanda olduğu biliniyordu. Çünkü Kemal arkadaşın zindandan çıktığına ilişkin ne gazetelerde bir şey yazılmıştı ne de radyolarda öyle bir haber geçmişti. Kemal arkadaşı orada gördüklerinde düğünün havası da değişti. Düğünle birlikte bir kutlama havasına dönüştü.

Akşam olduğunda erkeklerin hepsi bir yerde toplanıp bize konuşun dediler. Zaten biz de, o dönemde kalabalık bir topluluk gördüğümüz her yerde, değerlendirilmesi gereken bir fırsat diye yaklaşıyorduk. Kemal arkadaş zindandan yeni çıkmıştı ve uzun zamandır da böyle bir fırsatı olmamıştı. Bu yüzden Kemal arkadaşa sen konuş dedim. O da geç saatlere kadar konuştu.

Sabah olduğunda o köyün gençlerinden biri yanımıza gelip, "konuşmak istiyor musunuz" diye sordu. Biz de "tabii ki konuşmak istiyoruz ve her zaman da konuşmaya hazırız" dedik. Bizden bu cevabı aldıktan sonra yanımızdan ayrıldı.

Kısa bir süre sonra genç, olduğumuz yere döndü ve "herkesi toplamışım, gelip konuşmanız için sizi bekliyorlar" dedi. Genç bizi, halkı topladığını düşündüğümüz alana götürdüğünde, topladığı insanların hepsinin kadın olduğunu gördük. Sadece kadınları toplamışlardı. Ama kadınları topladıklarını bize söylememişlerdi. O zamana kadar da hiçbirimiz kadınlara yönelik bir konuşma ya da toplantı yapmamıştık. Bu bizim için bir ilkti. Dönüp Kemal arkadaşa, sen dün akşam çok iyi konuştun, zindandan yeni çıktın enerjin de yerinde, toplanan kitleye sen konuş dedim. Kemal arkadaş ben konuşmam, sen konuş dedi. Ne yapıp ettiysem Kemal arkadaş konuşmadı. Konuşma benim üzerime kaldı. Kemal arkadaş yanımda toplantıya başladık. Yaklaşık olarak 40-45 dakika kadar konuştum. Fakat ne konuştuğumu bilmiyorum. Terden sırılsıklam olmuştum. Sanki beni suya batırıp çıkarmışlardı. Bu kadar terlediğime göre yüzüm de renkten renge girmiş olmalıydı. Bu denli utanmıştım. Bir de kadınlar arada sırada zılgıt çekiyorlardı. Zaten ne konuştuğumu bilmiyordum, bir de araya kadınların zılgıt sesleri girdiğinde her şeyi daha fazla karıştırıyordum. Yüzümü Kemal arkadaşa çevirmeden, "konuşmam nasıl oldu" diye sordum. Kemal arkadaş da "bilmiyorum" dedi. Kemal arkadaş öyle dediğinde kendi kendime "demek ki çok kötü konuşmuşum" dedim. Moralim sıfıra indi. Dönüp Kemal'e "kötü mü konuştum" diye soracaktım. Bir de baktım ki o da ter içinde kalmış. "Konuşan bendim, bu yüzden heyecanlanan, ter içinde kalan, her renge giren benim, benimkine insan anlam verebiliyor peki sen niye terlemişsin" dedim. Kemal arkadaş da "hiç sorma, böylesi bir kadın kitlesi karşısında oturmak bile çok zahmetlidir. Sen gel onu bana sor, sen konuşuyordun bu duyguyu yaşamadın, ama ben yaşadım. O yüzden senin konuşmalarını da hiç dinlemedim" dedi. Tabii öyle deyince moralim biraz iyi oldu. Beni dinlemediğine göre demek ki kötü de konuşsam anlaşılmamıştı. Oradan çıktığımızda sanki yeniden dünyaya gelmiştim. Sanki tüm dünyanın yükü üzerimdeydi ve dışarı çıktığımda da o yükün kalktığını hissetmiştim. Hatta oradan uzaklaştığımızda derin bir oh çektiğimi de hatırlıyorum.

KCK ve demokratik uluslaşmanın boyutları II

KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

3- Demokratik ulus ve sosyal yaşam

Demokratik uluslaşma sürecinde sosyal yaşamda önemli dönüşümler gerçekleşir. Kapitalist modernitede geleneksel yaşam büyük değişikliklere uğrar. Eski toplum radikal dönüşümler yaşar. Modernite kelime anlamıyla da kendini en çok sosyal yaşam değişikliklerinde hissettirir. Değişikliklerin büyük kısmı modaya ilişkindir, biçimseldir. Uygarlığın temel kategorileri varlığını sürdürür. Kentin, sınıfın ve devletin gelişimi ve dönüşümü öze ilişkin değildir. Her üç kategoride de büyük şişkinlik ortaya çıkar. Toplumun kentli, sınıflı ve devletli yapısı kapitalist birikim sistemiyle kanser türü büyümeye uğrar. Eski uygarlık sistemi öz itibariyle çelişkilerin sık sık bunalımlara yol açtığı bir yapıda olmakla birlikte, bu çelişkiler toplumun gelişmesini bütünüyle tehlikeye atacak, çözdürecek ve kanser türü doku büyümelerine yol açacak nitelikte değildir. Kapitalizmin birikim tarzı, doğası gereği işleyebilmek için toplumsal büyümeyi kanser tarzına dönüştürür. Eğer günümüzde nüfusu yirmi milyonu aşan megapollerde, toplumun kılcal damarlarına kadar sızmış ulus devlet iktidarına, tekdüze homojen toplum peşindeki sınıfsallaşmaya tanık olmakla kalmıyor, bunu sosyal yaşamın hakim eğilimi olarak normal karşılıyorsak, bunun adı toplumsal kansere yakalanmaktır. Bütün bilimsel göstergeler gezegenimizin, çevrenin ve toplumun bu hızla büyümeyi kaldıramayacağını kanıtlamaktadır. Bu durumda yaşayan bir toplumdan değil, önüne çıkan her şeyi tüketen bir canavardan bahsetmek gerekir. Eski toplumda Leviathan sadece devlet iktidarını nitelerken, kapitalist modernitenin kendisi günümüzde gezegendeki tüm canlı yaşamı tüketen bir canavara dönüşmüştür. Kapitalist modernitenin kendisi bir canavar, bir modern Leviathan'dır.

Hakim modern yaşam en eski köle olan kadın etrafında tam bir tuzağa dönüşmüştür. Kapitalizmde kadın öyle bir hale getirilmiştir ki, 'metanın kraliçesi' demek yerinde bir deyim olacaktır. Sadece ücretsiz çalıştırılan değildir, en az ücretlidir, ücretleri düşürmenin temel aracıdır. Esnek çalıştırmanın önde gelen unsurudur. Sisteme sürekli yeni nesil üreten bir endüstriyel doğurgan makinedir. Reklam endüstrisinin baş aracıdır. Cinsiyetçi iktidarın gerçekleştirilme aracıdır. Küresel imparatordan aile içindeki küçük imparatora kadar bütün egemen erkeklerin sınırsız haz ve iktidar aracıdır. Hiç iktidarı olmayanların iktidarını doğuran nesnedir. Kadın tarihin hiçbir döneminde kapitalist modernitede olduğu kadar istismar edilmemiştir. Diğer kölelikler –çocuk ve erkek kölelikleri– kadın köleliğinin izinde geliştiği için, kapitalizmin dayattığı sosyal yaşamda efendiler dışında herkes çocuklaştırıldığı kadar köleleştirilmiştir de. Günümüz toplumunun sosyal yaşamı hem bir yaşlının çocuklaştırılması gibi çocuklaştırılmış hem de kadınsılaştırılmıştır. Hitler'in meşhur "halklar ve toplumlar bir kadın gibi yönetilmeyi sever" sözü bu gerçeği ifade eder. Kadın etrafında oluşan ve toplumun en eski kurumu olan aile, yine kadın etrafında, ama bu sefer tam bir çözülmeyi yaşıyor. Aileyi çözen kapitalizmin birikim tarzıdır. Bu tarz toplumu tükettikçe gerçekleştiği gibi, ancak toplumun temel hücresi olan aileyi çözdüğü ölçüde toplumu tüketebileceği ve atomlaştırabileceği de beklenen bir sonuçtur.

Tıp ne kadar geliştirilirse geliştirilsin, toplumdaki hastalıkların çığ gibi büyümesini durduramamaktadır. Tıbbın gelişmesinin kendisi, diyalektik olarak hastalıkların ne kadar geliştiğinin de kanıtıdır. Kendisi nevrotik ve kanserolojik olan kapitalist sistemin toplum bireylerini bu tür hastalıklara boğması da beklenen diğer önemli bir sonuçtur. Milliyetçilik, dincilik, iktidarcılık ve cinsiyetçilik hem kurumsal hem de bireysel olarak sürekli hastalık üreten kapitalizmin zihinsellik ve duygusallık genleridir. Artan fiziki hastalıklar zihinsel ve psikolojik hastalıkların göstergesi olup, bunların tümü de çözülen ve dağılan toplumun yol açtığı doğal sonuçlardır.

Modern sosyal yaşamda eğitim anti toplumsal bireyci tipi yetiştirmekle yükümlüdür. Gerek liberal bireyci yaşam gerekse ulus devletçi yurttaş yaşamı, kapitalizmin ihtiyacına göre programlanarak gerçekleştirilir. Bu amaçla eğitim sektörü denilen muazzam bir endüstri oluşturulmuştur. Bu sektörde birey yirmi dört saat zihnen ve ruhen bombardımana tabi tutularak anti toplumsal bir varlık haline getirilir. Bu birey ahlaki ve politik olmaktan çıkarılmıştır. Günlük tüketim peşinde koşan, paracı, seksist, şoven ve iktidar yalakası haline getirilmiş bireylerle toplum doğası kökünden tahrip edilir. Eğitim toplumun sağlıklı işleyişi için değil, yıkımı için kullanılmaktadır. Sosyal yaşama ilişkin daha da geliştirilebilecek çözümlemelerin kanıtladığı gerçeklik 'ya toplum ya hiçlik' sınırına çoktan dayanıldığıdır.

Kapitalizmin çıkarları doğrultusunda geliştirilen bilimcilikler adına ne tür şarlatanlıklar yapılırsa yapılsın, insan yaşamı öncelikle toplumsal bir yaşamdır. Devlet ve kapitalizm olmadan önce de toplum vardı. İnsan toplumla insan oldu. Beğenmediğimiz ve milyonlarca yıl süren basit ve bir aileye benzeyen klan toplumu olmasaydı ne kent, ne sınıf, ne devlet, ne de uygarlık olurdu. Toplumu geliştiren kent, sınıf, devlet ve uygarlık değil, tersine bu olguların hepsini gerçekleştiren varlık toplumdur. İnsan yaşamında hiçbir şey toplumun yerini tutamaz. Toplumdan vazgeçmek, toplum olmaktan çıkmak, insanlıktan vazgeçmek ve insan olmaktan çıkmak demektir. Demokratik ulus öncelikle toplum kalmakta ısrarlıdır; kapitalist moderniteye karşı 'ya toplum ya hiç' şiarıyla dikilir. Modernite çarklarında çözdürülen toplumun kalıcılığında, tarihsel toplumsal bir gerçeklik olarak yaşanmasında ısrarlıdır. Öneminden ötürü kadın ve aileye ilişkin ayrı bir madde ayırmakla birlikte, toplumu esasta büyük bir aile olarak ele almak gerekir. İnsanı tarih boyunca gerçekleştiren bu ailedir. Günümüzde her şeyin indirgendiği para, iktidar, seks, futbol ve benzeri modernite dinleri çok sonradır ve asla bireyi oluşturamazlar, tersine tüketirler.

Demokratik ulus özgür birey yurttaşın gerçekleştiği alternatif modernitedir. Demokratik ulus, toplumsal hiçleştirmeye karşı alternatif toplumdur; iktidar ve devlet toplumuna veya toplumsuzluğuna karşı demokratik toplumdur. Eşitsizliğin ve köleliğin her biçimiyle uygulandığı ve içselleştirildiği toplumsal tüketilişe karşı özgürce ve eşitçe varoluşa kavuşan toplumdur. Toplumsal yaşam açısından demokratik ulusu değerlendirdiğimizde, rahatlıkla bu tanımlamalara varabiliriz. Demokratik ulus toplumu olmak, sağlıklı toplum halinde yaşamanın başta gelen koşuludur. Ulus devletin tükettiği toplumu yeniden aslına iade eder. Sağlıklı toplum sağlıklı birey yetiştirir. Zihinsel ve ruhsal sağlığına kavuşan bireyin fiziki hastalıklara karşı direnci daha da artar ve hastalıklar azalır. Demokratik ulusun eğitim anlayışı toplumsallığı ve özgür birey yurttaşı hedef aldığından, bireyin toplumla ve toplumun bireyle gelişme diyalektiği yeniden kurulur. Bilimlerin toplumsallaştırıcı, özgürleştirici ve eşitleştirici rolü yeniden ortaya çıkar. Demokratik ulus, varoluşu hakkında doğru bilinç kazanmış toplumun ulusallığıdır.

Kapitalist modernitenin imhanın eşiğine getirdiği Kürt toplumunu demokratik ulusa dönüştürmenin omurgası rolünü oynayan KCK, özgür birey ve demokratik toplum yaşamının güvencesidir. Kürt birey ve toplumunun öz varlık bilincine ulaşmasının temel aracıdır. Toplumun ahlaki ve politik boyutunu geliştirerek, kendi gerçekliğinin bilincine varmasını sağlar. Çağımızda demokratik ulus, kendi varoluşunun bilincine varan ve bu bilinciyle kendini savunan toplumdur. Ulus devletçilik kıskacında kültürel soykırıma tabi tutulan Kürt toplumu, kendisine dayatılan bu imha ve inkar rejimini ancak demokratik ulus olmakla aşabilir. Demokratik ulus, KCK ve özgür birey ayrılmaz bir bütündür.

4- Demokratik ulusta özgür eş yaşam

Canlı yaşamın her biriminin üç temel fonksiyonu olduğunu bilmekteyiz. Bunlar beslenme, varlığını koruma ve soyunu sürdürmedir. Sadece canlı yaşam dediğimiz biyolojik birimlerin değil, kendilerine göre canlılık işlevi olan her evrensel varoluşun benzer fonksiyonları vardır. Bu temel fonksiyonlar insanda farklı bir aşamaya gelir. İnsan toplumunda rasyonalite öyle bir gelişim aşamasına varır ki, eğer oluruna bırakılırsa, diğer tüm biyolojik canlıların varlığını sona erdirebilir. Biyolojik evren belli bir eşikte durdurulursa, zaten insan türünün sürdürülemezliği de kendiliğinden gerçekleşir. Bu ciddi bir paradokstur. Daha şimdiden nüfusu yedi milyara varan insan türü bu hızla çoğalmaya devam ederse, çok kısa bir süre sonra biyolojik eşik aşılır ve insan yaşamının sürdürülemezliği ortaya çıkar. Bu duruma yol açan, insan rasyonalitesidir. Dolayısıyla aynı rasyonalitenin biyolojik eşiğe varmadan insanın aşırı çoğalmasını da durdurması gerekir. Varoluş ve çoğalma garip bir olaydır. Doğanın aklı diyebileceğimiz bir makine hep dengeleyici rol oynayarak, varoluş ve çoğalma arasındaki dengeyi sağlar. Fakat insan rasyonalitesi ilk defa bu denge mekanizmasına karşı durur. Tanrılaşma kavramı da aslında bu rasyonaliteden doğmuştur. Tanrı, rasyonalitede sınır tanımayan insan demektir. İnsanın rasyonel özellikleri tanrılar, dinler ve diğer yaratıcı sistem inşalarına yol açmıştır.

Tek hücrelinin yok olmaya karşı kendini hemen bölüp çoğaltması yaşamın sürekliliği açısından anlaşılırdır. İnsana kadar her canlı birimin çoğalma güdüsü sonsuz yaşam arzusunu ifade eder. Sonsuz yaşam arzusu, bilincine varılmamış bir arzudur; bilincine varma yeteneği de son derece sınırlıdır. Yaşam arzusunun bilincine varmanın gerekli olup olmaması ayrı bir tartışmadır. Fakat yaşam arzusunun bilincine varıldıktan sonra, soy sürdürmekle yaşamın anlamına varılamayacağı da anlaşılır. Bir kişinin de, milyonlarca kişinin de yaşamı aynıdır. Çoğalma yaşamı anlamlandırmadığı gibi, ortaya çıkan bilinç gücünü de çarpıtabilir ve zayıflatabilir. Kendisi hakkında bilinç sahibi olmak, hiç şüphesiz evrende harika bir oluşumdur. Boşuna tanrısallık unvanı da yakıştırılmamıştır. Kendisi hakkında bilinç gücüne kavuştuktan sonra, insan için temel sorun soy sürdürmek olamaz. Bilinçli insanın soy sürdürmesi sadece dengeyi diğer tüm canlıların aleyhine bozmakla kalmıyor, insanın bilinç gücünü de tehlikeye atıyor.

Özcesi, bilinçli insanın temel sorunu soy sürdürmek olamaz. Doğa, insanda öyle bir aşamaya gelmiştir ki, kendi soyunu sürdürmeyi bir sorun olmaktan çıkarmıştır. Denilebilir ki, her canlı gibi soy sürdürme güdüsü insanda da bakidir ve hep devam edecektir. Doğrudur. Ama bilinç gücüyle çelişkiye düşen bir güdüdür bu. Dolayısıyla bilince öncelik vermek kaçınılmaz olur. Eğer evren bilebildiğimiz kadarıyla kendisi hakkında ilk defa insanda en üst düzeyde kendini bilebilme gücüne erişmişse, bundan büyük bir heyecan duymak, yani evreni anlamak belki de yaşamın gerçek anlamıdır. Bu da artık yaşam ölüm döngüsünün aşıldığı anlamına gelir ki, bundan daha büyük coşku ve insana özgü bayram düşünülemez. Bu bir nevi Nirvana'ya, Fenafillah'a, mutlak bilince erişmedir ki, bundan daha öte ne yaşamın anlamı kalır ne de mutluluk gereği!

Devamı 23'te